

סֵפֶר

אֶזֶר הָאֶזְרָת

הַמִּכְבֵּת

כְּסֵפֶר הַקִּדּוּשׁ

לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

מֵרַבְּנֵי נַחֲמָן מִבֶּרֶסְלָב ז"ע"א

עִם לְקוּטֵי הַתַּפְּלוֹת

פְּרָשַׁת וְאַתְחֲנֵן - נַחֲמוּ

אֶזֶר
הָאֶזְרָת

רבינו נחמן מברסלב
ז"ע"א

המכתח

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 228

פרשת ואתחנן-נחמו תשב"ג

הפטרת נחמו | שבת נחמו ושבעה דנחמא

שבת נחמו אצל רבנו ז"ל

לזכר עולם יהודה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל
נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האור האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הפרשה

עם התורה
דעתיקא סתימא

דערנידא
לאַתגליא
לעתידיד-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פרשת ואתחנן

"וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" (דברים ג, כג)

א.

(ח"א ב, ה)

בְּשִׁמְתִּפְלִל קדם הדרוש, צריך להתפלל בתחנונים, ויבקש מאת הקדוש ברוך הוא 'מתנת חנם'. ולא יתלה בזכות עצמו.

אֶהְיֶה-עִלִּי שעכשו נתעורר מטה עזו של עבודתו, אין זה המטה כדי להתגאות, אלא כדי להכניע הרע שבעדה, כי ברבים יש בהם טובים ורעים, וצריך להכניע הרע שברעים.

אָבִל לפני השם יתברך יעמד גדל וכרש, וידבר תחנונים, ולא יתלה בשום זכות.

וְזָהוּ (דברים ג, כג): "וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" - שצריך לדבר 'תחנונים' בשעה שרוצה לומר, הינו: קדם הדרוש.

ב.

(ח"א צט)

הָאָדָם צריך להתפלל בדבקות גדול להשם יתברך. אך אם לפעמים יש עת שאינו יכול להתפלל בדבקות, אל יאמר: איני מתפלל כלל - מאחר שאינו יכול לכוון כראוי ולהתפלל בדבקות, והתפלה אינה מקבלת.

וּכְמוֹ שאמרו רז"ל על רבי חנינא בן דוסא (ברכות לד:): "שהיה מתפלל וכו', אם

שגורה תפילתי, בפי יודע אני שהוא מקבל, ואם לאו" וכו'.

וְזָהוּ על דרך שאמרנו: אם בדבקות, שאזי התפלה שגורה ומרצה בפיו, מקבלת. ואם לאו, חס ושלום להפך.

אֶהְיֶה-עִלִּי-בֶן אל יאמר האדם בן, אלא יתפלל תמיד. ואם לא יוכל להתפלל בדבקות כראוי, יתפלל בכל כחו. כי בעת שיתפלל בדבקות כראוי, אזי יעלה כל התפלות עם התפלה ההיא שהתפלל כראוי.

וְזָה (דברים ג, כג): "וְאַתְחַנֵּן אֶל ה'" - תמיד, בין בדבקות בין שלא בדבקות.

"בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" - הינו: בעת שאזכה להתפלל בדבקות, שהוא בחינת: "שגורה תפילתי בפי".

וְהֵינּוּ: "בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר", שהדברים נאמרים ומרצים בפיו מחמת שמתפלל בדבקות - אז יעלה כל התפלות שהתפלל עד עתה.

ג.

(ח"א קנה)

וְדַע: ש'ארץ-אפים' תלוי ב'ארץ-ישראל', כי שם זוכים לבחינת 'ארץ-אפים'.

כִּי 'ארץ-ישראל' הוא בחינת 'אמונה', כמו שכתוב (תהלים לז, ג): "שכן ארץ ורעה אמונה"; וכמו שאמרו רז"ל (כתבות קי:): "כל הדר בארץ-ישראל, דומה כמי שיש לו אלוך".

וְעַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה' זֹכִין לְבַחֲנִית 'אֲרִיכַת-אִפִּים' - כִּי 'אֶרֶץ-אִפִּים' תְּלוּי בְּבַחֲנִית 'אֱמוּנָה'.

כִּי "כָּל-זְמַן שֵׁשׁ עֲבוֹדָה-זָרָה בְּעוֹלָם, חֲרוֹן-אֵף בְּעוֹלָם" (ספרי פרשת ראה). אָבֵל עַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה', שֶׁהוּא 'הַפֶּךְ עֲבוֹדָה-זָרָה' - נִתְפַּטֵּל ה' חֲרוֹן-אֵף, וְזֹכִין ל'אֲרִיכַת-אִפִּים', שֶׁהוּא 'הַפֶּךְ הַחֲרוֹן-אֵף'.

הֵינּוּ: שְׁזֹכָה עַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה' - ל'אֲרִיכַת-אִפִּים', שִׁיֵּאֲרֶיהָ אִפּוֹ עַל כָּל דָּבָר בְּלִבּוֹל וּמְנִיעָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַפְלָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ, שִׁסְבֵּל הַכֹּל, וְלֹא יִתְעַצֵּב וְלֹא יִתְעַצֵּל עַל-יְדֵי־זֶה כָּלֵל.

רַק יַעֲצֹר רוּחוֹ, וְלֹא יִכְפַּת לָהּ כָּלֵל, וַיַּעֲשֵׂה אֶת שְׁלֹו בְּעִבּוּדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וַיַּעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְלֹא יַחֹשׁ עַל כָּל הַבְּלִבּוֹלִים וְהַמְּנִיעוֹת כָּלֵל.

שְׁכָל-זֶה הוּא בַּחֲנִית 'אֶרֶץ-אִפִּים' - שְׁזֹכִין עַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה', שֶׁהוּא בַּחֲנִית 'בַּחֲהֻדָּל' וְכַחֲהֻדָּמָח'.

כִּי עַל-יְדֵי־זֶה הוּא גָּדֹל וְצוּמָח וּמַצְלִיחַ בְּעִבּוּדָתוֹ, כִּי לֹא יוּכַל לְבַלְבֹּל שׁוּם מוֹנֵעַ לְהַפִּילוֹ בְּעַצְבוֹת וְעַצְלוֹת חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְלִמְנָעוֹ עַל-יְדֵי־זֶה חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְאֵינוֹ יֵרָא מִשׁוּם דָּבָר, וְאֵינוֹ מִשְׁגִּיחַ עַל שׁוּם בְּטוֹל וּבְלִבּוֹל בְּעִבּוּדָתוֹ, רַק יַעֲשֵׂה אֶת שְׁלֹו בְּזִרְיוֹת וּשְׁמִיחָה.

נִמְצָא: שֶׁעֵקֶר 'עֲבוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי', זֹכִין עַל-יְדֵי 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁהוּא בַּחֲנִית 'אֱמוּנָה', בַּחֲנִית 'אֲרִיכַת-אִפִּים', בַּחֲנִית 'בַּחֲהֻדָּל' וְכַחֲהֻדָּמָח, שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה זֹכִין לְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָתוֹ, וְלִבְלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם

מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב וּמַבְלָבֵל - שְׁאִי-אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת ל'עֲבוּדַת-הַשֵּׁם' בְּאַמְתָּ, כִּי-אִם עַל-יְדֵי־זֶה, וְכֵן"ל.

וְעֵקֶר גָּדֹל הַהִשְׁתַּוְּקָנוֹת וְהַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלֵי-הַשָּׁלוֹם, שֶׁהִיא מִתְלַהֵב ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל כָּל-כֶּךָ - הִיא רַק בְּשִׁבִּיל מִדָּה זֹאת שֶׁל 'אֲרִיכַת-אִפִּים', מִחֲמַת שְׂרָאָה: שֶׁשֵּׁם בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל זֹכִין לְבַחֲנִית 'אֶרֶץ-אִפִּים, כֵּן"ל.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סנהדרין קיא. ע"ב) שְׁמוֹת לֹד, (ח): "וַיִּמָּהֵר מֹשֶׁה וַיִּקְדֵּ אֶרֶץ וַיִּשְׁתַּחוּ" - "מָה רָאָה, אֶרֶץ-אִפִּים רָאָה".

הֵינּוּ כֵּן"ל: כִּי מִחֲמַת שְׂרָאָה בַּחֲנִית 'אֶרֶץ-אִפִּים', שֶׁהוּא תְּלוּי ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' כֵּן"ל - עַל-כֵּן "וַיִּקְדֵּ אֶרֶץ" - שֶׁהִיא לְבוֹ בּוֹעֵר ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', כִּדִּי לְזַכּוֹת ל'אֶרֶץ-אִפִּים, כֵּן"ל.

וְצִרִיף כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: "שִׁיחִיָּה לוֹ כְּסוּפִין וְגַעְגּוּעִים ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל"! - וְגַם: "שִׁיחִיָּה גַעְגּוּעִים לְכָל הַצְּדִיקִים ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל"!

וְהוּא סִגְלָה לָהּ כְּפֶעַם וְל'עַצְבוֹת' - כִּי "כָּל הַבּוֹעִים, כָּאֵלוֹ עוֹבְדֵ עֲבוֹ"ם" (שבת קה:). אָבֵל 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' - הוּא בַּחֲנִית 'אֱמוּנָה', בַּחֲנִית 'אֶרֶץ-אִפִּים', 'הַפֶּךְ הַכְּפֶעַם'.

וְזֶה שֶׁקִּדְּם קְרִיאַת-שְׁמַע, שֶׁהוּא 'אֱמוּנָת-הַיַּחֲוֵד', אָנוּ מְבַקְשִׁים: "וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת ל'אֶרֶצֵנוּ" - הֵינּוּ: שֶׁאֵנוּ מְבַקְשִׁים וּמִתְגַּעְגְּעִים ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', וְעַל-יְדֵי־זֶה זֹכִים ל'אֱמוּנָה', הֵינּוּ: 'קְרִיאַת-שְׁמַע', שֶׁהוּא 'אֱמוּנָה'.

ד.

(ח"ב עח - נאמרה בשבת נחמו שנת תק"ע)

לפעמים הצדיק האמת הוא איש פשוט'
ממש (שקורין פראסטיק), **שמתנהג**
עצמו בדרכי הפשיטות, ואינו מגלה שום
תורה, ועוסק בשיחת-חלין וכיוצא, והוא אז
בחינת איש פשוט' ממש.

דע: כי עקר החיים היא התורה וכו'. ועל-
כן לכאורה תמוה ונפלא: איך אפשר
לפרש עצמו מן התורה אפלו שעה קלה.
ובאמת זהו מן הנמנע ובלתי אפשר להיות
דבוק בהתורה תמיד יומם ולילה בלי הפסק
רגע וכו', כי בהכרח צריכין לבטל ולהפסיק
איזה שעה, ואם-כן במה מחיין עצמן בזו
השעה שבטלין מן התורה!?

אך דע: כי הצדיק האמת מחיה עצמו
באותו הזמן שהוא איש פשוט' בנ"ל
- מה'דרך של נסיעת ארץ-ישראל.

[שיחות-הר"ן קנג; ימי-מוהרנ"ת ח"א נא: ואז אמר
 (לפני אמירת התורה הנ"ל): "שהוא מחיה עצמו עתה רק
 במה שהיה בארץ-ישראל". ומתוך שיקה זאת התחיל
 לדבר ולבאר כל ענין הנורא ההוא, איך מחיה את עצמו
 בעת הפשיטות מה'דרך של ארץ-ישראל, ושבזה מחיין
 את כל הפשוטים שבכולם וכו'. (להלן במערכת 'שבת נחמו'
 מובא כל השיחות סביבות התורה הזו).]

כי דע: כי כל אלו הפשוטים, דהיינו
ה'למדן' בשעה שבטל מן התורה, וכן
איש פשוט ממש' שאינו למדן בכל וכו' וכן
הנמוכים למטה יותר, ואפלו 'אמות-העולם'
- גם הם מקבלים בודאי גם-כן חיות מן התורה.

וכל אלו הפשוטים - צריכין שיהיה
עליהם איש פשוט גדול, שעל-ידו
יקבלו חיות מהתורה.

כי דע: כי כל הפשוטים הנ"ל, הן 'למדן'
וכו', הן 'שאר הפשוטים' - כל אחד

ואחד כפי אחיזתו בהתורה, כן הוא מחיה
עצמו בעת פשיטותו, מבחינת קיום העולם
קדם 'קבלת-התורה' שהיה העולם מתקין
רק בחסדו לבד וכו'.

והצדיק בעת פשיטותו, בשעה שבודל
מן התורה, הוא מקבל חיות
מבחינה זו של 'קדם מתן-תורה'. וזה בחינת
"אוצר מתנת חנם" (שמות-רבה מה, ו).

וזהו בחינת ה'דרך של ארץ-ישראל'
הנאמר למעלה, שהצדיק מחיה
עצמו בעת פשיטותו ממש.

כי עקר 'בח קדשת ארץ-ישראל', הוא
על-ידי בחינת (תחלים קיא, ו): "בח מעשיו
הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים", כמו
שפרש רש"י בפסוק "בראשית" וכו' (בראשית
א, א) וכו'.

ועל-כן מכרח הצדיק הגדול לירד ולפל
לתוך פשיטות, ולהיות איש
פשוט' ממש איזה עת - כי על-ידי-זה
מחיה כל הפשוטים הנ"ל, יהיה מי שיהיה,
ואפלו 'אמות-העולם'.

כי הוא מחיה עצמו בבחינת התורה
הנעלמת ב'עשרה-מאמרות' המלבשין
בתוך העולם, וממנו מקבלין חיות כל
הפשוטים הנ"ל.

וכל-אחד כפי קרובו יותר אל הקדשה
ואל הצדיק הנ"ל - כן מקבל
ממנו חיות גבוה יותר.

ועל-כן משה רבנו עליו-השלום, פשפש
לבוא לארץ-ישראל, בקש 'מתנת-
חנם', כמו שכתוב (דברים ג, כג): "ואתחנן אל
ה'" - בחינת 'מתנת-חנם'.

לדורות: שלא יתיאש בשום אפן בעולם,
אפלו אם יעבר עליו מה.

וצריכין לבקש מאד מהשם יתברך:
"לזכות להתקרב להצדיק"
האמת" וכו'!

ה.

(ח"ב עח - ראשי פרקים בסוף
התורה, מפתב"ד רבנו ז"ל)

"ואתחנן" (דברים ג, כג). "מתנת-חנם" (רש"י
שם; דברים רבה ב, א; ט, ב; תנחומא
ואתחנן ג). 'חנם', 'עריזות'. 'פגם הדעת'.
'משה', 'דעת'. 'פרישות'. "פה עמד עמדי"
(דברים ה, כז).

"ההר הטוב הזה והלבנון" (דברים ג, כה)

ו.

(ח"א פא)

בשהצדיק מדבר בתורה או בתפלה,
נקרא 'ארץ-ישראל', והדבורים
שמדבר עם המון-עם ב'שיחת-חלין', נקרא
'פסלת ארץ-ישראל'.

ולמה מדבר 'שיחת חלין'? - כדי לקשר
את 'המון-עם' אל ה'דעת', שהוא
בחינת ה'ר'.

דאיתא בגמרא (גישין נו:): "אין הר" [לבנון]
אלא 'בית-המקדש', שנאמר
(דברים ג, כה): 'ההר הטוב הזה והלבנון'."
ו'בית-המקדש' הוא בחינת 'דעת', דאיתא
בגמרא (ברכות לג:): "כל מי שיש בו דעת,
באלו נבנה בית-המקדש בימיו, שבית-
המקדש נתן בין שתי אותיות, ודעת נתן בין
שתי אותיות".

וזהו: "בעת ההיא לאמר" - הינו: שתפלתו
היה עם פח בחינת: "בעת ההיא
לאמר", הינו: בכח 'אותו העת' שהיה העולם
מתקיים על-ידי ה'עשרה-מאמרות' שבהם
היתה התורה נעלמת, שהוא 'קדם מתן-
תורה', בחינת 'מתנת-חנם', אשר על-ידי-ה
יכולין לבוא ולכבש לארץ-ישראל כנ"ל.

וזה בחינת: "בעת ההיא". "ההיא" - זה
בחינת 'סתום ונעלם'. כי ב'אותה העת'
'קדם מתן-תורה', היתה התורה נעלמת
ונסתרת בתוך ה'עשרה מאמרות' וכו'.

והכלל: כי אסור לתיאש עצמו. כי אפלו
מי שהוא איש פשוט ואינו יכול
ללמד כלל, או שהוא במקום שאי-אפשר לו
ללמד וכו' - אף-על-פי-כן גם בעת פשיטותו
צריך להחזיק עצמו ביראת השם ובעבודה-
פשוטה לפי בחינתו.

כי גם אז מקבל חיות מהתורה כנ"ל, על-
ידי איש פשוט הגדול, הינו ה'צדיק
הגדול' שהוא לפעמים איש פשוט, שהוא
מחיה את כלם כנ"ל.

ואפלו מי שהוא חס-ושלום במדרגה
התחתונה לגמרי רחמנא-לצלן,
אפלו אם מנח בשאל-תחתיות רחמנא-
לצלן - אל יתיאש עצמו וכו', ויחזיק עצמו
במה שיוכל, כי גם הוא יכול לחזור ולשוב
ולקבל חיות מהתורה על-ידי הצדיק, כי
"אין שום יאוש בעולם כלל".

ואמר אז בזה-הקשון: "קייין יאוש איז
גארנישט פארהאנדן!" - ומשך
מאד אלו התבות: "קייין יאוש וכו'",
ואמרם בכח גדול ובעמקות נפלא ונורא
מאד, כדי להורות ולרמז לכל אחד ואחד

הוא טבע כל האדם בשרשם, שמצד היקידה שבלבבם, כל אחד בוער מאד מאד להשם-יתברך בלי שעור וערף.

אבל אף-על-פי-כן, צריכין לזהר מאד לצמצם ההתלהבות והתבערה הזאת, שלא יהיה חוץ מהמדה חס-ושלום, דלא יוקיד הלב כל גופא חס-ושלום, מרבויה ההתלהבות להשם-יתברך וכו'. כי רבים נכשלו על-ידי-זה, ונפלו לגמרי, על-ידי רבוי התבערה חוץ מהמדה.

כי באמת על-פי-רב: העקר מה שאין האדם מתקרב להשם-יתברך ואינו חוזר בתשובה להשם-יתברך, אף-על-פי שהמניעה מחמת התגברות תאות הגוף, אבל גם זה הוא מניעה גדולה מלהתקרב להשם-יתברך, הינו רבוי תבערת הלב להשם-יתברך שבוער חוץ מהמדה.

כי בודאי אם נתפס איזה אדם שהוא בכלל ישראל, שלא נזרקה בו אפיקורסות ומינות, אם נשאל אותו: "אם הוא חפץ בתשובה לחזר להשם-יתברך?"

בודאי הכל ישיבו פה אחד: "שרוצים מאד מאד לשוב להשם-יתברך ומתגעגעים לזה מאד מאד ימים ושנים!"

וגם אם נשאל אותו: "אם רוצה לעשות איזה דבר בשביל השם-יתברך, כדי לשוב אליו יתברך, כגון ללמד דף גמרא, או לתן פרוטה לצדקה, או לילך לטבל במקוה, וכיוצא בזה מדברים המקדשין את האדם?"

בודאי ישיב בפה מלא: "הן! כי בודאי אני מרצה לעשות בכפלים מהנ"ל, ובלבד שיועיל לי, כי אני יודע שכל-זה אינו מועיל לי, לפי עצם רבוי הפגמים והחטאים

כי על-ידי 'תורה ותפלה', אי-אפשר לקשרם אל שרשם, מחמת שרחוקים מן האמת וכו'. כך הצדיק שרוצה לקשר את המורעם הרחוקים מן התורה האמתיות, צריך לדבר עמם 'שיחת-חלין', ולהלביש בהם התורה וכו'.

ז.

(התורה "רב לכם" - בהוספות מפתח יד רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר)

ה'הר' נקרא 'אמונה'. כי ה'הר' נקרא 'ירושלים', כמו שכתוב (דברים ג, כח): "ההר הטוב הזה והלבנון". ופרש רש"י: "ההר הטוב, זה ירושלים". "והלבנון, זה בית המקדש". וירושלים נקרא 'אמונה', כמו שכתוב (ישעיה א, כא-כו): "קריה נאמנה".

"לא תספו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם, ולא תגרעו ממנו" (דברים ד, ב)

"אל תהי צדיק הרבה, ואל תתחכם יותר; אל תרשע הרבה, ואל תהי סכל". (קהלת ז, טז-יז)

ח.

(ספר-המדות, אמת ה)

כל המוסיף גורע. [על-פי סנהדרין כט. "מנין שכל המוסיף גורע, שנאמר (בראשית ג, ג): אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו"].

ט.

(חיי-מוהר"ן פג)

ואי-אפשר לספר בשבחיו הקדוש, שלא לפגם בכבודו חס-ושלום, כי **"כל המוסיף גורע"** (סנהדרין כט).

י.

(לקוטי-הלכות, תרומות-ומעשרות ג, ב)

אף-על-פי שבודאי ראוי שיבער האדם להשם-יתברך מאד מאד, וכך

שפגמתי נגדו יתברך! – ומחמת־זה שנדמה לו שכל־זה לא יועיל לו, על־כן אינו עושה כלל.

נמצא: שמחמת רבוי תבערת לבבו, מחמת שלפי מה שמשער בלביה גדלתו יתברך ואיך פגם נגדו יתברך, אשר לפי־זה הוא צריך להתקדש בקדשה יתרה מאד מאד, ולסלק עצמו לגמרי מהעולם־הזה, ולהשליך כל תאוות עולם־הזה אחרי גוו, ולהתקדש בכל הקדשות, ולהתענות הרבה, ולסגף עצמו בכל הסגופים שבעולם, וגם כל־זה אינו מספיק לו לפי עצם חטאיו. ומחמת שאינו יכול להתגבר על גופו לעשות כל אלה – מחמת־זה אינו עושה כלל אפלו מה שיכול.

ויש שנפלו כל כך בדעתם, עד שאינם יכולים אפלו ללמד דף גמרא או פרק משניות, מחמת שיודעים שצריכים לעשות הרבה מאד, ומחמת זה אינם עושים כלל.

ועל־זה כבר הזהיר אותנו מאד שלמה המלך עליו־השלו (קהלת ז, טז): **"אל תצדק הרבה, ואל תרשע הרבה"** – כי מחמת שרוצה להיות **"צדיק הרבה"** פנ"ל, על־כן הוא **"רשע הרבה"** חס־ושלום, פנ"ל.

כי באמת: בודאי היה ראוי שיהיה כך, כמו שבוער בלבו פנ"ל, ולקדש עצמו בכל הקדשות, ולהפך פניו מהעולם־הזה לגמרי וכו' וכו', ויותר ויותר.

אבל אף־על־פי־כן: **"וכי מאן דלא יכול למעבד כלא מצוה, פלגא מצוה נמי לא לעבד"**? [וכי מי שאינו יכול לעשות את כל המצוה, חצי המצוה גם לא יעשה?].

(על־פי מנחות מד. במצות תפילין ש'תפלה של יד אינה מעכבת: **"מאן דלית ליה תרי מצוות, חד מצוה נמי לא לעבד"**.)

וכי מפני שאינו יכול להרויח כל מה שיכולין להרויח בזה העולם, אם־כן לא ירויח כלל, וגם יפסיד חס־ושלום מה שיפסיד, רחמנא־לצלן, רחמנא־לצלן!

כי בודאי כל מה שיעשה איזה דבר שבקדשה בשביל השם־יתברך, אפלו נקדה קטנה בעלמא – בודאי לא יאבד לעתיד שום דבר, אפלו דבור אחד בתורה או תפלה או פרוטה אחת לצדקה, וכיוצא בזה.

ולא די שזה לא יאבד בודאי בשום אופן, אפלו יהיה מי שיהיה, אפלו אם חס־ושלום עבר על כל התורה בלה פמה פעמים, אף־על־פי־כן (פסחים קיח.): **"אין הקדוש־ברוך־הוא מקפח שכר כל בריה"**. וכל מה שפעל ועשה בשביל השם־יתברך דבר גדול ודבר קטן, לא יאבד דבר לעתיד וכו'.

והכלל: כי כל מי שרוצה לחוס על־עצמו שלא יאבד את עולמו לגמרי, ומתגעגע לשוב להשם־יתברך, אף־על־פי שאינו זוכה לשוב בראוי לו, אף־על־פי־כן כל מה שיעשה איזה דבר שבקדשה, יהיה איך שיהיה, בודאי לא יהיה נאבד דבר.

אפלו אם לא יזכה לתשובה־שלמה באמת – על־כל־פנים הדבר שבקדשה שיעשה, לא יהיה נאבד כלל חס־ושלום.

מכל־שכן שעל־פי־הרב כשיהיה חזק בדעתו וירגיל עצמו מעט מעט בתוך דרכי הקדשה – סוף־כל־סוף יזכה לשוב בתשובה־שלמה להשם־יתברך בראוי, כי אין שום יאוש בעולם כלל, במבאר אצלנו פמה פעמים.

ועל־כן עקר מה שנבשלה חוה, היה על־ידי שהוסיפה על הצווי, כמו שאמרו רז"ל (בראשית־רבה יט, א): **"דחפה עד"**

יב.

(חיי-מוהר"ן הקדמה)

עקר החכמה: להשתדל ולהתיגע לידע ולהפיר אותו יתברך, שהוא "חי החיים" (תקוני-זהר קטו). וכל אחד כפי קרובו לזה, בן חיייו חיים, ולהפך להפך.

ועל-כן (ברכות יח:): "רשעים בחייהם קרויים מתים"; ולהפך (שם יח:): "צדיקים במיתתם קרויים חיים" - מחמת שתמיד הם דבקים ב'חיים-אמתיים', כמו שכתוב (דברים ד, ד): "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום".

ועל 'אלו החיים' אנו מתפללים הרבה בראש-השנה ויום-הפפורים "זכרנו לחיים", "וכתב לחיים" - כי חוץ מזה הכל הבל ואין שום חיים כלל.

ועל 'חיים אלו' נאמר (שם טז, כ): "למען תחיה" וכו'; "למען ירבו ימיכם" וכו' (שם יא, כא); "למען תחיו" (שם ה, כט).

"כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" (דברים ד, ו)

יג.

(ח"א סא, ב"ג)

על-ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון, נחלש פתב ישראל, ונותנים פח בכתב-ידם וכו'. ועל-ידי-זה גוזרין לגרש בגי' ישראל ממקום הישוב שנתישבו שם מכבר, אל מקומות שלא היו שם מעולם.

ועל-ידי-זה נלקח מאתנו 'חכמת תהלוכי גלגלי הרקיע',

שנגעה בו" וכו'. כי מה שהוסיפה על הצווי ואמרה שגם הנגיעה אסורה, זה בחינת 'חוץ מהמדה', ועל-ידי-זה נכשלה לגמרי ואכלה מ'עץ-הדעת'.

ועל-כן גם בתחלה עקר התחלת הסתת הנחש היה על-ידי 'הוספה', שאמר (בראשית ג, א): "אף כי אמר אלקים לא תאכלו מכל עץ הגן" וכו'.

וזהו מה שהזהירה התורה (דברים ד, ב): "לא תוסיפו על הדבר, ולא תגרעו ממנו". וכמו שכתב שלמה המלך עליו-השלוש (משלי ל, ו): "אל תוסף על דבריו" - כי כל-זה הוא בחינת 'רביי-אור' חוץ מהמדה, שעל-ידי-זה יוכל להכשל לגמרי חסו-שלוש (עיר-שם עוד בפנים, אות י).

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" (דברים ד, ד)

יא.

(ח"א מט, ז)

וזה בחינת 'ציצית' - הינו בחינת 'תכלת', "דאכלי כלא ושצי כלא" (זהר בראשית נ: נא: שלח קעה. פנחס רנז). כי על-ידי התגלות 'מלכות דקדשה' יתבטל 'מלכות דסטרא-אחרא'.

"אבל ישראל הדבוקים בה, יקבלו חיותם, ואתם הדבקים בה' אלקיכם" (דברים ד, ד), שהוא בחינת 'תכלת', דאכלי כלא ושצי כלא, אה-על-פיי-כן: 'חיים כלכם היום'" (זהר בראשית נ: נ: כי עקר ה'חיות' בא משם, בבחינת (ראש-השנה כה:): "דוד מלך ישראל חי וקים".

לִידַע כָּל הַהִשְׁתַּנּוּת וְהַעֲתִידוֹת הַבָּאִים עַל־
יָדָם, בַּחֲנִינָת 'סוּד הָעֲבוּר', וְנִמְסָר לָהֶם.

כִּי מִתְחַלָּה זֹאת הַחֲכָמָה נִמְסָרָה רַק לָנוּ,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ו): "כִּי הוּא
חֲכָמְתְּכֶם וּבִנְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים", וְדָרְשׁוּ
רַז"ל (שַׁבָּת עה.): "אִיזוֹ חֲכָמָה וּבִינָה שֶׁהִיא
לְעֵינֵי הָעַמִּים, הֵיאֵה אֹמֵר: זֶה חֲשׁוֹב
תְּקוּפוֹת וּמִזְלוֹת".

כִּי יֵשׁ בָּזֶה שֶׁכָּל שִׁישָׁאֵר הַסּוּד אֶצְלָנוּ, אִף־
עַל־פִּי שְׁמוּדִיעֵין לָהֶם הַחֲכָמָה. כִּי
בּוֹדֵאי צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לָהֶם הַחֲכָמָה, כְּדִי
שִׁידְעוּ שְׁאֵנוּ יוֹדְעֵין חֲכָמָה זֹה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
"כִּי הִיא חֲכָמְתְּכֶם" וְכו'.

וְאַם־כֵּן מֵאַחַר שְׁמוּדִיעֵין לָהֶם, אֵינּוּ סוּד,
כִּי הֵלֵא גַם הֵם יוֹדְעֵין. אִךְ יֵשׁ בָּזֶה
שֶׁכָּל, שֶׁיְכוּלִין לְהוֹדִיעַ לָהֶם הַחֲכָמָה, וְאִף־
עַל־פִּי־כֵן יִשָּׂאֵר הַסּוּד אֶצְלָנוּ.

וְזֶה בַּחֲנִינָת: "לְעֵינֵי הָעַמִּים" דִּיקָא -
שֶׁהִיא רַק "לְעֵינֵי הָעַמִּים" בְּשַׁעֲה
שְׁמוּדִיעֵין לָהֶם, וְתִכְף אַחֲרֵי־כֵן אֵינּוּ יוֹדְעֵין
כָּלֵל, רַק יוֹדְעֵין שֶׁהַסּוּד אֶצְלָנוּ, כִּי אֵין אָנוּ
מוֹדִיעֵין לָהֶם זֹאת הַחֲכָמָה בְּעֶצֶם, שֶׁהִיא
'סוּד הָעֲבוּר'.

וְזֶהוּ בַּחֲנִינָת 'סוּד הָעֲבוּר', שֶׁאֵינּוּ נִמְסָר רַק
לְגִדּוּלֵי־הַדּוּר שִׁישׁ לָהֶם נִשְׁמוֹת
גְּדוּלוֹת.

כִּי 'תְּהִלּוּכוֹת־הַגְּלָגָלִים' - הוּא עַל־יְדֵי
'שְׁכָלִיִּים', שֶׁהֵם ה'מְלָאכִים'. וְכָל גְּלָגֵל
וְגְלָגֵל - יֵשׁ לוֹ שֶׁכָּל מִיחָד, דִּהְיֵנוּ 'מְלָאךְ',
שֶׁמִּתְנַהֵּג עַל־יָדוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא הַשְׁתַּנּוּת
'הַלּוּךְ־הַגְּלָגָלִים' וְכו'.

וְכָל אֵלּוּ ה'שְׁכָלִיִּים', מְקַבְּלִים מֵה'מִנְהִיג־
הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא 'שְׁכָל־הַכּוֹלֵל', שֶׁהִיא
הַנִּשְׁמָה, שֶׁכָּלֶם מִתְנַהֲגִים עַל־יָדָהּ וְכו'.

וְעַל־כֵּן אֵלּוּ הַנִּשְׁמוֹת הַגְּדוּלוֹת, בְּקִיֶּינ
ב'סוּד הָעֲבוּר' - כִּי מִי יוֹדֵעַ
הַנְּהַגָתָם כְּמוֹ הַמִּנְהִיג.

וְאַלּוֹ הַנִּשְׁמוֹת הַגְּדוּלוֹת - צָרִיכִין שִׁיְהִיָּה
לָהֶם גּוֹף, בַּבַּחֲנִינָת "אֹיָרָא דְאַרְצֵי־
יִשְׂרָאֵל" (בְּבֹא־בִתְרָא קנח:). כִּי כְּשֶׁהָאֹיָר
מִתְקַדֵּשׁ בַּבַּחֲנִינּוֹת "אֹיָרָא דְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל"
וְכו', אָזִי הַגּוֹף רָאוּי לְקַבֵּל נִשְׁמָה גְּדוּלָּה וְכו'.
וְכֵן לְהַפֵּךְ.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שְׁנֵת־גִּרְשֵׁין מַבְחִינָת
"אֹיָרָא דְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל" כְּנ"ל -

אָזִי אֵין יְכוּלִין לְהַתְרַקֵּם גּוֹפִים זָפִים, וְאֵין
יְכוּלִין לְקַבֵּל נִשְׁמָה גְּדוּלָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה
נִלְקַח 'סוּד הָעֲבוּר' מֵאַתְּנוּ.

וְזֶה שְׁאֵמְרוּ חז"ל (כְּתוּבוֹת קיב. ע"ל יחזקאל ג, ט):
"וְהִיָּתָה יְדֵי אֵל הַנְּבִיאִים הַחַיִּים שְׂוֹא
וְגו', בְּסוּד עַמִּי לֹא יִהְיֶה" - "זֶה סוּד הָעֲבוּר";
"וּבִכְתָּב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְתְּבוּ" - "זֶה
סְמִיכָה"; "וְאֵל אֲדָמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִבּוֹאוּ"
- "כְּמִשְׁמְעוּ".

הֵינּוּ כְּנ"ל: שֶׁעַל־יְדֵי שְׁמִסְמִיכִין אֶת
שְׂאֵינֶם הַגּוֹנִים, בְּשֵׁם 'רַבִּי' - עַל־יְדֵי־
זֶה מַחְלִישֵׁין כְּתָב יִשְׂרָאֵל.

וְזֶהוּ (שם): "וְאֵל אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יִבּוֹאוּ"
- הֵינּוּ שְׁנֵת־גִּרְשֵׁין מַבְחִינָת 'אֹיָרָא
דְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל' כְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "בְּסוּד עַמִּי לֹא יִהְיֶה" - "זֶה סוּד
הָעֲבוּר", שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִלְקַח מֵאַתְּנוּ
'סוּד הָעֲבוּר' כְּנ"ל.

"כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו,
בה' אלקינו בכל קראנו אליו" (דברים ד, ז)

יד.

(ח"א יד, יא)

"טוב ה' לכל" (תהלים קמה, ט) - זה בחינת
'תפלה', שמאמין בהשם, שהוא
טוב לכל, הן לרפואה, הן לפרנסה, הן לכל
הדברים.

בשמאמין כך, בודאי יהיה עקר
השתדלותו בתר קדשא-ברוך-
הוא, ולא ירדף אחר תחבולות רבות וכו'.

כי מי שאין מאמין בהקדוש-ברוך-הוא,
צריך להשתדל אחר תחבולות רבות.
למשל: בשצריך לרפואה, צריך להשתדל
אחר עשבים רבים, ולפעמים אינם בנמצא
במדינתו, והעשבים הנמצאים אינם טובים
למכתו.

אבל הקדוש-ברוך-הוא, טוב לכל המכות
לרפאותם, והוא בנמצא תמיד, כמו
שכתוב (דברים ד, ז): "כי בה' אלקינו בכל
קראנו אליו".

טו.

(ח"א טו, ה)

בשאנו קוראין להקדוש-ברוך-הוא
בתארים של בשר-וודם, והוא
נמצא לנו "בכל קראנו אליו" (דברים ד, ז) -
זה חסד השם-יתברך.

כי אם לא היה בחסדי השם-יתברך, לא
היה בדאי לקרא ולכנות את השם-
יתברך בתארים ושבתים ותבות ואותיות,
אבל זה הכל חסד של השם-יתברך.

טז.

(ח"א יז, א)

על-ידי 'התגלות ההתפארות' של השם-
יתברך שמתפאר ב'ישראל', שזה
בחינת 'תפלין' של השם-יתברך, כמו
שאמרו רז"ל (ברכות ו). "מנין שהקדוש-
ברוך-הוא מניח תפלין", "ומי פעם
ישראל" וכו' (דברי-הימים א יז, כא), "כי מי גוי
גדול" וכו' (דברים ד, ז).

על-ידי ה'התפארות' הזאת - מתגלה
ה'יראה של השם-יתברך, דהינו:
"ליראה מלפניו יתברך" וכו' (דברים ד, י; ה, כה;
ו, כד; י, יב; יד, כג; יז, יט; כח, נח; לא, יג), ועל-ידי-זה
נתגלה ה'יראה' אפלו על "שנאני שחק" וכו'
(פיוט שחרית ראש-השנה).

יז.

(ח"א רנ)

'תפלה' הוא בחינת 'השגחה למעלה'
מהטבע, כי ה'טבע' מחייב כך,
ו'תפלה' משנה ה'טבע'.

והוא בחינות גדול, בחינת (דברים ד, ז): "כי
מי גוי גדול אשר לו אלקים
קרובים אליו, בה' אלקינו בכל קראנו
אליו" - כי זה גדלתנו: שהשם-יתברך שומע
תפלתנו, ומשנה הטבע על-ידי השגחתו
יתברך וכו'.

"דק השמור לך ושמור נפשך מאד פן תשכח"
(דברים ד, ט)

יח.

(ח"א ז, א-בסוף)

'אמונה' הוא בחינת 'תפלה' וכו', בחינת
נפים למעלה-מהטבע. כי

יט.

(ח"א לז, ב)

גוף ונפש' - הם בחינת אדם ובהמה,
חמר וצורה, חכמה וסכלות, בחינת
אור וחשך וכו'.

והם בחינת חיים ו'מיתה', כמו שכתוב
(קהלת ז, יב): "החכמה תחיה" וכו',
וכתיב (איוב ד, כא): "ימותו ולא בחכמה",
וכתיב (איכה ג, ו): "במחשבים הושיבני" וכו'
[כמתי עולם].

והם בחינות 'שכחה' ו'זכרון', כמו שכתוב
(תהלים לא, יג): "נשכחתי כמת מלב".

וזה שאמרו רז"ל (אבות פ"ג מ"ח): "השוכח
דבר אחד ממשנתו, פאלו מתחייב
בנפשו, שנאמר (דברים ד, ט): 'דק השמר לך
ושמר את נפשך מאד פן תשכח'".

והם בחינת 'חכמות-התורה', ש'חכמות'
חיצוניות, הם 'חמר' ו'סכלות'
ובחינת 'בהמה' - כנגד 'חכמות-התורה'.

כ.

(ח"א קצב)

זה שמקבל דבור מפי הצדיק - מקבל פניו
ושכלו ונשמתו, ונחקק ונצטר בדעתו
'דמות-דיוקנו' של הצדיק, שהוא הפנים
והשכל והנשמה.

אך שצריך לשמר מ'שכחה' - כי 'שכחה'
משפחת הכל ממנו, הינו: כל מה
שנצטר בדעתו מה'דבור' - על-ידי
ה'שכחה', נשכח ועובר ממנו כל הנ"ל.

ויש עצה לזה: לציר לפניו 'דמות-דיוקנו'
של החכם, בשעת הלמוד בפלומדין
דבריו, כמונבא בירושלמי (שקלים פ"ב):
"שצריך לציר בשעת הלמוד, פאלו התנא
עומד לפניו".

ה'תפלה' 'למעלה-מטבע', כי ה'טבע' מחייב
פן, והתפלה משנה הטבע. וזה 'דבר נס',
ולזה צריך 'אמונה', שיאמין: "שיש מחדש,
ובידו לחדש דבר ברצונו"!

ובשביל-זה: ה'תפלה' מסגל ל'זכרון' -
כי 'תפלה' הוא בחינת
'אמונה' כנ"ל, ו'שכחה' הוא ענין שהיה
לפנינו דבר-מה, ונשכח ועבר מאתנו.

והיא דרך ההנהגה על-פי 'מערכת'
המצלות, שמתנהג בסדר יום אחר
יום, והוא 'הפוך האמונה'.

מה-שאיך-פן אם מאמין שיש מחדש
הכל ברצונו בכל יום
תמיד, והוא מחיה ומקים הכל תמיד, והוא
'למעלה-מהזמן' - אין פאן 'שכחה', ודו"ק.

ומעתה תראה נפלאות בדברי רז"ל (שבת
קד.) "מ"ם וסמ"ך שפלוחות, בנס
היו עומדין".

כי "מ"ם הוא בחינת השכחה" (עץ-חיים טו,
ו), ועל-זה אמרו רז"ל (חגיגה ט:): "אין
דומה השונה פרקו מאה פעמים, למאה
פעמים ואחד" - כי "מ"ם בגימטריא 'מאה',
ועד 'מאה' שולט ה'שר של שכחה'" (עץ-חיים
שם; שער מאמר-רז"ל להאריז"ל, מסכת חגיגה; מגלה-
עמקות, פרשת נצבים).

וזה שהמתיקו חז"ל: "מ"ם וסמ"ך" -
הינו: "מ"ם" שהוא בחינת ה'שכחה',
"בנס היו עומדין" - כי 'נס' הוא 'הפך'
השכחה, כי 'נסיים' הם בחינת ה'תפלה',
בחינת 'אמונה', שהיא 'הפך השכחה', כנ"ל.

והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות
וכיוצא בהם שגלה לנו.

ואמר אז זה הפסוק, בהתלהבות גדול
בגחלי-אש: "והודעתם לבניך
ולבני בניך" (דברים ד, ט).

ואמר בזוהר-לשון: "איערע קינדער זאלט
איר מודיע זיין, וואס דא האט זיך
געטאן" [לבניכם תודיעו, מה שנעשה פאן אצלי].

ואמר ברית וזיע בהתלהבות נורא:
"והודעתם לבניך ולבני בניך".

נב.

(לקוטי-הלכות, פריה-ורביה ואישות ה, ג)

בודאי עקר המצוה [של פריה-ורביה] הוא:
להוליד בן כשר, בן ישראל,
שיקים התורה והמצוות.

ואם שלאו כל אדם זוכה, שיהיו בניו
צדיקים וכשרים גמורים - על-כל-
פנים מאחר שהם בכלל-ישראל המאמינים
בהשם-יתברך ובתורתו, ואביו מחנך אותם
מנעוריהם לעסק בתורה ותפלה, ולכנס
לבתי-כנסיות ובתי-מדרשות, ולהתוסף על
יחד, וליחד שמו יתברך עמהם יחד פעמים
בכל יום, ולומר "שמע ישראל" וכו'.

הרי גורם שעשועים נפלאים לפניו יתברך,
מאחר שהוסיף נפש להקבוצ-הקדוש
של ישראל, שנתרפין הבתים עד אין קץ
וכו'. וגם אולי יפקו מניה בנין דמעלי, שיהיו
צדיקים גמורים.

ועל-כן העקר: שיראה לחנכם לילך בדרך
האמונה הקדושה, באשר קבלנו
מאבותינו, וכמו שאנו מזהרים בפרשת קריאת-
שמע (דברים ו, ז; יא, יט): "ושננתם לבניך וכו'";

וכשזוכה לזכרון, לזכר דברי החכם
כמו שאמר החכם, או על-
ידי מה שחוזר מאה ואחת פעמים, שעל-
ידי-זה זכרו - אז כשאומר זה הדבר בשם
החכם, נצטיר לפניו 'דמות-דיוקנו' של
החכם, והרי הוא כאלו אמרו החכם בעצמו.

אך שיהיה הזכרון באמת, ב'כח הזכרון' -
שאז נחקק בדעתו, 'דיוקנו' ממש, כנ"ל.
וזה בחינות (ברכות נח:): "דיו לעבד להיות
כרבו" - "לעבד דיקא".

"עבד" - הוא מי שזכר מה שמקבל מרבו
על-ידי שחזר מאה ואחת פעמים
כנ"ל, כמו שדרשו רז"ל (חגיגה ט: על מלאכי ג,
יח): "עובד אלקים" - "זה החוזר פרקו
מאה ואחת פעמים".

ועל-ידי הזכרון - זוכה להיות כרבו, כי
נזדמן לו 'דמות-דיוקנו' של רבו,
וכאלו רבו אמרו אז - כי נחקק ונצטיר היטב
בדעתו, פנים ודמות רבו.

"והודעתם לבניך ולבני בניך" (דברים ד, ט)

כל המלמד לבנו תורה, מעלה עליו הפתוב,
כאלו קבלה מהר חורב, שנאמר: "והודעתם
לבניך ולבני בניך", וכתוב בתריה: "יום אשר
עמדת לפני ה' אלהיך בחרב". (ברכות כא:)

נא.

(שיחות-הר"ן רט)

אמר: שכל התורות והשיחות שלו, אינם
בשבילנו לחוד - אף עם דורות
העתידיים לבוא. ורמז לנו בדבריו: להודיע
לדורות הבאים, את כל מעשי השם הגדול
שעשה עמנו.

ופעם-אחת אמר בפרוש: גם לבניכם
תודיעו, את כל התורות

נד.

(ח"א קטו)

מי שהולך בגשמיות כל ימיו, ואחר-כך נתלהב ורוצה לילך בדרך השם-יתברך – אזי 'מדת-הדין' מקטרג עליו, ואינו מניח אותו להתקרב להשם-יתברך, ומזמין לו מניעה.

והשם-יתברך "חפץ הסד הוא" (מכאן ז, יח), ומסתיר עצמו בבכול בהמניעה הזאת.

וה'פסיל' בשרואה ה'מניעות', חוזר לאחוריו.

אבל 'פרדעת', מקרב עצמו אז דיקא להשם-יתברך, כי מסתכל ומוציא בה'מניעה' בעצמה את הבורא-יתברך.

ו'מניעה', הוא בחינת (דברים ד, יא): "ענן וערפל" – כי "ענן וערפל", הינו "חשך" (שם). "חשך" הוא לשון 'מניעה', כמו שכתוב (בראשית כב, יב): "ולא חשכת".

וזה פרוש הפסוק (שמות כ, יז): "ויעמד העם מרחק, ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים".

"ויעמד העם מרחק" – כי בשרואין ה'ערפל' הינו ה'מניעה', עומדין "מרחק".

"ומשה" – בחינות "דעת כל ישראל" (זוהר פקודי רכא). "נגש אל הערפל אשר שם האלקים" – הינו: אל ה'מניעה', שבה בעצמה נסתר השם-יתברך.

נה.

(שיחות-הר"ן קצא)

פעם אחת נכנס לבית, וענה ואמר: "מה לעשות בשעומד לפני האדם הר

ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך" וכו'; וכתוב (שם ד, ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך".

ובפרט לרחקם בכל מיני הרחקות מהפתות-הרעות שקמו בדורות הללו, להעביר חסוֹשֶׁלֹם את נערי בני-ישראל מעקר הדת הקדוש, שהעמידו בתי תפלות, ללמד את בני-ישראל חכמות-חיצוניות וכו', שכלם הם 'פורקי-על' לגמרי.

ואם בתחלה מרמים את אביהם, ואומרים שילמדו עמהם גם למוד התורה – אבל הכל הוא צביעות ושקר. כי מעט שלומדים עמהם, הוא רק 'מקרא' עם 'פרושיהם' ובאוריהם הרעים, שיצאו מ'אפיקורסים' גמורים מפרסמים, וקצתם מהם המירו דתם וחברו באורים ותרגומים על 'תורה-נביאים-כתובים', במפרסם כל-זה לבני-ישראל הפשרים.

אבל מאחר שרב ישראל הפשרים, מחנכים בניהם בדרך אבותינו אשר מעולם, שייכלו ימיהם רק על תורה ותפלה, להגות בתורת-השם בכתב ובעל-פה, בש"ס ופוסקים – הרי הם מוסיפים נפש להקבוצ של ישראל, ונתרביין הבתים מאד מאד. על-כן שחרם הרבה מאד, ועל-ידי-זה תבוא הגאולה.

"וההר בער באש עד לב השמים,

חשך ענן וערפל" (דברים ד, יא)

נג.

(ח"א נח, ב)

'ענן' – זה בחינת 'צחק', בחינת (דברים ד, יא): "חשך ענן וערפל". בחינת (בראשית כז, א): "ותכהין עיניו מראת".

גָּדוֹל שֶׁל אֵשׁ, וּמַעֲבֵר הַשָּׁנִי שֶׁל הָהָר מִנֶּחֱ
אוֹצֵר טוֹב וַיִּקֶּר וַנַּחֲמֵד מְאֹד מְאֹד, אָבֵל אִי-
אֶפְשָׁר לָבוֹא אֶל הָאוֹצֵר, בִּי-אִם פְּשְׁעוֹכְרִין
דָּרָךְ ה' הָהָר שֶׁל הָאֵשׁ, וְהַהֲכִרָה לָבוֹא לְאוֹתוֹ
הָאוֹצֵר הַנֶּחֱמָד וְהִיקָר וְכוּ'!

אַחֵר אֵיזָה יָמִים שׁוֹב דָּבָר מִזֶּה, וְשָׁחַק
וְאָמַר: "כָּבֵד נִודַע לִי הַדָּבָר הַזֶּה מֶה
לַעֲשׂוֹת לָזֶה!"

"וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ" (דְּבָרִים ד, יג)

כו.

(ח"א כ, י)

בְּשִׁבְלִי-זֶה נִקְרָאת בְּשֵׁם הַגְּדָה, לְהוֹרוֹת
עַל 'תְּקוּן-הַבְּרִית', בְּבַחֲנִינָה
(דְּבָרִים ד, יג): "וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ".

כז.

(ח"א כט, ד-ו)

לְתַקֵּן כָּל הָעֲבֵרוֹת בַּפְּרָטִיּוֹת, הֵם רַבִּים
מְאֹד וְכִבֵּד עַל הָאָדָם, וְאִי-אֶפְשָׁר
לְתַקֵּן אוֹתָם, כִּי יֵשׁ דְּקְדוּקִים וּפְרָטִים רַבִּים
בְּכָל לָאוּ וּלְאוּ.

בְּכֵן צָרִיךְ לְתַקֵּן 'פְּלִיטוֹת-הַגִּידִים' [שֶׁס"ה
גִּידִים], שֶׁהוּא בְּחִינַת (דְּבָרִים ד, יג): "וַיַּגֵּד
לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ". וְאִז עַל-יְדֵי 'תְּקוּן-
הַבְּרִית', שֶׁהוּא 'פְּלִיטוֹת-הַגִּידִין', נִתְתַּקֵּן
מִמִּילָא כָּל הַלְּאוּיִן שֶׁעָבַר.

וְכָל-זֶמֶן שֶׁלֹּא תִקֵּן 'תְּקוּן-הַפְּלִלִי' - אִזִּי
ה' דְּבוּר' אֲסוּר. כִּי עֵקֶר ה' דְּבוּר'
תְּלוּי ב'תְּקוּן-הַפְּלִלִי', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וַיַּגֵּד
לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ".

וְזֶה בְּחִינַת (זֹהַר אֲחָרֵי עֵט. אֲמוּר קה): "בְּתֵר
דְּשָׁכִיב רַבִּי שִׁמְעוֹן, הָיָה אָמַר חֵד

לְחִבְרָה: 'אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחִטִּיא אֶת
בְּשָׁרְךָ'" (קֹהֶלֶת ה, ה).

כִּי "רַבִּי שִׁמְעוֹן הָיָה קֶשֶׁת הַבְּרִית" (תְּקוּנֵי-
זֹהַר יא. כט: צט.), בְּחִינַת: "וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת
בְּרִיתוֹ", הֵינּוּ: 'פְּלִיטוֹת-הַגִּידִין'. "אָבֵל
בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן" וְכוּ'.

"כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ אֵשׁ אֹכֶלֶת הוּא, אֵל קָנָא" (דְּבָרִים ד, כד)
כִּי אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֵל קָנָא" (דְּבָרִים ה, ח)
"כִּי אֵל קָנָא ה' אֱלֹקֶיךָ" (דְּבָרִים ו, טו)

כח.

(ח"י-מוהר"ן תַּקל"ב)

"מִשְׁךְ חֲסִדָּךְ לְיִדְעִיךָ אֵל קָנָא וְנוֹקֵם"
(זְמִירוֹת לְלִיל-שַׁבָּת). הֵינּוּ שְׁאֲנוֹ
מִבְּקָשִׁים: שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ יִמְשִׁיךְ חֲסִד
לְיִדְעִיו לְהַכְעִים לְהַשׁוֹנְאִים.

וְזֶה: "מִשְׁךְ חֲסִדָּךְ לְיִדְעִיךָ אֵל קָנָא וְנוֹקֵם"
- הֵינּוּ: כְּדֵי לָקֵם בְּהַשׁוֹנְאִים, כְּדֵי
שֶׁ"יֵּרָאָה רָשָׁע וְכָעַס" (תַּחֲלִים קיב, י), וְכִמּוֹ שְׁכָתוֹב
(שָׁם סט, יט): "לְמַעַן אֵיבִי פִּדְנִי", וְכִמּוֹ שְׁכָתוֹב
(שָׁם ח, ט): "לְמַעַן שׁוֹרְדִי הַיָּשָׁר לִפְנֵי דְרָכְךָ".

"וְנוֹשַׁנְתָּם בְּאַרְצֶךָ" (דְּבָרִים ד, כה)

כט.

(לְקוּטִי-הַלְכוֹת, סִפְר־תְּנוּרָה ד, כא - עַל-פִּי
לְקוּטִי-מֹהֲרֵן ח"ב ח, 'תִּקְעוּ תוֹכָחָה')

עֵקֶר ה' תְּשׁוּבָה' בְּבַחֲנִינַת 'הַתַּחֲדָּשׁוֹת', כִּמּוֹ
שְׁכָתוֹב (אֵיכָה ה, כא): "הִשְׁיבֵנוּ ה' אֱלֹהֵיךָ
וְנִשְׁוֹבָה, חֲדָשׁ יְמֵינוּ" וְכוּ'. וְכַתִּיב (תַּחֲלִים קג,
ה): "תַּתְּחִידֵשׁ בְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי".

וְעַקֵּר הַגָּלוּת מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְהָרַבֵּן
הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל הַצָּרוֹת שְׂסוּבֵלָיו
בְּגָלוֹת - הַכֹּל נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי שְׁנֹפְלוֹ מִבְּחִינַת
הַתְּחַדְּשוֹת־הַמַּחִין, לְבַחֲנִית יִשָּׁן.

בְּבַחֲנִית (דְּבָרִים ד, כה): "וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ" -
"וְנוֹשַׁנְתֶּם" דִּיקָא. דְּהֵינּוּ:
שְׁנוּשָׁנוּ שָׁם, כְּאִלּוּ 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
יִשָּׁן נוֹשָׁן חֲסִידֵי־שָׁלוֹם, וְעַל־יְדֵי־זֶה הָיָה כָּל
הַחֲרָבָה, כְּמִבְּאֵר שָׁם בִּפְרָשָׁה.

וְעַל־כֵּן מִזְהִיר אוֹתָם שָׁם בְּאוֹתָהּ פְּרָשָׁה:
שִׁיזְכְּרוּ הַיֵּטֵב, אֵת כָּל הַנִּפְלְאוֹת
וְהַנּוֹרָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם מִיּוֹם מִתְּנִיתָהּ,
שֶׁלֹּא נִשְׁמַע כְּזֹאת מִיּוֹם בְּרִיאַת שָׁמַיִם
וָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ד, לִבְלֹג): "כִּי שָׁאֵל נָא
לְיָמִים רִאשׁוֹנִים וְכוּ', הִנֵּהיָהּ כְּדָבָר הַגָּדוֹל
הַזֶּה וְכוּ', הִשְׁמַע עִם קוֹל אֱלֹקִים מְדַבֵּר
וְכוּ'".

וּמֵאַחֵר שִׁזְכִּיתֶם בְּעֶצְמְכֶם לִשְׁמַע 'קוֹל'
דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, דְּהֵינּוּ: נְבוּאָה
אֱמִתִּית' - עַל־יְדֵי־זֶה רָאוּי לָכֶם, לְהַכְנִיעַ
וּלְבַטֵּל כָּל מִינֵי 'כְּפִירוֹת' וּ'בִלְבוּלֵי־אֱמוּנָה',
שֶׁהֵם בְּחִינַת ה'עֲבוּד־הַזָּרָה' וְה'פְּסִילִים'
שְׁנֹפְלוֹ אֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם מִקֵּדָם (שָׁם ד,
כה): "וְהִשְׁחַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל" וְכוּ'.

כִּי עַל־יְדֵי 'רוּח־נְבוּאָה', זֹכִין לְבַטֵּל כָּל
'בִּלְבוּלֵי־אֱמוּנָה' שֶׁנִּמְשָׁךְ מ'בִּלְבוּלֵי־
הַמִּדָּמָה, כִּי זֹכִין לְבָרֵר ה'מִדָּמָה', וּלְהֶאֱמִין
ב'חֲדוּשֵׁי־הָעוֹלָם'.

וְזֶה צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל־עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם,
כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ "מַחְדָּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל
יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית" (תַּפְּלַת שְׁחִרִית).
וְכְמוֹ־כֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְחַדָּשׁ מַחוֹ בְּכָל יוֹם,
בְּבַחֲנִית (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה
אֱמוּנָתְךָ".

וְזֶה שְׁסִימִים שָׁם בְּפָסוּק (ד, לט): "וַיִּדְעַתָּ
הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי ה' הוּא
הָאֱלֹקִים" וְכוּ' - "וַיִּדְעַתָּ הַיּוֹם" דִּיקָא.
שֶׁצָּרִיכִין לְחַדָּשׁ ה'יְדִיעָה' בְּכָל יוֹם, בְּבַחֲנִית
(שָׁם ו, ו): "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצֹּנֶה הַיּוֹם" הַנֶּאֱמָר
ב'קְרִיאַת־שְׁמַע', שֶׁדָּרָשׁוּ רַצ"ל (סִפְרֵי וְאַתְחַנֵּן ח;
רש"י דְּבָרִים כו, טז): "בְּכָל יוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ
בְּחֲדָשִׁים".

וְכֵן מְסִימִים שָׁם בִּפְרָשָׁה (ד, מ): "וַיִּשְׁמַרְתָּ אֵת
חֻקֵּי וְכוּ', אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצֹּנֶה הַיּוֹם
וְכוּ', וּלְמַעַן תֵּאָרִיךְ יָמִים עַל הָאָדָמָה
וְכוּ'".

כִּי זֶה עֵקֶר 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל',
שֶׁהִנְהַגְתָּה עַל־יְדֵי 'הַשְּׁגָחָה וְנִפְלְאוֹת',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲדוּשֵׁי־הָעוֹלָם שְׁלֵעֲתִיד' -
שֶׁשָּׁם יְכוּלִין לְזַכּוֹת ל'דַּעַת' הַזֶּה, מִי שִׁזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עַל־עֲצָמוֹ בְּשִׁלְמוֹת 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל' - שִׁיזְכָּה לְהַתְּחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם מִמַּשׁ,
מְכַל־שָׁכֵן בְּשָׁנוּי הַזְּמָנִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם
שְׁבָתִים וְיָמִים־טוֹבִים וְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים, וְכְמוֹכֵן
כָּל־זֶה מְשִׁיחֻתֵּי הַקְּדוּשׁוֹת.

וְזֶה עֵקֶר 'אֲרִיכוֹת־יָמִים', בְּחִינַת (מִשְׁלֵי י,
כז): "יִרְאֵת ה' תוֹסִיף יָמִים", בְּחִינַת
(קְדוּשִׁין לב: עַל וַיִּקְרָא יט, לב): "זִקְנִי, זֶה קִנָּה
חֲכָמָה", בְּחִינַת (דְּבָרִים שָׁם, כא): "לְמַעַן יִרְבּוּ
יָמֶיכֶם וַיָּמִי בְּנִיכֶם עַל הָאָדָמָה" וְכוּ'. וְכְמוֹ
שֶׁכָּתוּב בְּפָסוּק הַנֶּ"ל: "וּלְמַעַן תֵּאָרִיךְ יָמִים
עַל הָאָדָמָה" וְכוּ'.

כִּי הָעֵקֶר הוּא ה'אֱמוּנָה', וְעֵקֶר ה'אֱמוּנָה'
הִיא לְהֶאֱמִין ב'חֲדוּשֵׁי־הָעוֹלָם' כְּנֶ"ל.
וְזֹאת ה'אֱמוּנָה' הַקְּדוּשָׁה, צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ
עַל־עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם מַחְדָּשׁ. כְּפִי אוֹתוֹ יוֹם,
כְּפִי הַשְּׁנוּיִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּכָלֵל וּבִפְרָט.

"בַּצֹּר לָךְ וּמִצְאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ" (דְּבָרִים ד, ל)

לב.

(ח"א ו, ג)

וְאִפְלוּ אִם יוֹדַע אָדָם בְּעֶצְמוֹ שְׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אִף עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הֶרְאֵשׁוֹנָה, עַל הַשְּׁגָתוֹ הֶרְאֵשׁוֹנָה וְכו'. וְזֶה בְּחִינַת 'עוֹלָם־הַבָּא', שִׁיְהִיָּה 'כָּלוּ שַׁבָּת', הֵינּוּ 'כָּלוּ תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ל): "וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ".

לג.

(ח"א מט, ו)

'שַׁבָּת' זֶה בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ל): "וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ".

לד.

(ח"א נח, ז)

'שַׁבָּת' בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת (דְּבָרִים ד, ל): "וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ".

לה.

(ח"א עט)

וְאִימָתִי יָכוֹל לִרְאוֹת שְׁפָלוּתוֹ? בְּשַׁבָּת! כְּשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה', שֶׁהִיא 'שַׁבָּת'. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, ל): "וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ" - אֲתָנוּ דִּדִּין כְּאֲתָנוּ וּדְדִין.

לו.

(ח"ב עט - הַתּוֹרָה שֶׁל 'רָאשֵׁי־פָּרָקִים')

יִצְחָק זְמַן קוֹף צָדִיק יִשְׁנִים וְכו'. "וְשַׁבָּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ" (דְּבָרִים ד, ל). וְכו'. "וְאֵל יָחַר אַפְּךָ" (בְּרֵאשִׁית מד, יח). "בַּצֹּר לָךְ" (דְּבָרִים שם). "וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל

כִּי "אֵין יוֹם דּוֹמָה לַחֲבֵרוֹ", כְּמִבְּאֵר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל (עֶצְרִי־ג, ב), וּמִזֵּבָא בְּדְבָרֵינוּ כְּמָה פְּעָמִים (קְרִיאַת־שְׁמַע ה, ב; רֹאש־חֹדֶשׁ ו, יב; וְעוֹד).

וּכְפִי מַה שִּׁחֲזָקִים בְּאַמוּנַת חֲדוּש־הָעוֹלָם' - כְּמוֹ־כֵן זֹכִים לַחֲדוּש־הָעוֹלָם שְׁלֵעֲתִיד, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד.

"וּבִקְשֶׁתָם מִשֵּׁם אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ וּמִצְאָתָ" (דְּבָרִים ד, כט)

ל.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, רֹאש־חֹדֶשׁ ו, יא)

כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִמָּקוֹם שֶׁהוּא שֵׁם, אֵת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד, כט): "וּבִקְשֶׁתָם מִשֵּׁם אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ וּמִצְאָתָ" וְכו', "מִשֵּׁם" דִּיקָא - מִמָּקוֹם שֶׁאֵתָה שֵׁם, מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְכְמוֹכָא בְּשֵׁם הַפְּעִל־שֵׁם־טוֹב ז"ל (מֵאוּר־עֵינִים; דְּגַל־מַחֲנֶה־אֶפְרַיִם).

לא.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, רֹאש־הַשָּׁנָה ו, בַּתְּחִלָּה)

"וּבִקְשֶׁתָם מִשֵּׁם אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ וּמִצְאָתָ" וְכו' (דְּבָרִים ד, כט), "וּבִקְשֶׁתָם מִשֵּׁם" דִּיקָא. וְכֵן מְסִים שֵׁם בְּפִסּוּק: "כִּי תִדְרָשׁוּ בָּכֶל לְבַבְךָ וּבָכֶל נַפְשְׁךָ".

וְכְמוֹ שֶׁמִּזֵּבָא בְּשֵׁם הַפְּעִל־שֵׁם־טוֹב ז"ל (מֵאוּר־עֵינִים; דְּגַל־מַחֲנֶה־אֶפְרַיִם):

"וּבִקְשֶׁתָם מִשֵּׁם", "מִשֵּׁם" דִּיקָא - מִכָּל מָקוֹם שֶׁיֵּרֵד וְנָפַל לְשֵׁם, אִפְלוּ לְבְּחִינַת 'מְקוֹמוֹת־הַמִּטְנָפִים' - "מִשֵּׁם" דִּיקָא צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ בָּכֶל לְבָבוֹ וּבָכֶל נַפְשׁוֹ אֵת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

"אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים"
(דברים ד, לה)

לז.

(ח"א ד, ט)

וְזֶה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה לְדֹרֹו (דברים ד, לה):
"אתה הראת לדעת כי ה' הוא
האלהים". כי משה' הוא בחינת 'אין',
ודורו הדבוקים אליו, ראוי להם לדעת, הינו
להאיר לדעת, בחינת 'אין-סוף', בחינת
דעו-א-דעו-אין, בחינת: "ה' הוא האלהים".

לח.

(ח"ב ז, ב)

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הָיָה לוֹ רַחֲמָנוּת, וְהָיָה עוֹסֵק
בִּישׁוּב־הָעוֹלָם, שִׁיחָיָה הָעוֹלָם
מִיֵּשֶׁב וּמִמָּלָא מִבְּנֵי־אָדָם, הֵינּוּ בְּנִי־דָעָה.

כִּי הוּא פָּתַח לָנוּ 'אור הדעת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת כי ה'
הוא האלקים" - כִּי פָּתַח אֶת הַדַּעַת, וְגָלָה
לָנוּ: כִּי יֵשׁ אֱלֹקִים שְׁלִיט בָּאָרֶץ.

**"וידעת היום והשבת אל לבבך, כי ה' הוא האלקים
בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד"**
(דברים ד, לט)

לט.

(ח"א קנד)

עֵקֶר הַדַּעַת, כְּשֶׁהוּא בִּלְבָב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(דברים ד, לט): "וידעת היום והשבות
אל לבבך".

מ.

(ח"ב א, ה)

צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל הַלֵּב, בְּבַחֲנִית
(דברים ד, לט): "וידעת היום
והשבות אל לבבך".

לְמוֹת" (בראשית מז, כט). הַתְּאֻדּוֹת הַזֵּמָן.
לְמוֹת' זֶה "בַּצֹּר לָךְ וְכו'" בְּאַחֲרִית הַיָּמִים"
(דברים שם). "אל תקברני במצרים" (בראשית
שם), ב'מצר-הגרון', בְּשַׁעַת בְּחִינַת "בַּצֹּר לָךְ".

דְּבָרִים הָאֵלֶּה (בתוך שאר הרבה דברים, ענין-שם
בפנים) כְּתוּבָם בְּדֶרֶךְ 'רֵאשִׁי-פָּרָקִים'
בְּרִמָּז בְּעֶלְמָא לְזַכְרוֹן וְכו', מֶה שֶׁאֲפָשַׁר
לְהַבִּין מַעֲט וְכו', אֲמַרְתִּי לְבָאֵר מֶה שֶׁבִּידִי וְכו':
כִּי רַבֵּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְגַלּוֹת: שִׁתְּשׁוּבָה'
וּבַחֲנִית 'לְמַעַלְה־מַהֲזֵמָן', הֵם בְּחִינָה
אַחַת וְכו'. וְזֶהוּ: "יִצְחָק זִמְן קוֹף צָדִיק
יִשְׁנִים" וְכו' - הֵינּוּ: שִׁי־יִצְחָק מְרַמֵּז עַל זִמְן,
כִּי "יִצְחָק אוֹתִיּוֹת ק"ץ ח"י" (זֶהוּ בְּרֵאשִׁית כג:
בְּהַשְׁמָטוֹת). "ק"ץ מְרַמֵּז עַל ה'זִמְן', שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'אַחֲרִית הַיָּמִים' וְכו'. שֶׁעֵקֶר ה'זִמְן'
הוּא בְּבַחֲנִית 'שִׁנָּה'.

"וְשַׁבָּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ וְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ" -
כִּי בְּאַמַּת עֵקֶר הָעֲבוּדָה הוּא:
לְקַשֵּׁר וּלְבַטֵּל בְּחִינַת ה'זִמְן', לְהַעֲלוֹתוֹ
וּלְיַחַדוֹ בְּבַחֲנִית 'לְמַעַלְה־מַהֲזֵמָן'. וְזֶה בְּחִינַת
"מִצְוֹת זְמַנִּיּוֹת" (מִצְוֹת־עֲשֵׂה שֶׁהֵזֵמָן גִּרְמָא
שֶׁהִנָּשִׁים פְּטוּרוֹת. בְּרִכּוֹת כ: וְעוֹד לְקוֹטְרֵי־הַלְכוֹת, מִילָה ד, ו -
עירושם)) - כְּדִי לְזַכּוֹת עַל־יָדָם: שִׁתְּאֻחַד
ה'זִמְן', וְיַעֲלֶה לְבַחֲנִית 'לְמַעַלְה־מַהֲזֵמָן'.

וְכָל הַצְּרוֹת וְהַדִּינִים וְאַחִיזַת הַסְּטָרָא -
אַחֲרָא, הוּא רַק בְּבַחֲנִית ה'זִמְן', שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת (דברים ד, ל): "בַּצֹּר לָךְ וְכו'" בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים" דִּיקָא, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת זִמְן'.

וְאָז: "וְשַׁבָּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ" - דְּהֵינּוּ:
שִׁנְזֻכָּה לְשׁוּב, וְעַל־יְדִי־זָה נִזְכָּה
לְבַטֵּל ה'זִמְן' בְּנ"ל, וְאִזּוּ יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַצְּרוֹת
וְהַדִּינִים, וְכָל אַחִיזַת הַסְּטָרָא־אַחֲרָא, וְנִזְכָּה
לְשִׁמְעַ 'קוֹל־דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת: "וְשַׁבָּת עַד
ה' אֱלֹקֶיךָ וְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ".

מא.

(שיחות-ה"ר"ן לט)

ראוי שירגיש בלב: צרת יחיד, מפל-שכן
צרת רבים. כי אפשר שידע מהצרה
חס-ושלום, ויודע בברור כאב הצרה, ועם-
כל-זה 'לב' אינו מרגיש הצרה כלל.

ואם אינו מרגיש, צריך להכות הראש
בקירות לבבו, פמובא במקום-אחר
(שיחות-ה"ר"ן ריז) על-פסוק (דברים ד, לט):
"וידעת היום והשבות אל לבבך" -
"שצריך להביא הדעת בהלב".

מב.

(שיחות-ה"ר"ן ריז)

אמר: שאיתא בספר אחד: שמה שמובא
בספרי המקרים, ראיה שצריכין
לחקר, מפסוק (דברים ד, לט): "וידעת היום
והשבות אל לבבך" וכו' - הוא מ'פת
הקראים', שהם מפרשים כך: "שצריכין
לדעת אותו יתברך על פי הקירות!"

אבל האמת לא כן הוא! - כי באמת
העקר לדעת אותו יתברך, הוא רק
על-ידי 'אמונה שלמה', שעל-ידי-זה דיקא
זוכין אחר-כך לדעת והשגה גדולה בידיעת
רומוותו יתברך שמו וכו'.

ובאמת: עקר הפרוש הפשוט של פסוקים
אלו המזהירים לדעת אותו
יתברך, כגון: "וידעת היום והשבות וכו'",
וכן (דברי-הימים א כח, ט): "דע את אלקי אביך
ועבדהו". וכן (תהלים ק, ג): "דעו כי ה' הוא
אלהים" וכו' - עקר האזהרה זו היא בפשיטות:
לדעת ולזכור אותו יתברך תמיד בכל עת,
ואל ישפח אותו חס-ושלום בשום עת וכו'.
הינו: "ידוע תדע, ואל תשפח בשום עת!"

כי בודאי צריכין כמה וכמה אזהרות
גדולות ורבות על זה, בכמה וכמה
לשונות וכו'. כי מחמת טרדות עולם-הזה
ותאוותיו והבלייו, נמצאים הרבה שברב
העתים שוכחים אותו יתברך וכו'.

ועל-זה מזהירים הפסוקים וכו'. כלומר:
"קחו זאת בדעתכם היטב, עד
שיהיה קשור וחזק בדעתכם ולבבכם בכל-
עת!"

וזה: "וידעת היום והשבות אל לבבך"
וכו' - כי זה עקר שלמות הידיעה,
בשקשרין ה'דעת' אל ה'לב', לידע בלב
היטב: "כי ה' הוא אלקים" וכו'! - כי בכל-
עת שמשימין זאת אל לבבו היטב: "כי ה'
הוא האלהים", בודאי נופל פחדו ואימתו
ויראתו עליו לבלתי יחטא וכו'.

"וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל"
(דברים ד, מד)

מאי דכתיב: "וזאת התורה אשר שם משה" -
זכה, נעשית לו 'סם-חיים'; לא זכה, נעשית לו
'סם-מיתה'.

(יומא עב)

מג.

(ח"א לא, בסוף)

'אותיות התורה' הם פועלים, כי הם
החיות של כל דבר, כמו שכתוב
(תפלת שחרית): "ובטובו מחדש בכל יום תמיד
מעשה בראשית", "ואין טוב אלא תורה"
(ברכות ה. עבודה-זרה יט), כי הם מנהיגין את כל
העולם.

אך ה'אותיות' בעצמן הם כ'גלם', ואין
להם שום 'תנועה וחיות', ואין להם
שום 'ציור'. ועל-כן יש להתורה שני כחות:
"זכה נעשה לו סם-חיים" וכו' (יומא עב: על

דברים ד, מד: "וזאת התורה אשר שם משה" - כי כל אחד לפי מה שהוא נכסף, כך הוא מציר ומפרש 'אותיות-התורה'.

כי בה'תורה' כלול 'אחיזת טוב ורע', "יצדיקים ילכו בהם, ופושעים יפשלו בהם" (חושע יד, י).

הינו: כל אחד לפי ה'פסופין' שלו, שמהם נעשים 'נפשות' - על-ידי-זה עושה 'נקדות' ל'אותיות-התורה', ונצטירו ה'אותיות', ונתפרשו ל'טוב', או להפך חס-ושלום. ולפי מה שנצטירין, כך הם פועלים בעולם.

ועל-כן: 'אותיות התורה', מבקשים להצטיר מפי 'צדיק', שהוא מדבר ה'פסופין-דקדשה' שלו - שעל-ידי-זה מקבלין ה'אותיות', 'נקדות', ונצטירין ל'טוב'.

וזה שאמרו רז"ל (מועד-קטן יז): "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו מפיהו".

כי ה'רב' צריך גם-כן שיהיה לו 'שני פחות' שיש לה'תורה': 'סם-חיים' ו'סם' וכו'.

באפן שיהיה אפשר להמתקרב אליו, לקבל פרצונו, "צדיקים ילכו, ופושעים יפשלו".

אם הוא משתוקק ל'עבודת השם-יתברך' - יוכל לקבל מה'רב', דרך ישרה' ל'עבד את השם'. ואם לאו, וטינא יש בלבו - יוכל גם-כן למצא בה'רב', דבר שיקצץ בנטיעות, ויכפר בכל חס-ושלום.

כי כל 'צדיק' - צריך שיהיה 'למדן' בתורה, ו'חסיד במעשים-טובים'. כי

אם אינו 'למדן' - אמרו רז"ל (אבות פ"ב מ"ה): "ולא עם הארץ חסיד".

ו'למדן' בלבד - בודאי אינו כלום, כי אפשר להיות 'למדן' ו'רשע' גמור, ו"לא זכה נעשה לו סם-מות". על-כן צריך שיהיה 'למדן' ו'חסיד'.

וכן אפלו ה'צדיק', לפעמים כשנופל ממדרגתו, כידוע שאי-אפשר לעמוד תמיד בקביעות על מדרגה אחת. אזי בעת שנופל ממדרגתו, אם ירצה להחזיק עצמו במדרגת 'למדן' שנשאר לו - הוא לא טוב. רק צריך להחזיק עצמו ב'יראת-שמים', מה שיש לו עדין מה'רשימו' שנשאר לו.

ומחמת 'שני הבחינות' אלו שצריך להיות לה'צדיק', 'למדן' ו'חסיד', והם בחינת "מלאך ה' צבאות" - על-ידי-זה נמצא בה'צדיק', 'שני פחות' שיש לה'תורה': 'סם-חיים' ו'סם-מות'. ואפשר להמתקרב אליו, למצא בו דבר שיקצץ בנטיעות; או לכנס ולצאת בשלום.

וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - הינו: שהוא 'למדן' בתורה, ו'עובד את השם', ועל-ידי-זה הוא מציר 'אותיות-התורה' ל'טוב'.

אזי: "תורה יבקשו מפיהו" - ש'אותיות-התורה', מבקשין לקבל 'נקדות', ולהצטיר מ'פיו'.

הינו: על-ידי ש'פיו' ידבר 'ההשתוקקות' וה'פסופין דקדשה' שלו, שעל-ידי-זה נגמריין ויוצאין ה'נפשות', ונעשין 'נקדות' לה'אותיות', ונצטירו ונעשין 'כלי' לקבל 'טוב'. כי על-ידי ה'נקדות', נזדונו ונצטרפו ה'אותיות', כנ"ל.

מד.

(ח"א לו, ה)

בַּשֶּׁהֲצַדִּיק מִגִּלָּה אֵיזָה דְּבַר־תּוֹרָה, אֲזִי
מוֹרִיד נִשְׁמָתֵין חֲדָתִין, לְכָל
אֶחָד מִהַשּׁוֹמְעִין הַתּוֹרָה לְפִי בַּחֲנִינָתוֹ
וּתְפִיסָתוֹ.

כִּי הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שְׁנֵי בָחוֹת: לְהַמִּית
וּלְהַחְיֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (קדושין ל: על דְּבָרִים
יא, יח): "וְשִׁמְתֶם - זָכָה, נַעֲשִׂית לֹא סִם־
חַיִּים" וְכוּ', וּבִתְיָב (הושע יד, י): "יִשְׂרָאֵל דְּרַבִּי
ה', צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם" וְכוּ'.

כֵּן הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק, לְכָל־אֶחָד בְּפִי
תְּפִיסָתוֹ. יֵשׁ אָדָם שֶׁנַּעֲשֶׂה לֹא נִשְׁמָה
חֲדָשָׁה מִהַתְּגַלּוּת הַתּוֹרָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא
חִס־וְשָׁלוֹם לְהַפּוֹד, הַכֹּל לְפִי הַכֹּל שֶׁלּוֹ, בְּפִי
תְּפִיסָתוֹ, תְּפִיסַת הַמַּחֲיָן שֶׁלּוֹ וְכוּ'.

דָּזָה הוּא כָּל־גְּדוֹל: שְׂאִי אֶפְשָׁר לְשׁוֹם
אָדָם לְהַשְׁיֵג וּלְתַפֵּס בְּדַבּוּרוֹ שֶׁל
הַצַּדִּיק, אִם לֹא שֶׁתִּקַּן תַּחֲלָה 'אוֹת בְּרִית
קֹדֶשׁ' כְּרָאוּי וְכוּ', אֲזִי הַמַּחֲיָן שֶׁלּוֹ בִּשְׁלֵמוֹת,
וְיָכוֹל לְהַבִּין דַּבּוּרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק - בְּפִי הַתִּקּוֹן
שֶׁל כָּל־אֶחָד, כֵּן הוּא הַשְׁגָּתוֹ.

מה.

(ח"א קא)

יֵשׁ ע' אֲנַפִּי־נְהִירִין, וְיֵשׁ ע' אֲנַפִּי־
חֲשׁוּבִין. כִּי יֵשׁ שְׁנֵי בָחוֹת, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ
רַז"ל (יומא עב:) עַל פֶּסוּק (דְּבָרִים ד, מד): "וְזָאת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה" - "זָכָה, נַעֲשֶׂה לֹא
סִם־חַיִּים. לֹא זָכָה, נַעֲשֶׂה לֹא סִם מָוֶת". 'סִם־
חַיִּים' הוּא 'אֲנַפִּי־נְהִירִין'; 'סִם־מָוֶת' הוּא
'אֲנַפִּי־חֲשׁוּבִין'.

כָּל מֶה שֶׁאָדָם מַשְׁיֵג בְּשִׁכְלוֹ - הוּא בַּחֲנִינָת
'אֲנַפִּי־נְהִירִין'. וְמֶה שֶׁאֵינוֹ מַשְׁיֵג -
הוּא בַּחֲנִינָת 'אֲנַפִּי־חֲשׁוּבִין'.

וְעַל־כֵּן: בְּשִׁזּוּכָה לְעֵין בַּתּוֹרָה, עַד
שֶׁמַּשְׁיֵג 'חֻכְמוֹת־הַתּוֹרָה', שְׂאִי
הוּא בְּבַחֲנִינָת 'אֲנַפִּי־נְהִירִין' - אֲזִי נִכְנָעִין
הַמַּדּוּת וְהַתְּאֻוֹת שֶׁל הָעֵפוֹ"ם, שֶׁנֶּאֱחָזִין
בְּבַחֲנִינָת 'אֲנַפִּי־חֲשׁוּבִין'.

מו.

(ח"א קסד)

לְעֵנִין 'סְפוּרֵי־דְבָרִים' שֶׁל הַצַּדִּיק־הָאֱמֶת.
לְמַשָּׁל: רוֹפֵא שֶׁנַּחֲלָה וְכוּ', לְפַעְמִים
הֶהָכֵרַח לְתֵן לְהַחֲלִיף אֵיזָה סִם, אֲשֶׁר אִם יִתְּנוּ
לּוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא, יָמוּת בְּלִי סֶפֶק, עַל־כֵּן הֶהָכֵרַח
לְעַרֵב הַסִּם בְּדְבָרִים אֲחֵרִים.

כֵּן יֵשׁ אֲנָשִׁים, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְגַלּוֹת לָהֶם
'פְּנִימִיּוֹת־הַתּוֹרָה' הַצָּרִיךְ לְרַפּוּאָתוֹ וְכוּ'.
כִּי בַּהַתּוֹרָה יֵשׁ שְׁנֵי בָחוֹת: 'סִם חַיִּים', וְ'סִם
מָוֶת', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יומא עב:) עַל דְּבָרִים ד,
מד: "וְזָאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה": "זָכָה, נַעֲשֶׂה
לֹא 'סִם־חַיִּים'. לֹא זָכָה, נַעֲשֶׂה לֹא 'סִם־
הַמָּוֶת'".

וְעַל־כֵּן אִם יֹאמְרוּ לֹא הַתּוֹרָה בַּעֲצָמָה כְּמוֹ
שֶׁהִיא - יָמוּת בְּלִי סֶפֶק. כִּי אֲצִלּוֹ
שׁ"ל זָכָה נַעֲשֶׂה סִם־מָוֶת" - הֶהָכֵרַח
לְהַלְבִּישׁ לּוֹ 'פְּנִימִיּוֹת־הַתּוֹרָה' בְּדְבָרֵי־תּוֹרָה
אֲחֵרִים. - וּלְפַעְמִים גַּם זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל
אִף אִם יִלְבִּישׁוּ בְּדְבָרֵי־תּוֹרָה אֲחֵרִים.

עַל־כֵּן מְלַבִּישִׁין הַתּוֹרָה בְּסְפוּרֵי דְבָרִים
חִיצוֹנִיִּים - לְמַעַן יֻכַּל לְקַבֵּל
הַרְפּוּאָה הַגְּנוּזָה שָׁם. כִּי גַם הַתּוֹרָה בַּעֲצָמָה,
מְלַבֶּשֶׁת עֵתָה בְּ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת', מַחֲמַת
שֶׁלֹא הִיא אֶפְשָׁר לְמַסְרָה כְּמוֹת שֶׁהִיא.

מז.

(ח"ב צא)

הַצַּדִּיקִים הָאֱמֶתִיִּים מְדַבְּרִים לְפַעְמִים
עַם 'רְשָׁעִים', וּמְסַפְּרִים עִמָּהֶם

מ'עסקי-מלחמות, וכיוצא בזה מ'עסקי-העולם'.

אך הוא מלביש בזה ה'אור הגדול של התורה', כי הוא מלביש 'אור-התורה' בלבושים שונים זה מזה, עד ש'מלבישו' בדברים הכללי, וה'אור-התורה' מתלבש בצרופים אחרים.

כי אם היה ה'צדיק' מדבר תכף תורה בפרוש עם ה'רשע' - היה יכול להתפקר יותר, והיה נעשה רשע יותר.

כי "צדיקים ילכו בם, ופושעים יפשלו בם" (הושע יד, י), כי "זכה, נעשה לו סם-חיים, לא זכה, נעשה לו סם-מוות" (יומא עב: על דברים ד, מד: "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל").

ועל-כן אם היו מגלין לו 'תורה' כמות שהיא, היה מתפקר יותר, כי היה נעשה אצלו 'סם-מוות' חס-ושלום, כי הוא רחוק מן התורה. ועל-כן צריכין להלביש לו התורה בצרופים אחרים.

מח.

(שיחות-הר"ן רטז)

כל האזהרות של "משלי" להתרחק מ"אשה זרה" - פונתו על 'חכמות-החיצוניות, שנקראת "אשה זרה", בנגד 'חכמת-התורה' שנקראת "אשת חיל".

ומי שבקי בהם ובדרכיהם ואיך הם מטעין את העולם וכו' - הם ממש כמו אשה המנאפת המקשטת עצמה ומדברת דברי-חן, ובתחלה אינה מגלה זדון לבה, ומראית עצמה ככשרה, עד אשר היא מטעת כל מי שנסת אחריה.

כמו-כן ממש הם דרכיהם הרעים, למי שיודע מעט מדרכיהם. ועל קטב משל זה סובב רב ספר משלי וכו'.

ואי-אפשר להאריך בזה - כי הם אומרים בהפך ממש, ומביאים ראיה מ'משלי' דיקא, ומשאר 'כתבי-קדש', לדרכיהם הרעים.

כי תורתנו הקדושה יש בה 'סם-חיים' למי שזוכה, ו"לא זכה, נעשית לו סם-מוות", כמו שאמרו רז"ל (יומא עב:) על פסוק (דברים ד, מד): "אשר שם משה". וכתוב (הושע יד, י): "כי ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בם, ופושעים יפשלו בם".

"פנים בפנים דבר ה' עמכם" (דברים ה, ד)

מט.

(ח"א יט, א-ב ג' ו-ז ח-ט בפסוק)

קשה להעולם: על מה צריך לנסע להצדיק לשמע מפיו, הלא אפשר לעין בספרים דברי-מוסר?

אך באמת הוא תועלת גדול - כי יש חלוק גדול בין השומע מפי הצדיק-האמת בעצמו, ובין השומע מפי אחר האומר בשמו, מכל-שכן כששומע מפי ששמע מפי השומע - כי יורד בכל-פעם מדרגא לדרגא, רחוק מפי הצדיק. וכן בין השומע מפי הצדיק למעין בספר, הוא חלוק גדול ביותר.

כי צריך לזכור את ה'פנים' - שיוכל כל אחד לראות את פניו, בפנים שלו, כמו במראה - עד אשר בלא תוכחה ובלא מוסר, יתחרט חברו תכף על מעשיו, רק ממה שייביט בפנים שלו, כי על-ידי שייביט בפנים

שלו יראה את-עצמו כמו במראה, איך פניו משקע בחשך.

בי גדל יקר הערך של לשון הקדש - "שבו נברא העולם" (בראשית-רבה יח, ד) וכו'.

וכשמעלה הטוב שבתרגום, ומשלים את הלשון-הקדש - על-ידי-זה נתעוררין ונתגדלין הכח של האותיות של לשון הקדש שיש בכל דבר שבעולם. כי כל דבר, יש בו כמה 'צרופי-אותיות' שבו נברא זה הדבר וכו'.

ו'תאות-נאות' נתבטל, על-ידי ה'דבור של לשון-הקדש'. וכפי השלמות שמשלים ה'דבור של לשון-הקדש', שהוא בחינת 'שבירת ובטול תאות-נאות', כן נתגדל ונתעורר כח ה' שבמעשה בראשית, שהם האותיות שיש בכל דבר ודבר שבעולם.

ומי שיכול להתעורר התנוצצות האותיות שבכל מעשה בראשית שיש בכל דבר - אזי אכילתו ושתיתו וכל תענוגיו אינו אלא מהתנוצצות האותיות שבאכילה ושתיה וכו'. הינו בחינת התנוצצות האותיות של "לב אלקים שבמעשה-בראשית שיש בכל דבר" (זהר).

ומי שהוא חכם לבד, יכול להבין כל זאת בחקמתו, שידע האותיות שיש בכל דבר, כנ"ל. אבל שירגיש ויתענג רק מה'צרופי-אותיות', זה אי-אפשר כי אם למי שהביא שלמות בלשון-הקדש, והביא התנוצצות חדש בלשון-הקדש של כל דבר, הינו: בהאותיות שיש בכל דבר וכו'.

כי לזכות שיהיו כל תענוגיו רק מהאותיות שבכל-דבר - זה אי-אפשר, כי-אם

בשזכה לשלמות לשון-הקדש', דהינו: בשזכה לשבר 'תאות-המשגל' לגמרי, ולהשלים את הלשון-הקדש', עד שהביא התנוצצות חדש בלשון-הקדש, דהינו בהאותיות שיש בכל דבר.

זה הצדיק שאוחז בזה, הוא דיקא זוכה לזה, שאינו מרגיש שום תענוג משום דבר אכילה ושתיה ושאר התענוגים שבעולם, כי אם מ'התנוצצות-האותיות' שיש בכל דבר, אשרי לו.

ומי שאוחז במדרגה זו: מזה מאיר 'לבו' וכו', ועל-ידי-זה מתנוצץ 'פניו' באור הזה, בבחינת (משלי טו, יג): "לב שימח ייטב פנים". וכשפניו מאירות בהזדככות הזה, אזי יוכל האחר לראות פניו בפנים הזה כמו במראה, ולהתחרט ולשוב בתשובה, כנ"ל.

וזוה בחינת (דברים ה, ד): "פנים בפנים דבר ה' עמכם" - הינו: על-ידי שיש עמכם "דבור ה'", הינו 'שלמות לשון-הקדש', על-ידי-זה מתנוצץ הפנים ומאירות כל-כף, עד שיוכל להתראות "פנים בפנים".

וזוה (זהר תרומה קעו: ספרא-דצניעותא, פרקא קדמא): "עד לא הוי מתקלא, לא הוי משגיחין אפין באפין" - כי קדם שהיה הלשון-הקדש בשלמות, "לא הוי משגיחין אפין באפין" - עדין לא היה בחינת "פנים בפנים".

כי אי-אפשר לזכות לבחינת 'פנים מאירות' הנ"ל, שהם בחינת "פנים בפנים", כי-אם על-ידי בחינת "מתקלא", שהוא בחינת 'שלמות לשון-הקדש' כנ"ל.

כי עקר בחינת "פנים בפנים" - הוא על-ידי: "דבר ה' עמכם", כנ"ל.

וְזֶהוּ הַחֲלוּק בֵּין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הָרֶב, אוֹ מִפִּי הַתִּלְמִיד, אוֹ מִפִּי הַסֵּפֶר וְכו'.

נִמְצָא: מִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ מִפִּיו בְּעֶצְמוֹ – מִקְבֵּל 'דְּבוּר לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ' בְּשִׁלְמוֹת וְכו'. אֲבָל מִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ מִפִּי אֲחֵר – הוּא רְחוּק מִזֶּה הַשִּׁלְמוֹת, כִּי בָּרַר יָרַד מִמִּדְרָגָתוֹ.

נ.

(ח"א קנג)

אִם הַתִּלְמִיד יֵשׁ לוֹ 'פָּנִים', הֵינּוּ בַּחֲנִינָה 'אֲנִפִּין־נְהִירִין', בַּחֲנִינָה 'מֵרָאָה מְלֻטָּשֶׁת' – אִזִּי יָכוֹל לְקַבֵּל 'פָּנִים', 'אֹר פָּנֵי הָרֶב'.

וְאִזִּי רָאוּ: שֶׁהָרֶב יִתְרָאָה עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ פָּנֵי הַתִּלְמִיד הַמְּקַבֵּל פָּנָיו, וְזֶהוּ: 'קַבְּלַת־פָּנִים'.

אֲךָ אִם אֵין לוֹ 'פָּנִים', הֵינּוּ: שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה 'אֲנִפִּין־חֲשׂוּכִין' – אִזִּי אֵין יָכוֹל לְקַבֵּל 'פָּנִים'. וְכֵן כָּל אֶחָד נֶגֶד חֲבֵרוֹ, אֲפָשָׁר לוֹ לְדַעַת עַל־יַד־זֶה.

וְזֶה שִׁכְתּוּב (דְּבָרִים ה, ד): "פָּנִים בְּפָנִים" וְכו'. הֵינּוּ: בְּשַׁעַת 'מִתְנַתְּוֶה' הֵיוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַחֲנִינָה 'אֲנִפִּין־נְהִירִין', וְהָיוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל 'פָּנִים־דְּקֻדָּשָׁה', הֵינּוּ שִׁיתְרָאָה בְּתוֹכָם 'פָּנִים־דְּקֻדָּשָׁה'.

וְזֶהוּ: "פָּנִים בְּפָנִים" – שֶׁ'פָּנִים דְּקֻדָּשָׁה' הָיָה בְּתוֹךְ פְּנִיָּהֶם, בַּחֲנִינָה 'קַבְּלַת־פָּנִים'.

וְזֶהוּ: "דְּבַר ה' עִמָּכֶם" – שֶׁהַדְּבוּר הָיָה מְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד, וְיוֹצֵא מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, מֵאַחֵר שֶׁנִּכְלָל בְּתוֹכוֹ 'פָּנִים־דְּקֻדָּשָׁה'.

נא.

(ח"ב ח, ז)

יֵשׁ עֲשָׂרָה מִדְרָגוֹת בְּנְבוּאָה, כִּנְגֵד עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת, כִּמוֹ שִׁכְתּוּב (דְּבָרִים ה, ד):

"פָּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם". "דְּבַר ה', זֶה נְבוּאָה" (שְׁבַת קלח:).

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי 'נְבוּאָה', בַּחֲנִינָה 'עֲשָׂרָה מִדְרָגוֹת', בַּחֲנִינָה 'עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת', זֶכֶן ל'אֱמוּנָה', לְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל בְּרַא הֵשֵׁם ב'עֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת'.

עֲנִינֵי 'עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת' עִם הַפְּסוּקִים – נִמְצָאִים בְּהִרְחָבָה בְּפֶרֶשֶׁת יִתְרוֹ –

"וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי" (דְּבָרִים ה, כז)

נב.

(שִׁיר־נָעִים' טָל רַבְּנוֹ ז"ל, בְּתַחֲלַת הַסֵּפֶר)

מֹשֶׁה עָלָה לְמִרוֹם וְעָנָן לְבוּשׁוֹ. נִמְצָא־הַמַּחְיָב דְּבַר עֲמוֹ בְּכָל פֶּעַם, וּפִרְשׁ מִן הָאִשָּׁה.

נג.

(ח"א לו, ב)

'מֹשֶׁה רַבְּנוֹ' – לְפִי שֶׁהוּא 'כָּלֵל הַתַּגְּלוֹת־הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה 'דַּעַת' (זֶהר פְּקוּדֵי רַכָּא). וְכו' – בְּשִׁבְלִי־זֶה הָיָה צָרִיךְ לְפָרֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, כִּמוֹ שִׁכְתּוּב (דְּבָרִים ה, כז): "וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי".

נד.

(ח"א עה)

'תּוֹרָה' הוּא בַּחֲנִינָה 'עֲמִידָה', בַּחֲנִינָה רַגְלִי' – כִּמוֹ שִׁכְתּוּב (דְּבָרִים ה, כז): "וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי".

נה.

(ח"ב עב)

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הָיָה קָדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ גָּדוֹל מְאֹד
עַל־פִּי הַדְּבֹר, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (דְּבָרִים ה,
ל): "וְאַתָּה פֹה עֹמֵד עַמְּדִי".

נו.

(ח"ב עח, ב'ראשי-פרקים' בסוף התורה)

מֹשֶׁה, דַּעַת. פְּרִישוֹת. "פֹּה עֹמֵד עַמְּדִי"
(דְּבָרִים ה, כז).

"שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דְּבָרִים ו, ד)
– וְעִנֵּינִי 'קְרִיאַת־שִׁמְע' –

וּצְלוּתָא דְעֵנִי אִיהוּ שְׂכִינְתָא, מֵאן עֵנִי דָא צַדִּיק,
 בְּגִינְיָה אִסְתַּלַּק קוּצָא דְאֹת ד' ד' אֶחָד.
 (תַּקוּנֵי־זִהְר מִב: וְעוֹד)

נז.

(ח"א י, ה)

הַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבַטֵּל ה'נֶאֱוָה, שְׁהִיא
ה'עֲבוּדָה־זָרָה' וְכו', – הוּא עַל־יְדֵי
הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים.

כַּמּוּבָא ב'תַּקוּנֵינִים' (מח): "ב'תְּרוּעָה' דְאִיהוּ
רוּחָא, אֲתַעְבִּיר 'אַל אַחֵר'" (שְׁמוֹת
לד, יד). וְ'צַדִּיק' הוּא בְּחִינַת 'רוּחָא' וְכו', וְעַל־
יָדוּ נִכְנַע 'רוּח־גְבוּהָ', "אַל אַחֵר" (שְׁמוֹת לד, יד),
וְנַעֲשֶׂה מ'אַחֵר' אֶחָד, כִּי הוּא "קוּצָא דְאֹת
ד'" (תַּקוּנֵי־זִהְר מִב:), שְׁמֻמְנוּ אַרְבַּע רוּחוֹת וְכו'.

נח.

(ח"א יא, א)

"יֵשׁ יְחֻדָּא־עֲלָאָה' וְיְחֻדָּא־תַתָּאָה, הֵינּוּ:
"שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל" (דְּבָרִים ו, ד), וְ'בְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' (זִהְר בְּרָאשִׁית
יח): – וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, צָרִיךְ שִׁיחִיָּה נַעֲשֶׂה
זֹאת עַל־יָדוֹ וְכו'.

נט.

(ח"א כג, ד)

'עֲשֹׂרַת הַדְּבָרוֹת, הֵם ב'קְרִיאַת שִׁמְע'
(ירושלמי בְּרָכוֹת פ"א).

ס.

(ח"א לו, ג)

כְּשִׁקְזָרִין פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל 'קְרִיאַת־
שִׁמְע', צָרִיךְ לְהַעֲצִים עֵינָיו
(בְּרָכוֹת יג: שְׁלַח־עֲרוּךְ אוֹרַח־חַיִּים סא, ה; פְּרִי־עֵצִי־חַיִּים
שַׁעַר קְרִיאַת־שִׁמְע פ"ו), בְּבַחֲיִנַת: "עוֹלִימָתָא
שִׁפִּירְתָּא דְלִית לָהּ עֵינָין" (זִהְר מִשְׁפָּטִים צה).

כִּי תַקוּן 'הַרְהוּרֵי־זִנוּת' – שִׁיאֵמַר "שִׁמְע"
וְ"בְרוּךְ שֵׁם".

כִּי 'תַּאֲוֹת־נְאוּף' בָּאָה מ'עֲכִירַת־דָּמִים',
הֵינּוּ: מ"טְחוּל, לִילִית, שִׁפְחָה בִישָׂא,
אִמָּא דְעַרְב־רַב, מַלְכוּת־הַרְשָׁעָה" (תַּקוּנֵי־זִהְר
פח: קמ). ו'מַלְכוּת־אֲדָשְׁמִיא' הוּא בְּבַחֲיִנַת
"גְּבִירְתָּא" (זִהְר וַיֵּרָא קִיד: עַל־פִּי מִשְׁלִי ל, כג),
"אִשָּׁה יֵרָאֵת ה'" (מִשְׁלִי לא, ל), וְכו'.

וּכְשִׁמְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאֵלוֹ
הַפְּסוּקִים – כּוֹלֵל נִשְׁמָתוֹ
בִּי"ב שְׁבִטֵי יָה.

כִּי "בְּשָׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוֹ – יֵשׁ י"ב תִּבּוֹת,
נֶגֶד י"ב שְׁבִטֵי יָה; וּמ"ט אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד
מ"ט אוֹתִיּוֹת שִׁבְשִׁמוֹת שְׁבִטֵי יָה" (מְגִלָּה־
עֻמָּקוֹת, תַּחֲלַת פְּרַשַׁת שְׁמוֹת).

וּמִפְּרִישׁ נִשְׁמָתוֹ, מְנַשְּׁמַת עַרְב־רַב,
הַבָּאִים מ"אִשָּׁה זִזְנָה" (וַיִּקְרָא כא,
ז), "שִׁפְחָה בִישָׂא", שְׁהִיא בְּבַחֲיִנַת (בְּרָאשִׁית טז,
ח): "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרְתִּי אֲנֹכִי בִרְחַת", שֶׁהַתַּאֲוָה
בִּירְחַת וּנְפִירְדַּת מְמַנָּה.

וְאִם אֵינּוּ מִשְׁתַּדֵּל לְגַרֵּשׁ ה'אִשָּׁה זִזְנָה" –
אֲזִי הוּא בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלִי ל, כג): "שִׁפְחָה
תִּירַשׁ גְּבֵרְתָּה".

וְכָל אֶחָד בְּפִי אֶחֱזִיתוֹ ב'שְׁנִים-עָשָׂר שְׁבִטֵי יְהוָה, וְכָפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם - צָרִיד לְקַבֵּל עָלָיו אֲמוֹנָתוֹ וַיַּחֲדֹד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי אֵין אָדָם דּוֹמָה לְחֶבְרוֹ וְאֵין יוֹם דּוֹמָה לְחֶבְרוֹ. וְעַל-כֵּן אָנוּ מְזַהְרִים (סְפָרִי וְאַתְחַנֵּן ח; וְשׁ"י דְּבָרִים כו, טז): "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים".

סא.

(ח"א לו, בסוף)

בְּשִׁמְפֹסֶיק הַנִּקְדָּה מִהֲדַל"ת שֶׁל "אֶחָד" (דְּבָרִים ו, ד), וְהַנִּקְדָּה הִיא 'אוֹת בְּרִית' - אֲזִי נֶעֱשֶׂה "אַחֵר" (שְׁמוֹת לז, יד) וְכו'.

אָבֵל מִי שֶׁמִּקְדָּשׁ עֲצָמוֹ מִזֵּאת הַתְּאֻנָּה, אֲזִי נִתְקַשֵּׁר ב'מַלְכוּת-שָׁמַיִם' וְכו'. וּבְשִׁבְלִיזָה: סִגְלָה לְבִטֵּל הַהִוְרִי נֶאֱוָף, לְקָרָא "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וְ"בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד" וְכו'.

סב.

(ח"א מב)

'שֵׁם שְׁדִי', הֵם ה'אֲבוֹת' (זֶהר פִּנְחָס רלא), כִּי ש' תִּלְתָּ עֲנֹפֵי הָאֵילָן, שֶׁהֵם הָאֲבוֹת. וְהֵם שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הַיַּחֲוֹד (דְּבָרִים ו, ד): "ה' אֱלֹהֵינוּ ה'" - שֶׁהֵם י"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵם י"ד שֶׁל 'שְׁדִי'. וְרֵאשֵׁי-תִבּוֹת שֶׁל 'אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב', הֵם הָרֵאשֵׁי-תִבּוֹת שֶׁל (שָׁם): "יִי אֱלֹהֵינוּ יִי".

סג.

(ח"א נד, ג)

אֲפֹלוֹ הַהֲמוֹן שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְלַמֵּד, הֵם מְקִימִין עֵסֶק הַתּוֹרָה בַּמָּה שֶׁקוֹרִין 'קְרִיאַת-שְׁמַע', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְנַחוֹת טז):

סד.

(ח"א קנה)

צָרִיד כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: "שִׁיחִיָּה לֹא כְּסוּפִין וְגַעְגּוּעִים לְאַרְצֵי-

וְזֶה בַּחֲנִינָת 'סִגְרִית עֵינִים' בְּשַׁעַת 'קַבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם' - לְהוֹרֹת: שְׁעַל-יְדֵי 'קַבְּלַת עַל מַלְכוּת-שָׁמַיִם', הוּא בְּבַחֲנִינָת: "עוֹלִימָתָא שְׁפִירָתָא דְלִית לָהּ עֵינִין", שֶׁהִיא הַתְּאֻנָּה שֶׁכּוֹלֶלֶת הַמְדוּת-דְּרֵעוֹת שֶׁל 'שְׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת'.

וְכַל-זֶה בְּשִׁישׁ לֹא לְאָדָם הִרְהוֹר בְּאַקְרָאִי בְּעַלְמָא - אֲזִי דִי לֹא בְּאַמִּירַת שְׁנֵי פְסוּקִים הַנ"ל.

אָבֵל אִם הוּא חֲסִי-שְׁלוֹם רָגִיל בְּהִרְהוֹר שֶׁל הַתְּאֻנָּה הַכְּלִיּוֹת - אֲזִי צָרִיד גַּם-כֵּן לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּשַׁעַת 'קַבְּלַת מַלְכוּת-שָׁמַיִם' וְכו'.

וְזֶה שֶׁתִּרְגַּם יוֹנָתָן עַל פְּסוּק (בְּמִדְבָּר כה, ו): "וְהִמָּה בָכִים פָּתַח אֶהֱל מוֹעֵד", "בְּכִין וְקוֹרִין אֶת שְׁמַע" - וְזֶה לֹא עָשׂוּ, אֲלָא בְּדִי לְהַנְצִל מִהִרְהוֹר שֶׁל "אִשָּׁה זוֹנָה", שֶׁהִיא קִלְפָּה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי, וְלָבוֹא לְהַתְּנָלוֹת-הַתּוֹרָה.

לְקוּטִי-הַלְכוּת, קְרִיאַת-שְׁמַע ה, ד: זֶה בַּחֲנִינָת מַה שִּׁישׁ 'שְׁתִּים-עָשָׂרָה תִּבּוֹת' בְּפִסּוּקֵי 'שְׁמַע וּבְרוּךְ-שֵׁם' וְכו', כְּנֶגֶד 'שְׁנִים-עָשָׂר שְׁבִטִים', כְּמוֹבָא (ח"א לו ה"ל), וְכֵן הֵם כְּנֶגֶד 'שְׁנִים-עָשָׂר חֲדָשִׁים' וְשְׁתִּים-עָשָׂרָה שְׁעוֹת הַיּוֹם, כְּנֶגֶד 'שְׁנִים-עָשָׂר צְרוּפֵי הַיּוֹם' (פְּרִיעֲצִיחִים, קְרִיאַת-שְׁמַע פכ"ח). כִּי כָּל ה'שְׁנִים-עָשָׂר חֲדָשִׁים', וְכָל 'שְׁתִּים-עָשָׂרָה שְׁעוֹת הַיּוֹם', שֶׁהֵם כָּלֵל הַזָּמָן; וְכֵן כָּל ה'שְׁנִים-עָשָׂר שְׁבִטִים', שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל - כָּלֵם כְּלוּלִים ב'קְרִיאַת-שְׁמַע'.

דְּהִינוּ: שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ שְׂדֵשׁ מִיָּחִיד ב'שְׁנִים-עָשָׂר שְׁבִטִים', ב'אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעֵי אוֹתִיּוֹת שְׁלֹהֶם, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד 'אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעֵי אוֹתִיּוֹת' שֶׁבְּשְׁנֵי פְסוּקִים אֵלוֹ, כְּמוֹבָא בְּסִימָן (ח"א לו ה"ל).

וְכָפִי אֶחֱזִיתוֹ בְּקִדְשָׁה הַעֲלִינָה, ב'שְׁנִים-עָשָׂר שְׁבִטֵי יְהוָה - כֵּן מִתְּנַצֵּץ לוֹ אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלָבוֹ. וְכֵן כָּל הַיָּמִים וְהַשְּׁעוֹת שֶׁכְּלוּלִים ב'שְׁנִים-עָשָׂר חֲדָשִׁים' וּב'שְׁתִּים-עָשָׂרָה שְׁעוֹת הַיּוֹם' - כָּלֵם כְּלוּלִים בְּאֵלוֹ הַשְּׁנֵי פְסוּקִים 'שְׁמַע וּבְרוּךְ-שֵׁם' וְכו'.

ישראל, וגם שיהיה געגועים לכל הצדיקים
לארץ-ישראל."

והוא סגלה להפעם ולעצבות! - כי "כל
הבועס באלו עובד עבו"ם" (שבת קה:
זהר בראשית כז: ועוד). אבל 'ארץ-ישראל', הוא
בחינת 'אמונה', בחינת 'אך-אפים', הפך
ה'פעם'.

וזה שקדם 'קריאת-שמע' שהוא 'אמונת-
היחוד', אנו מבקשים: "והוא יוליכנו
קוממיות לארצנו" - הינו: שאנו מבקשים
ומתגעגעים ל'ארץ-ישראל', ועל-ידי-זה
זוכים ל'אמונה' - הינו: 'קריאת-שמע',
שהוא 'אמונה'.

סה.

(ח"א קצג)

וזה שאמר רבי עקיבא (ברכות סא:): "כל ימי
הייתי מצטער על פסוק זה, מתי יבוא
לידי ואקימנו, עכשו" וכו'.

הינו: שבשעת 'קריאת-שמע' שהיה רבי
עקיבא מקבל על-עצמו 'ארבע
מיתות בית-דין', היה מקבל על עצמו
מסירת-נפשו במחשבה חזקה ותקיפה כזו,
עד שהיה מצטער ומרגיש ממש 'יפורי
המיתה' ממש, באלו סוקלין ושורפין אותו
ממש בלי שום הפרש.

וזה: "כל ימי הייתי מצטער מתי יבוא"
וכו. הינו: שממה ששערתי וקבלתי
בדעתי "מתי יבוא לידי ואקימנו" למסר
נפשי על 'קדושת-השם', מזה לבד הייתי
מצטער ומרגיש וסובל 'יפורי-המיתה'
ממש. "עכשו שבא לידי בפעל, ולא
אקימנו"?! הלא תמיד הייתי סובל זה הצער
ממש, מהקבלה במחשבה לבד.

סו.

(הוספות מכתב-יד רבנו ז"ל, הש"ך
לתורה ח"ב סב - הנדפס בסוף הספר)

לעתיד שיתבטלו כל ה'אמונות-פוזביות',
ויאמינו הכל ב"ה' אחד" (דברים ו,
ד) - על-ידי-זה יתקרא 'שבת' ("יום שכלו
שבת". תמיד פ"ז מ"ד; ראשי-השנה לא. סנהדרין צז.).

כי 'אמונה בשלמות', נקרא 'שבת' - כי
'שבת' מורה על מחדש את עולמו
"בששת ימים. וביום השביעי שבת
וינפש" (שמות לא, יז).

בשבי-ל-זה אמרו חז"ל (שבת קיח:): "כל
השומר שבת, אפלו עובד
עבודה-זרה כדור אנוש, מוחלין לו" - כי
'שבת' עקר 'אמונה' ו'השבתת עבודות-
זרות'.

סז.

(שיחות-הר"ן רס)

הפליג במעלת ההשתוקקות והכסופין
והגעגועים לדברים-שבקדשה,
אף-על-פי שאינו זוכה לעשותם, אף-על-
פי-כן ההשתוקקות והגעגועים בעצמן
טובים מאד וכו'.

והביא ראיה מהדין המבאר בשלח-ערוך
ארח-חיים (סב, ד): "שמי שהוא
במקום שאינו נקי, ואינו יכול לקרות
'קריאת-שמע', יהרהר בלבו". ופרשו שם
(מגן-אברהם סק"ב): שהפרוש הוא: "שיהרהר
בלבו שהוא צריך לקרות קריאת-שמע,
ואינו יכול, ויצטער על זה, והוא מקבל שכר
על-זה".

נמצא: שההשתוקקות והגעגועים
שמצטערים לעשות המצוה, אף-

על־פי שאינם יכולים לגמרה, הם גם־כן יקרים מאד, ומקבלים שכר עליהם.

סח.

(שיחות־הר"ן רפב)

כְּשֶׁנִּפְרְדִּין חֲסִי־שָׁלוֹם מֵהַצְדִּיקִים, בָּאֵלּוּ עוֹבְדֵינִי עֲבוֹדַת־זָרָה. כִּי הַצְדִּיק הוּא קוֹצֵא דָאוֹת ד' (תקוני־זוהר מב): וְכִשְׁנִפְרְדִּין מִמֶּנּוּ, אֵזִי מִפְּרִידֵין קוֹצֵא דָאוֹת ד' ד' "אֶחָד" (דברים ו, ד), וְנִעֲשֶׂה חֲסִי־שָׁלוֹם "אַחֵר", שֶׁהוּא "אֶל אַחֵר" (שמות לד, יד) בְּפִירוֹת'.

כִּי עֵקֶר 'אֱמוּנַת־הַיְּהוּד', הוּא עַל־יְדֵי הַצְדִּיקִים־הָאֱמִתִּיִּם, שֶׁהֵם "קוֹצֵא דָאוֹת ד' ד' אֶחָד".

סט.

(חיי־מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - ג'פס בסוף ספורי־מעשיות דפוס ראשון שנת תקע"ה; לקוטי־הלכות, יבום ב, ו)

בַּעֲת שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ עֲנִין הִנָּאֵמַר בַּמָּאֵמַר (לקוטי־מוהר"ן ח"א סה): "וַיֹּאמֶר בּוֹעֵז אֶל רוֹת" - "שֶׁצָרִיד לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל הַתַּפְּלָה" וְכו' (אות ב), "וְזֶה בְּחִינַת הַתַּכְלִית שֶׁהוּא כָּלֹ אֶחָד, כָּלֹ טוֹב" וְכו' (אות ג) - אֵז אָמַר בְּאוֹתוֹ הָעֲנִין: ש' "אֶחָד" (דברים ו, ד), הוּא רֹאשִׁי־תִבּוֹת: "דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים" וְכו' (ירמיה כג, לו). (שם סימן סה).

וְכַפִּי הִנָּרְאָה: שֶׁדָּבָר אֵז מַעֲנִין: "אֵלֹ וְאֵלֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים" (ערוכין יג גטין ו; ירושלמי ברכות פ"א ה"ד - עין לקוטי־מוהר"ן ח"א נו, ט).

וְאֵינִי זוֹכֵר הַהֶמְשֵׁךְ וְהַחֲבוּר עֲנִין זֶה לַעֲנִין הַתַּכְלִית הַנ"ל. [וְהָרַב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל מְבַאֵר בְּפִרְפּוּרָאוֹת־לַחֲכָמָה' ח"א סה אוֹת יא].

ע.

(פוכבי־אור, אנשי־מוהר"ן ח"ב יז)

דְּבָרוּ פַעַם־אַחַת לִפְנֵי מוֹהֲרַנ"ת: מַעֲנִין הַפְּרָצָה בְּמִדֵּינַת אֲשַׁכְנִז לְגִלָּה הַזָּקֵן וְהַפְּאוֹת.

אָמַר לוֹ ר' מַאִיר מִטְעַפְלִיק ז"ל: "אֵיד עוֹבְרִים בְּכָל יוֹם עַל הַמְּשָׁה לְאוֹיִן"! וְהַשִּׁיב לוֹ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: "הֲלֹא אֵיד עוֹבְרִים בְּכָל יוֹם זְמַן קְרִיאַת־שְׁמַע"?!

עא.

(לקוטי־הלכות, קריאת־שְׁמַע ה, ה)

כָּל אָדָם צָרִיד לִילֵךְ בְּזֶה וּלְקַיֵּם זֹאת: לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְהַכִּין עֲצָמוֹ, לְהַכְנִים בְּלִבּוֹ ה' אֱמוּנָה־הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם מַחְדָּשׁ, כִּי זֶהוּ עֵקֶר וַיְסוּד וּכְלָל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

וְכִמּוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל בַּתַּחֲלַת הַתּוֹרָה 'תַּקְעוּ' (ח"ב ה): "שֶׁצָרִידִין לַפְּשָׁשׁ אֶת־עֲצָמוֹ וּלְחַפֵּשׁ אֶת־עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה־הַקְדוּשָׁה", עֵינֵי־שָׁם.

כִּי כָל אָדָם, בְּאִיזָה מִדְּרָגָה שֶׁהוּא, אֶפְלוּ בְּדִיּוּט־אֶת־הַתַּחֲתוּנָה - יָכוֹל לְהַרְגִּישׁ בְּלִבּוֹ אֱלֹקוֹתוֹ מַחְדָּשׁ, אִם יֵטָה אֲזָנוֹ וּלְכַבּוֹ הַיָּטֵב, לְמָה שֶׁהוּא מוֹצִיא מִפִּיו.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרָכוֹת יג. טו. - עַל דְּבָרִים ו, ד): "שְׁמַע, בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁאַתָּה שׁוֹמַע" - שֶׁהֵם כָּלֹ הַשְּׁבָעִים־לְשׁוֹנוֹת, שֶׁבָּהֶם נֶאֱחָזִים כָּל הַתַּאֲוֹת וְהַמְדוֹת רְעוֹת, כִּידוּעַ.

הִינּוּ: בְּכָל לָשׁוֹן מְלִשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם שֶׁאַתָּה שׁוֹמַע. כִּי כָל עֲנִינֵי חוֹל וּמַחֲשָׁבוֹת־חִיצוֹנִיּוֹת וְתַאֲוֹת וְהַרְהוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם - בָּלָם הֵם בְּחִינַת 'לְשׁוֹנוֹת הָעוֹבְדֵי־כּוֹכָבִים', כִּי מִשָּׁם הֵם נִמְשָׁכִין.

וְהִזְהִירוּנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: "שִׁבְכָל לָשׁוֹן
שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ" - שֶׁתִּשְׁמַע
מִשֵּׁם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה בַּחֲנִינָת: "שִׁמְעֵה, בְּכָל לָשׁוֹן שְׂאֵתָה
שׁוֹמֵעַ" - שִׁבְכָל לָשׁוֹן מְלִשׁוֹנוֹת הָעַמִּים
שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַתְּאוּזוֹת וְעַסְקֵי
חוֹל וְכו', תִּשְׁמַע מִשֵּׁם אֱמוּנָתוֹ הַקְּדוּשָׁה,
שֶׁהוּא "ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד". וְהֵבֵן הֵיטֵב.

נִמְצָא: שְׁנֵי הַפְּרוּשִׁים שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל עַל תַּבַּת "שִׁמְעֵה" - שְׁנֵיהֶם
עוֹלָם בְּקִנְיָה אֶחָד.

כִּי דָרְשׁוּ לַעֲנִין שְׁצָרִיכִין לְהַשְׁמִיעַ לְאִזְנֵי
וְכו' (בְּרֻכּוֹת שָׁם): "שִׁמְעֵה, הַשְׁמַע לְאִזְנֶיךָ
מִה שְׂאֵתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ"; וְגַם דָּרְשׁוּ לַעֲנִין
שֶׁמֶתֵּר לֹאמַר קְרִיאַת־שִׁמְעַ בְּכָל לָשׁוֹן (שָׁם):
"שִׁמְעֵה, בְּכָל לָשׁוֹן שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ".

וּשְׁנֵיהֶם עוֹלָם בְּקִנְיָה אֶחָד.

הֵינּוּ: "שִׁמְעֵה, הַשְׁמַע לְאִזְנֶיךָ מִה
שְׂאֵתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ" - שֶׁתִּטָּה
אִזְנֶיךָ וְלִבְךָ הֵיטֵב בְּכָל יוֹם לְמַה שְׂאֵתָה
מוֹצִיא מִפִּיךָ, וְיִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ בְּחֶדֶשׁ בִּנְיָן.

וְאִזּוֹ: תּוֹכַל לְשִׁמְעַ אֱמוּנָתוֹ וְאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
מִכָּל לָשׁוֹנוֹת הָעוֹבְדֵי־כּוֹכָבִים, בַּבַּחֲנִינָת:
"שִׁמְעֵה, בְּכָל לָשׁוֹן שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ", וְכֵן־ל'.

כִּי ה' עַר "הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן" (תְּהִלִּים
קכ"א, ד), וְאִף־עַל־פִּי שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם
מִה שְׁעוֹבֵר כְּאִשֶּׁר יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ - אִף־עַל־פִּי־
כֵן הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּחֶסֶדּוֹ
הַגָּדוֹל וְהַנִּפְלָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קל"ו, ד):
"לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדּוֹ כִּי לְעוֹלָם
חֶסֶדּוֹ", וְהוּא "מַחְדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד
מַעֲשֵׂה־בְּרָאשִׁית" (תְּפִלַּת שְׁחִירִית), וְ"מֵאִיר
לְעוֹלָם כָּל בְּכּוֹדוֹ" (בְּרַכַּת הַמִּפִּיל) בְּכָל יוֹם
מַחְדֵּשׁ הַתַּגְּלוֹת־אֱלֻקוֹתוֹ.

וְעַל־כֵּן בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, צָרִיךְ
לִזְכֹּר אֶת־עַצְמוֹ בְּכָל עֵת בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת אֶת־עַצְמוֹ: שֶׁהוּא אִישׁ
יִשְׂרָאֵלִי, וּמֵאֲמִין בְּ"אֱלֻקִּים חַיִּים וּמְלֻךְ
עוֹלָם" (יִרְמְיָה י' ו'), וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב (יוֹנָה ב, ח):
"בַּהֲתַעֲטֵף עָלַי נַפְשִׁי אֶת ה' זָכַרְתִּי".

וְאִזּוֹ יוֹכַל לְדַבֵּק אֶת־עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ מִכָּל
מָקוֹם שֶׁהוּא, וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר אֲדָמוֹ"ר
ז"ל: "שִׁבְכָל־מָקוֹם יְכוּלִין לְהִיּוֹת סְמוּכִין
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲפֹלוּ בִשְׂאוֹל־תַּחֲתִיּוֹת חֹס־
וְשָׁלוֹם. וְכַמְבָּאֵר מִזֶּה בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל בְּכִמְהָ
מְקוֹמוֹת (ח"א ג, בַּסּוּף; ח"א ל"ג, ב; ח"ב יב; וְעוֹד).
וְצָרִיכִין לִזְהַר לִילֵךְ בָּזֶה כָּל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם,
כִּי הוּא יְסוֹד הַכָּל.

עב.

(עוֹלָם־לְתַרּוּפָה, ג' צו תַּקצ"א)

וְדַע בְּנִי! וְזָכַר הֵיטֵב: כִּי הָאָדָם לֹא בָא לָזֶה
הָעוֹלָם, כִּי־אֵם לְהֵאֲמִין בְּהַשֵּׁם־
יִתְבָּרֵךְ, וּבִשְׂבִיל־זֶה נִבְרָא הָאָדָם וְכָל הָעוֹלָם
וּמְלֹאוֹ הַתְּלוּיִים בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ל"ג, ד):
"וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה".

וְצָרִיךְ הָאָדָם לְחַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּתַשׁוּקַת
הָאֱמוּנָה, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת. כִּי אִף־
עַל־פִּי שֶׁהָאֱמוּנָה יְרוּשָׁה הִיא לָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ,
וְזֶה עֵקֶר הָאֱמוּנָה, לְסַמֵּךְ עַל אֲבוֹתֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים, וְלִילֵךְ בְּדַרְכֵיהֶם - אִף־עַל־פִּי־כֵן
צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל־עַצְמוֹ הָאֱמוּנָה־
הַקְּדוּשָׁה, בְּכָל יוֹם וְיוֹם מַחְדָּשׁ, וְלִהְיוֹת כָּל
לְבוֹ וְנַפְשׁוֹ, וְלִהְיוֹת דְּעֻתוֹ בָּזֶה בְּכָל יוֹם
מַחְדָּשׁ.

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּפֶרֶשֶׁת שְׁמַע (דְּבָרִים ג, ו):
"אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצִּוְהַ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ",
וְדָרְשׁוּ רַז"ל: "בְּכָל יוֹם וְיוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ
בְּחֶדֶשִׁים"; "שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּדִיוֹטָגְמָא

יִשְׁנָה שְׁאִין הָאָדָם סוּפְנָה, אֶלָּא בְּחֻדְשָׁה" (ספרי ואתחנן ח).

וְזֶה נֶאֱמַר בְּפֶרֶשֶׁת 'קְרִיאַת־שְׁמַע' דִּיקָא, כִּי עֵקֶר עֲנִין זֶה נֶאֱמַר עַל הָאֱמוּנָה־הַקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא כָּלִל וְיָסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ.

וְהִנֵּה בָּאֵלּוּ הַיָּמִים, שְׁלַח הַשֶּׁם בְּלָבִי: שֶׁהוּא מֵה שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים בְּקִבְלַת אֱמוּנַת יַחֲוּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אוֹמְרִים תַּחֲלָה אֵלּוּ הַשְּׁנֵי תְבוּת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" (דְּבָרִים שָׁם, ד), וְלִכְאוּרָה הָיָה דִּי לֹאמַר הָעֵקֶר הַיַּחֲוּד, שֶׁהוּא "ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד", וְלָמָּה לָנוּ לְהַתְחִיל מִקֵּדָם בָּאֵלּוּ הַשְּׁנֵי תְבוּת: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל"?

אֲךְ אֵלּוּ הַשְּׁנֵי תְבוּת - בָּאִים לְעוֹרֵר לֵב הָאָדָם: שִׁיטָּה אֲזָנוֹ וְלִבּוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב, לָמָּה שֶׁהוּא אוֹמֵר, וְשִׁיחָיָה בְּעֵינָיו חֻדְשׁ לְגַמְרֵי בְּכַל־עֵת.

וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים תַּחֲלָה: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" - כִּי כְּשֶׁמִּשְׁמִיעִין דְּבַר חֻדְשׁ, אוֹמְרִים תַּחֲלָה: "שְׁמַע הֵיטֵב מֵה שֶׁאִסְפַּר לָךְ".

וְזֶהוּ בְּחִינַת אֵלּוּ הַשְּׁנֵי תְבוּת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", שְׁאוֹמְרִים קִדָּם 'אֱמוּנַת־הַיַּחֲוּד' - לְעוֹרֵר לֵב יִשְׂרָאֵל: שִׁיטּוֹ אֲזָנָם וְלִבָּם הֵיטֵב לְשִׁמְעַם מֵה שְׁאוֹמְרִים, שִׁיחָיָה בְּעֵינֵיהֶם בְּחֻדְשִׁים דִּיקָא.

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרַכּוֹת יג. טו.) עַל פֶּסוּק זֶה: "שְׁמַע, הַשְּׁמַע לְאַזְנוֹיָךְ מֵה שֶׁאַתָּה מוֹצִיא מִפִּיךָ".

הֵינּוּ: הֵטָה אֲזָנוֹיָךְ וְשִׁמְעַם הֵיטֵב הֵיטֵב מֵה שֶׁאַתָּה מוֹצִיא מִפִּיךָ, וְלֹא יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּדָבָר יֵשֶׁן חֲסִי־שְׁלוֹם.

אֶת־עַל־פִּי שִׁי־סוּד־הָאֱמוּנָה יִשְׁנָה מִכְּבָר מַאֲבוֹת־אֲבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים, וְזֶה

עֵקֶר הָאֱמוּנָה - אֶת־עַל־פִּי־כֵן, אֵתָּה צְרִיךְ לְשִׁמְעַם וְלִקְבֹּל בְּלִבְךָ הָאֱמוּנָה בְּכָל יוֹם מִחֻדְשׁ.

וְעֲנִין זֶה, אִי־אֶפְשָׁר לְבָאֵר לֹא בִּכְתָב וְלֹא בְּעַל־פֶּה, כִּי הוּא לְכָל חָד כָּפּוּם מֵה דְּמַשְׁעַר בְּלִבָּהּ, יָכוֹל לְהַתְפַּלֵּא וְלִזְחַל וְלָרַעַד, מִהַתְנוּצָצוֹת אֲמִתּוֹת הָאֱמוּנָה־הַקְדוּשָׁה בְּכַל־עֵת מִחֻדְשׁ, אֲשֶׁר אָנוּ זֹכִין לְהֶאֱמִין בְּחֵי־חַיִּים, בְּהִיחָיד נִצְחֵי הַקִּדְמוֹן הַבוֹרָא הַכֹּל בְּחֻסְדּוֹ, יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלָּה שְׁמוֹ לְנִצָּח.

וּבְזֶה יָכוֹל כָּל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּאִיזָה מְדֻרְגָּה שֶׁהוּא, כִּי "מַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה" (תְּהִלִּים קג. יט). וּבְפֶרֶשֶׁת אֵתָּה בְּנֵי חֲבִיבֵי אֲשֶׁר אָנִי יֹדְעִתִּיךְ, וּכְבָר סִפְרָתְךָ לִי הִרְבָּה בְּמִכְתָּבְךָ.

אֲךְ אִיךָ שֶׁהוּא, חֲזַק וְחֲזַק לְקַבֵּל דְּבָרֵי אֱלֹהִים, לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ וְלִשְׁמַח אֶת נַפְשְׁךָ בְּכָל עֵת בְּהָאֱמוּנָה־הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִיּוֹת מִזֶּדֶע יִשְׂרָאֵל, וְלְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּבְתוֹרַת־הַקְדוּשָׁה וּבְצִדִּיקוּי־הָאֲמִתִּים.

וְתִרְגִּיל עֲצָמָךְ, לְשִׁמְח בָּזֶה בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת מִחֻדְשׁ. וְתִכְנִים בְּלִבְךָ הֵיטֵב, וְתִזְכֹּר הֵיטֵב מֵה שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם (תְּפִלַּת שְׁחִירֵית): "אֲשִׁרֵּנוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֵה נָעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמֵה יָפָה יְרוּשָׁתֵנוּ, אֲשִׁרֵּנוּ" וְכו'.

כִּי כַּמָּה אֲנָשִׁים אוֹמְרִים זֹאת בְּכָל יוֹם, וְאִינָם יוֹדְעִים מַחֲיֵיהֶם וּמִשְׁמַחֲתָם הַגְּדוֹלָה, וְאֶת־עַל־פִּי־כֵן הֵם גַּם הֵם חַיִּים רַק מְזֻה, כִּי רַק זֹאת חַיֵּינוּ וְקִיּוּמֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ" (תְּפִלַּת עֲרֵבִית - עַל־פִּי דְּבָרִים ל, כ): "כִּי הוּא חַיֵּיךָ וְאֶרֶץ יְמִיךָ".

אך מה טוב ויפה: מי שמשתדל על-כל-פנים לידע מחייו, שידע שאין שום חיות וטוב אמתי, כִּי־אם ה'אמונה־הקדושה, שזכינו בלנו מקטן ועד גדול. ובין שיהיה קמון, ובין לאו - סוף־כל־סוף הזמן והימים עוברים "כצל עובר" (תהלים קמד, ד), ולא ישאר כִּי־אם חיות ה'אמונה־הקדושה, שזה החיות יתקים לעד ולנצח, כמו שנאמר (תפלת שחרית): "ומלכותו ואמונתו לעד קיימת" וכו'.

ובכל מה שעובר על האדם בגוף ונפש וממון, בין טוב וכו' - צריך לידע: שמלבש שם חיות ה'אמונה־הקדושה שמקימת הכל, וצריך להטות לבו היטב לזה. וצריך לקיים ולקבל על־עצמו בכל־עת, פסוק "שמע ישראל".

שפרושו: "שמע" היטב בכל דבר שבעולם - שמלבש שם אחדותו יתברך.

וכמו שמפרש אחר־כך בפרשה זאת (דברים ו, ה): "ואהבת וכו', בכל לבבך וכו', בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך ובקומך" וכו'.

דהינו: בכל מה שעובר על האדם, צריך לשמע היטב משם, אמונת יחודו יתברך, כי מכל הדברים שבעולם יכולין לדבק את־עצמו בהשם־יתברך, כמו שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל בכמה מקומות.

עג.

(ספר־המדות, עניני 'קריאת־שמע')

[א] לא חרבה ירושלים, אלא בשביל שחללו את השבת, ובטלו 'קריאת־שמע' שחרית וערבית וכו' (אמונה מב).

[ב] להצלחה - תשמע כשהצדיק אומר 'יחוד השם, הינו "שמע ישראל" (הצלחה יח).

[ג] מי שמקים 'קריאת־שמע' שחרית וערבית, אינו נמסר ביד שונאיו (מריבה סז).

[ד] מאן דמיבעית [מי שמפחד], אף־על־גב דאיהו לא חזי, מזליה חזי. ותקנתו וכו', או ליקרי 'קריאת־שמע' וכו' (פחד י - על־פי מגלה ג).

[ה] הנפנה, ונוטל ידיו, ומניח תפלין, וקורא 'קריאת־שמע', ומתפלל - באלו בנה מזבח, והקריב עליו קרבן, וכאלו טבל (תפלה מ).

ענין "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"

עד.

(ח"א לו, ג־פסוק)

תקון 'הרהורי־זנות', וסגלה לבטל 'הרהורי־נאוף', לקרא "שמע ישראל" ו"ברוך שם כבוד".

עה.

(שיחות־הר"ן צג)

יש אור שמאיר באלף עולמות. וצריך לזה חכם גדול שיוכל לחלק אלפים למאות, האור הגדול לחלקים קטנים, כדי שיוכלו הקטנים במעלה לקבלו מעט מעט.

ומי שאינו יודע זאת, אינו יודע היחוד של "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". ואינו יודע מה זו "ציקי קדרה" שאמרו רז"ל (פסחים נו): "משל לבת מלך שהריחה ציקי קדרה, תאמר, יש לה גנאי. לא תאמר, יש לה צער".

"ה' אחד - ואהבת את ה' אלוקיך" (דברים ו, ד-ה)

אח"ד בגימטריא אהב"ה. (עבודת-הקדש ח"א פכ"ז;
עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה עטרה-מאמרות, מאמר ד)

עו.

(ח"א ד, ד)

"ה' אחד ושמו אחד" (זכריה יד, ט), במאמר
חז"ל (פסחים ג.): "שפעתיד יהיה
אחדות גמור, שיהיה כלו הטוב והמטיב".

אח"ד' גימטריא אהב"ה' (עבודת-הקדש ח"א
פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה עטרה-
מאמרות, מאמר ד).

הינו: הן "ה'" [הו"ה] שהוא 'רחמים', הן
"שמו" שהוא בחינת 'אלהים',
בחינת 'דין' - בלה לטובתה, מחמת 'אהבה'
שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותה, כמו
שכתוב (משלי ג, יב): "את אשר יאהב ה'
יוכיח", וכתוב (עמוס ג, ב): "רק אתכם ידעתי
מכל משפחות האדמה, על-כן אפקד
עליכם עונותיכם".

עז.

(ח"א נד, ו)

"חלום פרעה אחד הוא" (בראשית שם, כח) -
הינו "חלום פרעה", שהוא בחינת
'בחינת-המדמה', 'פח בטל', כמו שכתוב (שמות
ה, ד): "תפריעו את העם" - הוא בא מ'אחד',
הינו מ'אהבה', כי "אחד הוא בחינת אהבה",
כמבאר במקום-אחר (לקוטי-מורה"ן ח"א ד, ד -
עבודת-הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה
עטרה-מאמרות, מאמר ד).

עח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, כו-נז)

אי-אפשר להמשיך 'המתקה' מ'רצון-
העליון', שהוא בחינת

'התגלות עת-רצון שבשבת במנחה' - כי-אם
על-ידי 'אהבה ואחדות שבין ישראל'.

כי 'אהב"ה' בגימטריא 'אח"ד' (עבודת-
הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה
עטרה-מאמרות, מאמר ד).

ועל-כן אומרים במנחה בשבת: "אתה
אחד ושמו אחד, ומי בעמך
ישראל גוי אחד בארץ" - כי אז בשבת
במנחה, צריכין לעלות עד 'רצון-העליון',
שלזה צריכין שיהיה 'אהבה ואחדות גדול'
בין ישראל, בחינת (המשך תפלת מנחה שבת):
"מנוחת שלום ושלום השקט ובטח" וכו'.

ועל-כן על-ידי שלא היה 'אהבה ואחדות'
בין 'תלמידי רבי עקיבא', "על-כן
מתו כ"ד אלף דיקא, בימי הספירה'
דיקא" (יבמות סב:) - כי לא המתיקו הדינים
שב'כ"ד בתי-דינים', על-ידי "ד' דאחד"
שעלה לשם רבי עקיבא רבם וכו'.

ועל-כן אמר רבי עקיבא דיקא (ספרא על
ויקרא יט, יח): "ואהבת לרעך
כמוך, זה כלל גדול בתורה".

"ואהבת את ה' אלוקיך" (דברים ו, ה)
- מצות אהבת השם -

תניא: "ואהבת את ה' אלוקיך" - שיהא שם-שמים
מתאהב על-ידי, שיהא קורא ושונה, ומשמש
תלמידי-חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם
הבריות וכו'; עליו הפתוב אומר (ישעיה מט, ג):
"ויאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בך אתפאר".
(יומא פו.)

עט.

(ח"א צג)

כל העושה משא-ומתן באמונה, מקיים
מצות-עשה של "ואהבת" [את ה'

אֶלְקִידָּה] (דברים ו, ה) - "שֶׁהִיא שָׂרֵשׁ לְכָל מַצּוֹת־עֲשֵׂה" (תקוני־זהר נב. זהר בראשית כד; עין ירושלמי סוף ברכות; עין לקוטי־אמרים תניא פרק ד).

וְכִיצַד מְקִימִין מַצּוֹת "וְאֶהְבֵּת"?

דְּאִיתָא בְּגִמְרָא (יומא פו.) עַל פְּסוּק "וְאֶהְבֵּת" - "שֶׁתִּרְאֶה שִׁיתֶּאֱהַב שֵׁם־שָׁמַיִם עַל יָדֶךָ. כִּיצַד: אָדָם קָרָא, וְשָׁנָה, וְשִׁמַּשׁ תִּלְמִיד־חֲכָמִים, וְעֶסְקוּ בִּנְחַת עַם הַבְּרִיּוֹת, וּמִשְׁאֲוִימֵתָנּוּ בְּאִמּוּנָה - מָה הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרִים: 'אֲשֶׁרִי מִי שֶׁלְּמָדוּ תוֹרָה' וְכו'".

נִמְצָא: שֵׁם־שָׁמַיִם מֵתֵאֱהַב עַל יָדוֹ, וּמְקִימִים מַצּוֹת "וְאֶהְבֵּת" - "שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ כָּל הַמַּצּוֹת".

פ.

(ח"א רי)

עַל־יָדֵי 'מִשְׁאֲוִימֵתָנּוּ בְּאִמּוּנָה' - הוּא מְקִימִים "וְאֶהְבֵּת" [את ה' אֶלְקִידָּה] (דברים ו, ה), כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (יומא פו.): "וְאֶהְבֵּת" - "שֶׁיְהִי שֵׁם־שָׁמַיִם מֵתֵאֱהַב עַל יָדֶךָ וְכו'".

וּכְשֶׁמְקִימִים "וְאֶהְבֵּת" - עַל־יָדֵי־זֶה יְהִיָּה לֹא פִּרְנָסָה בְּלֹא יִגִּיעָה וְטִרְחָה.

כִּי אָמְרוּ חַז"ל (פסחים קיח.): "קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו בְּקִרְיַעַת יַם־סוּף", וְקִרְיַעַת יַם־סוּף הִיָּה עַל־יָדֵי זְכוֹת 'אַבְרָהָם', בְּחִינַת "וְאֶהְבֵּת", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (זהר תרומה קע: עַל שְׁמוֹת יד, כז): "וַיָּשֶׁב הָיִם לַפְּנוֹת בָּקָר, דָּא בָּקָר דְּאַבְרָהָם".

נִמְצָא: כְּשֶׁהִגִּיעַ 'עַת הַבָּקָר', בְּחִינַת 'אַבְרָהָם', אָזִי יֵצֵא מִקְשׁוֹי לְקַל, כִּי עַד הַבָּקָר הִיָּה קָשָׁה לִפְנֵי 'קִרְיַעַת יַם־סוּף'.

נִמְצָא: עַל־יָדֵי 'מִשְׁאֲוִימֵתָנּוּ בְּאִמּוּנָה' - אַחֲוִי בְּבִחִינַת "וְאֶהְבֵּת", בְּחִינַת 'אַבְרָהָם', אָזִי אֵין קָשִׁין לֹא מְזוֹנוֹתָיו.

פא.

(ח"א נד, ה"ו)

הַמּוֹצִיא דְּבָה - נוֹפֵל לְבִהְמִיּוֹת, וְנִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כַּח־הַמּוֹדָע', שֶׁהוּא 'כַּח־הַבְּהִמִּיּוֹת', דְּהִינּוּ: שֶׁנִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ ה'דַּעַת'.

כִּי "מוֹצִיא דְּבָה הוּא כְּסִיכ" (משלי י, יח), וְכִשֶּׁה'דַּעַת' נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ - נוֹפֵל מ'אַהְבַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' ל'אַהְבַּת־הַבְּהִמִּיּוֹת'.

פב.

(ח"ב ה, טו)

בְּשִׁבִּיל 'אַהְבַּת־הַשֵּׁם', צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הַנִּרְאִין כְּשֶׁנֶּעֱזוֹן, כְּדִי לַעֲשׂוֹת מַצּוֹתָיו וְרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

כִּי צְרִיכִין לְהִתְגַּלְגַּל בְּכָל מִינֵי רֶפֶשׁ וְטִיט בְּשִׁבִּיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם וּמַצּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא דוֹקָא 'מַצּוּה' מִמֶּשׁ, אֲלָא כָּל דְּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רָצוֹן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ נִקְרָא 'מַצּוּה'.

פג.

(ספר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'אַהְבַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ')

[א] עַל־יָדֵי 'אַהְבַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' - נִשְׁמַר הַנֶּפֶשׁ מִכָּל פְּגָעִים רָעִים (אַהְבָּה ג).

[ב] כְּשֶׁתִּשׁוּב בְּתַחֲלָה עַל עוֹנוֹתָיָהּ - תּוּכַל לְבֹא ל'אַהְבַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' (אַהְבָּה ד).

[ג] עַל־יָדֵי 'אַהְבָּה' - בָּא 'הַתְּחַזְקוֹת' (אַהְבָּה ו).

[ד] עַל־יָדֵי אֲמִירַת 'הַלֵּל' בְּקוֹל גָּדוֹל - זוֹכִים ל'אַהְבַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' (אַהְבָּה ח).

[ה] הָעוֹבֵד מֵאַהְבָּה - זְכוֹתוֹ מִגֵּן עַד אֲלָפִים דוֹר (אַהְבָּה יב).

[ו] על־ידי 'שְׁמָחָה' ב'שְׁמַחַת־תּוֹרָה' - זֹכָה
לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַהֲבָה (שְׁמָחָה כח).

[ז] על־ידי שְׁתַּבַּקְשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "שִׁיתָן
לָךְ אֲהָבָה"! - עַל־יִדְיָזָה יִכְסֶה הַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ־הוּא פִּשְׁעִיךָ (תשובה סח).

"וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹמֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ" (דברים ו, ה)

"בְּכָל לִבְבְּךָ" - בְּשְׁנֵי יִצְרִיךָ, בְּיִצְרֵי־טוֹב וּבְיִצְרֵי־רָע.
(בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה)

פד.

(ח"א סב, ב)

צָרִיךְ לְעַבֵּד הַשֵּׁם בְּשְׁנֵי יִצְרִין, שִׁיחִיָּה
הַיִּצְרֵי־הָרָע כְּפוּף לַיִּצְרֵי־טוֹב.

כְּמֵאמֹר חז"ל (בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה; נד. - עַל דְּבָרִים ו,
ח): "וְאַהֲבַת וְכו', בְּכָל לִבְבְּךָ",
"בְּשְׁנֵי יִצְרִיךָ" - שִׁיחִיָּה לְבוֹ שָׁלֹם עִם ה'
אֱלֹקֶינוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ מַחְלָקָת בֵּין שְׁנֵי
יִצְרִין, הֵינּוּ: שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְבוֹ חֵלֶק עָלָיו,
בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ י, ב): "חֵלֶק לָבָם".

וּבִאֲמֹת: אִם הָיָה יוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה בְּלִב
שָׁלֹם, שֶׁ"מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ"
(ישעיה ו, ג), וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת
הַתַּפִּלָּה, וְשׁוֹמֵעַ הַתַּפִּלָּה - וְדַאי הָיָה מִתַּפִּלָּל
בְּהַתְּלַהּבוֹת גָּדוֹל, וְהָיָה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוּן
אֶת דְּבָרָיו.

וּבְשִׁבִּיל שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ זֹאת יְדִיעָה
בְּלִב שָׁלֹם, בְּשִׁבִּיל־זֶה אֵינוֹ
מִתְּלַהֵב כָּל־כָּף, וְאֵינוֹ מְדַקְדֵּק כָּל־כָּף.

וְכָל אֶחָד לְפִי מַעוֹט שֶׁכָּלוּ וִידִיעָתוֹ - כֵּן
'הַתְּלַהּבוֹתוֹ' וְדַקְדּוּקוֹ. וְהַיְדִיעָה -
הִיא מֵהַיִּצְרֵי־טוֹב שֶׁבְּלִב; וְהַסְתָּרֵת־
הַיְדִיעָה - הִיא מֵהַיִּצְרֵי־הָרָע שֶׁבְּלִב.

וְהַסְתָּרֵת הַיְדִיעָה - הֵן הֵן אֲפִיקוֹרְסוֹת
וְקִשְׁיוֹת, שֶׁהַיִּצְרֵי־הָרָע "מִקְשָׁה
אֶת לְבוֹ לְכָל בְּרָעָה" (מְשָׁלִי כח, יד).

וְהַתְּקוּן לָזֶה ה'מַחְלָקָת־שֶׁבְּלִב' - לְתַקֵּן
אוֹתוֹ בְּשִׁרְשׁוֹ.

הֵינּוּ: כִּי עֵקֶר הַתְּהוּוֹת 'מַחְלָקָת הַיִּצְרֵי־
הָרָע' - שִׁרְשׁוֹ מִן ה'מַחְלָקָת־
שֶׁבְּקִדְשָׁה, כְּשֶׁהִשְׁתַּלְשְׁלָה מִן דֶּרֶגָּא לְדֶרֶגָּא,
עַד שֶׁנִּשְׁתַּלְשַׁל לְמַטָּה, נִתְּהוּה מִמֶּנּוּ
'מַחְלּוּקָת הַיִּצְרֵי־הָרָע', בְּבִחִינַת: "חֵלֶק לָבָם",
וּמִטִּיל בּוֹ אֲפִיקוֹרְסוֹת, וּמִסְתִּיר מִמֶּנּוּ
'שִׁבִּיל־הַשְּׂכָל' אֲשֶׁר אֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהַשִּׁיב.

וְ'מַחְלָקָת שֶׁבְּקִדְשָׁה, הוּא 'מַחְלָקָת
תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים שֶׁבְּגִמְרָא',
שֶׁזֶה אוֹסֵר וְזֶה מְתִיר. וּמֵהִשְׁתַּלְשְׁלוֹתָם
לְמַטָּה, נִתְּהוּה מִמֶּנּוּ 'מַחְלָקָת הַיִּצְרֵי־הָרָע'.
וּכְשֶׁמִּתְקַן ה'מַחְלָקָת־שֶׁבְּקִדְשָׁה, אֲזִי
מִמִּילָּא נִתְּבַטֵּל 'מַחְלָקָת הַיִּצְרֵי־הָרָע' - כִּי אֵין
אֲחִיזָתוֹ אֶלָּא מִשָּׁם.

וְ'תַקּוּן הַמַּחְלָקָת־שֶׁבְּקִדְשָׁה' - הֵן ה'הִלְכוֹת
פְּסוּקוֹת'. כִּי 'פְּסֻק־הִלְכָּה', הוּא
ה'שְׁלוֹם' וְהַכְּרָעָה שֶׁל 'מַחְלּוּקָת הַתְּנָאִים
וְאִמּוֹרָאִים'.

וְעַל־יְדֵי 'לְמוּד־הַפּוֹסְקִים' - הוּא נִתְקַשֵּׁר
לְהַשְׁלוֹם־שֶׁבְּקִדְשָׁה, וּמִתְקַן
ה'מַחְלָקָת־שֶׁבְּקִדְשָׁה.

וְאִז נִתְּבַטֵּל ה'מַחְלָקָת הַיִּצְרֵי־הָרָע' שֶׁבְּלְבוֹ,
וְאִז יוּכַל לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם בְּכָל לְבוֹ,
בְּשְׁנֵי יִצְרִים.

וְנִפְתָּחוּ לוֹ 'שַׁעֲרֵי־הַשְּׂכָל', שִׁיּוּדֵעַ לְהַשִּׁיב
לְאֲפִיקוֹרוֹס. וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־
יְדֵי ה'הַכְּרָעָה' וְהַשְׁלוֹם.

וְזֶה בֹא גַם-כֵּן מ'חֲמִימוֹת הַיִּצְרָה־הָרַע' שֵׁישׁ לוֹ
- רַק שֶׁהוּא אֵינוֹ מְקַבֵּל עַל-זֶה שָׂכָר.
אֲבָל מִי שְׂרוּצָה לְהִתְנַהֵג בְּכַשְׁרוֹת - הוּא
 מַעֲלָה גְדוֹלָה כְּשֵׁישׁ לוֹ עֲדִין 'יִצְרָה־
 הָרַע', בְּנ"ל.
הַפּוֹסְקִים

[הוֹסְפוֹת מִכְתָּב־יָד רַבֵּנוּ ז"ל, הַשִּׁיף לְתוֹרַה הַזֶּה,
הַנִּדְפָס בְּסוֹף הַסֵּפֶר: כָּל ה'מַחְלֻקוֹת', שֶׁרָשָׁם
 מִה'תּוֹרָה, הֵינּוּ: מִה'מַחְלֻקוֹת הַתַּנָּאִים, נִשְׁתַּלְשֵׁל לְמִטָּה.
 וּמִה'סִיגִים, נַעֲשֶׂה 'מַחְלֻקוֹת' שֶׁלֹּא לְשֵׁם-שָׁמַיִם.

וְצָרִיךְ לִרְאוֹת לְהַשְׁלִים אֶת לְבוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְבוֹ חֶלֶק עָלָיו,
 הֵינּוּ: שֶׁיַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם בְּשֵׁנֵי יִצְרִין, כְּמֵאמֶר (בְּרָכוֹת פ"ט מ"ה;
 נד. - עַל דְּבָרִים ו. ה): **"בְּכָל לִבְבְּךָ"** וְכו', שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת
 (הוֹשַׁע י. ב): **"חֶלֶק לִבִּים"**. וְהַמַּחְלָקֶת שֶׁל הַיִּצְרָה שֶׁבִּלְב
 הָאָדָם, הֵן הֵן ה'כְּפִירוֹת' שֶׁמְטִיל עַל הָאָדָם, וּמוֹנֵעַ מִן
 הָאָדָם 'שְׂבִילִי אֲמוּנָה', וּמַחְשִׁיף אֶת שְׁכָלוֹ מִלְּהַבִּין
 תְּשׁוּבוֹת עַל הַכְּפִירוֹת.

וַעֲצָה עַל-זֶה: **"לִלְמֹד פּוֹסְקִים!"** - וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁלִים
 'מַחְלָקֶת הַיִּצְרָה שֶׁבִּלְב' שֶׁשָּׁרְשׁוֹ מִה'תּוֹרָה, בְּנ"ל].

פה.

(ח"ב מט)

**וְהוּא מַעֲלָה גְדוֹלָה, כְּשֵׁישׁ עֲדִין 'יִצְרָה־
 הָרַע' לְהָאָדָם: כִּי אִזּוֹ יָכוֹל לַעֲבֹד
 אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עִם ה'יִצְרָה־הָרַע' דִּיקָא.**

דִּהְיִנּוּ: לִקַּח כָּל הַהִתְלַהֲבוֹת וְהַחֲמִימוֹת,
 וּלְהַכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת-הַשֵּׁם.
דִּהְיִנּוּ: לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן בְּחֲמִימוֹת
 וְהִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב, וְכִיּוּצָא.

**וְאִם אֵין 'יִצְרָה־הָרַע' לְהָאָדָם - אֵין
 עֲבוֹדָתוֹ שְׁלֵמָה כָּלָל.**

וְהַעֲקָר: לַעֲצֹר וּלְעַכֵּב הַחֲמִימוֹת בְּעֵת
 הַתַּאֲוֹת, וּלְהַנִּיחוֹ בְּעֵת הַתַּפְּלָה
 וְהַעֲבוֹדָה, שֶׁם יֵנִיחַ חֲמִימוֹתוֹ וְהִתְלַהֲבוֹתוֹ
 לְתוֹךְ הַעֲבוֹדָה בְּנ"ל.

וְאִפְלוּ מִי שֶׁאֵינוֹ 'אִישׁ-כָּשֶׁר', נִזְדַּמֵּן לוֹ
 לַפְּעָמִים שְׁמִתָּפֵלל בְּהִתְלַהֲבוֹת,

וְזֶה בֹא גַם-כֵּן מ'חֲמִימוֹת הַיִּצְרָה־הָרַע' שֵׁישׁ לוֹ
- רַק שֶׁהוּא אֵינוֹ מְקַבֵּל עַל-זֶה שָׂכָר.

אֲבָל מִי שְׂרוּצָה לְהִתְנַהֵג בְּכַשְׁרוֹת - הוּא
 מַעֲלָה גְדוֹלָה כְּשֵׁישׁ לוֹ עֲדִין 'יִצְרָה־
 הָרַע', בְּנ"ל.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, הַתְּחִלָּה לִז (עַל-פִּי ח"ב מט ה"ל): וְהוּא
 מַעֲלָה גְדוֹלָה כְּשֵׁישׁ עֲדִין 'יִצְרָה־הָרַע' לְאָדָם - כִּי אִזּוֹ יָכוֹל
 לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עִם ה'יִצְרָה־הָרַע' דִּיקָא. דִּהְיִנּוּ: לְהִתְנַהֵג
 מִתּוֹךְ 'חֲמִימוֹת הַיִּצְרָה־הָרַע', לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ לְתוֹךְ אֵיזָה
 עֲבוֹדָה מַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִם אֵין 'יִצְרָה־הָרַע' לְאָדָם, אֵין
 עֲבוֹדָתוֹ נְחֻשְׁבֶּת כָּלָל.

**וּבְשִׁבְלִיזָה מְנִיחַ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ה'יִצְרָה־הָרַע', שִׁיתַּפְּשֵׁט
 כָּל-כֹּף עַל הָאָדָם, וּבִיּוֹתֵר עַל מִי שֶׁחָפֵץ בְּאַמָּת לְהִתְקַרֵּב
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲחֵי-עַל-פִּי שְׁעַל-יְדֵי הַתַּפְּשֻׁטוֹת
 וְהַתְּנַבְּרוֹת כָּל-כֹּף, הוּא מְבִיא אֶת הָאָדָם לְמָה שֶׁמְבִיא,
 לְכַמָּה עוֹנוֹת וּפְגָמִים גְּדוֹלִים - אֲחֵי-עַל-פִּי-כֵן, הַכָּל כְּדָאִי
 אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, בְּשִׁבְלִי הַתְּנוּעָה-טוֹבָה, מִה שֶׁבִּתְקַף
 הַתְּנַבְּרוֹת שֶׁל ה'יִצְרָה־הָרַע', מִתְּנַבֵּר עָלָיו הָאָדָם בְּאֵיזָה
 תְּנוּעָה, וּבִזְרֹחַ מִמֶּנּוּ, שֶׁזֶה יָקָר אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ בִּיּוֹתֵר, מֵאֲלוֹ
 עֲבַד אוֹתוֹ אֲלֶף שָׁנִים בְּלִי 'יִצְרָה־הָרַע'.**

כִּי כָל הַעוֹלָמוֹת לֹא נִבְרְאוּ כִּי-אֵם בְּשִׁבְלִי הָאָדָם, שֶׁכָּל
 מַעֲלָתוֹ וְחַשְׁבִּיבוֹתוֹ הִיא, מִחֲמַת שֵׁישׁ לוֹ 'יִצְרָה־הָרַע' כְּזֶה,
 וְהוּא מִתְחַזֵּק כִּנְגִידוֹ. עַל-כֵּן כָּל מִה שֶׁהוּא מִתַּפְּשֵׁט בִּיּוֹתֵר
 וְיוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן הוּא יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר, כָּל תְּנוּעָה
 בְּעֵלְמָא שֶׁהוּא מִתְחַזֵּק נִגִּידוֹ. **"וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ עוֹזְרוֹ
 לְזֶה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב** (תְּהִלִּים לז, לג): **"ה' לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ" (סָפָה
 נב: קדושין ל:).**

"וּבְכָל מְאֻדְךָ" (דְּבָרִים ו. ה)

פו.

(ח"א כג, ה)

**כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה אוֹתָם בְּלֹא
 מָמוֹן, שְׂאִין רוּצָה לְהַפְסִיד מָמוֹן
 בְּשִׁבְלִי הַמַּצּוֹה - זֶה הַבְּחִינָה נִקְרָא 'צִדִּיק'.**
וְזֶה (תְּהִלִּים קיט, קלח): "צִוִּיתָ צִדִּיק עֲדִיתִךְ".

אֲבָל כְּשֶׁחָבִיב כָּל-כֹּף הַמַּצּוֹה, עַד שֶׁאֵין
 מְרַגֵּשׁ בְּהַפְסֵד מָמוֹן - זֹאת הַבְּחִינָה

נִקְרָא 'אֱמוּנָה', כִּי עֵקֶר אֱמוּנָה הוּא בְּמִמּוֹן,
בְּשִׁמְשִׁיבֵר תְּאוֹת־מִמּוֹן.

וְזֶה (שם): "וְאֱמוּנָה מְאֹד" – זֶה מִמּוֹן, כִּמּוֹ
שְׁכֵתוֹב (דְּבָרִים ו, ה): "וּבְכָל מְאֹדָּה"
(בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה; נד. – "וּבְכָל מְאֹדָּה, בְּכָל מִמּוֹנָה").

פז.

(שיחות-ה'ר"ן נז)

אוֹתוֹ הַדָּבָר שֶׁמִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם וְהוּא
מְשַׁקֵּעַ בוֹ, אוֹתוֹ הַדָּבָר דִּוְקָא הוּא
צָרִיד לְשִׁבֵּר בְּשִׁבִּיל הַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה
עֵקֶר עֲבוּדָתוֹ. וְכִמּוֹ שְׁאִמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת סא: ע"ל
דְּבָרִים ו, ה): "וּבְכָל מְאֹדָּה" – "יֵשׁ לָךְ אָדָם
שֶׁחֲבִיב עָלָיו מִמּוֹנוֹ מְגוּפּוֹ".

פח.

(שיחות-ה'ר"ן רפט)

אָמַר לְאַחַד: שְׁמִי שְׁאִינוֹ לְהוֹט וְנִבְהַל
לְהוֹן, וְאֵינֶנּוּ נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן יוֹתֵר מִכִּפִּי
מִמּוֹנוֹ שִׁישׁ לוֹ, רַק עוֹשֶׂה מְשִׁאוֹמֶתֶן
בְּאֱמוּנָה בְּמִמּוֹנוֹ לְבַד, וְאִינוֹ לוֹזֶה מְאַחֲרִים
לַעֲשׂוֹת מְשִׁאוֹמֶתֶן גָּדוֹל, זֶהוּ מְקִיָּם (דְּבָרִים ו,
ה): "וּבְכָל מְאֹדָּה".

גַּם אָמַר לְאַחַד: שֶׁשְּׁנֹוֹתֵינוּן חֲמֵשׁ לְצִדָּקָה
מִמִּמּוֹנוֹ, הוּא מְקִיָּם: "וּבְכָל מְאֹדָּה".

פט.

(חיי-מוה"ר"ן תקיג)

עַל־יְדֵי אֱמוּנַת צְדִיקִים־אֱמִתִּיִּם, זוֹכֶה
לְמִמּוֹן הַרְבֵּה.

וְזֶה (זְמִירוֹת לִיל־שַׁבָּת): "שְׁכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד,
עַל פִּי פִּעְלוֹ". "מְאֹד" – זֶה ה' מִמּוֹן
כִּמּוֹ שְׁאִמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה – ע"ל דְּבָרִים ו, ה)
"וּבְכָל מְאֹדָּה" – "בְּכָל מִמּוֹנָה".

"פִּעְלוֹ" – הֵם ה' צְדִיקִים, כִּמּוֹ שְׁכֵתוֹב
(אִיּוֹב לו, ג): "אֲתָן לְפַעְלִי צֶדֶק".

וְזֶה: "עַל פִּי פִּעְלוֹ" – הֵינּוּ עַל־יְדֵי אֱמוּנָה
בְּהַצְדִּיקִים – כִּי אֱמוּנָה תוֹלָה ב'פֶּה
שֶׁל אָדָם, כִּמּוֹ שְׁכֵתוֹב (תַּחֲלִים פט, ב): "אוֹדִיעַ
אֱמוּנָתְךָ בְּפִי".

וְעַל־יְדֵי־זֶה "שְׁכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד" –
שְׁזוֹכֶה לְמִמּוֹן הַרְבֵּה.

צ.

(חיי-מוה"ר"ן תקפה)

אִם הָיוּ לוֹקַחֲתִין בְּעַל תְּאוֹת־מִמּוֹן, שְׁעָלָיו
דָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת סא: ע"ל דְּבָרִים ו, ה):
"וּבְכָל מְאֹדָּה" – "יֵשׁ לָךְ אָדָם שֶׁמִּמּוֹנוֹ
חֲבִיב עָלָיו מְגוּפּוֹ" – אֲף־עַל־פִּי־כֵן אִם הָיוּ
מִרְאִין לְפָנָיו נִגּוֹן שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הִיָּה
נִתְבַּטֵּל אֶצְלוֹ כָּל תְּאוֹתָיו אֶל הַמִּמּוֹן.

"אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם" (דְּבָרִים ו, ו)

"אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם" – שְׁלֹא יְהוּ בְּעֵינֶיךָ
כְּדִיּוּטָגְמָא יִשְׁנֶה שְׁאִין אָדָם סוֹפְנָה, כְּחֻדְשָׁה
שֶׁהַכָּל רָצִים לְקַרְאָתָהּ. (סְפָרִי וְאַתְחַנֵּן ח)

"אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם" – הֵינּוּ לוֹמֵר: בְּכָל יוֹם
יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדְשִׁים, וְלֹא כְּמִי שֶׁכָּבֵר שְׁמֵעַ
אוֹתוֹ הַרְבֵּה פְּעָמִים, שְׁאִינוֹ חֲבִיב אֶצְלוֹ.

(שְׁלַח־עֲרוּךְ אֶרֶץ־חַיִּים סא, ב)

בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֻדְשִׁים, כְּאֵלּוּ בּוֹ בְּיוֹם נִצְטוּיֶת
עָלֵיהֶם. (רש"י ע"ל דְּבָרִים כו, טז: "הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצְוֶה")

צא.

(ח"א סב, ה־בסוף)

עֵקֶר כָּל הַדְּבָרִים הֵן הַתְּחַלָּה, כִּי "כָּל
הַתְּחַלּוֹת קִשּׁוֹת" (מְכִילָתָא יִתְרוֹ בְּחֻדְש' ב;
רש"י שְׁמוֹת יט, ה), מִחֲמַת שִׁיּוּצָא מִהֶפֶךְ לְהֶפֶךְ.
אָבֵל אַחֵר הַתְּחַלָּה, הוּא נִכְנָס מַעַט בְּהֶרְגֵּל,
וְאִינוֹ קָשָׁה עָלָיו כָּל־כֶּף.

וְכֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁהוֹלֵךְ לְמִרְחֹק
מִהַתְּחַלָּה, כֵּן נִקַּל הַדָּבָר, שֶׁנִּכְנָס

מַעַט בְּהַרְגֵּל. נִמְצָא: שְׁעָקָר כַּח הָעֲבוּדָה שֶׁל כָּל יָמִים, אֵינּוּ אֵלָּא ה'הִתְחַלָּה'.

וּכְפִי הַכַּח וְהַהִתְלַהֲבוּת שֶׁל ה'הִתְחַלָּה', כֵּן הוֹלֵךְ וּמִתְנַהֵג בְּעֲבוּדָתוֹ, כִּי עָקָר הִיא ה'הִתְחַלָּה', כִּנֵּ"ל.

עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהִתְחִיל בְּכָל־פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, כִּי כֵּן וְאוֹלֵי לֹא הִיָּתָה הִתְחַלָּתוֹ כְּרֹאוֹי, וְאִם־כֵּן גַּם כָּל עֲבוּדָתוֹ אֵינָהּ בְּשִׁלְמוֹת כְּרֹאוֹי, כִּי הַכָּל מִתְנַהֵג כְּפִי ה'הִתְחַלָּה'.

עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהִתְחִיל בְּכָל־פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, וּלְבֹא לְהַצְדִּיק מִחֻדָּשׁ, בְּכַח הִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל וְהִתְגַּבְּרוּת חֻדָּשׁ לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כִּדִּי שִׁתְּהִיָּה עֲבוּדָתוֹ כְּרֹאוֹי, כְּפִי כַּח ה'הִתְחַלָּה', כִּנֵּ"ל.

וְעַל־כֵּן בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם שְׁנוֹסֵעַ לְהַצְדִּיק, צָרִיךְ שִׁירָאָה שְׂיָבֹא בְּכָל־פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, לֹא כִּמוֹ שֶׁכָּבֵר הָיָה אֶצֶל הַצְדִּיק, וְעַכְשָׁיו הוּא בָּא פֶּעַם שְׁנִית, רַק כִּמוֹ שֶׁלֹּא הָיָה מַעֲוֹלָם אֶצֶל הַצְדִּיק. וְהִיָּה אֶצְלוֹ כִּמוֹ שֶׁבָּא עַכְשָׁיו מִחֻדָּשׁ פֶּעַם רִאשׁוֹן – כִּי עָקָר הוּא ה'הִתְחַלָּה', כִּי "כָּל הִתְחַלּוֹת קָשׁוֹת", כִּנֵּ"ל.

וְכֵן בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם, צָרִיךְ לַחֲשֹׁשׁ חֲשָׁשׁ זֶה, כֵּן לֹא הִתְחִיל עַדִּין כְּרֹאוֹי, וְצָרִיךְ לְהִתְחִיל וּלְבֹא לְהַצְדִּיק, בְּכָל־פֶּעַם מִחֻדָּשׁ.

צב.

(שיחות־הַר"ן נא)

אֵין טוֹב לְהִיּוֹת 'זָקֵן' – הוּא 'חֲסִיד זָקֵן'; וְהוּא 'צְדִיק זָקֵן'; 'זָקֵן' אֵין טוֹב.

כִּי צָרִיךְ רַק לְהִתְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם, לְהִתְחִיל בְּכָל עֵת מִחֻדָּשׁ. רַק יֵשׁ מָה שֶׁהוּא מִשְׁבִּיחַ בְּשֶׁהוּא זָקֵן, הֵינּוּ 'דְּבַר־אַחֵר'

שְׁמוֹסִיָּה כַּח כְּשִׁמְזָקִין, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת ע"ז).

[לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַשַּׁחַר ה, פג: הַזִּהִיר רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד וְצָעַק בְּקוֹל גָּדוֹל: "לִבְלִי לְהִיּוֹת זָקֵן חֲסִיד־וְשִׁלּוּם".

לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, סִפְר־תוֹרָה ז, כא: וְכִמוֹ שֶׁהַזִּהִיר אֲדַמּוּ"ר ז"ל בְּקוֹל רָם, בְּקוֹל חֲזָק מְאֹד, בָּעֵת שֶׁהוֹכִיחַ אוֹתָנוּ וְעוֹרֵר וְהַקִּיץ אוֹתָנוּ בְּדַבְּרָיו חֲנוּכָּאִים, וְאָמַר אֵז בְּזֶה הַלְשׁוֹן: "אַל־ט טָאָר מְעַן גִּיט זֵיין" וְכו' (אֲסוּר לְהִיּוֹת זָקֵן)].

[עֵינֵן עוֹד עַל שִׁיחָה הַזֶּה "שְׁאָסוּר לְהִיּוֹת זָקֵן": בְּלְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תַּפְלִין ה, ה"ז; בְּרַפְת־הוֹדָאָה ה, לג; חֲנֻכָּה ז; בְּשׁוּר־בַּחֲלָב ד, א; פְּדִיוֹן־בְּכוֹר ד, ד].

הַלְקוּטֵי־הַלְכוֹת עַל "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדָּשִׁים", וְלְהִתְחַדָּשׁ עֲצֻמוֹ בְּכָל פֶּעַם לְהִיּוֹת כְּבִרְיָה חֻדָּשָׁה – נִמְצָאִים בְּפֶרֶשׁת 'כִּי תָבֹא' בְּאִרְכּוֹת, בְּפֶסוּק (דְּבָרִים כו, טז): "הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצְוָךְ"

"וְשִׁנַּנְתָּם לְבַנְיָךְ" (דְּבָרִים ו, ז)

צג.

(ח"א נג)

עָקָר 'הוֹלָדָה' – עַל־יְדֵי ה'דַּעַת'. וְלִהְשָׁלִים אֶת 'דַּעַתוֹ', שִׁיָּהָא שְׁלֵם ב'דַּעַת' – אִי־אִפְשָׁר אֵלָּא עַל־יְדֵי עֶסֶק שְׁעוֹסֵק עִם בְּנֵי־אָדָם לְקָרְבָם לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ – כִּי הֵם מְחַדְּדִין דַּעַתוֹ, בְּבַחֲיִנּוֹת (תַּעֲנִית ז, מִכּוֹת י): "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכֶּלֶן".

וּבִשְׁבִיל־זֶה 'תְּלַמְּדִים' נִקְרָאִים 'בְּנִים' (סִפְרֵי וְאַתְחַנֵּן ט – עַל פֶּסוּק "וְשִׁנַּנְתָּם לְבַנְיָךְ". דְּבָרִים ו, ז), כִּי עַל־יָדָם בָּא הַהוֹלָדָה.

"וְדַבַּרְתָּ בָם" (דברים ו, ז)

"בָּם" יש לה רשומות לדבר, ולא בדברים אחרים.

(יומא יט:)

צד.

(ח"א עה)

צָרִיכִין לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים,
בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלֹא
בְּדַבְרִים אֲחֵרִים (יומא יט: על: "וְדַבַּרְתָּ בָם". דברים
ו, ז) - כְּדֵי לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת, לְתַקֵּן כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

כִּי עֵקֶר הַבְּרִיאָה הִיָּתָה עַל-יְדֵי ה'דְּבוּר',
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים לג, ו): "בְּדַבַּר ה'
שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ". וְעַל-יְדֵי ה'שְׁבִירָה נִפְּלוּ
'נִיצוּצוֹת' בְּכָל הַדְּבָרִים, בְּמֵאֵל וּבְמִשְׁתָּה
וּבְמִלְבוּשׁ, וּבְכָל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבָּעוֹלָם.

וְה'נִיצוּצוֹת' הֵם 'אוֹתִיּוֹת'. וְקֵדָם שְׁמוּצִיא
אֶל ה'דְּבוּר', הֵם בְּחִינַת 'דָּם',
וְהוּא בְּחִינַת 'נֶפֶשׁ' וְכו'. וְכִשְׁיֻצָּאָה לְדְבוּר,
הוּא בְּחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ה, ו): **"נִפְּשִׁי יֵצֵאָה**
בְּדַבְּרוֹ".

כִּי קֵדָם שְׁמִכְנִים אֵלּוּ ה'נִיצוּצוֹת'
וְה'אוֹתִיּוֹת' תוֹךְ 'דְּבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה' -
אֵין לָהֶם שׁוּם 'צְרוּף וְחִבּוּר', וְהֵם בְּבִחִינַת
'שְׁבָרִים וּמַחֲלָקֶת' - כִּי כָּל נִיצוּץ מִתְגַּבֵּר עַל
חֲבֵרוֹ. וְכִשְׁמִכְנִיסָם אֶל ה'דְּבוּר־דְּקֻדְשָׁה' - הוּא
מִצְרָפָם וּמְחַבְּרָם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'שְׁלוֹם' וְכו'.

נִמְצָא: שֶׁצָּרִיךְ בְּה'נִיצוּצוֹת' הַנ"ל, לְדַבֵּר
בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלֹא
בְּדַבְרִים אֲחֵרִים (יומא יט: וכו').

וְקֵדָם הַתַּקֵּן - דְּהֵינּוּ: קֵדָם שְׁמוּצִיא
ה'נִיצוּצוֹת' אֶל ה'דְּבוּר דְּקֻדְשָׁה' -
אֲזִי הֵם בְּבִחִינַת (בְּרֵאשִׁית לב, לב): "צִלַּע עַל
יָרְכוּ".

וּבְהִיצִיאָה אֶל ה'דְּבוּר' - הֵם בְּחִינַת (שם ב,
כב): "וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע".

וְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַגִּמְרָא (ספּה נג, תַּעֲנִית כה, מְגִלָּה
כב): "לֹאִי הִטִּיחַ דְּבָרִים כָּלִפִּי מֵעַלָּה,
וְאִטְלַע" - שֶׁהוּא בְּחִינַת: "צוֹלַע עַל יָרְכוּ".
כִּי מִכַּח שֶׁהוּצִיא ה'נִיצוּצוֹת' 'בְּדַבְרִים
אֲחֵרִים", נִשְׁאַר בְּבִחִינַת: "צוֹלַע עַל יָרְכוּ".
וְצָרִיךְ לְדַבֵּר בְּתוֹרָה אוּ בְּתְפִלָּה, עַד
שִׁיָּהִיָּה הַגּוֹף בָּטֵל וְאַפָּס וְכו'.

צה.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בֵּית-הַפְּנִסֶּת ד, ח)

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם שִׁיקְדֵּשׁ עַצְמוֹ כָּל-
כַּךְ בְּדַבְּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד
שִׁיתְּבַטֵּל לְגַבִּי הַדְּבוּר לְגִמְרֵי.

דְּהֵינּוּ: שִׁיָּהִיָּה גּוּפוֹ מִחֲבֵר וְכִלּוּל בְּהַדְּבוּר,
כְּמוֹ הַקֶּלֶף הַמְּחַבֵּר בְּהָאוֹתִיּוֹת, עַד
שֶׁהַקֶּלֶף עִם הָאוֹתִיּוֹת הֵם דְּבַר אֶחָד מִמֶּשׁ, כִּי
שְׁנֵיהֶם יַחַד הֵם סִפְר־תּוֹרָה.

כְּמוֹ-כֵּן מִמֶּשׁ יִהְיֶה הַגּוֹף מִחֲבֵר וְנִכְלָל
בְּהַדְּבוּר, עַד שִׁיָּהִיָּה כְּתוּב וְנִחָקק
בּוֹ הַיֵּטֵב, וְלֹא יִהְיֶה נִכְתָּב וְנִחָקק בְּגוּפוֹ שׁוּם
אוֹת אֲחֵר, רַק אוֹתִיּוֹת וְדְבוּרֵי הַתּוֹרָה, כְּמוֹ
קֶלֶף שֶׁל הַסִּפְר־תּוֹרָה שֶׁאֵין נִכְתָּב בּוֹ שׁוּם
דְּבַר רַק אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

וְאֲזִי זֶה הָאָדָם הוּא קָדוֹשׁ בְּקֻדְשַׁת הַסִּפְר־
תּוֹרָה, וַיּוֹתֵר, וְעָלָיו נֶאֱמַר (בְּמִדְבָּר יט,
יד): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם" - דְּהֵינּוּ: "שֶׁהָאָדָם
הַזֶּה בְּעַצְמוֹ הוּא הַתּוֹרָה", כְּמוֹכָא זֶה בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן ח"א קא; רמח).

וְעַל תְּלִמִּיד-חֶכֶם כְּזֶה אָמְרוּ רַז"ל (מְכוֹת
כב): "כְּמָה טַפְּשָׁאִי שֶׁאֵר אֲנָשִׁי,
דְּקִימּוֹ מִקְמֵי סִפְר־תּוֹרָה, וְלֹא קִימּוֹ מִקְמֵי
צוּרְבָא מִרְבָּנָן" וְכו'.

**"וְדַבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ
בְּדֶרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ" (דברים ו, ז)**

צו.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, יט)

כל הדרךים והטלטולים של ששת ימי
החול - הם בשביל 'ברורים', לברר
'ניצוצות-הקדושים' מבין הקלפות,
שנתפזרו בארבע כנפות הארץ, מ'חטא אדם'
הראשון, ומ'חטאי כל הדורות'. ובשביל-זה
צריך לילך בדרךים לבררם.

וזהו בעצמו בחינת מה שאמר אדם"ר ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן ח"א מ; ח"ב סב): "שביל
הדרךים - הם בשביל לתקן 'פגם-האמונה',
שנפגמת על-ידי עונות".

כי "כל מצותיך אמונה" (תהלים קיט, פו),
ו"כפי הפגם שפוגמין באיזה עברה או
בטול מצוה, כן נפגמה האמונה חסוֹשִׁי-שְׁלוֹם"
(ספר-המדות, אמונה כב; שיחות-הר"ן לב).

ועל-כן צריך לשוב בתשובה - לתקן
'פגם העוין', שהוא 'פגם-
האמונה-הקדושה'. ובשביל זה באים
'טלטול הדרךים', כנ"ל.

ומי שזוכה לילך או לפע בדרך פראוי
לאיש הישראלי - שיזכר תמיד את
השם-יתברך, בבחינת (דברים ו, ז): "בשבתך
בביתך ובליכתך בדרךך", ובפרט בדרך
שצריך לזהר ביותר לזכור בהשם-יתברך, כי
"כל הדרךים בחזקת ספגה" (ירושלמי ברכות,
פ"ד ח"ד), ועקר הספגה: שמחמת 'טלטול-
הדרך' יכול לשפח בהשם-יתברך וכו' -
שממש כל הספגות גם בגשמיות.

וזה בחינת (משלי ג, ג): "פתבם על לוח לבך"
- הינו: שיהיו 'דבורי-התורה' פתובים
בו ממש כמו האותיות הנכתבים בספר-תורה
ממש, כנ"ל.

וזה שנסמך מצות למוד והדבור בדברי-
תורה, למצות 'פתיבת תפלין', שהוא
בחינה אחת עם 'פתיבת ספר-תורה', כי
דיניהם אחד - כמו שכתוב בפרשת קריאת-
שמע (דברים ו, ז-ח): "וְדַבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ.
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְכוּ', וְכָתַבְתָּם
וְכוּ'".

הינו: שהתורה מזהיר את האדם, שידבר
'דברי-תורה' תמיד, ולא ידבר
'דברים-בטלים', כמו שדרשו רז"ל (יומא יט):
על פסוק זה: "וְדַבַּרְתָּ בָּם" - "ולא בדברים
בטלים".

הינו: שידבר כל-כך דברי-תורה בשבתו
בביתו ובליכתו בדרך ובשכבו ובקומו,
עד שיתבטל הגוף לגבי הדבור לגמרי, עד
שיהיה הגוף מקשר ונכלל בהדבור, כמו
הקלף של ספר-תורה ותפלין ומזוזות.

וזהו: "וְדַבַּרְתָּ בָּם וְכוּ', וּקְשַׁרְתָּם וְכָתַבְתָּם
וְכוּ'".

הינו: שתדבר כל-כך בתורה, עד שיתבטל
הגוף לגמרי לגבי הדבור, עד שיהיה
בבחינת 'תפלין ומזוזות' הנכתבים על
הקלף, שהאותיות והקלף שניהם אחד ממש.

כן יהיה הגוף מקשר ונכלל בהדבורים-
הקדושים של התורה, עד שיתבטל
אצלו לגמרי, כנ"ל.

צח.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה ד, ז - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

איתא שם במאמר הנ"ל (ח"א ו): **"שמי
שרוצה לעשות תשובה, צריך
להיות עיל ונפיק, בחינת 'צוא ושוב',
בחינת 'זפאה מאן דעיל ונפיק' (זהר האזינו
רצב).**

פי באמת: עקר הקדשה היא בתוך הבית
של אדם. פי ידוע: ש'בחוי' הוא מקום
שליטת-החיצונים, ועל-כן נקראים
'חיצונים', שמקומם 'בחוי'. אבל בתוך
הבית, הוא מקום משמר מהם, ושם עקר
'המשכת-הקדשה'.

וזו בחינת (ישעיה כו, כ): **"לך עמי בא
בחדריך וסגר דלתיד" - שעקר
קדשתו של אדם, כשמשגיר עצמו בתוך
ביתו וחדרו.**

וזו בחינת (מכה ו, ח): **"והצנע לכת עם
אלקיך" - שעקר התקרבות להשם-
יתברך, הוא בבחינת "והצנע לכת".**

וזו בחינת (ישעיה מד, יג): **"פתפארת אדם
לשבת בית" - שעקר תפארתו
וקדשתו של אדם, הוא כשיושב בתוך ביתו,
ששם עקר 'המשכת-הקדשה', וכנ"ל.**

אבל באמת: אף-על-פי-כן, אי-אפשר
להיות סגור בתוך ביתו לעולם, פי
בהכרח לצאת מתוך ביתו לפרקים.

ובאמת: היה ראוי שיהיה האדם יושב
בתוך ביתו תמיד, מאחר ששם
עקר הקדשה, ובחוי הוא להפך פנ"ל - אבל
אף-על-פי-כן האדם מכרח לצאת לחוי, ו
להיות נכנס ויוצא בכל פעם.

ומי שזוכה לילך בדרך פראוי לישראל -
אזי הדרך הוא, בבחינת (תהלים קיט, ל):
**"דרך אמונה בחרתי", בחינת 'דרכי-
התשובה'.**

צז.

(לקוטי-הלכות, ערוגי-תחומין ה, כ - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

הכלל: כי כל ה'דרכים', הם בבחינת
'חיצוניות'. כי 'ישיבה בבית' - זה
בחינת 'פנימיות', שיושבים בביתו בפנים.
ו'הולך בדרך' - הוא בחינת 'חיצוניות',
שהולך בחוץ בדרך.

וזו בחינת (דברים ו, ז): **"בשבתך בביתך,
ובלכתך בדרך" - הנאמר בקריאת-
שמע'.**

כי 'המשכת-האמונה' שהוא בחינת
'קריאת-שמע' - צריכה להיות על-ידי
שני בחינות אלו, שהם בחינת: **"בשבתך
בביתך, ובלכתך בדרך", בחינת 'פנימיות'
ו'חיצוניות' - שעל-ידי שניהם דיקא,
נמשכת ה'אמונה' בשלמות.**

**ו'הלוך בדרך' - הוא בחינת 'המשכת
האור' מבחינת ה'יחוד-החיצון',
בחינת 'המשכת רוחניות אלקות לתוך
צמצומים'**

כי בשביל-זה דיקא צריכין לילך בדרך,
מחמת שצריכין להמשיך 'רוחניות
אלקות לתוך צמצומים חדשים, על-כן
צריכין לילך ולטלטל מנקדת מקום זה,
לנקדת מקום אחר - כדי להמשיך 'צמצום
חדש' כפי אותו המקום האחר שבא לשם (עין
בפנים).

אך באמת: זהו בחינת "עיל ונפיק" - כי אף-על-פי שהיה ראוי שיהיה האדם דבוק בקדשה תמיד, בבחינת 'עיל' - אף-על-פי-כן עקר 'שלמות-הקדשה', הוא דוקא כשזוכה האדם להיות "עיל ונפיק" - כי בהכרח שיצא האדם לפעמים קצת מהקדשה, בבחינת "ונפיק".

כמו שנראה בחוש: שיש לכל אדם 'עליות וירידות', ממש בכל יום, ואי-אפשר שיעמד תמיד במדרגה אחת.

וכל-זה הוא: מחמת שבהכרח צריכין להעלות גם 'מדרגות-התחתונות' ו'מקומות-החיצונים', כלם אל הקדשה - על-כן בהכרח שיהיה האדם בבחינת "עיל ונפיק".

כשזוכה אז להיות 'בקי בהלכה', ולהחזיק עצמו אז כראוי - אזי הוא זוכה להעלות גם 'מקומות-החיצונים' ו'מדרגות-התחתונות' כלם אל הקדשה.

וזוה בחינת "ירידה תכלית העליה", ביצוע (לקוטי מוהר"ן ח"א כב; ח"ב יב).

וזוה בחינת מה שצריכין לצאת מן הבית בכל-פעם, כנראה בחוש - זה בחינה הנ"ל, בחינת "עיל ונפיק" ממש.

כי 'פתוך הבית' - הוא בחינת "עיל", כי שם עקר 'גבול-הקדשה', כנ"ל. וכשיוצא חוץ לביתו, ובחוץ יש להם שליטה - זה בחינת "ונפיק", ואז הוא מברר 'מקומות-החיצונים', ומגביה הכל אל הקדשה.

ועל-כן מברר האדם לצאת לחוץ, אף-על-פי שעקר הקדשה פתוך הבית, כנ"ל.

וזוה בחינת (דברים ו, ז): "בשבתך בביתך ובכלכתך בדרך".

שצריך האדם להפיר את השם-יתברך. בין בביתו - ששם 'גבול-הקדשה'. ובין כשיוצא חוץ לביתו והולך בדרך - אף-על-פי ששם יש חסו-שלום להם אחיזה, אף-על-פי-כן גם שם צריך לזכור בהשם-יתברך, "ולדבקה בו" (דברים יא, כב; ל, כ) גם שם בחוץ, כי "מלכותו בכל משלה" (תהלים קג, יט), בבחינת (נחמיה ט, ו): "ואתה מחיה את כלם".

בבחינת (תהלים קלט, ח): "אם אפק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנד" - שזהו בחינת "עיל ונפיק", כמבאר בפאמר הנ"ל.

צט.

(לקוטי-הלכות, מלמדים ד, ו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד, 'ואתם תהיו לי ממלכת כהנים')
דקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת (ח"א לד): "שעקר התקון: על-ידי שמקשר את לבו להנקדה השיך ללבו בעת הזאת", עין-שם.

ובענין זה יש הרבה לדבר ולבאר. ומי שרוצה לילך עם דבור זה, ולהסתכל על-זה באמת - הוא יכול לקרב את-עצמו להשם-יתברך, ולהחזיק את-עצמו בהשם-יתברך תמיד לעולם ועד, בכל מקום שהוא, יהיה איך שיהיה.

כי בודאי, בכל עת וזמן, ובכל מקום שהוא, באיזה מדרגה ובאיזה ענין שהוא תמיד - יש איזה בחינת 'נקדה-טובה', שיכול לדבק את-עצמו להנקדה ההיא השיך ללבו בעת הזאת דיקא.

ואם יסתכל ויחפש היטב - בודאי תאיר בו הנקדה השיך ללבו בעת הזאת דיקא, ועל-ידי-זה יתתקן הכל.

כי זה רואין בחוש: שבודאי אין דומה העבודה שהאדם עושה את השם-יתברך בשבת ויום-טוב - להעבודה של ששת ימי החל.

וכן אינו דומה העבודה שבביתו - להעבודה שבערך. כי בודאי בערך - אינו יכול לעסוק כל-כך בתורה כמו בביתו. אבל אף-על-פי-כן בודאי, אין האדם פטור לגמרי בערך מעבודת-השם. רק בערך - הוא צריך לקשר עצמו להנקדה השיך ללבו בעת שהוא כפי העסק שעוסק בו. ובביתו - צריך לקשר עצמו להנקדה השיך ללבו אז.

וכן ביום - צריכין לקשר עצמו להנקדה השיך ללבו אז המאירה ביום. ובליילה - להנקדה המאירה אז בלילה.

וזה (דברים ג, ז): "ודברת בם, בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך ובקומך".

כי תמיד צריכין לדבר בתורה ויראת-שמים, ולקשר עצמו להנקדה השיך ללבו בעת ההיא כפי העת. אם הוא בביתו, או בדרך, או אם הוא ביום, או בלילה - כי "לכל עת וזמן לכל חפץ תחת השמים" (קהלת ג, א).

וזה בחינת (תהלים לב, ו): "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא" - "לעת מצא" דיקא, שיזכה תמיד למצא הנקדה כפי העת והזמן, כנ"ל.

כי בודאי אי-אפשר לאדם לידע כל-זאת בפרטיות, רק הוא צריך להאמין תמיד,

בכל מקום שהוא, בכל עת וזמן, ובאיזה מדרגה שהוא בעליה או בירידה. אפלו אם הירידה היא חס-ושלום כמו שהיא רחמנא-לצלן - הוא צריך לידע ולהאמין תמיד: שבודאי יש עתה בחינת 'נקדה-טובה' השיך ללבו בעת ההיא דיקא, שהוא צריך לקשר עצמו להנקדה הזאת דיקא - שעל-ידי-זה יתתקן מכל-מקום שהוא.

ועל-זה צריכין תפלה ותחנונים הרבה, בחינת: "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא" - "לעת מצא" דיקא, כנ"ל. כי זה עקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו שהזהירנו רבנו ז"ל הרבה וכו'.

ק.

(לקוטי-הלכות, גבית-חוב מהיתומים ג, ד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, א"ה מקום כבודו')

יש לכל אדם שני בחינות עבודות.

עבודה אחת: היא בחינת (ישעיה ג, ג): "מלא כל הארץ כבודו" - דהינו: 'התגלות כבודו יתברך, שזהו בחינת עבודת התורה והמצוות'.

וגם צריכין לעסק: במשא-ומתן ודרך-ארץ - ששם אין רואין 'התגלות כבודו יתברך', אבל צריכין לעסק גם בהם.

ואז צריכין להחיות את עצמו בבחינה השניה - על-ידי שמחפשין ומבקשין אחר כבודו יתברך, בבחינת "איה מקום כבודו".

ושתי הבחינות הנ"ל הם בחינת (דברים ג, ז): "בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך".

כי 'עבודת-התורה' שהיא בחינת 'התגלות כבודו', שהוא 'קיום-העולם' - זהו בחינת "בשבתך בביתך" - כי זאת הקדשה קבועה וקיימא לעד.

אבל כשמתרחקים מכבודו יתברך ונתרחקין מן התורה חס־שלוֹם -
אזי הוא בחינת "נע ונד" (בראשית ד, יב־יד) ומטלטל.

שָׁזָהוּ בחינת "ובלכתך בדרך" - שאין לו 'מקום קבע', רק הוא "נע ונד", "ולא נודע מקומו אי־ה" (על־פי נחום ג, יז), כי היום מקומו כאן, ומחר במקום־אחר, ואין יודעין "אי־ה מקום כבודו".

שָׁזָהוּ בחינת 'משא־ומתן ודרך־ארץ', שרוב ה'משא־ומתן' הוא על־ידי 'דרכים', שצריכין להיות "נע ונד" בשביל פרנסה. ואז צריכין לבקש ולחפש "אי־ה מקום כבודו", בחינת (איוב טו, כג): "נדד הוא ללחם אי־ה".

וְזָה בחינת (אבות פ"ב מ"ב): "טוב תורה עם דרך־ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון".

כי צריכין שניהם: 'תורה ודרך־ארץ', שהם 'שתי העבודות' הנ"ל, ועל־ידי שניהם דיקא מבטלין ה'עוונות'.

כי 'משא־ומתן' לבד - בודאי אינו כלום. כי אף־על־פי שיכולין לחפש ולבקש גם שם את השם־יתברך, עד שיזכה ל'תכלית־העליה', לבחינת "אי־ה".

אבל אף־על־פי־כן - הוא 'מקום סכנה מאד', ויכולין להיות נלכד ונגשל שם חס־שלוֹם וכו'.

על־כן מי שרוצה לעסוק ב'משא־ומתן ודרך־ארץ' - הוא מכרח לעשות "תורתו קבע ומלאכתו עראי" (ברכות לה:).

כי בה'תורה־הקדושה' - שם הוא בחינת 'התגלות כבודו יתברך'. ועל־ידי־ה

אפלו כשיצא לשוק לעסוק ב'דרך־ארץ ומשא־ומתן', לא יהיה נלכד שם חס־ושלוֹם, כי יזכה לבקש ולחפש גם שם אחר כבודו יתברך, מאחר שהוא משתדל תמיד לגלות כבודו יתברך, כי "תורתו קבע", שהוא 'התגלות־כבודו', כנ"ל.

ועל־כן אפלו בעת שהוא רחוק מ'כבודו יתברך', דחינו: בעת שעוסק ב'דברי חל' - גם שם יחפש בודאי "אי־ה מקום כבודו", ועל־ידי־ה יזכה לעלות ב'תכלית־העליה', כנ"ל.

וגם 'תורה' לבד בלי שום 'דרך־ארץ' - גם־כן אי־אפשר, כי בהכרח צריך בכל־פעם לעלות מדרגא לדרגא. ואז מכרח שיהיה לו 'ירידה קדם העליה'.

ואז בהכרח שיחיה עצמו בבחינת ה'בקשה' ו'ח'חפוש' הנ"ל, שזהו בחינת 'עבודת המשא־ומתן ודרך־ארץ' כנ"ל - ששם מבקשין ומחפשין אחר כבודו יתברך, שעל־ידי־ה זוכין ל'תכלית־העליה', לבחינת "אי־ה", שעל־ידי־ה נתבטלין כל ה'עוונות, כנ"ל.

וזהו: "שיגיעת שניהם משפחת עון" - כי על־ידי שני הבחינות הנ"ל, נתבטלין ה'עוונות, כנ"ל.

קא

(לקוטי־הלכות, שלוחין ה, כה)

צריך כל אדם לזכר את השם בנסיעתו בדרך, כמו שכתוב בפרשת "שמע ישראל" שהוא 'אמונת־היחוד' (דברים ו, ז): "ודברת בם, בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך" וכו'.

הינו: שיכון בנסיעתו, בשביל ה'תכלית־הנצחית'. כגון: ב'משא־ומתן' -

שְׁנוּסַע לְהַרְוִיחַ מָמוֹן, בְּדִי שִׁיתָן צְדָקָה, בְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּמָקוֹם־אַחֵר, בְּהַתּוֹרָה 'הָאִי מָאן דְּאָזַל לְמִינְסִיב', סִימָן כ"ט.

מִכָּל־שִׁכּוֹן בְּשִׁנוּסַע לְדַבֵּר שְׁבַקְדָּשָׁה, בְּפֶרֶט בְּשִׁנוּסַע לְהַתְקַרֵּב לְצַדִּיק־אֱמֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם, וְאִזִּי עַל־יְדֵי נִסְיַעְתּוֹ מִתַּקֵּן תַּקֵּנוֹ גָּדוֹל, בִּי מַעֲלָה 'בַּח־הַבְּהִמְיוֹת', שֶׁהוּא 'בַּח־הַמְדָּמָה', לְשֶׁרֶשׁ הַשֶּׁכֶל הָאֱמֶתִי - מֵאַחֵר שְׁפָנִימְיוֹת פּוֹנֵת נִסְיַעְתּוֹ, בְּשִׁבִּיל הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ וְתוֹרָתוֹ־הַקְדוּשָׁה.

וְזֶה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם־אַחֵר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן ח"א מ'): "שֶׁעַל־יְדֵי הַנִּסְיָעוֹת בְּקִדְשָׁה, מִתַּקֵּן פָּגַם־הָאֱמוּנָה" - בִּי עַל־יְדֵי הַנִּסְיָעוֹת, מַעֲלָה וּמִבְרַר הַמְדָּמָה, שֶׁהוּא 'בַּח־הַבְּהִמְיוֹת', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עֵקֶר 'תַּקֵּנוֹ־הָאֱמוּנָה'.

בִּי רַב הַנִּסְיָעוֹת, הֵם עַל־יְדֵי 'בְּהִמּוֹת שְׁוֹרִים וַחֲמוּרִים וְסוֹסִים, שֶׁבָּהֶם 'הַתַּגְבְּרוֹת־הַמְדָּמָה, בִּידוּעַ.

וְגַם בְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּרִגְלָיו - נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת זֹאת. בִּי הַרְגְּלִין, בְּחִינַת 'מִדְרָגָה־הַתַּחְתּוֹנָה, בְּחִינַת 'עֲשִׂיָּה, בְּחִינַת 'מְדָמָה'.

וּבְשִׁמְכוֹן בְּהִלּוּכוֹ בַּדֶּרֶךְ לְשֵׁם־שָׁמַיִם בְּאֵמֶת - אִזִּי מַעֲלָה אֵת בְּחִינַת 'רִגְלִין' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מְדָמָה, אֶל הַשֶּׁכֶל'.

קב.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, פָּקֶדוֹן וְאַרְבַּע־שׁוּמְרִים ה, לט)
צְרִיכִין לְהֵאֱמִין: שֶׁעֵקֶר פּוֹנֵת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִשֶּׁהֵם־יִתְבָּרֵךְ מְסַבֵּב שִׁי־צִטְרָה הָאָדָם לִילֵךְ לַחוּץ וּלְפַעַם מְמָקוֹם לְמָקוֹם בְּעִירוֹ, אוֹ לְעִיר אַחֶרֶת, מִכָּל־שִׁכּוֹן

לְמָקוֹמוֹת רְחוֹקִים, כָּל אֶחָד כְּפִי טִלְטוּלוֹ וְנִסְיַעְתּוֹ - הוּא רַק בְּשִׁבִּיל 'שְׁלָמוֹת־הַתּוֹרָה'. בִּי שֶׁרֶשׁ כָּל דְּבָר הוּא הַתּוֹרָה־הַקְדוּשָׁה, בִּי חוּץ מִזֶּה הַכֹּל הַכֹּל.

הִינּוּ: שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְצֵאת מִבֵּיתוֹ לִילֵךְ אוֹ לְנַסֵּעַ לְמָקוֹם־אַחֵר - בְּדִי שְׁיֻכַּל לְהַתּוֹעֵד עִם אָדָם אַחֵר, אוֹ עִם כָּמָה אֲנָשִׁים - לְדַבֵּר עִמָּהֶם מִהַתְּכַלִּית הָאֱמֶתִי וְהַנֶּצָּחִי, שִׁיעוּרָיו זֶה אֵת זֶה אֶל הָאֱמֶת־לְאֵמֶתוֹ.

וְכָל אָדָם צָרִיךְ לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירֵאֶת־שָׁמַיִם בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת - וְעַל־כֵּן מְסַבֵּב הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ שִׁילֵךְ וַיִּסַּע הָאָדָם הַכֹּל רַק בְּשִׁבִּיל זֶה.

רַק זֶה יָדוּעַ: שֶׁכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבָּזָה הָעוֹלָם, בְּהִכְרַח שִׁיתְּלַבְּשׁוּ בָּמָה שְׁמַתְּלַבְּשִׁים, וְהַקְלָפָה קוֹדֶמֶת לְפָרִי - עַל־כֵּן עַל־פִּירֵב מִתְּלַבְּשִׁים הַנִּסְיָעוֹת וְהַטִּלְטוּלִים בְּעֶסְקֵי חָל.

אַבֵּל הַחֶפֶץ בְּאֵמֶת: צָרִיךְ לָשׁוּם לְבוֹ לְשֶׁרֶשׁ הַדְּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה, בִּי בּוֹדָאִי כָּל דְּבָר יֵשׁ לוֹ 'שֶׁרֶשׁ בְּקִדְשָׁה'.

עַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לָשׁוּם לֵב לְהֵאֱמִין: שֶׁעֵקֶר נִסְיַעְתּוֹ וְטִלְטוּלוֹ, בְּדִי שִׁיתּוֹעֵד עִם בְּנֵי־אָדָם - אוֹלֵי יוֹכֵל לְדַבֵּר עִמָּהֶם 'דְּבָרֵי־אֱמֶת'.

אוֹ שִׁיקְבְּלוּ הֵם מִמֶּנּוּ, אוֹ שִׁיקְבְּלָהּ הוּא מֵהֶם, אוֹ שִׁיקְבְּלוּ וַיֵּאִירוּ זֶה בְּזֶה, בְּבְּחִינַת (תַּרְגוּם־יוֹנָתָן יִשְׁעִיָּה ו, ג): "וּמִקְבְּלִין דִּין מִן דִּין".

בִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה־טוֹבָה, וְצְרִיכִין לְקַבֵּל הָאֶרֶץ מִמֶּנּוּ לְהֵאֱמִין

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) – מצות תפלין

קד.

(ח"א יג, ב"ו)

ה'חכם' יכול לקח ה'נפשות', ולהעלותם בבחינת 'מיון-נוקבין', בבחינת (משלי יא, ל): **"ולקח נפשות חכם"**. ועל-ידי ה'יחוד' הזה, נולד ה'תורה'.

וכשעולה ה'חכם' עם ה'נפשות', בבחינת (משלי כא, כב): **"עיר גברים עלה חכם"** – על-ידי-זה (שם): **"וירד עז מבטחה"**.

אך צריך לבקש מאד ולחזר אחר חכם כזה; ולבקש מהשם-יתברך: שיזכה למצא חכם כזה, שיקבץ הנפשות, בבחינת (משלי יא, ל): **"ולקח נפשות חכם"**. ויעלה אותם, וירד עמהם תורה.

כי גם החכם בעצמו – אי-אפשר שיעשה זאת ב'שכל אחד', כי הם 'שני שכליים'. (א) מה שמקבץ הנפשות – הוא שכל אחד. (ב) ומה שמעלה אותם ומוריד עז מבטחה – הוא 'שכל אחר'.

וזה בחינת: **"שין של שלשה ראשים, ושין של ארבעה ראשים"** (מנחות לה).

ובתוספות; בית-יוסף ארח-חיים, סימן לב; שלחן-ערוך ארח-חיים לב, מב; זהר פנחס רנד; תקוני-זהר ט. פרי-עץ חיים, תפלין ב). **שה'שני שיני'ן', הם ה'שני שכלים'.**

קה.

(ח"א יז, א)

ההתפארות של ישראל, הוא בחינת 'תפלין', **"שנקראים פאר"** (פרכות יא. ועוד), ועל-ידם נתנלה 'יראה', כמו

בנפשו, לבל יישן את ימיו שנת עולם חס-ושלום וכו'.

וזה עקר שרש כל הנסיעות שבעולם, וכמו שכתוב בפרשת קריאת-שמע (דברים ו, ז): **"ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך"**, ודרשו רבותינו ז"ל (יומא יט:): **"בם, ולא בדברים בטלים"**.

כי בכל הסבובים שהשם-יתברך מסבב עם האדם, הן בישיבתו בביתו, הן בלכתו בדרך בשכבו ובקומו – צריך רק לדבר ב'דברי-תורה'.

ועקר 'דברי-תורה' הוא: להשתדל להכניס בעצמו ובאחרים 'קיום-התורה' – שגזקה מעתה לשמר ולעשות ולקיים וכו', כי זה העקר פידוע, ורק בשביל זה הם הנסיעות, כנ"ל.

וזה בחינת (משלי ו, כב): **"בהתהלךך תנחה אותך"** – שצריך האדם בנסיעתו, לקדש מחשבתו לקשרה אל ה'תורה', לכון בנסיעתו שנוסע: בשביל 'אהבה ושלום', להתועד עם בני-ישראל לעסק ב'דברי-תורה' באמת – כדי שהתורה תלך לפניו ותנחהו, בחינת: **"בהתהלךך תנחה אותך"**.

קג.

(טובות-זכרונות צח)

דרבו (של מוהרנ"ת ז"ל) היה: ששכר עגלה עם הבעל-עגלה, באפן שהעגלה שנוסע בה, תהיה מכסה פמו 'חדר בית' שקורין 'בויד' – בכדי שיוכל שם להתפלל וללמוד, לקיים (דברים ו, ז): **"ודברת בם וכו', ובלכתך בדרך וכו'"**.

שָׁאֲמָרוּ חַז"ל (ברכות ו.): "מִנֵּין שֶׁהַתַּפְּלִין הֵם
עֵץ לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כח, י): 'וְרָאוּ כָּל
עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וַיִּרְאוּ
מִפָּנֶיךָ'".

כְּמוֹ-כֵן עַל-יְדֵי 'הַתַּגְּלוּת-הַהִתְפָּאָרוֹת'
שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ שֶׁמִתְפָּאֵר
בְּיִשְׂרָאֵל - שֶׁזֶה בַּחֲנִינַת 'תַּפְּלִין שֶׁל הַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ', כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (שם): "מִנֵּין
שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְנִיחַ תַּפְּלִין" וְכו',
וְאִתָּא שָׁם: שֶׁהַתַּפְּלִין שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ כְּתוּב
בָּהֶם הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁמִתְפָּאֵר עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
- כְּמוֹ-כֵן מִתְגַּלֶּה ה' יִרְאֶה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
דְּהֵינּוּ: "לִירְאֶה מִלִּפְנֵי יִתְבָּרֵךְ" (דְּבָרִים ד, י; ה,
כח; ו, כד; ז, יב; יד, כג; יז, יט; כח, נח; לא, יג).

נִמְצָא: שֶׁעַל-יְדֵי אֲהַבְתּוֹ שֶׁאֱהָב אֶת
יִשְׂרָאֵל, הִלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמַדּוּת
הַתּוֹרָה.

קז.

(ח"א לד, ד)

'אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה' - הֵם הַתְּלַבְּשׁוֹת רְצוֹנוֹ
שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ. לְמַשָּׁל מִצְוֹת
תַּפְּלִין: הֵיךְ רְצוֹנוֹ שִׁיְהִיָּה בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת
וּבִתִּים שֶׁל עוֹר, וְלֹא שֶׁל כֶּסֶף, כִּי כֵן רְצוֹנוֹ.
נִמְצָא: שֶׁרְצוֹנוֹ מְלַבֵּשׁ בְּכָל הַתּוֹרָה.

וְעַכְשָׁיו שֶׁהַתּוֹרָה מְסוּרָה בְּיַדֵּינוּ - גַּם
הַרְצוֹן שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ מְסוּרָה
בְּיַדֵּינוּ, שָׁאֲנוּ מוֹשְׁלִין כְּבִיכּוֹל לְהִיּוֹת רְצוֹנוֹ
כְּפִי רְצוֹנֵנוּ וְכו'.

קח.

(ח"א לה, ט)

זֶה ה' חֲשַׁמ"ל הַמְּלַבִּישׁ לְהַאֲמוּנָה, הוּא
בַּחֲנִינַת 'רְצוּעוֹת', כִּי 'רְצוּעוֹת' הֵם
'מְקִיפֵי מַלְכוּת', הֵינּוּ 'אַמוּנָה'.

וְזֶה שֶׁאֲמַר רַב לְרַב שֶׁמוֹאֵל בַּר שִׁילַת (בבא-
בִּתְרָא כא.): "כִּד תִּמְחִי לִינוּקָא, לֹא
תִּמְחִי אֶלָּא בְּעֶרְקָתָא דְּמִסְאֲנִי".

"תִּמְחִי" - לְשׁוֹן 'טְהַרָה' וְכו'.

"יְנוּקָא" - הִיא בַּחֲנִינַת "מְאוּר הַקָּטָן"
(בְּרַאשִׁית א, טז), בַּחֲנִינַת 'שֵׁנָה'.

"בְּעֶרְקָתָא דְּמִסְאֲנִי" - הֵינּוּ: רְצוּעוֹת שֶׁל
תַּפְּלִין, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל
(סוֹטָה יז): "בְּשֹׁכֵר שֶׁאֲמַר אֲבָרְהָם (בְּרַאשִׁית יד,
כג) 'מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נֶעַל', זָכוּ בָּנָיו לְשְׁנֵי
מִצְוֹת: לְחוּט שֶׁל תְּכֵלֶת, וְלִרְצוּעוֹת שֶׁל
תַּפְּלִין". "וְעַד שְׂרוּף נֶעַל", תַּרְגוּמוֹ:
"עֶרְקָתָא דְּמִסְאֲנִי".

קו.

(ח"א לג, ד)

מִחֲמַת ה' אֲהַבָה' שֶׁאֱהָב אֶת יִשְׂרָאֵל, וְרָצָה
שִׁידָבְקוּ בוֹ וַיֵּאֱהָבוּ אוֹתוֹ עַמּוֹ מִזֶּה
הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי, הִלְבִּישׁ אֶת אֱלֻקּוֹתוֹ בְּמַדּוּת
הַתּוֹרָה.

וְזֶה בַּחֲנִינַת שֶׁל 'תְּרִי"ג מִצְוֹת' - כִּי הַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ שֶׁעַר בְּדַעְתּוֹ: שֶׁעַל-יְדֵי הַמִּצְוָה
הַזֹּאת נוֹכַל לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ, וְצִמְצָם אֱלֻקּוֹתוֹ
דְּיוֹקָא בְּאֵלֵי הַתְּרִי"ג מִצְוֹת.

לְמַשָּׁל: שֶׁשֶּׁעַר בְּדַעְתּוֹ מִצְוֹת תַּפְּלִין,
שֶׁהַמִּצְוָה הַזֹּאת צָרִיךְ לְהִיּוֹת כֶּה,
הֵינּוּ: אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְאַרְבַּע בָּתִּים שֶׁל עוֹר
כְּתוּבִים, וְרְצוּעוֹת שֶׁל עוֹר. כִּי כֶּה שֶׁעַר
בְּדַעְתּוֹ: שֶׁעַל-יְדֵי הַצִּמְצוּם הַזֶּה, נוֹכַל
לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ וּלְעַבְדּוֹ. וְלִכֵּן לֹא צוּה שִׁיְהִיָּה
אַרְבַּע בָּתִּים שֶׁל כֶּסֶף וְזָהָב, כִּי כֵן שֶׁעַר וּמִדַּד
עַל-יְדֵי אֲהַבְתּוֹ.

הִינֵנו: כְּשֶׁאַתָּה רוֹצֶה לְשָׁמֵר אֶת "הַמָּאֹר
הַקָּטָן", הִינֵנו: 'מִשְׁאֵל־וּמִתָּן בְּאֻמוֹנָה',
שֶׁלֹּא יִינָקוּ מִמֶּנָּה ה'חִיצוֹנִים' - לֹא תוּכַל
לְשָׁמֵר אֶלָּא "בְּעֶרְקָתָא דְּמִסְאֲנִי", הִינֵנו:
'רְצוּעוֹת שֶׁל תַּפְלִין'.

הִינֵנו: שְׁתַּמְשִׁיד 'חֲשֵׁמ"ל' מ"בִּינָה לְפֶא"
(פֶּתַח אֱלִיהוּ) לְהַלְבִּישׁ אֶת ה'אֻמוֹנָה'
וְכו'.

קט.

(ח"א לח, אֲבִי־דִּי־זִי־בְּסוּף)

צָרִיד לְפַשְׁשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל־עֵת אִם הוּא
דְּבוּק בַּהֲשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ. וְהַסִּימָן שֶׁל
'דְּבָקוּת', הוּא 'תַּפְלִין'.

וְאִי־אֶפְשָׁר לְבֹא לְבַחֲנִית 'תַּפְלִין', אֶלָּא
שִׁיעֵלָה אֶת הַדְּבוּר וּיִתְקַנְהוּ
וְכו'. וְצָרִיד לְהַעֲלוֹת הַדְּבוּר לְשִׁרְשׁוֹ וְכו'.
וְתִקּוּן־הַדְּבוּר, הוּא עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁלוֹמִידִין
בְּצֶר לְאָדָם בְּעֻנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת וְכו'.

וּכְשֶׁמַּעֲלָה הַדְּבוּר לְשִׁרְשׁוֹ, הִינֵנו לְגִבּוֹרוֹת,
וּמִתְחִיל לְדַבֵּר בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנו
בְּשִׁלְהֶבֶת הַגִּבּוֹרוֹת, 'דְּבָרֵי אֶמֶת' שֶׁבְּלִבּוֹ,
בְּהַתְעוֹרְרוֹת בְּתִשׁוּבָה, וְרוֹאֶה פְּחִיתוּתוֹ
וְגִדְלַת הַבּוֹרָא וְכו', אֲזִי נִכְנָס בּוֹ בּוֹשָׁה גְּדוּלָּה
עַל גְּדֹל פִּשְׁעָיו, כִּנְגֵד "רַב וְשָׁלִיט עֶקְרָא
וְשִׁרְשָׁא דְּכָל עֲלָמִין" (הַקִּדְמַת הַזֶּהר יא.).

וְה'בוֹשָׁה' הַזֹּאת, הוּא בַּחֲנִינָת 'אוֹר
הַתַּפְלִין', שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל פָּנָיו
בְּמִצְחוֹ. כְּמוֹכָא בְּזִהְר־הַקִּדּוּשׁ (תַּקּוּנֵי־זֶהר ט:):
"תַּפְלִין, הֵם בַּחֲנִינָת אִמָּא עַל בְּרָא".

וְזֶה פִּירוּשׁ (מִשְׁלִי ב, ה): "אֲזִי תַבִּין" - הִינֵנו:
עַל־יְדֵי בִינָה יִתְרָה בְּהַפְרַת־הַבּוֹרָא,
עַל־יְדֵי־זֶה: "יִרְאֵת ה'", הִינֵנו: בַּחֲנִינָת
'תַּפְלִין', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בְּרָכוֹת ו. עַל דְּבָרִים כח, י):

"וִירָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ
וִירָאוּ מִמֶּךָ", "אֵלֹהֵי תַפְלִין". כִּי ה'יִרְאֶה'
הוּא ה'בוֹשָׁה' וְכו'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ (בְּרָכוֹת יא. וְעוּד): "תַּפְלִין
נִקְרְאִין פֶּאֶר". ו'פֶּאֶר' הוּא 'כָּל־לִיּוֹת־
הַגּוֹנִין'. וְזֶה שֶׁאָנוּ רוֹאִים: כְּשֶׁאָדָם מִתְבַּיֵּשׁ,
נַעֲשֶׂה כְּמֶה גּוֹנִין וְכו'.

וּמִשָּׁה גַם־כֵּן זָכָה ל'אוֹר הַתַּפְלִין', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב בְּזִהְר (הַשְּׁמֹטוֹת בְּרֵאשִׁית רסב -
עַל שְׁמוֹת לֵג, ו): "וַיִּתְנַצְּלוּ אֶת עֲדִים", "דָּא
תַּפְלִין".

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת לד, כט): "כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו" -
זֶה בַּחֲנִינָת 'תַּפְלִין' שֶׁהוּא ב'מִצְח'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה (שָׁם שָׁם, ל): "וִירָאוּ מִגִּשְׁת
אֱלֹיו" - כִּי הָאִיר עֲלֵיהֶם
ה'יִרְאֶה'.

וְעַקֵּר 'הָאֶרֶת הַתַּפְלִין', בָּאִים עַל־יְדֵי
ה'לִוְחוֹת' וְכו'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ (נִדְרִים כ.): "מִי שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוֹת,
בִּידוּעַ שֶׁלֹּא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל
הַר־סִינַי" - כִּי 'אָדָם־הָרָאשׁוֹן' פָּגַם בַּבַּחֲנִינָת
'תַּפְלִין', שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת "עֵץ הַחַיִּים" (בְּרֵאשִׁית ג,
כד), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה לח, טז; מְנַחוֹת מד:): "ה'
עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ". וְדַבֵּק עֲצָמוֹ ב'אֵילָנָא־דְּמוֹתָא'.
וְעַל־יְדֵי־זֶה (שָׁם שָׁם, כג): "וַיִּגְרַשׁ אוֹתוֹ מִגֵּן
עֵדֶן" וְכו'.

"וְכֹד תָּב בְּתִיבְתָּא, וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּתָנוֹת
עוֹר" (שָׁם שָׁם, כא), דָּא תַפְלִין" (תַּקּוּנֵי־
זֶהר קה.).

ו'קִין' שֶׁהִיָּה מִזֶּה־מֵת־הַנֶּחֱשׁ, כְּתִיב בָּהּ (שָׁם
ד, ו): "לָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ", שֶׁהוּא
בַּחֲנִינָת 'אוֹר הַתַּפְלִין', 'קֶרוֹן עוֹר הַפָּנִים' וְכו'.

וְזֶה שְׁכָתוֹב (תקוני־זהר קח:): "כִּד תָּב
בְּתִיּוֹבְתָא, וַיֵּשֶׁם ה' לְקִינִי אוֹת" (שם שם,
טו), פֶּרֶשׁ רֶשֶׁי: "הַחֲזִיר מוֹרָאוֹ עֲלֵיהֶם", כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים כח, י): "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ".

וְזֶה פְּרוֹשׁ (תקוני־זהר צב:): "בְּרֵאשִׁית, יֵרָא
בְּשֵׁת" - כִּי ה' יֵרָאָה הוּא ה' בּוֹשֵׁה'.

"תָּמָן רֵאשִׁי תָּמָן בַּת" (שם יח:), הֵינּוּ "תֵּלֶת
גִּזְנוֹן דְּעֵינָא בַּת־עֵין" (שם קכו:), רְמִזַּ
מְקוֹם הַתְּפִלִּין, "וּלְטוֹטָפַת בֵּין עֵינֶיךָ"
(שְׁמוֹת יג, טז). וְ"תֵּלֶת גִּזְנוֹן דְּעֵינָא וּבַת־עֵין",
הֵם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת.

זֹאת הַתּוֹרָה (ח"א לח) הִיא סוּד כּוֹנֵנֶת
תְּפִלִּין, כְּמִבְאָר שֶׁם בְּתוֹךְ דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וּכְנִרְשָׁם מִן הַצַּד בְּהִגָּה אֵיךְ
כָּל כּוֹנֵנֶת תְּפִלִּין כְּלוּלִין שָׁם, וְהַדְּבָרִים
מוֹבְנִים לְמִשְׁכִּילִים. וְעַדִּין צְרִיכִין בְּאוֹר רַחֲב
לְבָאֵר הַדְּבָר הַיָּטֵב, וְאִם יִהְיֶה אֱלָקִים עֲמָדִי,
יִתְבָּאֵר הַדְּבָר בְּמָקוֹם אַחֵר בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.
וְדַע: שֶׁשְּׁמַעְתִּי מִפִּי־הַקֹּדֶשׁ, שֶׁחֶשֶׁב
כְּמָה וְכְמָה תּוֹרוֹת, וְאָמַר: שֶׁכֵּלָם הֵם
סוּד כּוֹנֵנֶת תְּפִלִּין.

דְּהֵינּוּ: הַתּוֹרָה "בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר"
(ח"א ה), וְ"אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ" (ח"א ד),
וְ"קִרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (ח"א ו), וְהַתּוֹרָה "מִי
הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים" (ח"א ג), וְ"אַתֶּם תִּהְיוּ לִי
מִמְלַכֶּת כְּהֻנִּים" (ח"א לד), "אֲשֶׁר־יֵהְיֶה זֶרְקָא"
(ח"א לה), וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת: "מִרְכַּבַּת פָּרְעֹה" וְכו'.

וְעוֹד כְּמָה וְכְמָה תּוֹרוֹת גְּדוּלוֹת שְׂאִינִי
זוֹכֵר עֲתָה לְפָרְטִם. וְאָמַר: שֶׁכֵּלָם
הֵם סוּד כּוֹנֵנֶת תְּפִלִּין. אֲשֶׁר־יִהְיֶה לְהַשְׁיֵגֶם.

קִי

(ח"א מז)

מִי שֶׁשָּׁקַע בְּתַאֲוֹת־אֲכִילָה, בִּידוּעַ:
שֶׁרְחוֹק מֵאַמֶּת. גַּם זֶה סִימָן עַל יְדוּלוֹת.

וְהָאֶרֶת פָּנִים - הוּא תְּקוּן וְ"אַמֶּת" (שְׁמוֹת
לד, ו), בְּחִינַת יַעֲקֹב וְכו', וְהוּא
בְּחִינַת 'תְּפִלִּין'. כִּי יַעֲקֹב הוּא 'תְּפִלִּין',
'כָּל־לִיּוֹת־הַגִּזְנוֹן', בְּחִינַת "תְּפִלִּין הַנִּקְרָאִים
פָּאֵר" (בְּרֵכוֹת יא, וְעוֹד). וְעַקֵּר 'עֲשִׂירוֹת' בָּא
מֵאַמֶּת וְכו'.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (בְּרֵכוֹת כד, עַל דְּבָרִים כח, טו):
"וְהָיוּ חַיִּיךָ תְּלָאִים, זֶה הַתּוֹלָה
תְּפִלִּין". גַּם אָמְרוּ (מִנְחֹת קג:): "זֶה הַקּוֹנֶה
תְּבוֹאָה מִן הַשּׁוּק" - הֵינּוּ שֶׁהַיְדוּלוֹת בָּא עַל־
יְדֵי פָגַם הַתְּפִלִּין, עַל־יְדֵי פָגַם הָאַמֶּת.

וְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁעָרָם קִבְּלָתָהּ מִבְּחִינַת
יַעֲקֹב וְכו', בְּשִׁבְל־זֶה
נִקְרָאת "אַרְצֵי חַיִּים" (זֶהָר וַיִּקְרָא מח:): - כִּי
'תְּפִלִּין' נִקְרָאִים 'חַיִּים', כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה
לח, טז; מִנְחֹת מד:): "ה' עֲלֵיהֶם יִחְיֶה".

וְזֶה שְׁבָחָה (דְּבָרִים ח, ט): "אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְכְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם". וְזֶה שְׁבָח
אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל: שֶׁלֹּא מִחֲמַת עֲנִיּוֹת תֹּאכַל
לֶחֶם, אֲלָא מִחֲמַת שְׁבוּר וּבִטּוֹל 'תַּאֲוֹת־
אֲכִילָה', כִּי הִיא מִקְבֵּלַת הָאֶרֶץ וְהַשְּׁפָעָה
מִבְּחִינַת 'תְּפִלִּין', בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת
'אַמֶּת', שֶׁשֶּׁמֶשׁ בָּא 'עֲשִׂירוֹת'.

וְזֶה פְּרוֹשׁ (תקוני־זהר צא: עַל שְׁמוֹת כב, כו): "כִּי
הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹר", "דָּא עוֹר שֶׁל
תְּפִלִּין" - שְׁבָח נִכְנָס בְּחִינַת 'תְּפִלִּין'.

(מוֹהֲרֵנ"ת: וּמִרְמִז: עַל עֲנִיּוֹת הַשְּׁכִינָה בְּגִלּוּתָא, שֶׁשֶּׁמֶשׁ
עָקַר הָעֲנִיּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּת. הֵינּוּ: שֶׁהַתְּפִלִּין, הֵם
עָקַר הַשְּׁמֵלָה הַמִּגְנֶת עַל עֲנִיּוֹת הַשְּׁכִינָה וְכִנְסֵת־יִשְׂרָאֵל, כִּי
תְּפִלִּין מִבְּטָלִין הַיְדוּלוֹת. כִּי עָקַר הַשְּׁפָעַת וְהָעֲשִׂירוֹת נִמְשָׁךְ
עַל־יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת 'אַמֶּת', בְּחִינַת 'תְּפִלִּין').

קִיא

(ח"א נד, ג)

ה'הַמּוֹרֶעִם' שְׂאִין לָהֶם הַשֶּׁכֶּל לְהַעֲמִיק
לְהַבִּין הָרְמָזִים שֶׁמִּרְמִז לֹא

השם־יתברך בכל־דבר - נעשה אצלם כל־זה ממילא, על־ידי: שנה, וציצית, ותפלין, ותורה, ותפלה, ומשא־ומתן וכו'.

ו'ציצית' ותפלין' - הם בחינת "גדלת מאד" (תהלים קד, א). כי 'תפלין' - הם בחינת 'הגדלת השכל', להבין כל הרמזים שמרמז לו השם־יתברך בכל יום. כי 'תפלין' הם בחינת 'מחין'. ו'ציצית' - הוא בחינת ה'צמצום', בחינת 'מאד' וכו'.

ועל־כן 'ציצית' קודם ל'תפלין', בבחינת (שיר־השירים ב, ו): "שמאלו תחת לראשי", ואחר־כך (שם): "וימינו תחבקני". וכו'.

קרב

(ח"א נד, ד)

"מלך אסור ברהיטים" (שיר־השירים ז, ו), "ברהיטי מחין" (תקוני־זהר כא). "אסור" - הינו: בחינת 'קשר של תפלין', בחינת 'אחורי', כמאמר חז"ל (ברכות ז, ומנחות לה: על שמות לג, כג): "וראית את אחוריי" - "זה קשר של תפלין".

וזה (שמואל־א כה, כט): "והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים" - הינו: 'קשר של תפלין'. כי 'תפלין' הם בחינת 'חיים', כמאמר חז"ל (מנחות מד:): "כל המניח תפלין זוכה לחיים, שנאמר (ישעיה לח, טז): ה' עליהם יחיו".

קרב

(ח"א סט)

ועל־כן אמרו רז"ל (קדושין ע,): "אלהו בופתו, והקדוש־ברוך־הוא רוצעו". זה בחינת 'מחין' ו'מותרי־מחין'. "בופתו" - בחינת 'מחין', בחינת 'תפלין', בחינת (שיר־השירים ז, ו): "מלך

אסור ברהיטים", "ברהיטי מחין" (תקוני־זהר כא), בחינת 'תפלין'.

"רוצעו" - בחינת 'מותרי־מחין', בחינת 'רצועות' שהן בחינת 'מותרי־מחין'.

קיד

(ח"א פה)

ה'מחין' הם 'ארבע': 'הכמה בינה חסד וגבורה'. והם מלכשים ב'נצח־הוד־יסוד דבינה'.

וזה בחינות (זמר 'כל מקדש' ליל־שבת): "כאור שבעת הימים" - שהם סוד: "שין של שלשה ראשין, ושין של ארבעה ראשין" (מנחות לה, ובתוספות; בית־יוסף ארחתיים, סימן לב; שלחן־ערוך ארחתיים לב, מב; זהר פנחס רנד: תקוני־זהר ט, פרי־עץ־חיים, תפלין ב).

קטו

(ח"ב ה, ז)

יש "מגני ארץ" (תהלים מז, י), שמגנים עלינו ומצילין אותנו, כי מכניעין ה'חותם דסטרא־אחרא, שנעשה על־ידי ה'גאולה'.

ועל־ידי שמכניעין 'תאות־נאוף', בחינת 'חותם דסטרא־אחרא' - על־ידי־זה נעשה בחינת 'תפלין', 'מחין', בחינת 'חותם־דקדשה' - כי עקר 'תקוני־מחין', על־ידי 'שבירת תאות־נאוף' וכו'.

ועל־כן נקראו התפלין "יקר", (מגלה טז: - על אסתר ח, טז) - כי התפלין נעשין על־ידי 'תקון תאות־נאוף', שהיא בחינת (משלי כו, ו): "אשת איש נפש יקרה תצוד".

ועל־כן "נקראין התפלין פאר" (ברכות יא, ועוד) - כי נעשין על־ידי 'תקון הגאולה וההתפארות'.

וְזֶה בְּחִינַת (שמות ג, א): "וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה" –
 'מֹשֶׁה' הוּא ה'דַּעַת' (זהר פקודי רכא),
 בְּחִינַת 'מַחֲיָן', 'תַּפְלִין' – הוּא 'רֹעֶה' –
 דִּקְדָּשָׁה, הַפֶּךְ (מְשָׁלִי כט, ג): "רֹעֶה זִנּוּת".

וְזֶה בְּחִינַת 'שִׁבְעָה רוּעִים דִּקְדָּשָׁה',
 בְּחִינַת: "מֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה", בְּחִינַת
 'תַּפְלִין', "שִׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים, שִׁין שֶׁל
 אַרְבָּעָה רָאשִׁים" (מנחות לה, וּבִתְרוֹסָפוֹ; בִּיתְרוֹסָפִי
 אַרְחֵי־חַיִּים, סִימָן לב; שְׁלֹחַן־עֲרוּךְ אַרְחֵי־חַיִּים לב, מב; זהר
 פנחס רנד: תְּקוּנֵי־זֶהר ט, פָּרִיעֵץ־חַיִּים, תַּפְלִין ב) –
 שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שִׁבְעָה רוּעִים' הַנֵּ"ל.

קטז.

(ח"ב ה, ז)

"שִׁדֵּי שֶׁל תַּפְלִין" – זֶה בְּחִינַת ה'צִמְצוּם',
 שֶׁצָּרִיךְ כָּל־אֶחָד לְצִמְצֹם מִחוּ
 וְשִׁכְלוֹ, שֶׁלֹּא לְהַנִּיחוֹ לְצֵאת חוּץ לְגִבּוּלוֹ וְכו'.

קיז.

(ח"ב ה, ח)

עַל־יְדֵי 'תַּפְלִין מַחֲיָן', שֶׁהֵם בְּבִחִינַת
 'שִׁבְעָה רוּעִים' כַּנֵּ"ל (עֵין לְעִיל) –
 נַעֲשִׂין "שִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם" (מְשָׁלִי כו, טז),
 הֵינּוּ: בְּחִינַת 'דְּבוּרִים פְּשָׁרִים', שֶׁבָּהֶם
 מְשִׁיבִין הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת (שם)
 כד, טז): "שִׁבְעַת יָפוֹל צָדִיק וְקָם".

קיח.

(ח"ב ה, ט)

"אָדָם בִּיקָר בַּל יָלִין" (תְּהִלִּים מט, יג"כא) –
 הֵינּוּ: פְּשָׁאֵינוּ לֹן וְיִשָּׁן בִּיקָר, בְּבִחִינַת
 'תַּפְלִין', הֵינּוּ: שְׂאֵינוּ מִזְבֵּךְ הַמַּחֲיָן בְּבִחִינַת
 'תַּפְלִין', אִזִּי (שם): "נִמְשַׁל כִּבְהִמּוֹת נִדְמוּ".

קיט.

(ח"ב ה, י)

זֶה בְּחִינַת הַשְׁמָחָה שֶׁל תַּפְלִין, כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת ל): "שָׂרֵב יִרְמֶיָה

הָיָה בָּדַח טוֹבָא, וְאָמַר: תַּפְלִין קָא מְנַחֵנָּא".
 הֵינּוּ: כִּי עַל־יְדֵי 'תַּפְלִין מַחֲיָן', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת
 ה'פְּלִאָד' וְכו'. וְעַל־כֵּן צָרִיךְ 'שְׁמָחָה', כְּדֵי
 לַתֵּן חֲזוּק לְהַמְלִאָד.

קכ.

(ח"ב ה, יא)

'עֲוֹנוֹת הַמִּשְׁפָּט' – נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בְּחִינַת
 'תַּפְלִין רָעִים'. כִּי יֵשׁ בְּחִינַת תַּפְלִין,
 מַחֲיָן, שִׁישׁ בָּהֶם פְּסָלָת, כִּי ה'תַּפְלִין מַחֲיָן'
 נַעֲשִׂין עַל־יְדֵי שְׁמַעְלִין הַלְּחוֹת וְשִׁמְנוּנִית
 הַגּוֹף מִבְּחִינַת "הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ" (וִיקְרָא טו, ג),
 לְבִחִינַת 'חוֹתָם דִּקְדָּשָׁה', בְּחִינַת 'תַּפְלִין
 מַחֲיָן'.

וְיֵשׁ 'לְחוֹת' שֶׁצָּרִיכִין לְצֵאת, בְּבִחִינַת
 "טַפַּת עֲשׂוֹ וְיִשְׁמַעֲלֵךְ". וְכַשְׁמַעְלִין
 אוֹתָם, אִזִּי נִתְעָרֵב פְּסָלָת בְּהַמַּחֲיָן וְהַתַּפְלִין,
 וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה 'קִלְקוּל הַמִּשְׁפָּט' וְכו'.

קכא.

(ח"ב ה, יד)

עַל־יְדֵי 'תְּקוּנֵי־הַמַּחֲיָן', נַעֲשִׂין בְּחִינַת
 (תְּקוּנֵי־זֶהר קטז): "תַּפְלִין דְּמַכְסִּין
 עַל מַחָא" – כִּי 'תַּפְלִין' הֵם 'הַתְּנוּצָצוֹת' –
 הַמַּחֲיָן.

קכב.

(ח"ב ה, יד)

בְּיוֹם־כְּפּוּר, אִזִּי הוּא גָּמַר 'תְּקוּנֵי חוֹתָם
 דִּקְדָּשָׁה', בְּחִינַת 'תַּפְלִין',
 הַפֶּךְ 'חוֹתָם דְּסִטְרָא־אַחֲרָא', בְּבִחִינַת (מוֹסָף
 יוֹם־כְּפּוּר): "וּבְיוֹם צוֹם כְּפּוּר יִחַתְמוּן".

הֵינּוּ: שֶׁבְּעֶשְׂרֵת־יָמֵי־תְּשׁוּבָה, נַעֲשֶׂה
 בְּחִינַת 'תְּקוּנֵי הַתַּפְלִין'. וּבְיוֹם־
 הַכְּפּוּרִים, הוּא גָּמַר תְּקוּנָם.

קכג.

(ח"ב מ)

מהיכן נמשך ונתעורר אצל השם-יתברך, בחינת 'עינים' להשגיח, בחינת (דברים יא, יב): "עיני ה'" - זה נעשה על-ידי נשמות ישראל שהשם-יתברך מתפאר בהם, בבחינת (ישעיה מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר".

ועל-ידי ה'התפארות' - נעשין בחינת 'תפלין' "שנקראין פאר" (ברכות יא. ועוד), וה'תפלין' הם בחינת 'מחין', ונכנסין לפנים ובוקעין בעינים, ומזה נעשה 'השגחת השם-יתברך' בביכול, שעל-ידי-זה נעשה קדשת ארץ-ישראל וכו'.

וכל מה שנתוספין יותר רבים מישראל שרוצים לעבדו ולהתקרב אליו - נתגדל ונתוסף יותר התפארותו ויתברך, שמתפאר בעמו ישראל המתקרבים אליו. ועל-ידי-זה נעשין 'תפלין מחין'.

אך מי שיכול לראות זאת ה'התפארות', הוא מקבל מזה בחינת 'פאר' ו'מחין', ונעשין אצלו גם-כן בחינת 'תפלין', ונכנסין לפנים ובוקעין בעינים, ונעשין עיניו גם-כן בבחינת "עיני ה'". ובכל-מקום שמסתכל ורואה, נעשה שם גם-כן בחינת "אורא דארץ-ישראל" (בבא-בבא קמח: וכו').

אבל מי הוא זה שיוכל לראות התפארותו ויתברך? - אמנם מי שרואה הצדיק האמת שמקרב בני-אדם לעבודתו ויתברך, והוא עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, והוא עקר התפארותו ויתברך - מי שמסתכל בו.

ועקר הדבר: בעת הקבוצ שמתקבצים אליו, וביותר בראש-השנה, שאז

הוא הקבוצ הגדול - אזי ההתפארות גדול ביותר וכו'. אזי מי שמסתכל בו אז, מקבל מן ה'התפארות' הזאת, ונעשין אצלו גם-כן בחינת 'תפלין מחין' כנ"ל וכו'.

קכד.

(ח"ב סז)

"בראשית, ראש-בית" (תקוני-זהר יח: כד. - על בראשית א, א). "ראש" - זה בחינת 'מחין'. "בית" - זה בחינת 'בית' המקדש, שעקר קיומו על-ידי בחינת ה'מחין', שהם בחינת "תלת גונון דעינא ובת-עין" (שם קכו.), בחינת 'שבת', שמאיר ל'בית-המקדש'.

גם "בית" - זה בחינת ה'בתים של התפלין, "ששם הם המוחין" (זהר ואתחנן רסב.).

בחינת (שמות לא, ג): "ואמלא אתו רוח אלקים, בחכמה, ובתבונה, ובדעת, ובכל מלאכה". "ואמלא" דיקא - בחינת ה'בתים' שה'מחין' ממלאין אותם. ואזי יש 'בעל-הבית', בחינת "ראש-בית", "שהוא מחזק בדקי-הבית" (על-פי מלכים ב, יב, ודוד-טיג; כב, ה; דברי-הימים ב, לד, י). כי 'תקון הבית-המקדש' הוא על-ידי-זה.

והשם-יתברך הבטיח לכל המתאבל על ציון (ישעיה סא, ג): "לשום לאבלי ציון, פאר תחת אפר". 'פאר' תחת אפר' דיקא.

"פאר" - זה בחינת ה'מחין', בחינת 'תפלין', בחינת "ראש-בית", בחינת 'פלליות-הגונון', בחינת "תלת גונון דעינא ובת-עין", בחינת 'מאורי-אור', בחינת 'שבת' המאיר ל'בית-המקדש'.

"תחת אפר" - 'אפר' זה בחינת 'מאורי-אש'. הינו: שיהיו נכנעין 'מאורי-אש', שעל-ידם 'נשרף הבית-המקדש'. ויתגברו 'מאורי-אור', שהם 'קיום הבית-המקדש'.

קנה.

(ח"ב עב)

אפלו בשעושיין מצוה, צריך שיהיה לו גם-כן בושח גדולה. כי איך באים לחטף ה'תפלין' שהם 'פתרי דמלכא', ולהניחם פתאם על הראש. בודאי ראוי שיהיה לו בושח גדולה בשבא לעשות איזה מצוה.

קנו.

(ח"ב עז)

כל אחד מישראל, אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום וכו'. וזה בחינת 'מעברתא של תפלין' וכו', כי 'תפלין' הם בחינת 'מחין', וה'רצועה' היא בחינת 'יראה', כי 'רצועה בישא' היא 'יראה נפולה' (הקדמת הזוהר יא:).

וכן ה'יראה-דקדשה' - היא גם-כן בחינת 'רצועה-דקדשה'. וזה בחינת ה'רצועה' שעוברת בתוך ה'מעברתא של תפלין' - הינו שה'רצועה' שהיא ה'יראה', היא 'עוברת' בתוך המחין והתפלין וכו'.

ועל-כן כל איש ישראל שזוכה בכל יום לבחינת 'מחין', בחינת 'תפלין' - עובר עליו 'יראה' גם-כן, בבחינת ה'רצועה' שעוברת ב'מעברתא של תפלין' - ומזה נשתלשל ובא לכל אחד איזה צער בכל יום.

קנז.

(שבחי-הר"ן ח"ב כב)

בנסיעתו של רבנו ז"ל בחזרה מארץ-ישראל, בשעה נמצא בספנות,

התחיל אז לחשב בעצמו: "מה יעשה אם יוליכו אותו לאיזה מקום על הים שאין שם יהודי ומכרו אותו שם? איך יוכל לקיים שם את מצוות התורה?"!

עד שזכה שבא על השגה: "שיוכל לעבד השם-יתברך אפלו בשלא יוכל חס-ושלום לקיים המצוות!"

כי השיג את העבודה של 'אבות העולם' שהיה להם 'קדם מתן-תורה', שקימו כל המצוות אף-על-פי שלא עשו אותן בפשוטן. כמו 'יעקב-אבינו' שקיים מצוות תפלין על-ידי המקלות אשר פצל בידוע (זוהר ויצא קסב), וכיוצא בזה.

עד שהשיג איך לקיים את כל המצוות בדרך זה כשהיה אנוס שם, במקום שימכרו אותו חס-ושלום.

ותכף כשזכה להשגה זו, עזרו השם-יתברך וכו' וכו'.

קנח.

(שבחי-הר"ן ח"ב לא)

כשרבנו ז"ל היה בארץ-ישראל, בא אליו אחד מהגדולים שהיה חשוב מאוד, והיה בקי בכל הש"ס וממרי קבלה. והפציר לרבנו ז"ל: שרצונו לידע הטעם האמתי למה הוא בא לארץ-ישראל.

ורבנו ז"ל לא רצה לגלות לו בשום-אופן. והגדול הנ"ל שוב הפציר בו מאד: שלכל-הפחות ילמדנו רבנו איזה חדוש מחדושי הנחמדים והנעימים, לשמע חדושי-תורה מפיו הקדוש, אולי יתעורר לבבנו מחדש לעבודתו יתברך, וגם אולי נזכה ממילא להבין ולהשפיל איזה רמיזא מהנקדה הנ"ל.

מִיד הַתְּחִיל רַבְּנוּ ז"ל לְהַתְּלֵהב מְאֹד
בְּרִשְׁפֵּי רִשְׁפֵּי שְׁלֵהֶבֶת י"ק, וּפְנִי
נִבְעָרוּ וְנִתְּלָהֲבוּ כָּל פִּידִים מִמֶּשׁ וְכו', וְהַתְּחִיל
לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹן זֶה לְהַגְדֹּל הַנ"ל: "הִידְעָתֶם
סוּד פְּנוֹת הַתַּפְּלִין"?! - הַשִּׁיב לוֹ הַנ"ל קֶצֶת
פְּנוֹת.

אָמַר לוֹ: "לֹא, לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ שֶׁל פְּנוֹת
תַּפְּלִין - וְכִיּוֹן שְׁאִינֶכֶם יוֹדְעִים סוּד
פְּנוֹת תַּפְּלִין, אֵינֶכֶם יוֹדְעִים סוּד אַרְבַּע
רוֹחוֹת שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל! - וְעַכְשָׁו אֶתְחִיל
לְגַלּוֹת לָכֶם אֵיזָה רֶמֶז מִזֶּה."

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הַתְּחִיל לְדַבֵּר, הַתְּחִיל לְצֹאת
דָּם מִגְּרוֹנוֹ. וְאָמַר לְהַחֲכֶם הַנ"ל:
"עֲתָה רְאוּ בְּעֵינֵיכֶם, כִּי אֵין מִסְכִּימִים מִן־
הַשָּׁמַיִם לְגַלּוֹת לָכֶם דְּבַר!"

וְתִכְף כְּשֶׁרָאָה הַחֲכָם הַנ"ל זֹאת בְּעֵינָיו,
נִעֲנַע לוֹ רֹאשׁוֹ, וּבִקֵּשׁ אוֹתוֹ מְאֹד
שְׁיִמְחֵל לוֹ מָה שֶׁהִטְרִיחַ אוֹתוֹ כָּל־כָּף,
וְנִבְהַל מְאֹד בָּזָה. וְלֹא רָצָה לְזוּז מִשָּׁם, עַד
שֶׁמִּיחֵל לוֹ רַבְּנוּ ז"ל.

קבט.

(ספּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ד' מִמֶּלֶךְ שְׁגֹזֵר שְׁמֵד)

עָנָה וְאָמַר הָאָנוּס: "עַקֵּר כְּבוֹדִי שְׁאֵהִיָּה
רִשְׁאִי לְהִיּוֹת יְהוּדִי בְּפִרְהָסִיָּא, לְהַנִּיחַ
טְלִית וְתַפְּלִין בְּפִרְהָסִיָּא!"

וְחָרָה לְהַמְלִיךְ מְאֹד, מִחֲמַת שֶׁבָּכַל מְדִינָתוֹ
אֵינֶם רִשְׁאִים לְהִיּוֹת יְהוּדִים, אֲבָל
לֹא הָיָה לוֹ בְּרָרָה מִחֲמַת הַשְּׁבוּעָה.

בַּבֶּקֶר הֵלֶךְ הָאָנוּס, וְהַנִּיחַ טְלִית וְתַפְּלִין
בְּפִרְהָסִיָּא.

אַחֲר־כֵּן מֵת הַמֶּלֶךְ וְנִעְשָׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ וְכו'.
וְאָמְרוּ לוֹ הַחוּזֵי־כּוֹכָבִים: "שְׁזַרְעוּ
לֹא יִכְרֹת, רַק שִׁישְׁמֹר מִשׁוֹר וְשֵׁה" וְכו'.

וְצוּה לְבָנָיו שְׁיִנְהֲגוּ גַם־כֵּן כְּמוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ רַכָּה
וְיָמָת.

וְנִעְשָׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ, וְהַתְּחִיל לְנַהֵג בִּיד רַמָּה
וְכו', וְצוּה לְהַכְרִיז: "שְׁלֹא יִמָּצֵא
בְּמְדִינָתוֹ שׁוֹר וְשֵׁה, כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה נִכְרֹת
זָרְעוֹ" וְכו'.

וְהַשְׁפִּיל כָּל הַשָּׂרִים שִׁישׁ לָהֶם הַתְּמָנוֹת,
אֲפָלוּ אוֹתָן שְׁעָבְדוּ אֲצֵל אֲבִי־
אָבִי זָקֵנוּ וְכו'. בְּתוֹכָם הָיָה הַשָּׂר הָאָנוּס
הַנ"ל. וְשָׁאֵל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ: "מָהוּ הַשָּׂרִים
וְהַתְּמָנוֹת שְׁלָךְ"?!

הַשִּׁיב לוֹ: "הַשָּׂרִים שְׁלִי הוּא, שְׁאֵהִיָּה
רִשְׁאִי לְהִיּוֹת יְהוּדִי בְּפִרְהָסִיָּא,
בְּשִׁבִּיל הַטּוֹבָה שְׁעָשִׂיתִי לְזָקֵנְךָ! - וְלָקַח
מֵאֵתוֹ זֹאת, וְחָזַר וְנִעְשָׂה אָנוּס."

פַּעַם־אַחַת רָאָה הַמֶּלֶךְ בַּחֲלוֹם: "שֶׁהַשָּׁמַיִם
זָפִים, וְרָאָה כָּל הַשָּׁנִים־עָשׂוֹר
מִזְלֹת, וְרָאָה שְׁשׁוֹר וְשֵׁה שִׁישׁ בֵּין הַמִּזְלֹת
מִשְׁחָקִים מִפְּנֵוּ."

וְנִפְחַד מְאֹד, וְצוּה לְהַבִּיא אֶת 'סִפֵּר
הַזְכָּרוֹנוֹת', וְרָאָה כְּתוּב בּוֹ: "שְׁעַל־
יְדֵי שׁוֹר וְשֵׁה יִהְיֶה נִכְרֹת זָרְעוֹ!"

וְנִפְל עָלָיו פַּחַד גָּדוֹל וְכו', וְקָרָא לְכָל
ה'פּוֹתְרֵי־חֲלוֹמוֹת', וְכָל אֶחָד הָיָה
פּוֹתֵר לְעֲצָמוֹ וְכו'. וּבָא אֵלָיו חָכָם אֶחָד וְכו'.
וְהוֹטֵב לְהַמְלִיךְ.

וְהֵלֶךְ עִם אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְכָל זָרְעוֹ לְמָקוֹם
הַנ"ל וְכו'. בְּתוֹךְ־כֵּן רָאָה הָאִשׁ,
וְרָאָה שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים דֶּרֶךְ הָאִשׁ מְלָכִים
וְיְהוּדִים מְעֻטָּפִים בְּטָלִית וְתַפְּלִין, וְזֶה הָיָה
מִחֲמַת שֶׁהָיוּ אֲצֵל אוֹתָן הַמְּלָכִים יוֹשְׁבִים
יְהוּדִים בְּמְדִינָתָם, עַל כֵּן הָיוּ יוֹכֵלִים לִיְלֹךְ
דֶּרֶךְ הָאִשׁ וְכו'.

קל.

(חיי-מוהר"ן ער)

צוה לקרות אחד לבדק תפליין! - ענה ואמר: מחמת שהרב מברדיטשוב נוסע וסובב עתה על המדינה, מחמת-זה אני מצוה לבדק התפליין שלי.

כי כשגדול ומפרסם בזה הולך וסובב - זה בחינת 'פגם-ההתפארות' חס-ושלום כביכול וכו'. וכשהוא יושב בביתו - אזי הוא בחינת (ישעיה מד, יג): "בתפארת אדם לשבת בית", בחינת 'בתים של תפליין'.

אבל כשנוסע וסובב ומתבזה וכו' נפגם ההתפארות, על-כן יש חשש על ה'תפליין' שהם בחינת 'התפארות'.

קלא.

(חיי-מוהר"ן תמי)

ספר לי חברי רבי נפתלי: שפעם אחת ספר עמו ממצות תפליין, והפליג מאד בקדשת התפליין.

ואמר: שראוי לאדם להתלהב מאד בהנחת תפליין, כי תפליין הם קדושים ונוראים מאד, וראוי שיפל על האדם פחד ורעדה גדולה ואימה ויראה עצומה כשרוצה להניח תפליין, אשר קדשתם שגבה וגבהה מאד. והאריך בזה הרבה.

וגם אנכי הבנתי מדבריו עצם הפלגת נוראות קדשת התפליין.

ואמר: שכמה וכמה תורות שלו רבות מאד, כלם נאמרו על 'מצוות תפליין'. אה-עליפי שלא נזכר שם 'תפליין' כלל, הם נאמרו על ענין תפליין וכו'. והם וכו' (מובא לעיל בתורה ח"א לח). ועוד מאמרים

והמלך חשב: "מאחר שרואה ששאר מלכים הולכים שם דרך האש, על-כן אמר שגם הוא ילך" וכו'. והלך המלך וזרעו, ושלט בהם האש, ונשרף הוא וזרעו ונכרתו כלם!

כשבא החכם לביתו, היה תמוה בעיני השרים: "הלא היה נשמר משור ושה, ואיך בא שיהיה נכרת הוא וזרעו"?!

ענה האגוס ואמר: "עלידי נכרת! כי החוץ-פוכבים ראו, ולא ידעו מה ראו, כי 'שור' עושין מעורו 'תפליין', ו'שה' עושין מצמרו 'ציצית' לטלית, ועל-ידיהם נכרת הוא וזרעו!"

כי אותן המלכים שהיו יהודים דרים במדינתם, שמלבשין בטלית ותפליין - היו הולכים דרך האש ולא היו נזוקים כלל.

והוא נכרת - על-ידי שלא היו רשאים יהודים שלובשין טלית ותפליין לישוב במדינתו, ועל-כן היו השור ושה שבמצלות שוחקים ממנו, כי החוץ-פוכבים ראו ולא ידעו מה ראו, ונכרת הוא וזרעו כנ"ל.

"ננתקה את מוסרותימו" (תהלים ב, ג). "מוסרות" - הם של 'עור', בחינת 'תפליין'.

"עבותימו" (שם). "עבות" - הם 'חבלים', בחינת 'ציצית' וכו' וכו'.

"עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה" (תהלים ב, יא). "עבדו" - זה 'ציצית'.

"ביראה" - זה 'תפליין' [שהוא בחינת 'יראה', כמבאר בגמרא ברכות ו. סוטה יז. חלין פט.].

"וגילו ברעדה" - 'רעדה' הנ"ל (שנפל על המלך - שם בהספור).

רבים אשר נאמרו באותן הזמנים, כלם נאמרו על תפלין.

ומזה יוכל לשער מעט, עד היכן גדלו ושיגבו 'קדשת התפלין'.

קלב.

(חיי-מוהר"ן תקיא)

אמר: "שהוא יודע מסופר אחד שהוא צדיק גנוז, ורצה מאד שיהיה לנו תפלין ממנו".

ואמר: שהוא רוצה לנסע אליו בעצמו, ולקח ממנו כמה זוגות תפלין, כי צריכין לנסע אליו בחכמה, באפן שלא יבין שבאו אליו בשביל-זה, כדי שלא יהיה נלכד חסד-שלום באיזה צד גאות. עליבן היה רצונו לנסע אליו בעצמו, ולקח ממנו כמה זוגות תפלין, ולחלק לאנשי-שלומו, שנוצרה כלנו להניח תפלין קדושים שלו.

וגם קדם שספר זאת, דבר עמנו כמה פעמים: "שרצונו שיהיה לנו תפלין טובים מסופר הגון באמת".

וכפי הנראה מדבריו היה: שלא היתה פונתו על אלו הסופרים המפרסמים עכשו, רק שיהיה סופר הגון באמת לאמתו. ודבר מזה כמה פעמים מענין תפלין טובים. אחר-כך ספר הנ"ל: שיודע מסופר וכו'.

אך בעוונותינו הרבים לא זכינו להוציא הדבר לאור, ולא גלה לנו מי הוא הסופר ואיפה הוא. ובתוך-כך נסתלק למעלה למעלה - ואין אתנו יודע עד מה, איה מקום כבודו של הסופר ההגון באמת.

[שית-שרפי-קדש החדש ח"ג תתקכ: המגיד מטירקאוויצע הפציר ובקש אחר-כך מרבנו: "שיגלה לו מיהו סופר זה"? - ואמר לו רבנו: "הוא נמצא בעיר

'אלסיוועט'!" - ואמר להמגיד גם את שם הסופר. ושאל המגיד רשות מרבנו לנסע אליו, ונתן לו. ונסע אליו המגיד.

והנה העיר 'אלסיוועט' היתה 'עיר של סופרים', כי היו שם הרבה סופרים ממחים גדולים, והיה לסת"ם שלהם שם-טוב בכל העולם.

וכשהגיע הרב המגיד לשם לקנות אצלו התפלין, וחפש שם את הסופר הנ"ל בשמו, מנעוהו שאר הסופרים ממנו, באמרם לו: "סופר זה אינו מכר כל-כך, ואינו הסופר המיוחד שבעיר!"

אולם הרב המגיד התעקש לחפשו, ושאל וחקר שוב ושוב, עד שמצאו שם דר באיזה מרתף. וכשנכנס המגיד אליו, ישב הסופר עם פניו אל הקיר, וכששמע שנכנס אדם, שאל: "מה רוצה יהודי"? (וואס וויל א יוד?) - השׁיב לו המגיד: "הנה נמצא אני כאן בדרבני, ועליבן נצרה אני הרי לזוג פרשיות!"

אמר לו הסופר: "אצלי הפרשיות יקרות, מחירן הוא 'רענדל' לכל זוג פרשיות!" - וזה היה סכום רב, פי עשרה ממחירו. הסכים לזה תכף המגיד, והוציא 'רענדל' והניח לו. אמר לו הסופר: "בעוד שלשה ימים, תבואו ותמצאו כאן את הפרשיות מוכנות!" - וכל-זה אמר כשפניו אל הקיר, כנ"ל.

והלך המגיד. וכשחזר ובא אחרי שלשה ימים, אכן היו הפרשיות מוכנות על השלחן בכניסת החדר, והסופר ישב במקום עם פניו אל הקיר, ולקחן המגיד, וגם עתה לא ראה את פני הסופר.

הביא המגיד את הפרשיות לרבנו, ותפשן רבנו וחקקן בהנאה: "אה! כמו שמתענגים על ריח טוב. וצוה אז רבנו להמגיד: "תתפלל עם תפלין אלו רק בראש-החדש!"

והיה רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל מוסיף על מעשה זה: באמרו, שאם היה מוהרנ"ת ז"ל מבקש גם הוא מרבנו ז"ל שיגלה לו מי הוא הסופר הזה, היה מגלה גם לו, ואם-כן מדוע לא בקש זאת מרבנו?!

אלא שפעם היה מעשה: שנסע מוהרנ"ת עם רבנו באיזו נסיעה, ובמכון לא לקח רבנו עמו את הטלית והתפלין שלו, אלא התפלל עם הטלית והתפלין של מוהרנ"ת. ומחמת-כן אמר מוהרנ"ת: "היות שרבנו התפלל עם הטלית והתפלין שלי, לא אחליף את הפרשיות. אינני חפץ עוד בטלית ותפלין אחרים, אלו נעלים אצלי יותר מהכל!" (דאס איז מיר העקער פון אלע).

קלד.

(בוכי-אור, אנשי-מוהר"ן לו;
שיח-שרפי-קדש ח"א טט)

שְׁמַעְתִּי מאבי הריני-פפרת-משכבו, ששמע
מפי ר' עוזר ז"ל: שהאנשים של
אדמו"ר זצ"ל, חברו יחד שני אזהרותיו.

(א) שלא ילך יום אחד בלי למוד שלחן-
ערוך.

(ב) וגם הזהיר מאד להניח תפלין דרבנו-
תם. ואמר: "שלדעתו תכף
בשמתחילין להניח תפלין, יתחילו להניח
שתי הזוגות". וזה ידוע: "שמצוה ללמוד
בתפלין דרבנו-תם".

על-כן נהגו האנשים שלו: שהיו מניחין
'תפלין דרבנו-תם', ולמדו בהם
'שלחן-ערוך'.

[שיח-שרפי-קדש ח"ב כט; החדש ח"ג קעה: רבנו
ז"ל אמר: "הייתי רוצה להנהיג בעולם, שביום הבר-
מצוה, יניח הבר-מצוה שני זוגות תפלין, רש"י, ורבנו-
תם" (איך וואלט געוואלט איינפירן אין דער וועלט, אז מ'ווערט בר-
מצוה, זאל מען גלייך לייגן צוויי פאר תפלין)].

קלה.

(לקוטי-הלכות, תפלין ה, כח)

כל מי שרוצה לקרב את-עצמו להשם-
יתברך, להמשיך על-עצמו 'תוספת-
קדשה' - צריך להניח 'תפלין דרבנו תם'.

כמו שהזהיר רבנו ז"ל את אנשיו:
"להניח תפלין דרבנו תם".

קלו.

(לקוטי-הלכות, תפלין ה, כט)

עכשיו בעקבות-משיחא בסוף הגלות,
צריכים לזהר מאד להניח 'תפלין
דרבנו-תם', כמו שהזהירו כל הצדיקים-
אמתים שהיו בימינו.

[טובות-זכרונות כב: והלך (מוהרנ"ת ז"ל) קדם אור הבקר
עם רבנו ז"ל למקוה (באסרו-חג ספות תקס"ג, בתחלת
התקרבותו), וכאור בקר התפללו בבית-הכנסת של בעל-
שם-טוב ז"ל שהיה סמוך לבית אדמו"ר ז"ל.

והיו לרבנו ז"ל שני זוגות תפלין דרש"י, ואז התפלל
מוהרנ"ת ז"ל בתפלין של רבנו ז"ל, עם טלית של חול
של אדמו"ר ז"ל.

וזה שמעתי כמה פעמים: שמוהרנ"ת ז"ל אמר אחר-כך
כל ימיו: שמאז והלאה הרגיש בעצמו מח חדש ממש,
מזה הטלית ותפלין של רבנו ז"ל].

[לקוטי-תפלות ח"א לח: ואזכר להניח בכל יום,
תפלין כשרים וקדושים, מסופר הגון וצדיק-אמתי, ויהיו
נכתבין בקדשה גדולה, ובכונה עצומה ונוראה כראוי וכו'.

קלג.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א לט)

בקיץ תקס"ט נסע הרב מברדיטשוב על
המדינה. וספרו זאת לרבנו ז"ל.
ביום שלאחריו שאל רבנו ז"ל על ה'בעל
מגיה' רבי יעקב היכן הוא. ואמר: "שרוצה
לבדק תפלו!" והבינו שיש לו כונה בזה.

ואחר-כך בא רבי יעקב 'בעל המגיה'
הנ"ל, ובדק תפלו, והיו
כשרים ויפים מאד מאד, כי היו מפתית-יד
הסופר הצדיק המפרסם מורנו אפרים ז"ל,
אשר כתב שלו מתקים ביותר ונראה כחדש
ממש במפרסם.

אחר-כך ענה ואמר רבנו ז"ל: זה הענין
שספרו אתמול שהרב
מברדיטשוב נסע, עבר עלי בדעתי בכל
הלילה הזאת, ומחמת זה בדקתי התפלין
שלי. ואמר על-זה ענין נפלא ונורא מאד
בדרך (ב'שי-מוהר"ן ער). ומתוך כלל דבריו
האלו נשמע: שקורא להרב הנ"ל 'פאר
ישראל' וכו'.

קלז.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג קעד)

רַבֵּנוּ ז"ל רָצָה: "שֶׁהַבְּחֹר הַבְּרִמָּצוּה יִנִּיחַ
הַתַּפְּלִין לְרֹאשׁוֹנָה, בְּיוֹם הַבְּרִמָּצוּה,
לֹא קֵדָם".

קלח.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג ע; החדש ח"ג סה)

אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: "הֵייתִי מְרוֹצָה שִׁיְהִיָּה לִי
בֶּן, אִף שֶׁרַק יֵלֵךְ לְבֵית־הַנִּסְתָּה עִם
הַטְּלִית וְהַתַּפְּלִין, הָעֶקֶר שִׁיְהִיָּה לִי בֶּן" [איד]
וְנֹאֲלֵט גִּעּוּוֹאֲלֵט הָאֶבֶן אַ זֹהָן, עַד זֹאֵל גִּיִּין מִיִּטֶּן טְלִית
אִין תַּפְּלִין אִין שׁוֹהֵל אֶרִיִּין, אֲבִי אַ זֹהָן]. כִּי בִידוּעַ לֹא
הָאֶרִיכוּ בָנָיו יְמֵיהֶם כַּמּוּבָא בַחֲיֵי־מֹהֲרָן
וְעוֹד.

וּמִזֶּה הָיָה מְנַהֵג אַנְ"שׁ: לְהַקְפִּיד לָלֶכֶת
עִם הַטְּלִית וְהַתַּפְּלִין לְבֵית־הַנִּסְתָּה,
וְלֹא לְהַשְׁאִירָם שָׁם מִיּוֹם לְיוֹם, כִּי זֶה שֶׁבָּחֻ
וְהַתַּפְּאָרוֹתָיו שֶׁל יְהוּדִי, לָלֶכֶת לְבֵית־הַנִּסְתָּה
עִם מַלְבוּשֵׁי וְכַתְרֵי הַמֶּלֶךְ הֵם הַטְּלִית
וְהַתַּפְּלִין.

קלט.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן כה)

רַבִּי יִצְחָק אִיזִיק ז"ל, כְּשֶׁנִּתְקַרַּב, נִתְעוֹרַר
עָלָיו מְרִיבוֹת וּרְדִיפוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד
מִכָּל בְּנֵי בֵיתוֹ וּבִפְרֹט מִחוֹתָנוּ וְאַשְׁתּוֹ וְכו'.

הִזְכִּיחַ רַבֵּנוּ ז"ל אֶת חוֹתָנוּ עַל דְּרָכֵי הָרָע.
וְגַם שָׁאֵל אוֹתוֹ: הֲלֹא בַּבֶּקֶר
כְּשֶׁאַתָּה מְנִיחַ תַּפְּלִין, וּבִידֶךָ אֶתָּה מְכַרֶּיךָ
אֶת עֲצָמֶךָ בְּרִצּוּעוֹת שֶׁל עוֹר בַּהֲמָה, וּבִפְיָךָ
אֶתָּה מַחֲשֶׂה וְדוֹמֵם, וְאֵינְךָ רוֹצֶה לְדַבֵּר אֶז
שׁוֹם דְּבוּר, אִם יַעֲמֵד אֶז לִנְגִידֶךָ אֵיזָה עֶרֶל
שְׁלֹא רָאָה וְשָׁמַע כְּזֹאת מַעוֹלָם, הֲאֵם לֹא
הָיָה אוֹמֵר עָלֶיךָ שְׁאַתָּה יוֹצֵא מַדְעֵת!?

(הִינּוּ כִי מְכֻנֶּן מִמֶּשׁ, כֵּן הִקְמָה גַּם אִמְרֵי פִיָּהוּ הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
יֹאמַר עַל חֲתָנוּ שֶׁהוּא יוֹצֵא מִהַדְעָת, עַל שְׁעוֹשָׁה רָצוֹן
הַבוֹרָא וְתַבְרָה, כִּפִּי תַעֲלוּמוֹת דְּרָכָיו אֲשֶׁר יוֹדִיעֵנוּ עַל־יָדֵי
עֲבָדָיו הַנְּאֻמָּנִים).

וְעוֹד כִּי יוֹצֵא בְּדָבָרִים כְּאֵלֶּה דְּבַר וְהוֹכִיחוּ -
עַד שֶׁנִּתְחַרַּט מְאֹד חוֹתָנוּ עַל־זֶה,
וְקִבֵּל עַל־עֲצָמוֹ: לְבַל יוֹסִיף עוֹד לְיִסְרוֹ
מִהַיּוֹם הַזֶּה וְהִלָּאָה.

קמ.

(פוכבי-אור, שיחות-וספורים;
שיח-שרפי-קדש ח"א תנב)

מֹהֲרָנ"ת ז"ל שָׁבַח מְאֹד אֶת כְּתִיבַת
תַּפְּלִין שֶׁל רַבִּי יִצְחָק אִיזִיק
יוֹסֵף סוֹפֵר, וְהַפֶּץ הָיָה: שֶׁכָּל אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ
יִתְפַּלְלוּ בַתַּפְּלִין כְּתַב־יָדוֹ.

וְכֵן פַּעַם אַחֵר פְּטִירַת הַסּוֹפֵר הֵנ"ל, שֶׁהָיָה
אַצֵּל אֶחָד תַּפְּלִין, וְנִתְּנָם לְסוֹפֵר
לְבִדְקָן. כְּשֶׁפָּתַח הַסּוֹפֵר אֶת הַתַּפְּלִין וְרָאָה
אֶת הַנִּחַת הַפְּרָשִׁיּוֹת אֵיךְ שֶׁמְנַחִים בְּבִתִּים,
מְכֻוֹן כַּהֲלָכָה בְּכָל הַפְּרָשִׁים וְדִקְדּוּקִים
וְהַכְּתִיבָה, אָמַר: "עֲדוּת הִיא עַל צִדְקַת
הַסּוֹפֵר, וְהַתַּפְּלִין כְּאֵלוֹ אֵין צְרִיכִים בְּדִיקָה".

קמא.

(אבני-ה-ברזל; שיח-שרפי-קדש ח"א תרכד)

כָּעֵם מֹהֲרָנ"ת ז"ל עַל הָרַב רַבִּי זְלָמָן,
עַל שֶׁהָיָה בְּכַעַס עַל הַחֲסִידִים
שֶׁמִּשְׁכְּנוּ הַתַּפְּלִין שְׁלֵהֶם עֲבוּר יִי־שְׁרָף.
וְאַחֲרֵיכֵן הִבִּין מֹהֲרָנ"ת: "שֶׁצִּדְקוֹ דְּבָרָיו".

קמב.

(שיח-שרפי-קדש ח"ו פז)

כְּשֶׁאַחַד מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ הָיָה לוֹ בֶּן
שֶׁהִגִּיעַ לְמַצּוֹת, הָיָה רַבִּי מִיכְלֵעַ
בֶּן רַבִּי יִצְחָק בֶּן מֹהֲרָנ"ת ז"ל, מְעוֹרְרוֹ
וּמְלַהִיבֵו לְקִרְאַת הַנִּחַת הַתַּפְּלִין, וְהָיָה אוֹמֵר

לו: "היה זהיר בקדשת התפללין לא לדבר בהם כי אם רק דבורי תורה ותפלה. ואם תזהר בכך, מברך אני אותך, שתזכה לאריכות ימים ושנים, וליראת-שמים".

קמג.

(ספר-המדות, עניני מצות תפללין)

[א] על-ידי שמיחת יום-טוב, ועל-ידי הנחת תפללין פראוי' - תלד אשתו בנים זכרים (בנים י).

[ב] מי שיש לו עזות, תקונו: שיניח תפללין שהיו על ראש צדיק (עזות ה).

[ג] הנפנה, ונוטל ידיו, ומניח תפללין, וקורא קריאת-שמע, ומתפלל - באלו בנה מזבח, והקריב עליו קרבן, ובאלו טבל (תפלה מ).

"וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך"

(דברים ו, ט) - מצות מזוזה

קמד.

(ח"א ב, בסוף)

איתא במדרש (ויקרא-רבה כז, ב - על איוב מא, א): "מי הקדימני ואשלם לו" - מי עשה לי מזוזה קדם שנתתי לו בית" וכו'.

נמצא: שכל מעשים-טובים שלנו וכל התפללות, הכל מאתו, ואין ראוי לחשב לקבל שכר על שום דבר.

קמה.

(ח"א כג, ד-בסוף)

וזה בחינת 'מזוזה', כי איתא במדרש (במדבר-רבה כב, ז): "למה נקרא שמן 'זוזה', מפני שזוין מזה לזה".

וזה (איוב כב, כח): "והיה שדי בצריד" - הינו: על-ידי 'מזוזה'. "וכסף תועפות

לך" (שם) - על-ידי-זה פרנסתו מעופפת לך. כי "שדי הוא בחינת ברית" וכו' (זהר פנחס רנז).

וזה שדרשו (ירושלמי ברכות פ"א): "ש'עשרת-הדברות' הם ב'קריאת-שמע', ודבור 'לא תחמד' כנגד 'וכתבתם על מזוזות'" (דברים ו, ט) - כי על-ידי 'מזוזה' נתבטל 'המדת המזון'.

וזה שאמרו רז"ל (שבת קג: מנחות לד. על דברים שם): "וכתבתם" - "שיהא פתיבה תמה". וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם", כי על-ידו: "ויחן פני העיר" (שם לג, יח), שעל-ידו 'תקון המטבע'.

וזהו שאמרו (שבת לב:): "ש'אריכת-ימים על-ידי מזוזה" - כי סמוך ל"וכתבתם" (דברים יא, כ), "למען ירבו ימיכם" (שם שם, כא) - כי על-ידי אמונה במשא-ומתן, בא 'אור-החיים'.

ובשביל-זה (מנחות לג:): "קביעות המזוזה, בשליש העליון של הפתח" - כי אמרו (בבא-מציעא מב:): "לעולם ישלש אדם את מעותיו, שליש בפרקמטיא וכו' - ושלש העליון הוא ה'שליש שבפרקמטיא', כמאמר חז"ל (ירושלמי פאה פ"ח): "טבין חמשיין דעבדין, ממתן דלא עבדין".

ועקר האמונה צריך להיות במשא-ומתן, כמו שאמרו (שבת לא:): "נשאת ונתת באמונה".

נמצא: שעקר המזון, ששם צריך אמונה, הוא בשליש עליון, שהוא ב'שליש שבפרקמטיא'.

[עין הספור בגסס אחר - ב'אבני' ה'פרזל', שיחות וספורים
ממורנ'ת ז'ל לא].

"ועשית הישר והטוב" (דברים ו, יח)

זו פטרה לפנים משורת הדין. (רש"י)

קמח.

(ספר המדות, צדקה יא)

[א] כשתהא נזהר מ'שנאת-הנם' - אזי
בשיהיה לך איזהו משפט עם אכלם שאינו
רוצה לפשר עמו, על-ידי-זה יתפשר עמו
(אהבה ח"א ט).

[ב] ה'פשרה' (שלחן-ערוך חשן-משפט יב, ב) -
היא 'משפט' שיש בו 'צדקה' (צדקה יא).

"מה העדות והחקים והמשפטים" (דברים ו, ב)

קמט.

(ח"א נו, ג)

על-ידי ה'תורה' - קורים את ה'חיים',
וממשיכין את ה'חיות' לתוך
ה'מדות', שהם בחינת 'ימים'.

וזה שכתוב (תהלים לט, ה): "ומדת ימי מה
היא" - הינו: שה'תורה' שהיא בחינת
מ'מה', כמו שכתוב (דברים ו, ב): "מה העדות
והחקים והמשפטים" - היא בחינת 'מדות
וימים' - שעל-ידי קורין את ה'חיות' לתוך
ה'מדות' וה'ימים'.

שבכל זה, לא היה אפשר לקבל את
ה'חיות', מחמת רבוי-אור.

עתה בוא וראה נפלאות-השם, כי מבאר
ב'ירושלמי פאה' (פ"א - וב'בראשית רבה'
לה, ג): "ארטבן שלח לרבי חד מרגליתא
טבא, שלח ליה רבי חדא מזוזה".

ולכאורה הוא פלא: מדוע שלח לו מזוזה
דיקא, ולא מצוה אחרת?!

אך על-פי הנ"ל מבאר היטב: כי 'מזוזה'
דיקא מבטל 'חמדת המזון', ועל-כן
שלח לו 'מזוזה' דיקא, כי 'ארטבן' שלח לו
'מרגליתא טבא', הינו 'עשירות ומזון', כי
היה שונה ממזון הרבה, ועשה עקר החשיבות
מזה. על כן שלח לו רבי כנגד זה, 'מזוזה'
דיקא - כי 'מזוזה' מבטל 'חמדת העשירות'.

קמו.

(ספר המדות, בנים נו)

בעיון 'מזוזה' - בנים מתים בשהם קטנים.

קמז.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תריט; הקדש ח"ג קצד)

פעם בשבקש מוהרנ"ת מסופר אחד,
שיבדק לו את מזוזות ביתו, בא
הסופר לביתו ולקח את מזוזות הבית
לבדקן. בעת שהיה מוהרנ"ת בבית הפנסת.

כשחזר מוהרנ"ת לביתו, וראה שהמזוזה
אינה קבועה בפתח הבית, שאל:
היכן המזוזה?! - ענו לו: "שהסופר לקחן
לבדיקה עם שאר מזוזות הבית!"

ולא נכנס מוהרנ"ת לבית - אלא שלח
לקרא לסופר. וכשהגיע, אמר לו
מוהרנ"ת: "הרי לקחת לי את ביתי [האסט מיר
צונגענומען די שטוב], וכי כך בודקים מזוזות?
היה לך לבדק אחד אחד במקומו ולקבעם
בחזרה באותו מעמד!"

**"וּצְדָקָה תְּהִיָּה לָנוּ, כִּי נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ"
(דברים ו, כה)**

קנ.

(ח"א רנא)

ידע: שעל-ידי מלחמות, הינו מחלקת' –
נופלים מחשבות של רשעים,
מחשבות של בפירות, על אנשים פשרים.

והתקון לזה: למסור המלחמה על השם,
שהשם ילחם המלחמה, על-ידי-
זה מבטל מחשבות רשעים.

אבל ידע: שעל-ידי צדקה שלכם, יש פח
במחשבתם להתקיים אפלו אם ימסר
המלחמה להשם וכו'.

ידע: שאיש אמת, דהינו שעושה מצוות
בשלמות ובכל הדקדוקים בינו לבין
קונו, יש לו פח להמשיך לעצמו כל
הצדקות שהם עושין – כי הצדקה נמשכת
רק אחר האמת – ואזי אין להם פח הצדקה,
ואין פח במחשבתם להתקיים.

וזה שכתוב (דברים ו, כה): **"וּצְדָקָה תְּהִיָּה
לָנוּ, כִּי נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה
הַזֹּאת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ."**

הינו: פשיהיה לנו בחינות 'אמת' – דהינו
לשמר לעשות כל המצוות לפני ה'
לבדו, בכל הדקדוקים, כמו שעושה בפני
בני-אדם.

וזה: **"כי נשמר לעשות את כל המצוה
הזאת לפני ה' אלקינו כאשר צונו"**
וכו' – **"לפני ה' אלקינו"** דיקא.

הינו: שנשמר לעשות כל המצוות לפני
ה' לבד, בינינו לבין קוננו, בכל
הדקדוקים והפרטים.

וזהו: **"כאשר צונו"** – הינו: בכל
הדקדוקים 'כאשר צונו' השם-
יתברך.

ואז: **"וּצְדָקָה תְּהִיָּה לָנוּ"** – **"לנו"** דיקא.
הינו: שנמשיך לעצמנו כל הצדקות,
כי דרך ה'צדקה' למשך ל'אמת' כנ"ל.

**"כי עם קדוש אתה לה' אלקיך, בך בחר ה'
אלקיך להיות לו לעם סגלה"** (דברים ו, ז)

קנא.

(ח"א כא, ט – נאמרה בשבת-נחמו שנת תקס"ד)

אנחנו נקראים (דברים ז, ו): **"עם סגלה"** –
כמו 'סגלה' שעושין לרפואה, אף-
על-פי שאין הטבע מחייב שיהיה זה
לרפואה, אף-על-פי-כן מסגל לרפואה, וזה
'למעלה-מהטבע' שאין השכל-האנושי מבין.
כמו-כן לקח אותנו השם-יתברך לעם
סגלתו, אף-על-פי שאין השכל
האנושי מבין, איך לקח עם מתוך עמים –
כמו: **"בשעת קריעת ים-סוף"** שקטרג מדת-
הדין: **הכלו עובדי עכו"ם** וכו' (זהר תרומה
קע), אף-על-פי-כן לקח אותנו ל'עם קדוש'
(שם).

נמצא: שזה כמו 'סגלה', 'למעלה-
מהטבע', למעלה משכל-אנושי,
וזה בחינת 'מקיפין'.

ומי שזכה לאלו ה'מקיפין', להוליד אותם
ולהכניס אותם בפנים, נמצא שזכה
להבין את ה'סגלה'.

בין כל אחד ואחד לפי בחינתו יש לו
פנימי ומקיף, וכל מה שחננו השם
להבין ולחדש איזה דבר ולהכניס המקיף

לפנים - בודאי הישר מחיב לגלות הסגלה
ל"עם סגלה", ולהיטיב מטובו לאחרים.

קנב.

(ח"א לה, א)

ישראל הם "עם קדוש" (דברים ז, ו; יד, ברכא;
כו, יט), וכל אחד ואחד מישראל,
יש לו "חלק אלוך ממעל" (איוב לא, ב) וכו'.

קנב.

(ח"א קא)

בכל אדם ואדם בעצמו יש בחינת 'אנפיו'
נהירין, שהם בחינת קדשת ישראל
"עם קדוש" (דברים ז, ו; יד, ברכא; כו, יט),
הרחוקים בשרשם מכל המדות והתאוות.

קנד.

(ח"ב ז, גיא)

עקר הרחמנות הוא: בשישראל "עם
קדוש" (דברים ז, ו; יד, ברכא; כו, יט),
נופלין חסד ושלום בעוונות. ולפי קדשת-
ישראל ודקותם וגדל רוחניותם, הם רחוקים
מעוון, ואי-אפשר להם לשא כלל ה'משא
הפבד של עוון, אפלו יום אחד.

"לא מרבכם מפל העמים חשק ה' בכם וכו',
כי אתם המעט מפל העמים" (דברים ז, ז)

קנה.

(ח"א י, י)

"כל מקום שנאמר 'ואלה', מוסיף על
הראשונים" (בראשית רבה ל, ג) - בחינת
'תוספות ורבו', בחינת 'צאנה', 'עבודה-זרה',
כמו שכתוב (דברים ז, ו): "לא מרבכם חשק
ה'" - שפרושו: 'צאנה'.

"מוסיף על הראשונים" - שהוא בחינת
'המן-עמלק', כמו שכתוב (במדבר
כד, כ): "ראשית גוים עמלק".

קנו.

(ח"א ע)

וזה שכתוב (דברים ז, ו): "לא מרבכם חשק
ה' בכם, כי אתם המעט" - ודרשו
רז"ל (חלין פט. רש"י דברים שם): "לא מרבכם
וכו', רק מחמת שאתם ממעיטין עצמכם
וכו', חשק ה' בכם".

כי מחמת שממעיטין ומקטינים עצמן -
על-ידי-זה הם בבחינת 'עפר', שיש לו
'בחינה-מושד', בחינת 'משכן', שמושד
האלקות. ועל-כן: "חשק ה' בכם".

"ולשמרי מצותו לאלף דור" (דברים ז, ט)

קנז.

(ח"א נח, ז)

'תשובה מאהבה' - זה בחינת "לחם
משנה" (שמות טז, כב), כמאמר
חז"ל (סוטה לא): "כאן מאהבה כאן מיראה"
(סוטה לא) - איתא שם: "גדול העושה מאהבה יותר מן
העושה מיראה, שזה תלוי לאלף דור וזה תלוי לאלפים
דור". על-ידי 'תשובה מאהבה', עושה חסד
לשני אלפים'.

"ומשלים לשנאיו אל פניו להאבדו" (דברים ז, י)

קנח.

(ח"א ח, ג)

ה'רוח חיים' שנמשד מה'רב-דקלפה', גדול
ותקף לפי שעה, כמו 'רוח-סערה'

שהוא גדול בשעתו. אך שאין לו קיום כלל, ולסוף כלה ונאבד, ומסער גופה ונשמתה.

וכמו שכתוב (דברים ז, י): "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבדו". "ומשלם" – לשון שלמות החסרון שגמשך לו, דהינו: בחינת אריכת הרוח.

וזוהו: "אל פניו". "פניו" – הוא בחינת הרוח וכו'. אך הוא "להאבדו" – כי אף שהוא גדול לפי שעה, לסוף נאבד כנ"ל. אך הדבוק בצדיקים – מקבל הרוח חיים, שלמות החסרון, מהצדיק והרבי דקדשה.

קנט.

(ח"א סו, ג)

על-ידי האמת שיתגלה לעתיד, יהיה מפלת הרשעים.

בבחינת (דברים ז, י): "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבדו". "פניו" – זה בחינת אמת, שעל-ידיה משלם לשונאיו ומאבדן מן העולם.

"אשר אנכי מצוך היום לעשותם" (דברים ז, יא)

"היום לעשותם" – ולא למחר לעשותם. "היום לעשותם" – למחר לקבל שכרם. (ערובין כב.)

קס.

(ח"א יב, א)

יש בחינת יעקב ו' לבן.

יעקב – הוא הצדיק המחידש החדושין דאורייתא, ולומד תורתו לשמה, וטובו גנוז ושמור וצפון לעתיד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ערובין כב.) על

דברים ז, יא: "היום לעשותם": "למחר לקבל שכרם".

ועל-שם ששכרו לבסוף – על-שם-זה נקרא יעקב, לשון עקב וסוף, שכרו לבסוף.

ו' לבן – הוא תלמיד-חכם שד יהודי, שתורתו להתייחר ולקנטר, ותלמיד-חכם כזה, נבלה טובה הימנו (ויקרא-רבה א, טו; עין מתנות-כהנה).

קסא.

(ח"א סד, ו)

"הנני מביא מחר ארבה בגבלך" (שמות י, ד). "מחר" – הוא בחינת לעתיד-לבוא, כי "מחר לקבל שכר" (ערובין כב.) על דברים ז, יא: "היום לעשותם").

בחינת (בראשית ל, לג): "וענתה בי צדקתי ביום מחר" – הינו: בחינת קבול השכר לעתיד-לבוא.

ואז יבינו בחינת ה'חלל-הפנוי', שהוא על-ידי ה'צמצום', איך אפשר להיות שבאמת יש שם אלקות, ואף-על-פי-כן הוא חלל-הפנוי.

וזוהו בעצמו ה'קבול-שכר' – כי עקר ה'קבול-שכר לעתיד' הוא: שישנו השגות, ויבינו מה שהיה אי-אפשר להבין בעולם-הזה וכו'.

כי אז יתגלה "ראש אמנה", בחינת (שיר-השירים ד, ח): "תבואי תשורי מראש אמנה", בחינת ה'גנוז-העליון' של "ראש אמנה", שעל-ידו נתבטל כל ה'מבוכות' של חלל-הפנוי. ועל-ידו יתבטלו כל ה'אפיקורסות', אפלו של חלל-הפנוי.

קסב.

(לקוטי־הלכות, ברפת־הפרות, יז)

בְּאֵמֶת בּוֹדְאִי: גַּם בְּשִׁיבּוֹא 'מְשִׁיחַ', עֲדִין יִהְיֶה 'יִצְרֵהֶרֶע' בְּעוֹלָם, וְיִהְיֶה לְהֶאָדָם 'בְּחִירָה' – כִּי אִם לֹא כֵן, לֹא יוּכַל לְתַקֵּן הָעוֹלָם.

כִּי בְּשִׁאִין 'יִצְרֵהֶרֶע' וְאִין 'בְּחִירָה' – הָרִי הוּא כְּמַת שְׁנִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, שְׁאִין מוֹעִיל לוֹ 'תַּקּוּן־הַתְּשׁוּבָה' – כִּי "הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם" כְּתִיב (דְּבָרִים ז, יא; עֲרוּבִין כב.).

אָבֵל בְּאֵמֶת: גַּם בְּשִׁיבּוֹא 'מְשִׁיחַ', יִהְיֶה 'בְּחִירָה'. אָבֵל 'מְשִׁיחַ' יִמְשִׁיךְ 'בְּקִיאוּת־בְּהִלָּכָה', 'בְּקִי בְּרִצּוֹא, בְּקִי בְּשׁוּב', בְּהַתְּגַלּוּת־נִפְלָא' וּבְשִׁכְל־נִפְלָא' וְ'אֵמֶת' בְּזֶה – שְׁעַל־יִדְיָהּ יַחְזְרוּ בָּלָם לְהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ, אֲפֹלוּ הִרְחוּקִים מְאֹד מְאֹד.

קסג.

(לקוטי־הלכות, סימני בהמה וחייה טהורה ד, לט)

"הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם" (דְּבָרִים ז, יא) דִּיקָא – כִּי עֵקֶר הָעֲשִׂיָּה וְהָעֲבוּדָה, הוּא עֲכָשִׁיו דִּיקָא, בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, שֵׁישׁ לָנוּ 'בְּחִירָה'.

וְדִיקָא מַחְמַת־זֶה חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ הָעֲבוּדָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם – הוּא רַק

מַחְמַת־זֶה דִּיקָא, שְׁאִין אָנוּ הוֹרְסִין לְכַנֵּם בְּאֵלוּ הַמְּבוּכוֹת שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְהַבִּינָם, וְעוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוּת, כִּי עֵקֶר ה'בְּחִירָה' נִמְשָׁךְ מִזֶּה שְׁאִין יוֹדְעִין זֶה הַשִּׁכְל [שֶׁל הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה].

אָבֵל לְעֵתִיד שְׁיִתְגַּלֶּה זֶה הַשִּׁכְל – אִזּו יִתְבַטֵּל ה'בְּחִירָה', וְלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם עֲבוּדָה וְעֲשִׂיָּה כָּלָל, כִּי "הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם" כְּתִיב.

וְזֶהוּ: (אָבוֹת פ"א מ"ד): "וְאִם לֹא עֲכָשִׁיו אִימָתִי" – הֵינּוּ: שְׁלֹא תִהְיֶה 'שׁוּטָה' רָשָׁע וְגַס־רוּחַ, שְׁתִּרְצֶה לְהַתְּחַבֵּם לְהַמְתִּין עַד שֶׁתִּשְׁיַג זֶה הַשִּׁכְל, כִּי זֶה הַשִּׁכְל לֹא נִשְׁיַג עַד לְעֵתִיד, וְשֵׁם אִין שׁוּם 'עֲשִׂיָּה', כִּי לְעֵתִיד יִתְבַטֵּל ה'בְּחִירָה', מַחְמַת שְׁאִז נִשְׁיַג זֶה הַשִּׁכְל כִּי לֹא.

וְזֶהוּ: "וְאִם לֹא עֲכָשִׁיו אִימָתִי" – כִּי דִיקָא עֵתָה שְׁאִין מְבִינִים זֶה הַשִּׁכְל, עֵתָה דִּיקָא צְרִיכִין לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּבִחִירָתָנוּ. כִּי עֵקֶר 'בְּחִירָה' נִמְשָׁךְ מִזֶּה שְׁאִין מְבִינִים זֶה הַשִּׁכְל שֶׁל הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה.

הַפְטֵרַת שַׁבַּת נַחְמוֹ

"נַחְמוּ נַחְמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹקֵיכֶם" (ישעיה מ, א)

א.

(ח"א בא, יא - נאמרה בשבת נחמו שנת תקס"ד)

כָּל הַצָּרוֹת וְהִסּוּרִים וְהַגָּלוּת, אֵינִי אֶלָּא
לְפִי עֶרֶךְ 'הַסְרוּךְ-הַדַּעַת', וּכְשֶׁנִּשְׁלַם
הַדַּעַת נִשְׁלַם כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת וְכו'.

וְעַקֵּר ה'חַיִּים-נִצְחָיִים' יִהְיֶה לְעֵתִיד,
מִחֲמַת הַדַּעַת, שִׁירָבָה הַדַּעַת,
שִׁידְעוּ הַכֹּל אֶת הַשֵּׁם וְכו'.

אֲדָּהַדַּעַת שִׁיחֶיהָ לָהֶם אֲזִי - אֶפְשָׁר לָנוּ
לִידַע וּלְדַבֵּר מִמֶּנּוּ.

אֲדָּהַדַּעַת שִׁיחֶיהָ לָנוּ אֲזִי - זֶה אִי-אֶפְשָׁר
בְּעֵת אֶפְלוּ לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ, כִּי עֲבָשׁוּ זֶה
הַדַּעַת בְּבַחֲיִנוֹת 'מַקִּיף' וְכו'.

וְהַיְדִיעָה' יֵשׁ בָּהּ 'מַקִּיף' וְ'מַקִּיף' לְמַקִּיף'.

וְזֶהוּ: "נַחְמוּ נַחְמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹקֵיכֶם"
(ישעיה מ, א). "נַחְמוּ נַחְמוּ" - הֵינּוּ
'מַקִּיף', וְ'מַקִּיף' לְמַקִּיף', שֶׁהַיְדִיעָה' הִיא
עֶקֶר הַנֶּחֱמָה' שֶׁל כָּל הַצָּרוֹת.

וְאִיךָ אֶפְשָׁר לָבֹא לְהַיְדִיעוֹת? - "יֹאמַר
אֱלֹקֵיכֶם" - "אֲמִירָה בְּחֵשָׁא" (זוהר
שמיני לט, קרח קעו.) וְכו'.

וְזֶהוּ שֶׁפִּרְשׁ הַפְסוּק: "נַחְמוּ נַחְמוּ" -
הֵינּוּ: לְזָכוֹת לְהַשְׁגַּת-הַמַּקִּיפִין,
'הַשְׁגַּת-הַדַּעַת', שֶׁזֶהוּ עֶקֶר הַנֶּחֱמָה' - זֶה
זֹכִינ׳ עַל-יְדֵי שְׁנֵי בַחֲיִנוֹת, שֶׁהֵם: (א) 'צַעֲקָה'
- שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מוֹלִידִין הַמַּקִּיפִין. (ב) וְקִדְשָׁת

שַׁבַּעַת הַנְּרוֹת' - שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מַכְנִיסִים
הַמַּקִּיפִין לְפָנִים.

וְזֶהוּ: "יֹאמַר אֱלֹקֵיכֶם". "יֹאמַר" - הֵינּוּ
בַחֲיִנַת "אֲמִירָה בְּחֵשָׁא", בַחֲיִנַת
'שִׁמּוֹן' שֶׁהוּא 'בְּחֵשָׁא'. וְ'שִׁמּוֹן' הוּא בַחֲיִנַת
"שַׁבַּעַת הַנְּרוֹת" שֶׁהֵיוּ מ'שִׁמּוֹן'.

"אֱלֹקֵיכֶם" - זֶה בַחֲיִנַת "אֱלֹקִים לְאַרְמָא
קָלָא" (זוהר שם), בַחֲיִנַת
הַצַּעֲקָה' הַנִּל.

שֶׁעַל-יְדֵי שְׁנֵי בַחֲיִנוֹת אֵלּוּ, זֹכִינ׳ לְהַשְׁגַּת
הַמַּקִּיפִין, שֶׁהוּא 'הַשְׁגַּת
הַדַּעַת-הַקְדוּשׁ', שֶׁזֶהוּ עֶקֶר הַנֶּחֱמָה', בַחֲיִנַת
"נַחְמוּ נַחְמוּ" - הֵינּוּ: 'מַקִּיף' וְ'מַקִּיף'
לְמַקִּיף'.

ב.

(ח"ב פה)

'אֲגוּזִים' הַנִּקְרָאִים 'לוּזִים', רוֹמְזִים
לְבַחֲיִנַת 'לֹאֵה', שֶׁהִיא בְּעֶרְףָּה',
שֶׁהִיא 'נִקְבָּא רֹאשׁוֹנָה' (סִפֵּר חֲלֻקוֹתִים לְהַאֲרִיז"ל
פֶּרֶשֶׁת וַיֵּצֵא).

וְאַחֲרֵי-כֵן נִכְנָסִין לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא
בַחֲיִנַת: "יַעֲקֹב קָרָא בֵּית-אֵל"
(פְּסָחִים פח.). וְזֶהוּ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י (שׁוֹפְטִים א, כד):
"שֶׁדָּרָךְ לוֹז נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל".

וְזֶהוּ (ישעיה מ, א): "נַחְמוּ נַחְמוּ". שְׁתֵּי
פְּעָמִים "נַחְמוּ" גִּימְטְרִיא 'קִדְקִד',
שֶׁהוּא בַחֲיִנַת 'עֶרְףָּה' - שֶׁעַל-יְדֵי נִכְנָסִין
לְבֵית-אֵל - 'עֶרְףָּה' גִּימְטְרִיא ש"נ, רֹאשִׁי-
תְּבוּת: "שַׁבַּת נַחְמוּ".

ה.

(ספר-המדות, אמונה ח"ב ח)

הנחמה - בא על-ידי 'אמונה'.

ו.

(ספורי-מעשיות, מעשה יב מבעל-תפלה)

וכן עברתי יותר, והייתי עובר על ים של יין, וידעתי: שזה ה'ים' נעשה בודאי, מהדבורים של ה'מליץ', שהוא עומד ומדבר תנחומין לפני ה'מלך' וה'מלכה', ואחר-כך הוא חוזר פניו ומדבר תנחומין לה'בת-מלכה', ומאלו הדבורים נעשה ה'ים של יין, כמו שכתוב (שיר-השירים ז, י): "והכף ביין הטוב" - אך לא הייתי יכול למצאו.

ז.

(ספורי-מעשיות, מעשה יג מהשבועה בעטלערס)

כי יש שני צפרים, אחד זכר ואחת נקבה, והם רק זוג אחד בעולם. ונאבדה הנקבה. והוא הולך ומחפש אותה, והיא מחפשת אותו.

והיו מחפשים הרבה זה את זה, עד שנתעו, וראו שאינם יכולים למצא אחד את חברו. ונשארו עומדים, ועשו להם קנים וכו'.

ובשמיניע הלילה - אזי אלו ה'זוג צפרים', מתחילים כל אחד ואחת לילל בקול יללה גדולה מאד, כי כל אחד מילל על זוגו וכו'.

וביום, אי-אפשר לסבל השמחה שיש שם, כי ביום מתקבצים שם צפרים אצל כל אחד ואחת מהזוג הנ"ל, והם מנחמים ומשמים את כל אחד ואחת מהזוג הנ"ל, בשמות גדולות מאד מאד, ואומרים להם דברי תנחומין: "שעדין אפשר שתמצאו זה את זו!" - עד שביום אי-אפשר לסבל את גדל השמחה שיש שם וכו'.

וזהו העצם לזו שיש בערה אדם, שישאר אחר כליון הגוף, וממנו יתחדש בגין הגוף בשעת תחית-המתים. וזהו עקר נחמותינו, בחינת "נחמו נחמו" כנ"ל.

כי על הגוף נאמר (רות ג, יג): "שכבי עד הבקר", שהוא עת התחיה. "והנה בבקר והנה היא לאה" (בראשית כט, כה), הינו: 'עצם לזו' הנ"ל, שעל-ידיה נתבנה הגוף.

ג.

(עלים-לתרופה, ה' שלח תקצ"ו)

הרחמן הוא יגדר פרצתם ופרצת עמו ישראל, וינחמם ויושיעם בנחמות ציון וירושלים. אך עקר הנחמה מפל הצרות רחמנא-לצלן, הוא הדעת של התורה והצדיקים-האמתיים, כמו שכתוב (תהלים קיט, נ): "זאת נחמתי בעניי" וכו', ובמבאר על פסוק "נחמו נחמו עמי" (ישעיה מ, א - בלקוטי-מוהר"ן ח"א כא, יא).

- עניני 'נחמה' -

ד.

(ח"ב ד, בסוף)

כשהצדיק בצער ובצרה - פמה וכמה נשמות שבעולם-הזה ועולם-הבא מקוננין ומתאבלין על צערו, וגם השכינה מקוננת. כי "אפלו על דמים של רשעים השכינה מקוננת, קל-והמר על דמן של צדיקים" (סנהדרין מו.).

אבל כשזוכה ל'רפואה' - אזי 'מתנחמין' כלם, ונמשך 'שמחה' לכלם, בבחינת (ישעיה נז, יח): "וארפאהו, ואשלים נחמים לו ולאבליו" - שעל-ידי 'רפואתו', נמשך 'נחמה' לכל האבלים הנ"ל, הינו: 'שמחה'.

ת.

(חכמה ותבונה יב, ד)

שְׁמַעְתִּי מֵאֲבִי (רבי נחמן מטולטשין) ז"ל:
שְׁאֵחַר שִׁסְפַּר אֲדָמוֹר זְצוּק"ל
 אֶת הַמַּעֲשֵׂה מִח' בְּעֶרְגָּעַר' (ספורי-מעשיות,
 מעשה י מבערגער ועני) - הִיָּה אִז בֵּין אֲנָשִׁיו,
 שְׁמַחָה גְדוּלָּה וְעִצּוּמָה - וְשָׂרְרוּ אִז אֶת
 הַפְּתוּב: "כִּי נָחַם ה' צִיּוֹן" וכו' (ישעיה נא, ג).

כִּי הִבִּינוּ אִז מְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים שִׁשָּׁח
אֲחֵר־כָּךְ, הַמְּבֹאֲרִים בְּסוֹף הַמַּעֲשֵׂה:
 שְׁעִנֵּן הַבְּחוּר וְהַבֶּת־מֶלֶךְ הַמּוֹבָא שָׁם, מִרְמָז
 עַל גִּשְׁמַת מְשִׁיחַ וּבְנִסְת־יִשְׂרָאֵל, שְׁעִכְשׁוּ
 הֵם גִּפְרָדִים זֶה מִזֶּה, וְכָל בְּנִסְת־יִשְׂרָאֵל
 וְהַמְּלָכוֹת־דְּקִדְשָׁה שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵאֲתָה, נִפְלוּ
 וַיִּרְדּוּ תַּחַת יַד הַקְּלָפוֹת שֶׁל פֶּעַם הַרוּצָח,
 הַמּוֹבָא בְּפָנִים הַסְּפוּר, עַד שֶׁמִּפִּיל אִימָה
 וַפְּחַד עַל הָאָדָם מִלְּצַעֲקָה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ,
 וְאוֹמֵר לוֹ: "אִם תִּצְעַק, אֶחָנֵּק אוֹתָךְ מִיָּד!"
 וכו' וכו' (עין-שם שְׁמֵאֲרִיךְ בְּעִנֵּן מְשִׁיחַ וּבְעִנֵּן מְשִׁיחַ
 הָאֲמִתִּי).

וְעַל־כֵּל־זֹאת יִתְעַלָּה וַיִּתְגַּדֵּל עֹלָת
הָעֹלֹת וְסִבַּת כָּל הַסְּבוֹת,
 לְהַפְּךְ גַּם יְרִידוֹת פֶּאֱלָה לְעֹלִיּוֹת, וְלִסְבֵּב
 בְּגִלְגּוּלֵי סְבוֹתָיו, שְׂדִיקָא עַל־יְדֵי־זֶה יִהְיוּ
 נְתוּעֵדִים וְנִתְחַבְּרִים - וְהִיא בְּעִצּוּמָה תִּמְצָא
 אֶת הַסִּימָנִים לְהַכִּירָם עֵין בְּעֵין שֶׁהֵם
 אֲמִתִּיִּם, עַד שִׁיתְעַלּוּ וַיֵּאֱחָזּוּ לְמִקְוָמָם,
 וְהַמְּלָכוֹת תִּתֵּן לָהֶם לְעוֹלָמִי עַד: "כִּי נָחַם
 ה' צִיּוֹן" וכו'.

ט.

(עלים-לתרופה, מכתב נחמה'
 מרבי נפתלי ז"ל, תלמיד רבנו ז"ל)

אָחִי יִידִי וְאוֹהֲבִי מִנְעַר. שְׁמַעְתִּי אֲשֶׁר
עָבַר עָלֶיךָ, "שְׁמַעְתִּי וְתִרְגַּז בְּטִנִּי
לְקוֹל צִלְלוֹ שְׁפָתִי" (תבוק ג, טז), הוֹמָה לְבִי

עַל צַעֲרֶךְ הַמֶּר, צַר לִי עָלֶיךָ אָחִי, כִּי נָעַם
 אֶהְבְּתוֹ תְּקוּעַ בְּלִבִּי מִנְעוּרִינוּ, עַל־כֵּן מִר
 וּמְרוֹר צַעֲרוֹ בְּלִבִּי.

אֲךְ מְכַרְחִין לְהַתְנַחֵם, כָּמוֹ שִׁפְתוֹב (ישעיה
מ, א): "נִחְמוּ נִחְמוּ עַמִּי יֹאמֵר
אֱלֹקֵיכֶם". וְהַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית וּבְכָל אָדָם
וּבְכָל זְמַן. וְגַם עֵתָה אוֹמְרָת: "נִחְמוּ נִחְמוּ".

וּמַעַת שְׁשִׁמַּעְתִּי וּלְבִי דָוִי עַל צַעֲרוֹ, מֵאִז
לְבִי דָוִי וְרַבּוֹת אֲנָחוֹתִי בִּיזְתָּר.

אֲךְ זֹאת נִחְמָתִי, אֲשֶׁר יִדְעָתִי מִנְעַר,
וַיִּדְעָתִי: אֲשֶׁר מְשַׁרֵּשׁ בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבוֹ,
נִקְדַּת אֱמוּנָה אֲמִתִּית בְּהַשֵּׁם, וּבַתּוֹרָתוֹ,
וּבִבְחִירֵי צִדִּיקָא, אֲשֶׁר הִמָּה מַעֲיִנִי הַיְשׁוּעָה.

אֲשֶׁר בְּדַבְרֵיהֶם יְכוּלִּים לְהַתְנַחֵם
וּלְהַחְיֹת אֶת נַפְשָׁנוּ תָּמִיד, וּלְקַיֵּם
הַמִּקְרָאוֹת הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם הַתְנַחֵם
יִרְמִיָּהוּ אַחֵר צִעֲקָתוֹ בְּמִרְרוֹת דְּמִרְרוֹת,
אַחֵר כָּל־זֹאת אָמַר (איכה ג, יח-כא-כב-לב):
"וְאִמֹּר אֲבַד נִצְחִי וְתוֹחֲלָתִי מָה. זֹאת אֲשִׁיב
אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל. חֲסִדִּי ה' כִּי לֹא תָמְנוּ
וְכוֹ' וְכוֹ'. כִּי אִם הוֹגָה". אֶף־עַל־פִּי־כֵן אַחֲר־
כָּךְ (שם שם, לב; ישעיה סג, ז): "וְרַחֵם בְּרַחֲמָיו
וְכַרֵּב חֲסִדָּיו".

כֵּן יִקְיָם בָּךְ, וְגַם נְבוֹאוֹת וְנִחְמוֹת 'ישעיה'
אֲשֶׁר נִבְּא לְדוֹרוֹת (ישעיה סו, יג): "כָּאִישׁ
אֲשֶׁר אָמוּ תִנְחַמְנוּ, כֵּן אֲנִכִּי אֲנַחֲמָכֶם,
וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמוּ".

כֵּן יִקְיָם בָּךְ לְחֻזֵּק (תהלים כז, יד): ו"חֻזֵּק
וַיֵּאמֶץ לְבָבְךָ", אֲשֶׁר יִזְכֶּה לָזֶה, שִׁיזְכֶּה
לִילָךְ לִירוּשָׁלַם עִיר־הַקֹּדֶשׁ בְּרַב הַרְחָבָה,
אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

"דברו על לב ירושלים" (ישעיה מ, ב)

י.

(ח"א כ, ד)

ירושלים' - היא בחינת 'לב העליון',
בבחינת (ישעיה מ, ב): **"דברו על**
לב ירושלים".

"ישרו בערבה מסלה לאלקינו" (ישעיה מ, ג)

יא.

(ח"א נט, א)

המשתדל לקרב ולעשות נפשות - בונה
בחינת 'היכל הקדש' וכו'.
ו'היכל הקדש' שורה ומלביש הרוח החיוני
שבלב האיש הכשר, ויונק חיותו מהרוח הזה.
ועקר הלבשתו לרגלי הרוח - פי מבחינת
רגליו' נתעזר להישיר את בני
אדם לעבודת השם יתברך, בבחינת (ישעיה מ,
ג): "ישרו בערבה מסלה לאלקינו".
"מסלה דיקא, שהוא מקום הרגליו'.

וזהו בחינת (תהלים פד, ו): "מסלות
בלבבם" - שעלידי "מסלות
שבלבבם" - נתעזר להישיר בני אדם
השוכנים "בערבה ובחשך" - להישיר להם
דרך לעבודת השם יתברך.

"כל גיא ינשא" (ישעיה מ, ד)

יב.

(ח"א ד, ט)

"ויקבר אתו בגיא" (דברים לד, ו). זה בחינת
אין, כמו שכתוב (ישעיה מ, ד):
"כל גיא ינשא".

"ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר"
(ישעיה מ, ה)

יג.

(ח"א יג, בסוף)

"כל בשר יחדו" (ישעיה מ, ה) - זה בחינת
לקיטת הנפשות'.

"כי פי ה' דבר" (שם) - זה נעשה עלידי
"רוח נדיבה" (תהלים נא, יד), שהוא "פי
ה'", כמו שאמרו חז"ל (ראש השנה ו.ו): "בפיך"
(דברים כג, כד) - זו צדקה".

ומובן הדבר שמביא המקרא: "ונגלה
כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי
ה' דבר" (שם), ומביא כל המאמר בפסוק זה,
אך בעזונותינו הרבים חסר פרוש רישה
דקרא.

[הוספות מכתב יד רבנו ז"ל, השיך לתורה הזה,
הנדפס בסוף הספר: - "ונגלה כבוד ה'" (ישעיה מ, ה),
זה בחינת 'חקמה', כמו שכתוב (משלי ג, לה): "כבוד חכמים
ינחלו", בחינת 'בית המקדש', כמו שכתוב (דמקה יז, יב):
"כסא כבוד מרום מראשון" - עלידי זה: "וראו כל בשר
יחדו".

"וראו" - זה בחינת 'המשכת התורה', שהיא ראיה
טנת"א'.

"כל בשר יחדו" - זה בחינת 'לקיטת הנפשות כלם',
בבחינת (משלי יא, ל): "לוקח נפשות חכם".

"כי פי ה' דבר" - כל זה נעשה עלידי 'רוח נדיבה', שהוא
"פי ה'", כמו שאמרו חז"ל (ראש השנה ו.ו): "בפיך" (דברים
כג, כד) - זו צדקה".

יד.

(ח"א יד, ב)

עכשו הכבוד בגלות, פי עקר הכבוד אצל
העכו"ם, ואנחנו בני ישראל
שפלים ונבזים.

ולעתידי לבוא שיתגלה כבודו מבין
החשך, כמו שכתוב

"הישוב על חוג הארץ" (ישעיה מ, כב)

יז.

(ח"ב ד, בסוף)

על-ידי רגל ויום-טוב, שהוא 'התגלות-
הרצון' - נעשה בחינת הדחת
וכבוס הדמים, ואזי יכולים הדמים לסבב
בסדר.

ובשביל-זה נקרא הרגל: 'חג' - לשון
'סבוב', כמו שכתוב (ישעיה מ,
כב): "הישוב על חוג הארץ" - 'על סבוב
הארץ' - כי על-ידי הדחת וכבוס הדמים,
על-ידי-זה הם מסבבים בסדר.

"וימתחם באהל לשבת" (ישעיה מ, כב)

יח.

(ח"א ו, ה"ז)

'אהל' הוא 'רקיע', כמו שכתוב (ישעיה מ,
כב): "וימתחם באהל לשבת",
וכתיב (תהלים קד, ב): "נוטה שמים פיריעה".

"יעקב איש תם ישב אהלים" (בראשית כה,
כז), בחינת 'רקיע', כמו שכתוב:
"וימתחם באהל".

יט.

(ח"א כט, ה)

'ויעקב' שהמשיך 'לבנונית' וכו', נאמר
בו (בראשית כה, כז): "ישב אהלים",
הינו: בחינת 'שמים', כמו שכתוב (ישעיה מ,
כב): "וימתחם באהל לשבת".

(ישעיה מ, ה): "ונגלה כבוד ה'" וכו', כי אז יטו
כלם "לעבדו שכם אחד" (צפניה ג, ט) - אז
יאמרו בגוים: "לכו ונלכה באור ה'" (ישעיה ב,
ה). ו'כבוד' נקרא 'אור', כמו שכתוב (יחזקאל
מג, ב): "והארץ האירה מכבודו".

טו.

(ח"א עח)

"ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי
פי ה' דבר" (ישעיה מ, ה). הינו:
כשמיחד הדבור עם השם, שהוא 'יחוד
קדשא-ברידה' הוא ושכינתה'.

אזי: "ונגלה כבוד ה'". "כבוד" - זו
'שכינה'. הינו: שנתגלה ונתגדל
'הארת-השכינה', שהוא בחינת 'מלכות'. כי
עכשו נקטן אורה ונחלש כחה וכו', וזהו
גלות-השכינה'.

אבל על-ידי שיתקן 'פרצוף מלכות',
וייחד ה'דבור', שהוא בחינת
'מלכות' ובחינת 'שכינה' - עם השם -
יתגלה ויתגדל אורה של 'פרצוף מלכות'.

טז.

(ח"א צד)

בעוונותינו הרבים הדבור בגלות, כמו
שכתוב (תהלים צו, ג):
"ספרו בגוים את כבודו", והינו: הדבור עם
ישראל בגלות. לכן נאמר (ישעיה מ, ה):
"ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי
ה' דבר".

והינו: כשיגאלו ישראל - אז הדבור גם-
כן בביכול יהיה עם השם-יתברך.

שבת נחמו' ו'שבעה דנחמא

שמתאבלים כשחוטא חסין שלום, וכששבת
בתשובה, נאמר עלינו: "ואשלם נחומים לו
ולאבליו" וכו'.

וזהו: "נחמו נחמו" (ישעיה מ, א), "שתי
פעמים" (תנחומא דברים א; איכה דבא א,
נז; ועוד), בחינת 'תשובה על תשובה', בחינת
"שמירת שתי שבתות" (שבת קיח:), "שבהם
תלויה הגאולה" (שם).

ג.

(לקוטי הלכות, שבת ז, כב-כד)

ו"אחר תשעה-באב, קורין 'שבעה
דנחמא'" (שלחן-ערוך ארחת-חיים תכח,
ח - תוספות מגלה לא: בשם ה'פסיקתא') - כי על-ידי
האבלות של כלל-ישראל ב'שלשה
שבועות' ובתשעה-באב, על-ידי-זה נמשך
בחינת 'בנין בית-המקדש', כמו שאמרו
רז"ל (תענית ל:): "כל המתאבל על ירושלים,
זוכה ורואה בשמחתה".

במזבא בספרים (שערי-הכנסת, חג השבועות
דרוש א, ענן 'בין-המצרים'): "שבסוף
יום תשעה-באב, נצמח צמיחת קרן משיח"
(עין 'לקוטי-הלכות', ראשית-הגז ג, ח).

ואז השם-יתברך מנחם אותנו בכל מיני
נחמות, שהם 'שבעה דנחמא'
שקורין מן 'שבת נחמו' עד 'ראש-השנה',
שבהם מתחיל המתקת החרון-אף של הטא
העגל.

ועל-כן הם 'שבעה דנחמא' - בנגד
בחינת ה'א"ו שבתוך האל"ף',
שמאיר לנקודה התחתונה עתה, שהם בכללם
'שבעה' - על-ידי שממשיך האור מבחינת

א.

(ח"ב ד, ה - שבת הוא הנחמה)

'ימי-החל' הם בחינת 'עצבות'. ואפלו
המצוות שעושין בימי החל',
הם בחינת 'עצבות' וכו', כי "מט"ט
שלטנותה בימי החל'" (תקוני-זוהר ג), ו"מט"ט"
הוא בחינת 'עבד', בחינת 'עצבות'.

אבל 'שבת' הוא בחינת 'בן', ואז 'ניחא
לעלאין ותתאין', ונתעורר 'שמחה',
ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצוות של
'ששת ימי החל' מן העצבות, ונמשך
עליהם "מנוחה ושמחה" (זמירות לשבת).

בבחינת (בראשית ה, כח-כט): "ויולד בן,
ויקרא שמו נח לאמר, זה
ינחמנו' מפעשנו ומעצבון ידינו" - הינו:
בחינת 'שבת', שהיא בחינת 'בן', בחינת 'נח',
"ניחא דעלאין ותתאין" (בראשית-דבא ל, ה),
שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות,
בחינת: "זה ינחמנו" וכו'.

ב.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, יח)

וזה בחינת 'שבת נחמו' אחר 'תשעה-
באב' - כי עקר הנחמה מכל הצרות
הכוללן ב'חרבן בית-המקדש', הוא 'שבת',
שהוא בחינת הצדיק-האמת, בחינת (בראשית
ה, כח-כט): "ויולד בן, ויקרא את שמו נח לאמר
זה ינחמנו" וכו' (במזבא בלקוטי-תנינא סימן ב).

כי על-ידי-זה זוכין לתשובה, שזה עקר
הנחמה, כמו שכתוב (ישעיה נז, יח):
"ואשלם נחומים לו ולאבליו", וכמו שכתוב
ב'זהר-הקדוש': בענין המלאכים עם האדם

'צמיחת קרן משיח', שאז נתתקן ומאירה נקודה העליונה בנקודה התחתונה פראוי, על-ידי בחינת הוא"ו, שזה עקר התקון.

ובל-זה קורין קדם ראש-השנה ו'עשרת ימי תשובה' - כי עקר קדשת ראש-השנה, ו'עשרת ימי תשובה', ו'יום-כפור', הוא על-ידי השבתים אלו שקורין בהם אלו ההפטרות, כי עקר התקון על-ידי שבת.

ועל-כן "קורין אחר-כך תרתי דתיובתא" (שלחן-ערוך שם; תוספות מגלה שם), "תרתי" דיקא, בחינת תשובה על תשובה, שזה בחינת (שבת קיח:): "אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות" דיקא.

ועל-כן כל ההכנה לקדשת ראש-השנה, ו'עשרת ימי תשובה', ו'יום-כפור' - הוא על-ידי שבתות שמקדם.

כמו שאמרו רז"ל (תוספות מגלה לא: - על-פי הפסיקתא): "שתקנו לקרות קדם ראש-השנה תלתא דפרענותא בהשלש שבתים שבין המצרים, ואחר-כך שבעה דנחמא, ו'תרתי דתיובתא'".

כי עקר קדשת ראש-השנה ו'יום-כפור, הוא לזכות לתשובה, כי הם 'עשרת ימי תשובה', ועקר התשובה הוא על-ידי 'שבת' וכו'.

ד.

(לקוטי-הלכות, ערב ג, יז-יח-כט)

וזו בחינת שבת נחמו' - כי עקר הנחמה מפל הצרות, הוא שבת-קדש, שהוא בחינת הארת-הרצון.

כי עקר כל הצרות, הם צרות הנפש, שאין זוכין לעשות רצונו באמת, שזהו עקר

התכלית בעולם-זה, וחוצ מזה הכל הכל וכו'. ואין לנו שום נחמה לנחם עצמנו על צרת הנפש. שאנו רואין גדל התרחקותנו מהשם-יתברך וכו'.

ובל נחמתינו, הוא רק שבת קדש, שהוא בחינת הרצון, שעל-ידי 'שבת' אנו זוכין לרצון בשלמות לבסוף ולהשתוקק תמיד להשם יתברך יהיה איד שיהיה, וזה עקר הנחמה.

כי 'שבת נחמו' - הוא הנחמה על ה'חרבן בית-המקדש', דהינו שמתאבלין עליו 'בין המצרים', מ'שבעה-עשר בתמוז' עד 'תשעה-באב'. ועקר 'חרבן בית-המקדש' הוא בחינת 'פגם-הרצון' שהוא 'פגם-האמונה', כי ה'בית-המקדש' הוא בחינת 'הארת-הרצון' וכו'.

ועל-כן אחר אבלות והבכיה של 'בין-המצרים' ו'תשעה-באב', זוכין אחר כך ל'שבת נחמו' - 'שבת נחמו' דיקא, כי 'שבת' עקר הנחמה, כי עקר הנחמה הוא 'הארת הרצון'.

וזו זוכין על-ידי ה'בכיה', כמו שאמרו רז"ל (תענית ל:): "כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה" - כי על-ידי ה'בכיה של ישראל, על-ידי-זה זוכין לרצון, שהוא בחינת 'שמחה', כי עקר ה'שמחה' על-ידי הרצון - כי הם בוכין לשוב אליו יתברך.

ועל-ידי-זה מהפכים ה'בכיה' לרצון, ובזה בעצמו מהפכין ה'אבלות' וה'בכיה', ל'שמחה', בחינת (ישעיה סו, י): "שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה" - כי עקר ה'שמחה', הוא על-ידי 'הארת-הרצון'.

ה.

(לקוטי־הלכות, שו"מ רש"י ד, ט)

וְאַחֲרֵיכֵן קוֹרִין וְאַתְחִנֵּן בְּשַׁבַּת נְחֻמוֹ,
כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹצֵר מִתַּנְתַּ
חֲנָם שֶׁהַמְּשִׁיךְ מִשְׁהַרְבֵּנוֹ בְּרַבּוּי תַּפְלוּתוֹ
שֶׁהַתַּפִּלָּה לָבֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַכֹּל הִיא
בְּכַח הָאוֹצֵר מִתַּנְתַּ חֲנָם, כִּמּוֹ שֶׁמִּבְּאֵר
בְּהַתּוֹרָה (לקוטי־מוֹהַר"ן ח"ב עח).

וְעַל־יְדֵי־זֶה אֶהְיֶה־פִּי שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ לֹא
בֹּא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, אֶהְיֶה־
פִּי־כֵן עַל־יְדֵי־זֶה הַמְּשִׁיךְ עָלֵינוּ הָאוֹצֵר
מִתַּנְתַּ חֲנָם, שֶׁזֶּה עֵקֶר נְחֻמָּתֵנוּ בְּעֵת גְּלוּתֵנוּ
מֵאֲרָצֵנוּ.

כִּי עֵתָה עֵקֶר חֵיוֹתֵנוּ עַל־יְדֵי 'הַסֵּד חֲנָם'
שֶׁמִּמְשִׁיכִין עָלֵינוּ מִשְׁהַרְבֵּנוֹ וְכֹל
הַצְדִּיקִים־הָאֲמִתִּיִּים, מִ'הָאוֹצֵר מִתַּנְתַּ חֲנָם'
שֶׁמִּחֵה אֶת כָּל הָעוֹלָם תְּמִיד, בְּכֹל מִינֵי
יְרִידוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, בְּכֹל יְמֵי הַגְּלוּת הָאֶרֶץ הַפֹּר
הַזֶּה בְּכֹלל וּבִפְרָט.

שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הַסֵּד חֲנָם, חוֹזְרִין וְעוֹשִׂין
דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל,

כְּדִי שְׁנֻזָּכָה לָשׁוּב לְאַרְצֵנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
אָמֵן.

ו.

(על־ים־לְתַרּוּפָה, עַרְב־שַׁבַּת פִּנְחָס תקצ"ד)

מִי יִתֵּן שְׁנֻזָּכָה לְהַכִּין עֲצָמֵנוּ מֵעֵתָה עַל
'שַׁבַּת נְחֻמוֹ', שְׁנֻזָּכָה לְנַחֲמָה שְׁלָמָה עַל
כָּל צָרוֹת נַפְשֵׁנוּ, שֶׁלֹּא נִסְגֹּר עוֹד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁזֶּה עֵקֶר הַנַּחֲמָה וְהִישׁוּעָה עַל הַכֹּל.

ז.

(על־ים־לְתַרּוּפָה, ג' עקב תר"ד)

בְּיוֹם ד' עַרְב תְּשַׁע־בָּאב' בָּאתִי לָפֶה
בְּשָׁלוֹם, וּבְכִינוּ בַת־שַׁעֲה־בָּאב.
וּבַחֲמֻלָּתוֹ זָכִינוּ לְשִׁמְחָה בְּשַׁבַּת נְחֻמוֹ, "כִּי
אַתָּה ה' עֲזַרְתָּנוּ וְנַחֲמָתֵנוּ" (על־פִּי תַהֲלִים פו, יז).

ח.

(על־ים־לְתַרּוּפָה, ד' עקב תר"א)

וְשִׁבְעָה דְנַחֲמָתָא פֶּבֶר הַתַּחֲלִילוֹ, וְצָרִיכִין
לְהַכִּין עֲצָמָן עַל 'רֹאש־הַשָּׁנָה'
הַקָּדוֹשׁ וְהָאִים וְנוֹרָא מְאֹד וְכו'.

שבת נחמו' אצל רבנו ז"ל

מפתח התורות הקדושות מספר הקדוש
לקוטי מוהר"ן שנאמרו ב'שבת נחמו'

- א. ח"א יב - "תהלה לך" - שבת נחמו
תקס"ג. (חיי מוהר"ן נט; פיראאות לחכמה ח"א י"ב)
- ב. ח"א כא - עתיקא טמיר וסתים - שבת
נחמו תקס"ד. (חיי מוהר"ן י"ב-נט)
- ג. ח"ב עח - בענין הנהגת הפשיטות -
שבת נחמו תק"ע. (שיחות ה"ר"ן קנג-
קנד; חיי מוהר"ן מטינט-רטו; ימי מוהר"ן ח"א נ"א)

ב.

(שיח שרפי קדש ח"א רלח)

פעם אחת ספר רבנו ז"ל מענין עולם
התהוה, ואז אמר עצה לזה:
שישבע בנקיטת חפץ כשר: "שכל ימי חיי
לא יעבר עליו אחד משלשה זמנים
הקבועים להיות אצלו. הינו: על ראש-
השנה, ועל שבועות, ועל 'שבת חנכה'!
- כי אז היה זמן קהלה לכל.

והשני זמנים אחרים ('שבועות' ו'שבת חנכה') -
היה החיוב רק על אותם שאינם
רחוקים ממקומו כל-כך.

והרחוקים - היה להם זמנים אחרים,
הינו: 'שבת שירה', ו'שבת-
נחמו' - כי אז היה רבנו ז"ל נוסע אליהם.

ג.

(שיח שרפי קדש ח"ב קנה)

בידוע: היה נהוג להתקבץ אצל רבנו ז"ל
ששה פעמים בשנה.

- עניני 'שבת נחמו' אצל רבנו ז"ל -

א.

(חיי מוהר"ן סכו)

דרבנו היה: להיות אצלו על ראש-
השנה, ועל 'שבת חנכה' ועל 'חג-
השבועות'.

והיה מצוה ומזהיר: להיות אצלו באלו
השלשה זמנים. והיה תמיד אומר
תורה נפלאה באריכות גדולה באלו הזמנים
וכו'.

אך ביותר ויותר הזהיר: להיות אצלו על
ראש השנה וכו'.

ועוד שלש פעמים בשנה אמר תורה
בקביעות. הינו: שהיה נוסע וכו'
פעם אחת בחורף, וישב שם על השלש-
סעדות, ואמר שתי פעמים תורה, הינו
ב'שבת שירה', ועוד איזה שבת. וגם בקיץ

שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה - הָיוּ נוֹסְעִים אֶל רַבְּנוּ
בְּזִמְנִים הַקְּבוּעִים, רֹאש־הַשָּׁנָה
וְשַׁבַּת חֲנֻכָּה וְשַׁבּוּעוֹת.

וְשֶׁלֶשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה - הָיָה רַבְּנוּ ז"ל
לְאִנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ, דְּהֵינּוּ: ב'שַׁבַּת־
שִׁירָה, וְכֵן ב'שַׁבַּת־נַחְמוֹ, וְעוֹד שַׁבַּת אַחַת
בַּחוּרָף (שִׁיש־אוֹמְרִים שֶׁהִיְתָה זֹאת, 'שַׁבַּת שְׁקָלִים').

ד.

(חֵי־מוֹהַר"ן נט; פֶּרֶפְרָאוֹת לַחֲכָמָה ח"א י"ב)

מֵאֲמַר 'תִּהְיֶה לְדוֹד' [לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א]
סִימָן י"ב, נֹאמַר ב'שַׁבַּת־נַחְמוֹ
תַּקֵּס"ג. וְהִמְתִּיק בְּתוֹכוֹ פֶּרוּשׁ הַפֶּסוּק (וְשַׁעֲיָה
מ, א): "נַחְמוּ נַחְמוּ" וְכו'. "נַחְמוּ נַחְמוּ",
הֵינּוּ "תֵּרִין צַדִּיקִים", 'צַדִּיק־עֲלִיוֹן' וְ'צַדִּיק־
תַּחְתּוֹן' וְכו'.

אֵךְ אַחֲר־כֵּךְ כְּשֶׁנִּתֵּן לְהַעֲתִיק אֶת הַמֵּאֲמָר
הַזֶּה מִכְּתִיבַת יָדוֹ ז"ל, כִּי מֵאֲמָר זֶה
הוּא לְשׁוֹן רַבִּינוּ ז"ל - הַשְּׁמִיט פֶּרוּשׁ
הַפֶּסוּק "נַחְמוּ נַחְמוּ" הַנ"ל, וְהֵשֵׁם יוֹדֵעַ
כּוֹנֵנֵנוּ ז"ל.

ה.

(חֵי־מוֹהַר"ן י"ב נט)

מֵאֲמַר 'עֲתִיקָא' [לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א] סִימָן
כ"א, נֹאמַר בְּדֶרֶךְ ב'שַׁבַּת־נַחְמוֹ
תַּקֵּס"ד.

ו.

(שִׁיחוֹת־הַר"ן קנג; חֵי־מוֹהַר"ן מִט־נִט־רטו;
יְמֵי־מוֹהַר"ן ח"א נ"א)

הַתּוֹרָה בְּלְקוּטֵי־תַנְיָנָא סִימָן ע"ה, בְּעֵנִין
'הִנֵּהנָת הַפְּשִׁיטוֹת', נֹאמְרָה
ב'שַׁבַּת נַחְמוֹ' בְּאוֹמָאן סְמוּךְ לַהֲסִתְלָקוֹתוֹ
(שְׁנַת תַּק"ע).

בְּאוֹתָהּ הָעֵת בְּסֻמוֹךְ לְשַׁבַּת נַחְמוֹ, נִכְנָס
לְדִירָה אַחֲרַת שָׁל וְכו' (שְׁנִסְתַּלַּק
שם). וְעַל אוֹתוֹ הַשַּׁבַּת, נִתְקַבְּצוּ כָּמָה אֲנָשִׁים
חֲדָשִׁים גַּם יְשָׁנִים שָׁבְאוּ אֵלָיו עַל שַׁבַּת־
קָדֵשׁ, וְהָיָה קְבוּץ גָּדוֹל.

עָנָה וְאָמַר: "מָה אַתֶּם נוֹסְעִים אֶצְלִי? הֲלֹא
אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ עֲתָה כָּלְל? כְּשֶׁאֲנִי
אוֹמֵר תּוֹרָה יֵשׁ לָכֶם עַל מָה לְנַסֵּעַ וּלְבֹא
אֵלַי, אֲבָל עֲתָה עַל מָה בְּאַתֶּם? הֲלֹא אֲנִי אֵינִי
יוֹדֵעַ עֲתָה כָּלְל? כִּי אֲנִי עֲתָה רַק 'אִישׁ
פְּשׁוּט' פְּרָאסְטִיק' לְגַמְרִי!"

וְהָאֲרִיךְ בְּשִׁיחָה זֹאת, וְכַפֵּל וְשֶׁלֶשׁ כָּמָה
פְּעָמִים: "שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ כָּלְל,
וְשֶׁהוּא רַק אִישׁ פְּשׁוּט לְגַמְרִי, וְשֶׁהוּא
'פְּרָאסְטִיק'!"

וְאָז אָמַר: שֶׁהוּא מַחֲיָה עֲצָמוֹ עֲתָה רַק
בְּמָה שֶׁהִיָּה בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל!

אִי־אֶפְשָׁר לְבָאֵר כָּל הָעֲנִין אֵיךְ נִתְגַּלָּה
וְנִמְשָׁכָה הַתּוֹרָה הַזֹּאת יֵשׁ
מֵאִין' בְּאַמֶּת - כִּי מִתְחַלָּה לֹא הָיָה יוֹדֵעַ כָּלְל
בְּאַמֶּת - וְנִשְׁבַּע ב'שַׁבַּת־קָדֵשׁ, וְאָמַר בְּזוֹ-
הַלְשׁוֹן: "אֲנִי נִשְׁבַּע ב'שַׁבַּת־קָדֵשׁ" - הֵינּוּ
עַל עֲנִין הַנ"ל: "שֶׁהוּא אֵינִי יוֹדֵעַ כָּלְל
עַכְשָׁיו!" - וְאָמַר בְּזֶה־הַלְשׁוֹן: "דָּא שְׁוֹעֵר
אֵיךְ בֵּי שַׁבַּת" [כָּאן אֲנִי נִשְׁבַּע בְּשַׁבַּת].

וּבְאַמֶּת אָמַר עַל־עַצְמוֹ: "שֶׁהֵאִינוּ יוֹדֵעַ
שָׁלוֹ הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא" וְכו',
וְעֲתָה סֵפֶר הַרְבֵּה: "אֵיךְ שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ עֲתָה
כָּלְל".

וּמִתּוֹךְ שִׁיחָה זֹאת, הִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְבָאֵר
כָּל עֲנִין הַנּוֹרָא הַהוּא (הַתּוֹרָה הַנ"ל):
אֵיךְ מַחֲיָה אֶת־עַצְמוֹ בְּעֵת הַפְּשִׁיטוֹת
מִה' דֶּרֶךְ שָׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשַׁבָּה מְחִיין אֶת

כל הפשוטים שבעולם (שקורין פראסטאקעס),
הן לומדים ובעלי-תורה בעת שבטלים מן
התורה, הן אנשים פשוטים. אפלו אמות-
העולם צריכים לקבל חיות וכו' וכו' (פמבאר כל
זה בתורה הנ"ל).

ובתורה-זה נכלל מה שנבנס לדירה הנ"ל,
כי מבאר שם: "וגם עכשו פאן
בחויץ-לארץ באין ישראל לפעמים למקום"
וכו'.

ואחר-כך היה מדבר ומשיח עמנו הרבה
בשמחה גדולה, ובחן אמת
נפלא ונורא מאד מאד. וישב כל הסעודה
בשמחה רבה, ודבר והשיח הרבה עמנו, וחזק
אותנו מאד מאד בכמה וכמה לשונות.

ואז צעק מעמק הלב: "געוואלד זייט
איין נישט מייאש! [אפה אל תיאשו את
עצמכם]. ומשך מאד תבת 'געוואלד' [אפה]
בדרך המזהיר וצועק מעמק הלב. ואמר
בזה-הלשון: "קיין יאוש איז גארנישט
פארהאנדן!"

ואי-אפשר לציר הרמזים שרמז לנו
בתנועותיו הקדושים, איך
להתחזק עד אין קץ ותכלית. והתפאר
בעצמו שהוא עתה בשמחה גדולה. ואמר:
"שהוא ביראה ובשמחה". ואמר בלשון
אשכנז: "איך בין היינט פרום פרייליך" [אני
היום גרא ושמח].

ולציר ולבאר החן האמת והיפי והפאר
והקדשה והיראה והשמחה של
אותו השבת, לא יספיק כל עורות אילי-
נביות לבאר.

ואז ראינו ישועת-השם ונפלאותיו
ונוראותיו העצומים שהוא חומל על
עמו ישראל בכל-עת, שמתוך העלמה

והסתרה כזאת, נתהפך לרצון כזה. שבתחלה
לא היה יודע כלל באמת, ומתוך 'אינו יודע'
כזה, בא לידי 'התגלות' כזה.

אחר-כך ביום-ראשון שכתבתי זאת
התורה, והבאתי הכתב לפניו
וכו'. והסתכל וראה בו כל מה שכתוב עד
הסוף.

אחר-כך ענה ואמר: "מה זה כתבת? הלא
זה שיחתי לי בעצמי" [וואס האסטו
דא אויפגעשריבן? דאס האב איך מיר אזוי געשמועסט] -
והדברים עתיקים [עין עוד בפנים באריכות
בשיחות-הר"ן ובחיי-מוהר"ן ובימי-מוהרנ"ת].

ד.

(שיחות-הר"ן קנד - שיך לתורה ח"ב ע"ח הנ"ל)
שמעתי בשמו שאמר: שעקר מה שהגיע
למדרגתו, הוא רק על-ידי ענין
'פראסטיק' (פשיטות), שהיה מדבר הרבה
ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים
הרבה בפשיטות. ועל-ידי-זה דיקא הגיע
למה שהגיע.

והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה
בבחינת 'פראסטיק' באמת. ואמר:
"איי איי פראסטיק!"

גם אמר: שדבר עם כמה צדיקים גדולים,
ואמרו גם-כן: שלא הגיעו למדרגתם
בי-אם על-ידי ענין 'פראסטיק', שעסקו
בעבודתם בפשיטות גמור בהתבודדות
ושיחה בינו לבין קונו וכו' - אשרי להם.

ח.

(שיחות-הר"ן ריא)

היה מתלוצץ מאד מהחולקים עליו
ואומרים: "שתורתו קבל מזקנו רבי
נחמן הארידענקיר" ז"ל".

ט.

(חיי-מוהר"ן קסב)

וְנִסֵּעַ אֶז עַל ה' אוֹקְרִינֵנֶע' בְּדַרְכּוֹ שֶׁהִיא
 נִסֵּעַ תָּמִיד ל'טְשַׁעְהָרִין' עַל 'שַׁבַּת-
 נַחְמוֹ', וּבְדַרְךְ בְּקִהְלַת לַאֲדִיזוֹן, וְדַבָּר עִם
 אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ שֵׁישׁ שָׁם: "שֶׁהוּא מְכַרְח
 לְהַסְתַּלַּק"! - וְדַבָּר עִמָּהֶם גַּם-כֵּן מֵעַנִּין
 ה'שִׁשִּׁים גְּבוּרִים' שֶׁהוּא צָרִיד וְכו'.

י.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א א)

בְּשַׁנַּת תַּקנ"ג ב'שַׁבַּת-נַחְמוֹ' - הָיוּ
 הַנְּשׂוּאִין שְׁלִי (שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל)
 בְּקִהְלַת-קֹדֶשׁ 'שְׂאֲרִיגְרָאד'.

וְאָמַר בְּדַרְךְ-צָחוּת: כַּמָּה הֵיטִיב עָמִי זְקֵנִי,
 שֶׁהִשְׁאִיר לִי תוֹרוֹת כָּאֵלוֹ, מְכוּן
 מִמֶּשׁ לְכָל עֵינִין וְעֵינִין שִׁיהִיה מֵעַנִּינָא
 דִּיּוֹמָא. וְכַפִּי מַה שֶּׁצָּרִיכִין הָאֲנָשִׁים
 הַשּׁוֹמְעִים, כְּגוֹן עַל 'שַׁבַּת-חֲנֻכָּה' מִחֲנֻכָּה,
 וְעַל 'שַׁבַּת-נַחְמוֹ' כִּיּוֹצֵא בּוֹ וְכו', וְכָל
 הָאֲנָשִׁים עִם כָּל הַצְטָרְכוּתָם בְּנִשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת יִהְיוּ נִכְלָלִים בְּזֹאת הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ
 הָעֵת, וְכָל מַה שֶּׁעֲבַר בְּעוֹלָם אֵז וְכו'.

עֲנֶה וְאָמַר: הֵם אוֹמְרִים שֶׁתּוֹרַתִּי הִיא
 מִזְקֵנִי רַבִּי נַחְמָן ז"ל. אִם הִיא זְקֵנִי
 רַבִּי נַחְמָן בְּעֶצְמוֹ שׁוֹמֵעַ תּוֹרַתִּי, הִיא אֶצְלוֹ
 גַּם-כֵּן חֲדוּשׁ וְכו'.

לקוטי תפלות

פרשת ואתחנן

מפתח התפלות

[ה] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה להיות דבוקים תמיד בהשם - יתברך (ח"א לח).

[ו] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה להיות דבוקים תמיד בהשם - יתברך (ח"א מט).

[ז] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה להיות דבוקים תמיד בהשם - יתברך (ח"א עב).

[ח] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה לקיים "ואתם הדבקים בה' אלקיכם" (ח"א קב).

[ט] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה להיות דבוקים תמיד בהשם - יתברך (ח"א קיח).

[י] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה לדבקות והתלהבות במדה הראויה, ולקיים "ואתם הדבקים בה' אלקיכם" (ח"ב ט).

[יא] "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום" - שנוצפה על-ידי התפלה להתחבר

[א] "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר וגו'" - שנוצפה להתפלל בדבקות גדול; וגם כשאין אנו זוכים לזה, נוצפה על-כל-פנים להתפלל בכל פחינו וכונתנו. ונוצפה להאמין: שפשוטתפלל בדבקות, יעלו אז גם כל התפלות שהתפללנו שלא בדבקות (תפלות ויתחננו ח"א ז).

[ב] "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר וגו'. אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" - שנוצפה לעבר על כל המניעות ועפובים, ולנסע ולבא בשלום לארץ-ישראל; ונוצפה על-ידי 'קדשת ארץ-ישראל', לשפר 'מדת הפעם'; ונוצפה ל'אריכת-אפים' (ח"א פד).

[ג] "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר וגו'. אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" - שנוצפה לבא לארץ-ישראל, ארץ אשר משה רבנו התפלל תקט"ו תפלות לבא לשם (ח"ב לד).

[ד] "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר וגו'. אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" - שנוצפה ל'אוצר מתנת חנם', בכח וזכות הצדיקים הגדולים שזכו לחתור ולהמשיך ה'אוצר מתנת חנם' לכל באי עולם; ושנוצפה לעלות לארץ-ישראל; ושנוצח עצמנו בכל-מצב: "שאיין שום יאוש בעולם כלל!" (ח"ב לט).

וְלִהְיֶינָם בְּהַשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ, בְּתַכְלִית הַדְּבָקוֹת
בְּשִׁלְמוֹת (ח"ב מג).

[יב] "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כָּלְכֶם
הַיּוֹם" - שְׁנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מִצּוֹת בְּכָל יוֹם, וְעַל-
יָדָם נִהְיָה דְּבָקִים לַהַשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ (תַּפְלוֹת-הַבְּקָר ט).

[יג] "וּשְׁמֹרֶתֶם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הוּא חֻכְמַתְכֶם
וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים, אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה, וְאָמְרוּ רַק עִם חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי
הַגָּדוֹל הַזֶּה" - שְׁנִזְכָּה לְהוֹלִיד גּוֹפִים זָפִים
וְקַדוּשִׁים, שִׁיְהִיו רְאוּיִם לְקַבֵּל נְשִׁמוֹת גְּדוּלוֹת
וְקַדוּשׁוֹת, שִׁיִּזְכּוּ לַהֲשִׁיג 'סוּד-הַעֲבוּר' (ח"א סא).

[יד] "כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִּים אֵלָיו,
כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו" - שְׁנִזְכָּה לְהֵאֱמִין
שֶׁהַשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ הוּא טוֹב לְכָל, לְכָל הַדְּבָרִים
שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים, וְנִזְכָּה לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו עַל כָּל
מִשְׁאָלוֹתֵינוּ, וְהַשְׁתַּדְּלוּתָנוּ יִהְיֶה רַק אֵלָיו -
שֶׁהוּא קְרֹב אֵלֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו (תַּפְלוֹת-
וְתַחֲנוּנִים, הַשְּׁמָטָה לְלִקּוּטֵי-תַפְלוֹת' ח"א יד).

[טו] "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ" - שְׁנִזְכָּה לְזַכֵּר הַיֵּטֵב, כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
וְעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם, בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא-דְאַתִּי;
וְלְזַכֵּר הַשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ תָּמִיד; וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח שׁוּם דְּבָר
מִמִּשְׁנַתָּנוּ; וְנִזְכָּה לִשְׁכַּח לְגַמְרֵי כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת-
חִיצוֹנִיּוֹת, וְחֻכְמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת (ח"א לו).

[טז] "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ" - שְׁנִזְכָּה לְסַלֵּק ה'שְׁכַּחָה'; וְנִזְכָּה
לְזַכֵּר דְּקַדְשָׁהּ, לְזַכֵּר כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה-
הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח דְּבָר מִמִּשְׁנַתָּנוּ
לְעוֹלָם (ח"א מו).

[יז] "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ" - שְׁנִזְכָּה לְזַכֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה;
וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח דְּבָר מִמִּשְׁנַתָּנוּ. וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח אֶת
הַדְּבָרִים שְׂרָאֵינוּ וּשְׁמַעְנוּ מִהַחֲכָמִים-הָאֱמִתִּיִּים
(ח"א נד).

[יח] "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ" - שְׁנִזְכָּה לְזַכֵּר דְּקַדְשָׁהּ, לְזַכֵּר הַיֵּטֵב
כָּל הַדְּבָרִים שֶׁל הַצְּדִיקִים-אֱמִתִּיִּים, שִׁשְׁמַעְנוּ
מִפִּיהֶם וְרָאִינוּ בְּסִפְרֵיהֶם; וְכָל מָה שֶׁשִּׁכַּחְנוּ,
תִּזְכְּרֵנוּ; וְנִזְכָּה לְחַזֵּר כָּל דְּבָר, לְפָחוֹת ק"א
פְּעָמִים; וְלֹא נִשְׁכַּח אֶפְלוּ דְּבוּר אֶחָד מִמִּשְׁנַתָּנוּ,
כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ לְעוֹלָם (ח"א קלא).

[יט] "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ" - שְׁנִזְכָּה
לְהוֹדִיעַ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים, אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ
(ח"א נג).

[כ] "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ" - שְׁנִזְכָּה לִידַעַ
אִיךָ לְהִתְנַהֵּג עִם בְּנֵינוּ מִקְטְנוּתָם, לְשִׁמְרָם מִן
הַפְּתוֹת הָרָעוֹת, וּלְחַנֵּכֶם לְטוֹבָה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר
וְהָאֱמֶת, בְּתַמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת, כְּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ
מֵאֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים; וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ
לְבָנֵינוּ וְדוֹרוֹתֵינוּ, וּלְדוֹרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּל
מַעֲשֵׂי יְהוָה הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ (ח"א צ).

[כא] "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ" - שְׁנִזְכָּה
לְהַעֲמִיד בָּנִים וְתַלְמִידִים, וּלְהַכְנִים בָּהֶם ה'דַּעַת-
דְּקַדְשָׁהּ; וְנִזְכָּה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵרֵינוּ וּבְנֵינוּ
בִּירְאֵת-שְׁמַיִם; וְהֵם יִזְכּוּ לְהוֹלִיד בָּנִים וְתַלְמִידִים
רַבִּים, לְהָאִיר בָּהֶם ה'דַּעַת-הַקְּדוּשׁ' שִׁשְׁמַעְנוּ
וּקִבְּלָנוּ; וְכֵן מְדוּר לְדוֹר לְעוֹלָם (ח"ב ז).

[כב] "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ" - שְׁנִזְכָּה
לְהוֹדִיעַ לְבְנֵינוּ וּלְבְנֵי בְנֵינוּ וּלְכָל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל -
אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ
(ח"ב מב).

[כג] "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ"; "וּשְׁנַנְתֶּם
לְבָנֶיךָ" - שְׁנִזְכָּה שִׁישְׁאָר מֵאַתָּנוּ ה'שְׁאָרֵת הַדַּעַת-
דְּקַדְשָׁהּ, בְּבָנֵינוּ וְיוֹצְאֵי-חֻלְצֵינוּ (תַּפְלוֹת-וְתַחֲנוּנִים,
הַשְּׁמָטָה לְלִקּוּטֵי-תַפְלוֹת' ח"א כא).

[כד] "כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא, אֵל קָנָא" -
שְׁנִזְכָּה לְקַבֵּל חֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת דְּקַדְשָׁהּ,
מִרַבּוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר דְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵינוּ

"אש אכלה"; ואשם הקדוש לא תכבה לעולם ועד
(ח"א קיח).

[כה] "ובקשתם משם את יהוה אלהיך ומצאת, כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך" - שנזכה להתקרב להשם, ממקום שאנחנו נמצאים שם עכשיו בעת הזאת; ונזכה לבקש אותו תמיד, בכל המקומות שאנחנו נמצאים שם; ויהיה נמצא עמנו תמיד, ויקרב אותנו ברחמי (ח"א לג).

[כו] "אתה הראת לדעת, כי ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו" - שנזכה לדעת דקדשה, לדעת בידיעה שלמה, אלהותו ומלכותו (ח"ב ז).

[כז] "וידעת היום והשבת אל לבבך, כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד" - שנזכה להמשיך הדעת הקדושה לתוך הלב, ולקיים: "וידעת היום והשבת אל לבבך" (ח"ב א).

[כח] "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", "זכה נעשית לו סם-חיים, לא זכה נעשית לו סם-מיתה" - שנזכה שיהיה נעשה אצלנו מלמוד התורה, 'סם-חיים'; ולהנצל שלא יהיה נעשה חס-ושלום אצלנו מלמוד התורה, 'סם-מות'; שלא יהיה נכנס בלבנו שום התנגדות על צדיקי-אמת, על-ידי למודינו; ושום הרהורים וקשיות על צדיקי-הדור האמתיים (ח"א יב).

[כט] "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", "זכה נעשית לו סם-חיים, לא זכה נעשית לו סם-מיתה" - שנזכה להוציא בפנינו, ה'פסופין-הטובים'; ולעשות על-ידי-זה 'נקדות' ל'אותיות-התורה', ולצייר ה'אותיות' לטוב; ויהיו נעשים אצלנו כל דברי-התורה, 'סם-חיים' (ח"א לא).

[ל] "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", "זכה נעשית לו סם-חיים, לא זכה נעשית לו סם-מיתה" - שנזכה להתקרב להצדיק הגדול והרב-האמת, שהוא צדיק חסיד ולמדן; ולשמע תורה מפיו; ויהיו דברי-התורה שלו נעשין אצלנו 'סם-חיים'; ויהיה כל למודינו

להעולם, בבחינת 'סם-חיים', שיהיו נעשין על-ידם 'פעלות-טובות' בעולם (תפלות-ותחנונים, השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"א לא).

[לא] "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", "זכה נעשית לו סם-חיים, לא זכה נעשית לו סם-מיתה" - שנזכה לשמע חדושי-תורה, מפי צדיקים-אמתיים, ויהיה נעשה אצלנו מחדושי-תורתם, 'סם-חיים'; ונזכה לצייר ה'אור-הפשוט', בבחינת 'ברכה וטוב' (ח"א לו).

[לב] "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", "זכה נעשית לו סם-חיים, לא זכה נעשית לו סם-מיתה" - שנזכה שכל האדים והאורים שנשאוב מהתורות של הקטנים במעלה, יהיה נעשה אצלנו מהם, 'סם-חיים' (ח"א קיט).

[לג] "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", "זכה נעשית לו סם-חיים, לא זכה נעשית לו סם-מיתה" - שנזכה להתקרב ל'צדיקי-אמת' 'רופאי-הנפשות', שיודעים להלביש 'אור-התורה', באפן שלא יהיה נעשה אצלנו 'סם-מות' חס-ושלום, רק 'סם-חיים' ו'רפואה-שלמה' (תפלות-ותחנונים ח"א כג).

[לד] "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" - מצות 'קריאת-שמע' - שנזכה להנצל מ'הרהורים-רעים', על-ידי אמירת שני פסוקים 'שמע' ו'ברוך שם', ולהוריד דמעות באמירתם (ח"א לו).

[לה] "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" - מצות 'קריאת-שמע' - שנזכה למסור נפשנו על 'קדושת-השם', בשעת 'קבלת על מלכות-שמים' (ח"א פז).

[לו] "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" - מצות 'קריאת-שמע' - שנזכה למסור נפשנו על 'קדושת-השם', בשעת 'קבלת על מלכות-שמים' (ח"א צה).

[לז] "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" - מצות 'קריאת-שמע' - שנזכה לפני 'יציאת-הנשמה', לקרות 'קריאת-שמע', ולקבל 'על מלכות-שמים' (ח"א קמו).

[לח] "שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" - מִצְוֹת 'קְרִיאַת־שְׁמַע' - שְׁנֹזָפָה לומר 'קְרִיאַת־שְׁמַע', וְלִקְבֹּל 'עַל מַלְכוּת־שָׁמַיִם' בְּאַהֲבָה; וְנֹזָפָה לְהַאֲרִיךְ בְּדִלִי"ת שֶׁל אֶחָד, שֶׁעַל־יְדִיזָה נֹזָפָה לְאַרְיֵכַת־יָמִים (תפלות־הַבְּקָרוֹ).

[לט] "וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ" - מִצְוֹת 'אַהֲבַת־הַשֵּׁם' - שְׁנֹזָפָה לְקַיֵּם בְּשִׁלְמוּת, מִצְוֹת 'וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ', "שִׁיְהִיָּה שֵׁם־שָׁמַיִם מְתָאֵהֵב עַל־יְדִינוּ"; וְעַל־יְדִיזָה יְהִיָּה לָנוּ פְּרִנָּסָה בְּרוּחַ, בְּלִי יְגִיעָה וְטֶרַח (ח"א עה).

[מ] "וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ" - מִצְוֹת 'אַהֲבַת־הַשֵּׁם' - שְׁנֹזָפָה לְקַיֵּם מִצְוֹת "וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ", שֶׁהִיא שְׂרֵשׁ כָּל הַמִּצְוֹת, עַד שִׁיְהִיָּה שֵׁם־שָׁמַיִם מְתָאֵהֵב עַל־יְדִינוּ (תפלות־וְתַחֲנוּנִים ח"א ד).

[מא] "וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ", "בְּשִׁנִּי יִצְרִיךָ, בִּיצֶר־טוֹב וּבִיצֶר־רָע" - שְׁנֹזָפָה לַעֲבֹד הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּלִבְבִּי שָׁלֵם, "בְּכָל לִבְבִּנוּ נִפְשֵׁנוּ וּמַאֲדֵנוּ", "בְּשִׁנִּי יִצְרֵנוּ"; וְנֹזָפָה לְהַנְצִיל מִכָּל מִינֵי פְּפִירוּת; וְנֹזָפָה לְלַמֵּד 'סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים'; וְלִידַע הַהִכָּרְעָה בְּיָדֵינוּ־הַתּוֹרָה; וְנֹזָפָה שִׁיְהִיָּה שְׁלֹם בַּעֲצָמֵנוּ, שֶׁלֹּא יְהִיָּה חֶלֶק לַבָּנוּ (ח"א סב).

[מב] "וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ", "בְּשִׁנִּי יִצְרִיךָ, בִּיצֶר־טוֹב וּבִיצֶר־רָע" - שְׁנֹזָפָה לַעֲבֹד הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁנִּי יִצְרֵנוּ, לְהַכְנִים הַתְּלַהּבוֹת אֲשֶׁר הִיצֶר־הָרָע, לְתוֹךְ תּוֹרָה וְתַפְלָה וְעִבּוּד־תְּהִיָּה שָׁלֵם, וְלֹא לְתַאוּת וְהִנָּאֵת הַגּוֹף (תפלות־וְתַחֲנוּנִים ח"ב ד).

[מג] "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצּוֹךְ הַיּוֹם", "בְּכָל יוֹם יְהִי בְּעֵינֶיךָ פְּחָד־שֵׁם" - שְׁנֹזָפָה לְהַתְחִיל בְּכָל יוֹם עֲבוּד־תְּהִיָּה מִחֲדָשׁ, כֹּאֲלוֹ לֹא הִתְחַלְנוּ עַדִּין מַעוֹלָם; וְלֹא נָפַל לְזַקְנָה' (ח"א סב).

[מד] "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצּוֹךְ הַיּוֹם", "בְּכָל יוֹם יְהִי בְּעֵינֶיךָ פְּחָד־שֵׁם" - שְׁנֹזָפָה לְחַדֵּשׁ עַצְמָנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, לְהַתְחִיל בְּכָל־פַּעַם מִחֲדָשׁ; וְלְהַנְצִיל מ'זַקְנָה דְּסִטְרָא־אַחֲרָא', שֶׁלֹּא תִהְיֶה הָעֲבוּדָה זַקְנָה וְיִשְׁנָה אֲצִלָּנוּ לַעוֹלָם; וְלַחֲזֹק עַצְמָנוּ בְּכָל־עַתָּה לְחַדֵּשׁ ה'רְצוֹן־דְּקַדְשָׁה' (ח"ב ד).

[מה] "וְדַבַּרְתָּ בָּם" - שְׁנֹזָפָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, עַד שִׁיְהִיָּה הַגּוֹף בָּטֵל לְגַמְרֵי כָּאִין וְאַפִּס; וְיִהְיֶה נֶעֱשִׂין מִכָּל הַטְּפֵי דָמִים, דְּבוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה (ח"א צד).

[מו] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"א לה).

[מז] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"א לח).

[מח] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"א נד).

[מט] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"א סט).

[נ] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"ב ה).

[נא] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (תפלות־וְתַחֲנוּנִים, הַשְּׁמָטָה לְלִקּוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב ה).

[נב] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"ב כא).

[נג] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"ב כט).

[נד] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"ב לג).

[נה] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (ח"ב לה).

[נו] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (תפלות־הַבְּקָרוֹ ד).

[נז] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (תפלות־הַבְּקָרוֹ ו).

[נח] "וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ" - מִצְוֹת תַּפְלִין (תפלות־הַבְּקָרוֹ ט).

[נט] "וְכַתְּבֶתֶם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ" - מִצְוֹת מְזוֹזָה; "וְלֹא תַחֲמַד וְכוּ', וְלֹא תִתְאַוֶּה" - שְׁנֹזָפָה לְקַיֵּם 'מִצְוֹת מְזוֹזָה' בְּשִׁלְמוּת, וְלְהַנְצִיל עַל־יְדִיזָה מ'חֲמַדָּת וְתַאוּת מְמוּן' (ח"א כג).

[ס] "וּצְדָקָה תְּהִיָּה לָנוּ, כִּי נִשְׁמָר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ כְּאִשְׁרֵינוּ" - שְׂנוּזָה לַתֵּן הַרְבֵּה צְדָקָה לַעֲנִיִּים-הַגּוֹנִים, בְּלִי שְׂמָרִים וּפְנִיּוֹת; וְנִזְכָּה לַהֲנַצֵּל מֵעֲנִיִּים שְׂאִינֵם-הַגּוֹנִים,

וּמִצְדָּקוֹת הָרַעוּת; וְנִזְכָּה ל'מִדַּת הָאֱמֶת', וְלַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת לְשִׁמְךָ לְבַד, בְּלִי שׁוּם פְּנִיּוֹת; וְלִהְיוֹת "הַצֵּנֵעַ לִכְתּ", לְדַקְדָּק בְּכָל הַמִּצְוֹת בִּינֵינוּ לְבִין קוֹנֵנוּ, לַעֲשׂוֹתָם בְּשִׁלְמוֹת, לְשִׁמְךָ לְבַד (ח"א עט).

נִגְדָּךְ. תָּבוֹא לִפְנֵיךָ תִּפְלָתִי, הִטָּה אֲזֻנְךָ לְרִנָּתִי". וְנֹאמַר: "אֲבָרְכָה אֶת יְהוָה בְּכָל עֵת, תָּמִיד תִּהְלֶתוּ בְּפִי". וְנֹאמַר: "בְּכָל יוֹם אֲבָרְכְּךָ, וְאֵהֲלִלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד".

⊗ [א] תפלות-ותחנונים ח"א ז ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א צט, 'ואתחנן')

"וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר וְגו'"

(דברים ג, כג)

שְׂנוּזָה לַהֲתַפְלֵל בְּדַבְּקוֹת גָּדוֹל; וְגַם כְּשֶׁאֵין אָנוּ זוֹכִים לָזֶה - נִזְכָּה עַל-כָּל-פָּנִים לַהֲתַפְלֵל בְּכָל כּוֹחֵנוּ וּכְוִנָּתֵנוּ. וְנִזְכָּה לַהֲאֲמִין: שֶׁכְּשֶׁנִּתְפַּלֵּל בְּדַבְּקוֹת, יַעֲלוּ אִזְּגָם כָּל הַתַּפְלוֹת שֶׁהִתְפַּלְלָנוּ שְׁלֹא בְּדַבְּקוֹת

"אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תִּהְלֶתְךָ". רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנִי לַהֲתַפְלֵל לִפְנֵיךָ תִּפְלָתִי, בְּכוּנָה גְּדוֹלָה וּבְדַבְּקוֹת גְּדוֹל, וְתִהְיֶה תִּפְלָתִי שְׂגוּרָה וּמְרֻצָּה בְּפִי.

וְאִפְלוּ בָּעֵת שֶׁאֵין אָנִי זוֹכֶה לַהֲתַפְלֵל בְּדַבְּקוֹת אֱמֶתִי כְּרָאוּי, תִּזְכְּנִי לַהֲתַפְלֵל לִפְנֵיךָ עַל-כָּל-פָּנִים בְּכָל כּוֹחִי וּכְוִנָּתִי, וְאִזְכָּה לַהֲכָנִים כָּל כּוֹחִי וּכְוִנָּתִי לְבָבִי בְּדַבּוּרֵי הַתַּפְלָה.

וְאִזְכָּה לַהֲאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, וּלְבַטֵּחַ בְּחִסְדְּךָ הַגָּדוֹל, שֶׁכְּאִשְׁרֵנוּ תַעֲזָרֵנִי לַהֲתַפְלֵל לִפְנֵיךָ בְּדַבְּקוֹת גְּדוֹל כְּרָאוּי, וְתִהְיֶה תִּפְלָתִי שְׂגוּרָה בְּפִי, אִזְ יַעֲלוּ לִפְנֵיךָ כָּל הַתַּפְלוֹת, עִם הַתַּפְלָה הַהִיא שֶׁאִזְכָּה לַהֲתַפְלֵל אִזְ כְּרָאוּי, וְעַל-יְדֵי-זֶה אִזְכָּה לַהֲתַחֲזֵק תָּמִיד בַּעֲבוּדַת הַתַּפְלָה.

וַיִּקְרָם מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, יוֹם צַעֲקָתִי בְּלִילָה

⊗ [ב] לקוטי-תפלות ח"א פד ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קנה, 'אריכת-אפים על-ידי ארץ-ישראל')

"וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר וְגו'. אֶעֱבְרָה

נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" (דברים ג, כג-כד)

שְׂנוּזָה לַעֲבֹר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְעִכּוּבִים, וְלִנְסֹעַ וּלְבֹא בְּשִׁלּוּם לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל; וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי 'קִדְּשֵׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', לְשַׁבֵּר 'מִדַּת הַפֶּעַם'; וְנִזְכָּה לְאֶרֶיכַת-אִפִּים

אֲנִי יְהוָה, רַחֲמָן מְלֵא רַחֲמִים, חֲסִדִּין מְלֵא חֲסִדִּים, טוֹב מְלֵא טוֹבוֹת, צַדִּיק מְלֵא צְדָקוֹת, מוֹשִׁיעַ מְלֵא יִשׁוּעוֹת.

"חֲיִיבִיכָה בְּרִצּוֹנְךָ" עַמִּי, וְתֵן לִי בְּרַחֲמִים וְחִסֵּד וּבְמִתְנַת-חֲנֹם, שֶׁאִזְכָּה מִהֲרָה לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, לְאֶרֶץ-הַקְּדוּשָׁה, הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִרְשׁוּ אֲבוֹתֵינוּ, הָאָרֶץ אֲשֶׁר כָּל הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים נִכְסְפָה וְגַם כָּלִתָּה נִפְשָׁם לַהֲיוֹת שָׁם, וְרַבָּם בָּאוּ לָשֵׁם וְתִקְּנוּ שָׁם מֵה שֶׁפָּעֲלוּ, וְזָכוּ שָׁם לְמָה שֶׁזָּכוּ.

הַכֹּל עַל-יְדֵי 'קִדְּשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל', שֶׁהִיא נִקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

אֲשֶׁר טַרַח וַיַּגַּע אֲבֵרָהֶם אֲבִינוּ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם, יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה מְאֹד,
וְהַבֵּיט - וְרָאָה - וְהִבִּין - וְחָקַר - וְחָקַק -
וְחָצַב - וּמָדַד - וְשָׁקַל - וּמָנָה.

עַד שֶׁגָּלָה לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ אֶת הָאָרֶץ
הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, שֶׁהִיא יְסוּד נִקְדָּת
הַקְדוּשָׁה, יְסוּד הָאֱמוּנָה, וְהַבְטִיחוּ
לְהַנְחִיל אוֹתָהּ לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו לְדוֹרוֹתָם.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלַי לְמַעַן שְׁמֹךְ, וְזַכְנִי
בְּזִכּוֹתַי וְכַחוֹ, וּבְזִכּוֹת כָּל
הַצַּדִּיקִים שֶׁזָּכוּ לְבֹא לְשֵׁם, שְׁאֲזָכָה גַם
אֲנִכִּי הַנִּבְזָה וְהַפְּחוֹת בְּתַכְלִית שְׁאִין
פְּחִיתוֹת אַחֲרָיו, לְדַלֵּג וּלְקַפֵּץ מֵהֶרָה, עַל
כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהָעֹכָבוֹיִם וְהַסִּכְסוּכִים
הַמוֹנְעִים מִלְּנַסֵּעַ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, לְשֹׁבֵר
הַכָּל מֵהֶרָה, וְלִבְּאֵי בְּזִרְיוֹת גְּדוֹל לְאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשָׁה.

נָא אָבִי אֲב הַרְחֵמֵן, הַמְּרַחֵם רַחֵם עָלַי,
רַחֵם עַל עָנִי וְאֲבִיוֹן כְּמִנִּי הַפּוֹרֵשׁ
כְּפִיו נִגְדָּה, מִבִּקֵּשׁ וְשׂוֹאֵל צְדָקָה וּמִתַּנַּת-
חֲנָם לְבַד.

וְגַם זֶה אֵינִי זֹכֵה לֵאמֹר בְּאַמֶּת, מַעֲצָם
בְּלִבּוֹל וְעִכְרִית דַּעְתִּי, כְּאֲשֶׁר נִגְלָה
לְפָנַי אֲדוֹן מְלֹא רַחֲמִים. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן,
אֲנִי מַצְפֶּה לִישׁוּעָתְךָ וְטוֹבָתְךָ, וְחִסְדֶּיךָ
הַרְבִּים, וְצַדִּיקוּתֶיךָ הַנּוֹרְאוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת.

חֹם וְרַחֵם עָלַי, וְהַבִּיאֵנִי לְשָׁלוֹם מֵהֶרָה
לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְחִזַּק וְאַמֵּץ דַּעְתִּי
וְלִבִּי, שְׁאֲזָכָה לַעֲבֹר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהָעֹכָבוֹיִם וְהַבְּלִבּוֹלִים, וְעַל כָּל מְנִיעוֹת
הַמָּוֶה.

וְתַשְׁפִּיעַ לִי מִמּוֹן בְּשֹׁפֵעַ עַל הוֹצָאוֹת
וְכָל הַצְטָרְכוֹת הַדֶּרֶךְ. וְאֲזָכָה
לְנַסֵּעַ בְּשָׁלוֹם וְלִבְּאֵי בְּשָׁלוֹם לְאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל, שָׁלוֹם בְּגוּפִי וּבְתוֹרָתִי וּבְמַמּוֹנִי,
שָׁלוֹם בְּלִי פֶגַע.

וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים,
וּמִכָּל מִינֵי פְגָמִים. וְלֹא יִגִּיעַ
לִי הַזֵּק חֵס־וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי הַדֶּרֶךְ הַרְחוּק
הַזֶּה, בְּשׂוֹם דְּבַר שְׁבָעוּלָם, בְּגוּף וּנְפֶשׁ
וּמִמּוֹן, לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת.

וְאַצִּא בְּשָׁלוֹם, וְאָבֹא בְּשָׁלוֹם, וְאֲזָכָה
לְפַעַל שֵׁם בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל כָּל
צָרָכִי, לְזִכּוֹת לְהַתְקַרֵּב אֵלַיךְ בְּאַמֶּת עַל-
יְדֵי 'קְדוּשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', וְלִילֵךְ וְלַעֲלוֹת
מִדְּרָגָא לְדְרָגָא בְּקְדוּשָׁה וּבְטַהֲרָה גְּדוֹלָה,
כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב.

וְתַזְכֵּנִי עַל-יְדֵי 'קְדוּשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל',
לְשֹׁבֵר מִדַּת הַפֶּעַס בְּתַכְלִית.
וְאֲזָכָה לְאַרְיִכַת-אַפִּים בְּכָל הַבְּחִינּוֹת,
שְׁאֲזָכָה לְכַבֵּשׁ כְּעִסֵּי תְּמִיד, וְלֹא אֲכַעוֹס
וְלֹא אֲקַפִּיד, שׂוֹם כְּעַס וְהַקְפָּדָה כָּלֵל, עַל
שׂוֹם דְּבַר שְׁבָעוּלָם. וְאֲזָכָה לַעֲבֹד אוֹתְךָ,
בְּאַמֶּת וּבְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, וּבְתַמִּימוֹת גְּדוֹל.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, "אַמֵּץ יָדִים רַפּוֹת,
וּבְרָפִים כּוֹשְׁלוֹת תִּאְמָץ", "אֵל
תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל".

וְכַנִּי לְבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, חֵישׁ קָל
מֵהֶרָה, וְלְזִכּוֹת שֵׁם לְכָל מֵה
שִׁיכּוּלִין לְזִכּוֹת בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מְקוֹם
אֲשֶׁר מִשָּׁה וְאַהֲרֹן מָסְרוּ נַפְשָׁם לְבֹא לְשֵׁם.

וְאֶזְכָּה לְאֵרִיכַת-אִפִּים בְּכָל הַבְּחִינוֹת,
וְלֹאֲמוֹנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת, וּלְבַטֵּל
הַפֶּעַס וְהַקְּפָדוֹת בְּתַכְלִית.

וְאֶזְכָּה לְהִיּוֹת טוֹב לְכָל, שֶׁלֹּא יִהְיֶה
בְּלִבִּי שׁוֹם צַד קִנְאָה וְשִׁנְאָה
וְהַקְּפָדָה וְכַעַס עַל שׁוֹם אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם,
אֲפִלוּ עַל הַשּׁוֹנְאִים וְהַרוֹדְפִים אוֹתִי.

רַק אֶזְכָּה לְהִיּוֹת טוֹב לְכָל בְּאֵמֶת,
כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב. וְאֶזְכָּה לְהִזְדַּרֵּז
בַּעֲבוּדָתְךָ מְאֹד, בְּשִׂמְחָה וְחִיּוּת,
וְהַתְּלַהּבוֹת גָּדוֹל דִּקְדָּשָׁה.

וּרְחֹבָה שְׂרָצִית וְהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ, אֶרֶץ
אֲשֶׁר אַתָּה דּוֹרֵשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד.

אֶרֶץ אֲשֶׁר מֹשֶׁה רִבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם
הַתְּפִלָּל תַּקֵּט"ו [חֲמֵשׁ-מֵאוֹת
וְחֲמֵשׁ-עָשָׂר] תְּפִלוֹת לָבֹא לְשֵׁם.

וְתַעֲזָרְנִי וְתִזְכְּנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, לְהַמְשִׁיךְ
עָלַי שֵׁם הַמַּחֲיָה הַקְּדוֹשִׁים,
מַחֲיָה שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּאֵמֶת.

❁ [ד] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב לט ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עח, 'הנהגת הפשיטות')

"וְאַתְּחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר וְגו'. אֶעֱבְרָה
נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" (דְּבָרִים ג, כג-כה)

שִׁנְזָפָה ל'אוֹצֵר מִתְּנַת חֲנָם, בְּכַח וְזִכּוֹת הַצַּדִּיקִים
הַגְּדוֹלִים שֶׁזָּכוּ לַחֲתוּר וּלְהַמְשִׁיךְ ה'אוֹצֵר מִתְּנַת חֲנָם
לְכָל בָּאֵי עוֹלָם; וְשִׁנְזָפָה לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל; וְשִׁנְזָחַק
עֲצָמָנוּ בְּכָל-מִצְבָּ: "שְׂאִין שׁוֹם יָאוֹשׁ בָּעוֹלָם כָּלֵל!"

"וְאַתְּחַנֵּן אֶל יְהוָה בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר,
אֲדֹנֵי אֱלֹהִים אַתָּה הַחֲלוֹת
לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ, אֶת גְּדֻלָּךְ, וְאֶת יָדְךָ
הַחֲזָקָה, אֲשֶׁר מִי אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ וְכַגְּבוּרָתְךָ. אֶעֱבְרָה נָא,
וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בָּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן, הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוּ."

רִבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֹא רַחֲמִים, חוֹנֵן אֶת
מִי שְׂאִינוּ רְאוּי לְחוֹן, מְרַחֵם אֶת
מִי שְׂאִינוּ רְאוּי לְרַחֵם, עוֹשֶׂה חֶסֶד חֲנָם
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וְכִבֵּר עֲשִׂיתָ חֲסָדִים רַבִּים
בְּכָל־לַיּוֹת וּבְכָפֶר־טִיּוֹת בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ, וְלֹא עֲזָבוֹנוּ
חֲסָדֶיךָ, וְגַם עַמִּי הַשָּׂפֵל וְהַנִּבְזָה

❁ [ג] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב לד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עא, 'חבליים נפלו לי בנעמים')

"וְאַתְּחַנֵּן אֶל ה' בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר וְגו'. אֶעֱבְרָה
נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" (דְּבָרִים ג, כג-כה)

שִׁנְזָפָה לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אֶרֶץ אֲשֶׁר מֹשֶׁה
רִבְּנוּ הַתְּפִלָּל תַּקֵּט"ו תְּפִלוֹת לָבֹא לְשֵׁם

עַל-כֵּן בָּאתִי לְבַקֵּשׁ וּלְקַרֵּא אֶל יְהוָה
אֵל עוֹלָם, "אֶקְרָא לְאֱלֹהִים
עָלְיוֹן, לֹאֵל גָּמֵר עָלַי. יִשְׁלַח מַשְׁמִים
וְיוֹשִׁיעֵנִי חֲרַף שְׂאִפֵּי סֵלָה, יִשְׁלַח אֱלֹהִים
חֲסָדוֹ וְאֵמֶתוֹ."

וְיַעֲזָרְנִי וְיוֹשִׁיעֵנִי, וְיַחֲזִק אֶת לִבִּי,
שְׂאֶזְכָּה לְהַשְׁתַּוְּקֶק וּלְהַתְּגַעֲגֵעַ
וּלְכַסֵּף בְּאֵמֶת לָזֶה, לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
מִהֲרָה, וְאֶזְכָּה לַעֲסֹק בְּכָל הָעֲסָקִים
הַצָּרִיכִים לְעִנְיָן נְסִיעָה זֹאת.

עַד שְׂאֶזְכָּה לָבֹא מִהֲרָה לְאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה,
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אֶרֶץ הַחַיִּים, "אֶרֶץ
צְבִי לְכָל הָאֲרָצוֹת", אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה

גמלת חסדים וטובות רבות בלי שיעור
וערך ומספר.

ואלו פי מלא שירה כים, ולשוני רנה
בהמון גליו וכו', לא אספיק כל
ימי להודות לך, ולשבחך, ולפאריך,
ולברך ולקדש את שמך, להודות ולהלל
ולספר, אחת מני אלף אלפי אלפים ורבי
רבבות פעמים, הטובות נסים ונפלאות,
וחסדים רבים ועצומים, חסדי חנם, אשר
עשית עמי מעודי עד היום הזה.

"מה רב טובך" אשר עשית עמי בתוך
כלליות ישראל עמך, אשר נתת
לנו מתנות טובות כאלה, מתנות יקרות
כאלה, שהיו גנוזים בבית גנזיך מעולם.

עד שבא מושיע ורב, נאמן ביתך, משה
רבנו עליו השלום, והביא לנו
חמדה גנוזה, "שעשועים יום יום", אשר
אין ערך אליה, "וכל חפצים לא ישוו
בה".

"רבות עשית אתה יהוה אלהי", עם
כלליות ישראל, ועם כל אחד
ואחד בפרטיות בכל יום ויום, "נפלאתיך
ומחשבתך אלינו, אין ערך אליך, אגידה
ואדברה עצמו מספר".

ועתה אשר באתי לפניך יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו, מלא חסדי חנם
תמיד.

חנני מ'אוצר מתנת חנם', וזכני לעלות
לארץ-ישראל חיש קל מהרה
בשנה הזאת.

אולי אזכה לקבל שם קדשה וטהרה,
מעשר קדשות הכלולות שם,
באפן שאזכה מעתה לשוב אליך באמת,
ולקדש ולטהר עצמי מעתה ועד עולם,
ולזכות ליראת-שמים באמת.

רבנו של עולם, אין לי פה לדבר, ולא
מצח להרים ראש, רק באתי
כעני בפתח, החיב והחוטא והפושע,
שואל ומבקש בדעת מבלבל ובלשון
עלגים, 'מתנת חנם' לבד.

בבחי וזכות הצדיקים הגדולים שזכו
לארץ-ישראל אחרי מניעות רבות,
וזכו לחתר ולהמשיך ה'אוצר מתנת חנם'
על כל באי עולם.

בזכותם וכחם לבד תמכתי יתדותי,
לבא לפניך עתה גם עתה,
לשאל ולבקש ממך 'מתנת חנם', שתחנני
מה'אוצר מתנת חנם', הפתוח ועומד
לפני הצדיקים הקדושים.

מישם תחנני ברחמיך הרבים ובחסדיך
הגדולים, ותעשה את אשר
בחקיך אלה, ואת מצותיך אשמר, מעתה
ועד עולם.

ותנני ותורני ותלמדני, הדרך והנתיב
והעצה, באפן שאזכה חיש קל
מהרה, לעבר ולדלג על כל המניעות,
והעכובים, והסכסוכים, והבלבולים,
המונעים אותי מלבא לארץ-ישראל.

הן מניעות מחמת ממון, הן שאר כל
מיני מניעות שבעולם, ובפרט כל
מיני מניעות המח, הכל כאשר לכל אזכה

לְשֹׁבֵר וּלְבָטֵל מְהֵרָה מְהֵרָה, בְּאִפֶּן
שְׁאֲזָכָה מְהֵרָה בְּסֻמוֹ לִילְךָ וּלְבֹא לְאַרְצְ-
יִשְׂרָאֵל.

וְאֲזָכָה לְבֹא לְשֵׁם בְּשָׁלוֹם, וּלְהַמְשִׁיךְ
שֵׁם עָלַי קִדְשָׁה וְטָהֳרָה וְיִרְאָה
שְׁלָמָה, מִכָּל הָעֶשֶׂר קִדְשוֹת הַכְּלוּלִים
בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת 'עֲשָׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת' שֶׁבָּהֶם בִּרְאֵת עוֹלָמְךָ, אֲשֶׁר
בָּהֶם כְּלוּלִים וְנִעְלָמִים הָעֲשָׂרוֹת הַדְּבָרוֹת,
שֶׁהֵם כָּלִילוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

אֲשֶׁר כָּל הָעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת 'עֶשֶׂר
קִדְשוֹת' הָאֵלֶּה, כְּלוּלִים מִכָּל
הִירְאוֹת הַקְּדוּשׁוֹת.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲדִיר אִיוֹם וְנוֹרָא,
זַכֵּנִי לְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְהִירְאוֹת
הָאֵלֶּה, בְּאִפֶּן שְׁאֲזָכָה לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה בְּאַמֶּת, וּלְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת
בִּירְאָה וּבִאֲהָבָה, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר
וּלְעֹשׂוֹת וּלְקִיָּם, אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ
בִּאֲהָבָה.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָה אֲדַבֵּר וְאַתָּה יָדַעְתָּ
אוֹתִי, אֵךְ כִּבְר הוֹדַעְתָּנוּ שְׁצָרִיכִין
לְהִתְפַּלֵּל בְּפֶה מָלֵא, וְאַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
כָּל פֶּה.

וְעַל-זֶה תִּמְכְּתִי יְתֻדוֹתַי, לְבֹא גַם עִתָּה
בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים לִפְנֶיךָ, בְּעַל
הַרְחָמִים, בְּעַל הַחֶסֶד, בְּעַל הַחֲמִלָה
וְהַחֲנִינָה.

וְאַנִּי מְקוּנָה, מִמְּקוֹם שְׁאֲנִי שֵׁם, לַעֲלוֹת
מִהֵרָה לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, אוֹלֵי אֲזָכָה
שֵׁם מָה שְׁאֲזָכָה, בְּאִפֶּן שְׁאִמְצָא דֶּרֶךְ

וְנִתִּיב וְכֹחַ וְעֶזֶה אֲמַתִּיית שְׁאֲזָכָה לְקִיָּמָה,
בְּאִפֶּן שְׁאֲזָכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת
בִּאֲהָבָה וּבִירְאָה, וּלְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת
מִעִתָּה וְעַד עוֹלָם.

"הַשִּׁיבֵנוּ וְאִשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי,
רַפְּאֵנִי יְהוָה וְאַרְפָּא",
רְפוּאֵת-הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת-הַגּוּף, "הוֹשִׁיעֵנִי
וְאוֹשַׁעַה כִּי תַהֲלִתִּי אִתָּה".

חַנּוּנִי מ'אוֹצֵר מִתְּנַת חַנּוּם', בְּכַח וְזִכּוֹת
הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַעֲנוּיִם בְּאַמֶּת,
הַהוֹלְכִים בְּתַמִּימוֹת בְּאַמֶּת, וְעוֹשִׂים
עֲצָמָם כְּאֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים לְגִמְרֵי בְּאַמֶּת.

אֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ גְּדֹל קִדְשָׁתְךָ
וּמַעֲלָתְךָ וְעֲצָם כָּחֶם, עַד אֲשֶׁר יֵשׁ
לָהֶם כָּח, לְהַרִים וּלְהַגְבִּיחַ גַּם אוֹתִי
מִמְּקוֹם שְׁאֲנִי שֵׁם, לְקַרְבִּנִי אֵלֶיךָ,
וּלְהַבִּיאֵנִי מִהֵרָה לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, וּלְזִכּוֹת
אוֹתִי, וּלְתַקֵּן כָּל מָה שֶׁקִּלְקַלְתִּי, וְלֹא אֵצֵא
מִן הָעוֹלָם-הַזֶּה, עַד שְׁאַתְקֵן בְּכַחֶם אֶת כָּל
אֲשֶׁר שַׁחַתְתִּי.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עוֹשֶׂה חֶסֶד חַנּוּם בְּכָל
דּוֹר, אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחֶסְדֶּיךָ חַנּוּם,
בִּרְאֵת וְקִיָּמָת עוֹלָמְךָ עֲשׂוּרִים-וְשִׁשָּׁה
דּוֹרוֹת קוֹדֵם מִתֵּן-תּוֹרָה, שְׁאֵז הָיָה הָעוֹלָם
מִתְקִיָּם בְּלֹא תּוֹרָה, כִּי אִם בְּחֶסֶד חַנּוּם
לְבַד.

רַחֵם עָלֵינוּ גַם עִתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
וּפְתַח לָנוּ אוֹצָרְךָ הַטּוֹב, 'אוֹצֵר
מִתְּנַת חַנּוּם', וְעֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד
חַנּוּם בְּכָל עֵת.

וּאִפְּלוּ בַּעַת שְׁאֲנוּ מִתְבַּטְּלִים מִדְּבָרֵי-
תוֹרָה, רַחֵם עָלֵינוּ בְּזָכוֹת
הַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הָאֲמִתִּיִּם, וְתִשְׁפִּיעַ
עָלֵינוּ כָּל טוֹב, וְתִקֶּיֶם אוֹתָנוּ בַּחֲסֵד חֲנָם,
כְּמוֹ שֶׁקִּיַּמַּת עוֹלָמָךְ בַּחֲסֵד חֲנָם, עֲשֹׂרִים-
וְשֵׁשָׁה דוֹרוֹת קוֹדֶם מִתֵּן-תוֹרָה.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
וְזַכְּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים-
אֲמִתִּיִּם, הַמְּקִימִים אֶת כָּל הָעוֹלָם
בְּתוֹרָתָם וּקְדוּשָׁתָם, וּבְדַרְכֵי פְּשִׁיטוֹתָם
הַנִּפְלְאִים.

שְׁנוּכָה בְּכַחַם וּזְכוּתָם, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ
קְדוּשָׁה וְחַיּוּת וְכָל-טוֹב בְּכָל
עֵת, מִה' אוֹצֵר מִתְּנַת חֲנָם' הַפְּתוּחַ וְעוֹמֵד
לִפְנֵיהֶם.

אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְחִיִּין אֶת-עַצְמָם
בַּעַת שְׂבִטָּלִים מִן הַתּוֹרָה, וּבְזֶה
הֵם מְחִיִּין אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים
שֶׁבָּעוֹלָם (שְׁקוֹרִין: פְּרַאסְטָאקֶס), הֵן בַּעֲלֵי-
תוֹרָה בַּעַת שְׂבִטָּלִים מִן הַתּוֹרָה, וְהֵן אֲנָשִׁי
הַהֲמוֹן וְעַמֵּי-הָאָרֶץ, וְאִפְּלוּ הַמִּנְחִים
בְּשִׂאול-תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵי רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן,
וְאִפְּלוּ אוֹמִין דְּעֵלְמָא.

בְּכֵן הֵם מְחִיִּין, עַל-יְדֵי דְרִכֵּיהֶם
הַנִּפְלְאִים, שְׁעוֹשִׂים עַצְמָם
לְפַעֲמִים כְּאֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים לְגַמְרִי,
וּמִמְשִׁיכִים חַיּוּת וְשִׁפְעַ טוֹב, מִקִּיּוֹם-
הָעוֹלָם קוֹדֶם מִתֵּן-תּוֹרָה, שֶׁהִיָּה מִתְקַיֵּם
הָעוֹלָם בַּחֲסֵד חֲנָם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
הַנִּעֲלָמָה, שֶׁהוּא הַדֶּרֶךְ לְכַבּוֹשׁ אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל.

וְתַחֲזֹק וְתִאֲמַץ אֶת לִבִּי, לְכָלִי לִפְלִי
מִשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוֹלָם, וְלֹא יוּכַל
הַבַּעַל-דְּבַר וְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא לְהַחֲלִישׁ אֶת
דַּעְתִּי בְּשׁוּם אַפֵּן בָּעוֹלָם.

וְאִדַּע וְאֲאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלָמָה וְחִזְקָה
תָּמִיד: "שְׂאִין שׁוּם יָאוֹשׁ בָּעוֹלָם
כָּלִל", אִיךְ שֶׁהוּא, אִיךְ שֶׁהוּא, כִּי רַחֲמֶיךָ
לֹא כָלִים לְעוֹלָם.

וְאַתָּה מְנַסֶּה אֶת כָּל אָדָם בְּכָל עֵת,
וְאַתָּה מְגַלְגֵּל וּמַסְכֵּב עִם כָּל
אָדָם, גְּלוּלִים וְסִבּוֹת נִפְלְאוֹת, וְאַתָּה
חִפֵּץ שֶׁהָאָדָם יִחַזֵּק יָדוֹ בַּהֲשֵׁם-יִתְבָּרֵךְ
בְּכָל עֵת, אֵף אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא.

כִּי "לִית רַעוּתָא טָבָא דְאַתְאֲבִיד", וַיִּקֶּר
וְחָבִיב בְּעֵינֶיךָ מְאֹד מְאֹד, כָּל תְּנוּעָה
וְתַנּוּעָה שֶׁהָאָדָם מְנַשֵּׂא עַצְמוֹ לְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיךָ מִמְּקוֹם שֶׁהוּא שָׁם, וּמִחֲזֹק אֶת-
עַצְמוֹ בְּרַחֲמֶיךָ וְחֲסָדֶיךָ, לְקוֹוֹת וּלְצַפּוֹת
בְּכָל-עֵת, לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּכָל-פַּעַם
מִחֲדָשׁ.

בְּאֲשֶׁר גָּלִיתָ לָנוּ הַתְּנוּצָצוֹת נִפְלָא,
מַעֲצָם פְּלִאי חֲסָדֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים וְהָעֲצוּמִים מְאֹד, עַל-יְדֵי צַדִּיקֶיךָ
הַקְּדוּשִׁים הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁאֲחִזּוּ בָנוּ וְחִזְקוּ
יְדֵינוּ בְּכָל עֵת, וְקִרְאוּ בְּקוֹל גְּדוֹל
וְהִשְׁמִיעוּ אוֹתָנוּ: "שְׂאִין שׁוּם יָאוֹשׁ
בָּעוֹלָם כָּלִל".

וְאַזְכָּה לְבָא לְתוֹךְ שְׂמִחָה גְּדוֹלָה בְּכָל
עֵת, עַל-יְדֵי הַפְּשִׁיטוֹת
וְהַתְּמִימוֹת וְהָאֲמוּנָה-שְׁלָמָה, בְּךָ וּבְתוֹרָתְךָ

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א לח ☪

(על-פי לקוטי-מז"ר ח"א לח, 'מרכבת פרעה וחילו')
 "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"
 (דברים ד, ד)

- שנוצרה להיות דבוקים תמיד בהשם יתברך -

מלא רחמים חומל דלים, צור ישראל וקדוש. קומה בעזרתנו, ומלא משאלותינו ברחמים, וזכנו להיות דבוקים בך תמיד בכל עת, באמת ובאמונה שלמה, בקדשה ובטהרה גדולה, כרצונך הטוב באמת.

ויקיים בנו מקרא שכתוב: "ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם, חיים כלכם היום". אמן נצח סלה ועד.

☪ [ו] לקוטי-תפלות ח"א מט ☪

(על-פי לקוטי-מז"ר ח"א מט, 'לשמע שם אהל בהם')
 "ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"
 (דברים ד, ד)

- שנוצרה להיות דבוקים תמיד בהשם יתברך -

ותזכנו אותנו ואת כל עמך בית ישראל, להיות דבוקים בך תמיד, ולקבל עלינו את על מלכותך באהבה.

ותמשיך ותשפיע עלינו, חיים ארפים טובים וקיימים. ויקיים בנו מקרא שכתוב: "ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם, חיים כלכם היום".

הקדושה, ובצדיקיך ויראיך האמתים, הטובים והתמימים, הישרים בלבבותם, ההולכים בדרכיך באמת.

ותרחם עלי, ותחזק את לבבי, לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע באמת לארץ-ישראל, ולהרבות בתפלה ותחנונים על-זה בכל יום, עד שאזכה שתפתח לי ה' אוצר מתנת חנם', ותחנני בחסד חנם, ותושיעני מהרה לבא לשם בשלום בלי פגע, ולהמשיך עלי כל ה' אשר קדשות' שבארץ-ישראל.

הן על כל אלה לבד, אני נשען ונתלה ונסמך עדין, וצופה מרחוק לאחרית טוב ותקוה טובה, ואני מעיז פני נגדך בעזות-מצח כזה, כנחושת וברזל, בעקשנות דעקשנות, לבקש עתה מלפניך: שתעלני מהרה לארץ-ישראל, ארץ החיים, ארץ הקדושה.

ותקרבני אליך באמת, על-פי דרכי הפשיטות והתמימות, והאמונה-שלמה, באמת ובשמחה גדולה, ככל אשר שאלתי מאתך מלא רחמים עד הנה.

"יהוה יגמר בעדי, יהוה חסדך לעולם מעשי ידיך אל תרף. יהיו לרצון אמרי-פי, והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי". אמן ואמן.

☪ [ח] לקוטי-תפלות ח"א קב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמה,

'אין אדם מת וחצי תאוותו בידו ב')

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"

(דברים ד, ד)

- שנוזקה לחיים "ואתם הדבקים בה' אלקיכם" -

☪ [ז] לקוטי-תפלות ח"א עב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קט, 'יש הכל')

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"

(דברים ד, ד)

- שנוזקה להיות דבוקים תמיד בהשם יתברך -

ותחננו מאתך, שפע טובה וברכה,
ורחמים וחיים ושלום, וכל
טוב. חיים אמתיים, חיים דקדשה, חיים
שיש בהם יראת-שמים, חיים שנוזקה
בהם לתשובה שלמה באמת, ולעבד
אותך תמיד, ולהתדבק בהם בחייהם.

אל חי חלקנו צורינו, החיינו באור
פניך, הקימני ואחיה חיים דקדשה,
עזרני וחנוני, ודבק לבי במצותיך, זכני
להיות דבוק בך תמיד לעולם ועד.

ותשמרני ותצילני ברחמך, מאנחות
דסטרא-אחרא, שלא יצא
ממני הכל ואנחה לתאות עולם-הזה
והכליו חס-ושלום.

רק כל אנחותי וגעגועי ותשוקתי, יהיו
רק לשמך ולעבודתך להתקרב אליך
באמת.

ואזכה להתדבק בך תמיד, ויקים בי
מקרא שכתוב: "ואתם הדבקים
ביהוה אלקיכם, חיים כלכם היום". אמן
ואמן.

מלך חפץ בחיים. זכני להיות נמנה בין
החיים תמיד לעולם ועד, למענך
אלהים חיים, ולמען הצדיקים האמתיים
הקרויים במיתתם חיים, החייני וקימני
באור פניך.

מלא רחמים, חי החיים, אדון השלום,
שים שלום טובה וברכה, ורחמים
וחיים, עלינו ועל כל ישראל עמך,
למענך עשה ולא לנו.

"תחי נפשי ותהללך, ומשפטך יעזרוני.
כי עמך מקור חיים, באורך נראה
אור. קולי שמעה כחסדך, יהוה
כמשפטך חניני. רחמך רבים יהוה,
כמשפטך חניני. דבקה לעפר נפשי, חניני
כדברך".

ויקרים פנו מקרא שכתוב: "ואתם
הדבקים ביהוה אלקיכם, חיים
כלכם היום". לעולמי עד, ולנצח נצחים,
אמן ואמן.

ויקרים בנו מקרא שכתוב: "ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם, חיים כלכם היום", מעתה ועד עולם, אמן נצח סלה ועד.

❁ [יא] לקוטי תפלות ח"ב מג ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב פד,
'דע שעקר התחברות להשם יתברך')

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"
(דברים ד, ד)

שנזכה על-ידי התפלה להתחבר ולהתדבק
בהשם יתברך, בתכלית הדבקות בשלמות

ונזכה לתפלה בשלמות תמיד, עד
שנזכה על-ידי התפלה, לכנס
ולהתקרב אליך ולהפיר אותך באמת,
ולהתחבר ולהתדבק בך בתכלית הדבקות
בשלמות באמת כרצונך הטוב, בעלמא
דין ובעלמא דאתי, לעולמי עד ולנצח
נצחים.

**ויקרים בנו מהרה מקרא שכתוב:
"ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם,
חיים כלכם היום". "יהיו לרצון אמרי-
פי, והגיון לבי לפניך, יהוה צורי
וגואלי". אמן נצח סלה ועד.**

❁ [יב] תפלות הבקר ט ❁

(על-פי לקוטי הלכות, נטילת ידים שחרית ד; הבנויה
על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א סה, 'ויאמר בעז אל רות')

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"
(דברים ד, ד)

שנזכה לעשות הרבה מצות בכל יום,
ועל-ידם נהיה דבקים להשם יתברך

❁ [ט] לקוטי תפלות ח"א קיח ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א קנו, 'לב טהור ברא לי')

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"
(דברים ד, ד)

- שנזכה להיות דבוקים תמיד בהשם יתברך -

**ואהיה דבוק בך באמת תמיד, כמו
שכתוב: "ואתם הדבקים ביהוה
אלהיכם, חיים כלכם היום", יהיו לרצון
אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי
וגואלי.**

❁ [י] לקוטי תפלות ח"ב ט ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב ט, 'אל אשר יהיה שמה הרוח')

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם, חיים כלכם היום"
(דברים ד, ד)

שנזכה לדבקות והתלהבות במדה הראויה,
ולקיים "ואתם הדבקים בה' אלקיכם"

**עורנו וזכנו ברחמיך הרבים, שנזכה
כלנו עמך בית ישראל, לבא
דכל עלמא, שכל אחד ואחד מישראל
"עם סגלה", עם הנבחר מכל העמים,
יהיה נעשה לב, למקום שצריך להיות
שם בבחינת לב'.**

**כי אין אתנו יודע עד מה, איך להתנהג
בענין זה של ההתנוצצות
וההתלהבות, כי אין אנו יודעים לכוון
המדה כלל, לפעמים הלב אטום ומטמטם
לגמרי, ולפעמים בוער חוץ מהמדה.**

**ובלנו כאחד נתדבק אליך ונתלהב
אליך באמת, עד שנזכה להכלל
בך באמת לעולמי עד ולנצח נצחים.**

וְאִזְכָּה לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְעַל־יְדֵי כָּל מִצְוָה, אֶזְכָּה לְהִתְחַבֵּר וּלְקַשֵּׁר אֶת־עַצְמִי, אֶל אִיּוֹר הַזִּרְיָחָה שֶׁל הַבְּטוֹל אֶל הַתְּכָלִית, שֶׁהוּא אִיּוֹר אֵין־סוֹף בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־יָדָם נִהְיָה דְּבָקִים בָּהּ.

וְנִזְכָּה שִׁיקִּים בָּנוּ: "וְאַתָּה הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֶיכֶם, חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם", אֲמֵן נֶצַח סֵלָה וְעַד.

⊗ [יג] לְקוּטִי־תַפְלוֹת ח"א סא ⊗

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א סא, 'חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן')

"וְשִׁמְרָתֶם וְעֲשִׂיתֶם כִּי הוּא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים, אֲשֶׁר יִשְׁמַעוֹן אֶת כָּל הַחֲקִים הָאֵלֶּה, וְאָמְרוּ רַק עִם חָכֶם וְנִבּוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה" (דְּבָרִים ד, ז)

שְׁנִזְכָּה לְהוֹלִיד גּוֹפִים זָכִים וְקִדּוּשִׁים, שִׁיְהִיו רְאוּיִם לְקַבֵּל נִשְׁמוֹת גְּדוּלוֹת וְקִדּוּשׁוֹת, שִׁיִּזְכּוּ לְהַשִּׁיג 'סוֹד־הָעֵבֹר'.

וְתִזְכְּנוּ לְהוֹלִיד בָּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים, לַעֲבוֹדָתְךָ וּלְיִרְאָתְךָ וּלְתוֹרָתְךָ.

וְתַעֲזְרֵנוּ שֶׁתִּהְיֶה אֲכִילָתֵנוּ וְזוּגֵנוּ בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה, עַד שְׁנִזְכָּה

לְהוֹלִיד גּוֹפִים זָכִים וְקִדּוּשִׁים, שִׁיְהִיו כָּל־רְאוּיִם לְקַבֵּל נִשְׁמוֹת גְּדוּלוֹת, נִשְׁמוֹת קִדּוּשׁוֹת, שִׁיְהִיָּה לָהֶם הַשְּׁגָה גְדוּלָּה.

שִׁיִּזְכּוּ לְהַשִּׁיג בְּעוֹלָם 'סוֹד־הָעֵבֹר', לְדַעַת 'סוֹד תְּהִלּוּכַת הַגִּלְגָּלִים',

וְכָל הַדְּבָרִים וְהַשְּׁנוּיִם הַבָּאִים עַל־יָדָם כְּרִצּוֹנָה הַטּוֹב, אֲשֶׁר אֵתָּה מְנַהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים עַל־יְדֵי הַנִּשְׁמוֹת וְהַשְּׁכָלִיִּים הַגְּבוּהִים.

וַיְקַיֵּם מִהֲרָה מְקַרָּא שְׁכָתוֹב: "וְשִׁמְרָתֶם וְעֲשִׂיתֶם, כִּי הוּא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים, אֲשֶׁר יִשְׁמַעוֹן אֶת כָּל הַחֲקִים הָאֵלֶּה, וְאָמְרוּ רַק עִם חָכֶם וְנִבּוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה".

⊗ [יד] תַּפְלוֹת־וְתַחֲנוּנִים ⊗

הַשְּׁמָטָה לְלִקּוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א יד

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א יד, 'תַּקְעוּ - לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם')

"כִּי מִי גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קִרְבִּים אֵלָיו,

כֹּה' אֱלֹקֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו" (דְּבָרִים ד, ז)

שְׁנִזְכָּה לְהֶאֱמִין שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ הוּא טוֹב לְכָל, לְכָל הַדְּבָרִים שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים, וְנִזְכָּה לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו עַל כָּל מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ, וְהַשְׁתַּדְּלוּתֵנוּ יִהְיֶה רַק אֵלָיו - שֶׁהוּא בְּנִמְצָא תָמִיד, וְקִרְוֵב אֵלֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו

וְזִכְנוּ לְהֶאֱמִין בָּהּ, בְּאַמֶּת וּבְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁאֵתָּה "טוֹב לְכָל".

חֲיָנוּ: לְכָל הַדְּבָרִים הַנִּצְרָכִים לְהָאָדָם, הֵן רְפוּאָה, אוּ פְרִנְסָה, וְכָל כִּיּוּצָא בָּזָה, מִכָּל אֲשֶׁר יִחְסֹר לוֹ לְהָאָדָם, אֵתָּה "טוֹב לְכָל", לְמַלְאוֹת לוֹ כָּל מִשְׁאֲלוֹתָיו וּמַחְסוּרָיו, כְּאֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ עֲלֵיהֶם בְּאַמֶּת בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים.

וְנִזְכָּה, שִׁיְהִיָּה כָּל הַשְׁתַּדְּלוּתֵנוּ רַק אַחֵר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יִצְטָרֵךְ לָנוּ, נִתְפַּלֵּל רַק לְפָנֶיךָ תִּתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וְלֹא נִרְדֵּף אַחֵר תַּחֲבוּלוֹת רַבּוֹת.

כִּי מֵה לָנוּ לְהַשְׁתַּדֵּל אַחֲרֵיהֶם, אֲשֶׁר עַל־פִּירֵב אִי־אַפְשָׁר וְקִשָּׁה מְאֹד לְהַשִּׁיגָם, כְּגוֹן: הַסָּמִים הַצָּרִיכִים לְרְפוּאָה, וְכֵן בְּעֵינֵי פְרִנְסָה, וְכִיּוּצָא.

הלא טוב לנו, לבקש ולהתחנן על
הכל, רק לפניך תתברך, אשר
אתה בנמצא תמיד, וקרוב אלינו מאד,
כמו שכתוב: "כי מי גוי גדול אשר לו
אלהים קרבים אליו, כיהוה אלהינו בכל
קראנו אליו".

ואתה יכול למלאות כל משאלותינו,
בסבה קלה וקרובה מאד, כי
ממך יתברך "לא יפלא כל דבר".

ועל-ידי-זה יהיה כל השתדלותנו רק
להרבות בתפלה ובתחנונים
תמיד.

⊗ [טו] לקוטי-תפלות ח"א לו ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, 'דרשו ה' ועזו')

"רק השמר לך ושמר נפשך מאד, פן תשכח
את הדברים אשר ראו עיניך, ופן יסורו מלבבך
כל ימי חייך" (דברים ד, ט)

כל השוכח דבר אחד ממשנתו, מעלה עליו הפתוב כאלו
מתחייב בנפשו, שנאמר (דברים ד, ט): "רק השמר לך ושמר נפשך
מאד, פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך" (אבות פ"ג מ"ח)
כל המשכח דבר אחד מתלמודו, עובר בלאו, שנאמר (דברים
ד, ט): "השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים"
שנזכר לזכר היטב, כל דברי התורה ועבודת-השם -
בעלמא דין ובעלמא-דאתי; ולזכר השם-יתברך
תמיד; ושללא נשכח שום דבר ממשנתנו; ונזכר לשכח
לגמרי כל המחשבות-חיצוניות, וחכמות-חיצוניות

וברחמיך הרבים תוציאני ותעלני,
מבחינת 'בהמה', לבחינת
'אדם', מ'גוף' ל'נפש', מ'חמר'
ל'צורה', מ'חשך' ל'אור', מ'סכלות'
ל'חכמה', מ'חכמות ומחשבות חיצוניות'

ל'חכמות התורה-הקדושה', מ'שכחה'
ל'זכרון'.

ותשפיע עלי מאתך 'כח הזכרון',
ואזכה לזכור תמיד היטב,
את כל דברי תורתך ועבודתך.

הן מה שאני לומד בספרים-הקדושים,
הן מה ששמעתי או מה שאני עתיד
לשמע מפי רבותי וחברי, כל הדברים
הקדושים הנוגעים ליראת יהוה
ולעבודתו ותורתו.

בלם אזכה לזכור תמיד היטב, בכח
ה'זכרון-דקדושה', מעתה ועד
עולם, ולא אשכח שום דבר ממשנתי.

ועזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לשכח
את כל מיני מחשבות-זרות,
מחשבות-חיצוניות, וחכמות-חיצוניות,
וכל מיני הרהורים רעים ועקמימיות
שבלב, שגדבקו בלבי ובדעתי בעונותי-
הרבים, וכל מיני מחשבות המבלבלים
מעבודתך האמתיות.

בלם אזכה ברחמיך הרבים, להעבירם
מדעתי ולבי לגמרי, ולשכחם
לגמרי מעתה ועד עולם.

ומעתה אזכה לזכור אותך תמיד בכל
עת, בשבתי בביתי, ובלכתי
בדרך, בשכבי ובקומי, ולדבק מחשבתי
אליך תמיד, ולתורתך ולעבודתך באמת,
ביראה ואהבה, בקדושה ובטהרה גדולה,
באמת ובאמונה שלמה.

ואזכה שיתדבק לבי ומחשבתי אליך
ולתורתך ולמצותיך באמת,

בְּדַבְּקוֹת גָּדוֹל, וּבַהֲתַקְשְׁרוֹת אֲמִיץ וְחֶזֶק
מָאֵד.

עַד שְׁאֲזָכָה לְזִכְרֵי הַיֵּטֵב, אֶת כָּל דְּבָרֵי
תוֹרָתְךָ וְעִבּוּדְתְּךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד,
וְלֹא אֲשַׁכַּח שׁוֹם דְּבַר מִדְּבָרֵי תוֹרָה
וְעִבּוּדָה לְעוֹלָם, רַק אֲזָכָה לְזוֹכְרִם תָּמִיד,
בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאֵתִי.

☪ [טז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מו ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מו, 'מחאת-כפיים בתפלה')

"רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ מָאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ" (דְּבָרִים ד, ט)

כָּל הַשּׁוֹכֵחַ דְּבַר אֶחָד מִמִּשְׁנֵתוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב בְּאֵלּוֹ
מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים ד, ט): "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ
מָאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ" (אבות פ"ג מ"ח)
כָּל הַמִּשְׁכַּח דְּבַר אֶחָד מִתַּלְמוּדוֹ, עוֹבֵר בְּלֹא, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים
ד, ט): "הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ מָאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים"
שֶׁנֶּזְכָּה לְסַלֵּק ה' שִׁכְחָה; וְנִזְכָּה ל'זְכָרוֹן-דְּקִדְשָׁה',
לְזִכְרֵי כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח
דְּבַר מִמִּשְׁנֵתוֹ לְעוֹלָם

וְנִזְכָּה לְדַחוֹת מַחִין-דְּקִטְנוֹת מֵאֲתָנוּ,
וְתַעֲבִיר וְתַסְלֵק הַשִּׁכְחָה מֵאֲתָנוּ.

וְתוֹכְנוּ לְמַחִין קְדוּשִׁים דְּגִדְלוֹת,
וְל'זְכָרוֹן-דְּקִדְשָׁה', לְזִכְרֵי אֶת
כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, וְלֹא
אֲשַׁכַּח דְּבַר מִמִּשְׁנָתִי לְעוֹלָם.

☪ [יז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א נד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, 'זיהי מקץ, זכרון')

"רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ מָאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ" (דְּבָרִים ד, ט)

כָּל הַשּׁוֹכֵחַ דְּבַר אֶחָד מִמִּשְׁנֵתוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב בְּאֵלּוֹ
מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים ד, ט): "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ
מָאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ" (אבות פ"ג מ"ח)
כָּל הַמִּשְׁכַּח דְּבַר אֶחָד מִתַּלְמוּדוֹ, עוֹבֵר בְּלֹא, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים
ד, ט): "הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ מָאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים"
שֶׁנֶּזְכָּה לְזִכְרֵי אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה; וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח דְּבַר
מִמִּשְׁנֵתוֹ. וְשִׁלָּא נִשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים שְׂרָאִינוּ
וְשִׁמְעֵנוּ מִהַחֲכָמִים-הָאֲמֵתִים

וְנִזְכָּה לְזִכְרֵי אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת,
וְלֹא נִשְׁכַּח דְּבַר מִמִּשְׁנֵתוֹ. וְלֹא
נִשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵינוּ,
וְאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אָזְנוֹנוּ, מִפִּי חֲכָמֵי
הָאֲמֵתִים.

וְנִזְכָּר בְּעֶלְמָא-דְאֵתִי תָּמִיד, עַד אֲשֶׁר
נִזְכָּה לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, וְלִהְיוֹת
כְּרִצּוֹנָה הַטּוֹב תָּמִיד.

☪ [יח] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א קלא ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצב,

'מעלת דבור אמת של הצדיק')

"רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ מָאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ" (דְּבָרִים ד, ט)

כָּל הַשּׁוֹכֵחַ דְּבַר אֶחָד מִמִּשְׁנֵתוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב בְּאֵלּוֹ
מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים ד, ט): "רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ
מָאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ" (אבות פ"ג מ"ח)
כָּל הַמִּשְׁכַּח דְּבַר אֶחָד מִתַּלְמוּדוֹ, עוֹבֵר בְּלֹא, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים
ד, ט): "הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשְׁךָ מָאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים"
שֶׁנֶּזְכָּה ל'זְכָרוֹן-דְּקִדְשָׁה', לְזִכְרֵי הַיֵּטֵב כָּל הַדְּבָרִים
שֶׁל הַצְּדִיקִים-אֲמֵתִים, שִׁשְׁמְעֵנוּ מִפִּיהֶם וְרָאִינוּ

בספריהם; וכל מה ששכחנו, תזכירנו; ונזכה לחזר
כל דבר, לפחות ק"א פעמים; ולא נשכח אפלו דבור
אחד ממשינתנו, כל ימי חיינו לעולם

"וּבְרִיתִי יָמִים מְקֻדָּם, הִגִּיתִי בְּכָל
פְּעֻלָּךְ, בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׁוּחָה.
פִּרְשֵׁתִי יָדַי אֵלֶיךָ, נִפְשִׁי כְּאֶרֶץ עֵיפָה לָךְ
סֵלָה. אֲזָכֹר מַעַלְלֵי יְהוָה, כִּי אֲזָכְרָה מְקֻדָּם
פְּלֹאֲךָ. זָכוֹר תִּזְכֹּר וְתִשׁוּחַ עָלַי נִפְשִׁי".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זָכוֹר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת
אֹתָהּ הוּא מַעוֹלָם, וְאֵין שְׂכָחָה
לִפְנֵי פֶסֶא כְּבוֹדְךָ.

עֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֲנִי לְמַעַן שְׁמֶךָ, שְׁאֲזָכָה
לְזָכֹר הֵיטֵב, אֶת כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁל
הַצַּדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים, שְׁזָכִיתִי לְשִׁמְעַ
מִפִּיהֶם וּלְרֹאוֹת בְּסִפְרֵיהֶם.

זִכְרִי שְׁאֲזָכֹר הֵיטֵב, בְּכַח הַזְכָּרוֹן יָפָה,
אֶת כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיִּצֵּא מִפִּיהֶם,
וְשִׁמְעֵתִי מִפִּיהֶם, אוֹ מִפִּי כְּתִבִּיהֶם.

כִּי אֹתָהּ יוֹדַעַ, עֵצֶם רוּם מַעֲלוֹת
נִשְׁגָּבוֹת, שֶׁל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הַקְּדוֹשׁ
שִׁיִּצֵּא מִפִּיהֶם, אֶפְלוּ בְּמִלִּי-דַעְלָמָא,
אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ אֲלֵיהֶם, כִּי כָל דְּבָרֵיהֶם
אֲמֵת וְצָדֵק.

וּמִי שְׁזוֹכָה לְקַבֵּל דְּבָרֵיהֶם בְּאֲמֵת,
וּלְחֻקָּקָם בְּכַח זְכוּרֵנוּ יָפָה, הוּא
מְקַבֵּל פָּנָיו וְשִׁכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק,
וְנִחְקֵק בְּדַעַת הַמְּקַבֵּל וְהַשּׁוֹמֵעַ, אוֹר פָּנָיו
הַצַּדִּיק וְשִׁכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, מִכָּל-שֶׁפֶן
כְּשִׁשׁוּמָעִים מֵהֶם דְּבָרֵי-תוֹרָה הַקְּדוֹשִׁים.

וּבִרְחֻמֶּיךָ הֶרְבִּים, "אֲזַנִּים כָּרִיתָ לִּי",
וְכִמָּה פְּעָמִים מִתְנוּצֵץ בְּלִבִּי,

מֵעַט עֵצֶם נִפְלְאוֹת קִדְשֵׁת דְּבָרֵיהֶם
הַנּוֹרָאִים, הַמְּאִירִים לְאֶרֶץ וּלְדָרִים עָלֶיהָ,
בְּאוֹר נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, עַד אֵין
חֵקֶר, עַד אֲשֶׁר נִתְעוֹרֵר לְבִי קִצָּת,
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֲמֵת.

אֲבָל בְּעוֹנוֹתֵי-הֶרְבִּים, הַתְּגַבְּרָה עָלַי
הַשְׂכָּחָה, וְנִשְׁכַּח מִמֶּנִּי אוֹר
דְּבָרֵיהֶם הַמְּאִירִים, וְנִתְרַחֲקֵתִי מִמֶּךָ כְּמוֹ
שֶׁנִּתְרַחֲקֵתִי, שְׂכַחְתִּי אֶת טוֹבְתִי, וְנִשְׁכַּחְתִּי
אֶת קִדְשָׁתְךָ. "נִשְׂכַּחְתִּי כְּמַת מֵלֵב, הִיִּיתִי
כְּכֹלִי אֲבָד".

עַל-כֵּן בָּאתִי לִפְנֶיךָ בַּעַל הָרַחֲמִים,
מִזְכִּיר נִשְׁכָּחוֹת, שֶׁתִּרְחַם עָלַי
מַעֲתָה, וְתִזְכְּנִי לְזָכֹר מַעֲתָה, אֶת כָּל דְּבָרֵי
אֲמֵת שֶׁאֲשַׁמְעַ מִפִּי הַצַּדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים, אוֹ
מֵה שֶׁאֲלַמֵּד בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים.

וְתִזְכְּרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ כָּל מֵה שֶׁשִּׁמְעֵתִי
כָּבֹד וְשְׂכַחְתִּי, הַכֹּל תִּזְכְּרֵנִי
בְּרַחֲמֶיךָ, וְלֹא אֲשַׁכַּח עוֹד דְּבָר מִמִּשְׁנַתִּי
כָּל יְמֵי חַיִּי עַד עוֹלָם.

וְתִזְכְּרֵנִי לְחֹזֵר כָּל דְּבוּר וְכָל חֲדוּשׁ
אֲמֵתִי שֶׁל הַתּוֹרָה-הַקְּדוֹשָׁה,
מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַד לְפָחוֹת, בְּאֶפֶן שְׁאֲזָכֹר
הֵיטֵב כָּל דְּבוּר וְדְבוּר בְּדַעַתִּי, וְלֹא אֲשַׁכַּח
מִמִּשְׁנַתִּי אֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד לְעוֹלָם.

עַד שִׁיְהִיָּה נִחְקֵק וְנִצְטִיר בְּדַעַתִּי וְשִׁכְלִי
וְנִשְׁמָתִי, פָּנָיו וְשִׁכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, שֶׁל
הַצַּדִּיק-הָאֲמֵת שֶׁאֲנִי לוֹמֵד וְעוֹסֵק בְּדְבָרָיו
הַקְּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים.

בְּאֶפֶן שֶׁאֲרַגִּישׁ הֵיטֵב, טַעַם נֵעַם
מִתִּיקוֹת עֲרֻבוֹת דְּבָרֵיהֶם

הנשגבים, ויאיר בדעתי ונשמתי, אור
התנוצצות דבריהם המאירים, באור נשגב
ונורא מאד מאד.

למען אזכה, לשוב אליך מהרה,
להשליך "אלילי כסף וזהב",
ולא אלך עוד אחרי "שרירות לבי הרע".
ואמשך ואשמט את-עצמי, מהבלי עולם-
הזה ותענוגותיו.

ואשים כל מגמתי ותשוקתי וחספי
וחשקי ורצוני ותקותי, לעולם-
הבא הנצחי הקים לעד, לא אחליף עולם
עומד בעולם עובר, כצל עובר.

רחם עלי למען שמך, וזפני לזכרון
אמת דקדושה, לזכר היטב את כל
דברי התורה-הקדושה.

ותזכני להתמיד בלמודי היטב, להגות
בתורתך הקדושה יומם ולילה,
ולחזור כל דבר מאה פעמים ואחד.

באפן שאזכר תמיד את כל דבור, וכל
חדוש, וכל טעם ועצה, אשר
גלית לנו בתורתך הקדושה, המלאה
עצות ואורות קדושות ונוראות.

ולזכרם היטב בכת הזכרון שלי יפה
כל ימי חיי עד עולם, עד
היום אשר תאספני אליך בשלום.

ואזכה לבא לשם, עם כל דברי
התורה, שיהיה קשור, וחקוק,
וכלול, ונאחד, בשכלי ונשמתי, כל דברי
התורה שבכתב ושבעל-פה.

ואזכה ברחמיך, להיות בכלל 'יראיך'
עוסקי תורתך' שנאמר עליהם:
"אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו".

❁ [יט] לקוטי-תפלות ח"א נג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נג, 'ה"א הדעת')

"והודעתם לבניך ולבני בתיך" (דברים ד, ט)

שנזכה להודיע לדורות הבאים, את כל מעשה יהוה
הגדול והנורא, אשר שמענו מאבותינו ורבותינו

רבוננו של עולם, חוס ורחם עלינו,
והתפתה והתרצה והתפייס
לתפלתנו, ושמע קול פגיעתנו, והשלם
את דעתנו ברחמיך הרבים, ונזכה להפיר
אותך גם בזה העולם, בתכלית השלמות
שאין שלמות אחריו.

ולהודיע גדלתך וגבורתך לכל באי
עולם, להודיע לדורות
הבאים, את כל מעשה יהוה הגדול
והנורא, אשר שמענו מאבותינו ורבותינו
הקדושים. "דור לדור ישבח מעשיך,
וגבורותיך יגידו. אב לבנים יודיע אל
אמתך".

ונזכה לקים באמת מקרא שכתוב:
"והודעתם לבניך ולבני בתיך".
למען דעת כל עמי הארץ, כי יהוה הוא
האלהים אין עוד.

☞ [כ] לקוטי-תפלות ח"א צ ☞

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב, 'אזמרה לאלקי בעודי')

"והודעתם לבניך ולבני בניך" (דברים ד, ט)

שנזכה לידע איך להתנהג עם בנינו מקטנותם, לשמרם מן הכתות הרעות, ולחנכם לטובה בדרך הישר והאמת, בתמימות ופשיטות, כאשר קבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים; ונזכה להודיע לבנינו ודורותינו, ולדורות זרע ישראל, את כל מעשי יהוה הגדול, אשר עשית עמנו

ותעזר ותגן ותושיע לנו בכל-עת, ותורנו ותלמדנו תמיד, שנזכה לידע, איך להתנהג עם בנינו וזרענו מקטנותם, איך לשמרם ולמלט נפשם מן הכתות הרעות.

ולחנכם לטובה, בדרך הישר והאמת, והאמתים, שילכו בדרך הישר והאמת, בתמימות ופשיטות כרצונך הטוב באמת, כאשר קבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים.

ונזכה להודיע לכל בנינו ודורותינו הבאים אחרינו, ולכל דורות זרע ישראל, את כל מעשי יהוה הגדול, אשר עשית עמנו מימי אבותינו עד הנה בכל דור ודור, "למען ידעו דור אחרון, בנים וילדו, יקמו ויספרו לבניהם".

ונזכה לקים בשלמות מקרא שכתוב: "והודעתם לבניך ולבני בניך", להודיע להם קדשת אמונתנו הקדושה והטהורה והתמימה.

רחם עליהם ועלינו למענך, והגן בעדיהם, ושמרם והצילם, מכל מיני חנוכים הרעים, של כל מיני דרכים שאינם ישרים בעיניך. "אתה יהוה תשמרם, תצרכנו מן הדור זה לעולם".

חמל על פלטת ילדי עמך בית-ישראל, אשר אין לנו על מה להשען, כי-אם על זכות הבל-פיהם הקדוש שאין בו חטא.

ותאריך ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים, ותהיה עמם תמיד, ותעזרם ותושיעם, שיזכו לעבדך באמת, כל ימיהם לעולם.

☞ [כא] לקוטי-תפלות ח"ב ז ☞

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'כי מרחמם ינהגם')

"והודעתם לבניך ולבני בניך" (דברים ד, ט)

שנזכה להעמיד בנים ותלמידים, ולהכניס בהם ה'דעת-דקדושה; ונזכה לדבר בכל יום עם חברינו ובנינו ביראת-שמים; והם יזכו להוליד בנים ותלמידים רבים, להאיר בהם ה'דעת-הקדוש' ששמענו וקבלנו; וכן מדור לדור לעולם

ונזכה מעתה לעבדך באמת, באימה וביראה ובאהבה, ולא נסור מרצונך ימין ושמאל, עד שנזכה על-ידי היראה שלמה, להעמיד בנים ותלמידים הגונים בעולם.

שיזכה כל אחד ואחד, אני וכל עמך בית-ישראל, להכניס הדעת-דקדושה, בבנינו ויוצאי-חלצינו, ובתלמידים הגונים, כמו שכתוב: "והודעתם לבניך ולבני בניך".

וכל דבורנו ועסקנו בזה העולם, יהיה רק בתורתך ועבודתך, שנזכה תמיד, שכל אחד ואחד יעסק וידבר עם חברו ביראת-שמים, בכל יום ויום.

וַיִּקְבְּלוּ דִין מִן דִּין, תּוֹרָה, וְדַעַת-
אֱלֹהִים, וִירֵאת-שָׁמַיִם, וַיַּעֲזֹר
וַיַּזְרֵז וַיַּחֲזֵק כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ,
בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

כִּי כָּבֵד גָּלִיתָ לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ
הָאֱמִתִּיִּים: שְׁזָה עֶקֶר הַהִשְׁאָרָה
וְהַחֲלִיפוֹת, שֶׁנִּשְׁאָר מִן הָאָדָם אַחֵר מִיתָתוֹ
בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כִּי אֵין נִשְׁאָר מִן הָאָדָם
כָּלוּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה אַחֵר פְּטִירָתוֹ, כִּי אִם
דַּעַתוֹ וְדַבָּרוֹ הַקְּדוּשִׁים שֶׁזָּכָה לְהָאִיר
בְּחֲבֵרָיו וּבְנָיו.

עַל-כֵּן בָּאנוּ לִפְנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָנוּ בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר. שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
וְתַעֲזֹר לָנוּ וְתִזְכָּנוּ, שִׁיְהִיָּה נִשְׁאָר זְכָרְנוּ
לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְלֹא יִפָּסֵק חֶבֶל הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל
יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם.

וְנִזְכָּה בְּכָל יוֹם תָּמִיד, לְדַבֵּר עִם חֲבֵרֵינוּ
וּבְנֵינוּ בִּירֵאת-שָׁמַיִם, וַיִּתְקַיְּמוּ
דְּבָרֵינוּ וְדַעַתָּנוּ אֶצְלָם, וְלֹא יַעֲבְרוּ דְּבָרֵינוּ
מִלִּפְנֵי חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, רַק יִכָּנסוּ דְּבָרֵינוּ
הָאֱמִתִּיִּים בְּלִפְנֵי, וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּתְקַיְּמוּ אֶצְלָם
לְעַד, כִּי תִתֵּן חֲזָק בֶּל יִמוּט. וַיִּשׁוּבוּ אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת.

בְּאַפֵּן שֶׁנִּזְכָּה כָּלנוּ לְהָאִיר, בְּהַעֲנָפִים
הַיּוֹצֵאִים מֵאִתָּנוּ, לְהִשְׁאִיר בָּנִים
וְתַלְמִידִים הַגּוֹנִים הַרְבֵּה בְּעוֹלָם.

עַד שֶׁבְּנֵינוּ וְתַלְמִידֵינוּ, יִזְכּוּ לְהוֹלִיד
עוֹד בָּנִים וְתַלְמִידִים רַבִּים, לְהָאִיר

בָּהֶם הַדַּעַת-הַקְּדוּשָׁה, שֶׁשִּׁמְעָנוּ וְקִבְּלָנוּ
מִפִּי רַבּוֹתֵינוּ וְחֲכָמֵינוּ זְכוֹנִם-לְבָרָכָה,
וְכֵן מְדוּר לְדוֹר לְעוֹלָם. "דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח
מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרוֹתֶיךָ יִגִּידוּ".

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִהֲרָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאֲנִי
זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אֲמַר יְהוָה,
רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וְדִבְרִי אֲשֶׁר שִׁמְתִּי
בְּפִיךָ, לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ, וּמִפִּי זֶרַעַךְ, וּמִפִּי
זֶרַע זֶרַעַךְ, אֲמַר יְהוָה, מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם".

❁ [כב] לקוטי תפלות ח"ב מב ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקון הברית')

"וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בְנֶיךָ" (דברים ד, ט)

שְׁנֵי זָכָה לְהוֹדִיעַ לְבָנֵינוּ וּלְבָנֵי בְנֵינוּ וּלְכָל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
- אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַשֵּׁם פָּה לְאֵלִים, תָּן
לָנוּ פָּה, לְשׁוֹחַ בְּתוֹרָתְךָ
וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הָאֱמִתִּיּוֹת תָּמִיד, "לְמַעַן יֵדְעוּ
דוֹר אַחֲרוֹן, בָּנִים וְיוֹלָדוֹ, יְקוּמוּ וַיִּסְפְּרוּ
לְבָנֵיהֶם".

וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ לְבָנֵינוּ, וּלְבָנֵי בְנֵינוּ,
וּלְכָל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָם, אֶת
כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו, אֲשֶׁר עָשָׂה
עִמָּנוּ, מִיּוֹם יְצִיאַת-מִצְרַיִם, עַד הַיּוֹם הַזֶּה,
כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי
בְנֶיךָ".

חַמֵּל עַל עַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל, שְׁתַּבַּעְרַת אֵשׁ
הַקֹּדֶשׁ שְׁלָהֶם, לֹא תִכְבֶּה לְעוֹלָם
וְעַד, וַיָּקִים מִהֲרָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "אֵשׁ
תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ, לֹא תִכְבֶּה".

וְנִזְכָּה כְּלָנוּ, לְקַבֵּל מֵאֵשׁ הַקֹּדֶשׁ שְׁלָהֶם
בְּכָל-פַּעַם, לְחֶמֶם וּלְהִלָּהִיב לֵב
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ, בְּהִתְלַהֲבוֹת דִּקְדוּשָׁה,
אֵלֶיךָ וּלְעִבּוּדְךָ בְּאַמֶּת, בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה
כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב.

וְכָל מֶה שֶׁתִּזְכָּנִי לְהַכְנִיס חֲמִימוֹת
וְהִתְלַהֲבוֹת דִּקְדוּשָׁה בְּלֵב אַחֲרִים,
אֲזָכָה שְׂתִימוֹסָךְ עָלַי וַיִּמְשֹׁךְ עָלַי בְּכַפְלִי-
כַפָּלִים מִלְמַעְלָה, חֲמִימוֹת-הַלֵּב וְהִתְלַהֲבוֹת-
דִּקְדוּשָׁה, עַל-יְדֵי אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ
צַדִּיקֶיךָ עוֹשֵׂי רָצוֹנְךָ מִשְׁרֵתֶיךָ אֵשׁ לוֹהֵט.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזָכָה לְבַעַר וּלְגַרֵּשׁ
וּלְסַלֵּק מִלִּבִּי, כָּל הָרוּחַ-
שָׁטוֹת, וְכָל הַמַּחֲשָׁבוֹת וְרַעֲיוֹנֵים רָעִים,
עַד שֶׁאֲזָכָה מִהֲרָה לְטָהֳרַת-הַלֵּב בְּאַמֶּת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזָכָה, לְדַבֵּר דְּבוּרִים
חֲדָשִׁים קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים
בְּכָל-פַּעַם לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת, לְרָצוֹנְךָ
שֶׁתִּקְרַבְנִי אֵלֶיךָ מִהֲרָה.

וְאַתְּיָה דְּבוּק בְּךָ בְּאַמֶּת תָּמִיד, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם".

וַיָּקִים בִּי וּבְכָל יִשְׂרָאֵל מִהֲרָה מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "שִׁימְנִי כַחוֹתֶם עַל
לְבָבְךָ, כַחוֹתֶם עַל זְרוּעֶךָ. כִּי עֲזָה כַחוֹת
אֲהַבָה, קָשָׁה כְּשֹׂאוֹל קִנְאָה, רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי
אֵשׁ שְׁלֵהֲכֶת-יָהּ. מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ

⊗ [כג] תפלות-ותחנונים ⊗

הַשְׁמָטָה לְלִקּוּטֵי-תַפְלוֹת 'ח"א כ"א

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ"א, 'עתיקא טמיר וסתים')

"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָה וּלְבָנֵי בְנִיָּה" (דברים ד, ט)

"וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַנְיָה" (דברים ד, ז)

שְׁנִזְכָּה שִׁישְׂאָר מֵאַתְנֹו, הַשְׂאֲרַת הַדַּעַת-

דִּקְדוּשָׁה, בְּבָנֵינוּ וַיּוֹצְאֵנוּ חֲלָצִינוּ

וְנִזְכָּה לְקִים מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְהוֹדַעְתֶּם
לְבַנְיָה וּלְבָנֵי בְנִיָּה". וְכַתִּיב:
"וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַנְיָה". וְכֵן: "וּלְמַדְתֶּם אֹתָם
אֶת בְּנֵיכֶם".

וְנִזְכָּה שִׁישְׂאָר מֵאַתְנֹו, הַשְׂאֲרַת הַדַּעַת-
דִּקְדוּשָׁה, גַּם בְּבָנֵינוּ וַיּוֹצְאֵנוּ
חֲלָצִינוּ, וְנִזְכָּה לְגַדֵּל אֶת בְּנֵינוּ, לְתוֹרָה
וּלְחֶפֶז וּלְמַעֲשֵׂים-טוֹבִים.

⊗ [כד] לקוטי-תפלות ח"א ק"ח ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קנו, 'לב טהור ברא לי')

"כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא, אֵל קָנָא" (דברים ד, כד)

שְׁנִזְכָּה לְקַבֵּל חֲמִימוֹת וְהִתְלַהֲבוֹת דִּקְדוּשָׁה,
מִרַבּוֹתֵינוּ הַצַּדִּיקִים אֲשֶׁר דְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵינוּ "אֵשׁ
אֲכָלָה"; וְאַשֶּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא תִכְבֶּה לְעוֹלָם וְעַד

וְאַזְכָּה לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ בְּלִבִּי בְּכָל-
פַּעַם, חֲמִימוֹת וְהִתְלַהֲבוֹת
דִּקְדוּשָׁה, מִרַבּוֹתֵינוּ הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר הֵם
דְּבָקִים בְּךָ "יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵשׁ אֲכָלָה, אֵל
גָּדוֹל וְנוֹרָא".

וְהֵם מְקַבְּלִים אֵשׁ שְׁלִמְעָלָה, "רִשְׁפִּי
אֵשׁ שְׁלֵהֲכֶת-יָהּ", לְהִלָּהִיב וּלְחֶמֶם
לִבִּי יִשְׂרָאֵל, בְּחֲמִימוֹת וְהִתְלַהֲבוֹת
דִּקְדוּשָׁה, "וְכָל דְּבָרֵיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ".

לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה, וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטָפוּהָ,
אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֱהָבָה, בּוֹז
יְבוּזוֹ לוֹ". "יִהְיוּ לְרֹצוֹן אִמְרֵי-פִי וְהַגִּיוֹן
לְבִי לִפְנֶיךָ, יִהְיֶה צוּרִי וְגֹאֲלִי".

☪ [כה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א לֵג ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א לֵג, 'מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים')

"וּבִקְשֶׁתֶּם מִשֶּׁם אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִצָּאתָ, בִּי
תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ" (דְּבָרִים ד, כט)

שְׂנֻזָּכָה לְהִתְקַרֵּב לַהֲשִׁם, מִמָּקוֹם שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים
שָׁם עֲכָשְׁיוֹ בַּעֲת הַזֹּאת; וְנֻזָּכָה לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ תָּמִיד,
בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים שָׁם; וְיִהְיֶה נִמְצָא
עִמָּנוּ תָּמִיד, וְיִקְרַב אוֹתָנוּ בְּרַחֲמָיו

וְתוֹכְנִי וְתַעֲזָרֵנִי, לְהַכִּיר אוֹתְךָ וּלְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וּלְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לִפְנֶיךָ, מִמָּקוֹם שֶׁאֲנִי שָׁם עֲכָשְׁיוֹ
בַּעֲת הַזֹּאת.

וְאִם בַּעֲוֹנוֹתֵי-הָרַבִּים, נִפְלָתִי לְמָקוֹם
שֶׁנִּפְלָתִי, וְיִרְדָּתִי לְמָקוֹם שֶׁיִּרְדָּתִי,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה,
שֶׁגַם בְּמָקוֹמִי שֶׁאֲנִי שָׁם עֲכָשְׁיוֹ בַּעֲת
הַזֹּאת, גַּם שָׁם אֶתָּה נִמְצָא, כִּי לֵית אֶתְּךָ
פָּנוּי מִנֶּךָ, וּבְכָל הַמְּקוֹמוֹת מְמַשְׁלֶתְךָ.

עַל-כֵּן חוֹס וְחַמֵּל עָלַי, וְאַל תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ
מִמֶּנִּי, אֲפֹלוּ בְּמָקוֹמוֹת הַלָּלוּ
הַמְּגֻנִים מְאֹד, "גַּם שָׁם יָדְךָ תִּנְחָנִי,
וְתִאֲחַזְנִי יְמִינְךָ". מֵלֹא רַחֲמִים, "מַעֲשֵׂי
יָדֶיךָ אֵל תִּרְף", אֲחַז בִּי, וְהוֹצִיאֵנִי מִהֲרָה,
מִכָּל אֵלוּ הַמְּקוֹמוֹת הַשְּׁפִלִים וְהַמְּגֻנִים.

וְתַעֲזָרֵנִי, לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ תָּמִיד, בְּכָל
הַמְּקוֹמוֹת שֶׁאֲנִי שָׁם, וְאֻזָּכָה

לְקִים מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וּבִקְשֶׁתֶּם מִשֶּׁם אֶת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִצָּאתָ, כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל
לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ".

וְתִהְיֶה נִמְצָא עִמִּי תָּמִיד בְּכָל עֵת,
וְתִקְרַבְנִי אֵלֶיךָ בְּרַחֲמֶיךָ, אֶף-
עַל-פִּי שֶׁאֲנִי זֹכֵחַ לְדָרֵשׁ וּלְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ
כָּרְאוּ. וְתִקֵּים מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "נִדְרָשְׁתִּי
לֹא שְׁאֵלוֹ, נִמְצָאתִי לֹא בְקִשְׁנִי, אִמְרָתִי
הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל-גּוֹי לֹא-קָרָא בְּשִׁמִּי".

"שִׁטְחֹתִי אֵלֶיךָ כָּפִי, פִּרְשֹׁתִי יָדַי כָּל-
הַיּוֹם, נִפְשִׁי כְּאָרֶץ עֵיפָה לָךְ
סִלָּה. אֵלֶיךָ נִשְׁאֵאתִי אֶת עֵינִי, הִישָׁבִי
בְּשָׁמַיִם. חֲנֻנוּ יְהוָה חֲנֻנוּ, כִּי רַב שָׁבַעְנוּ
בוֹז. כִּי שָׁחָה לְעֹפֹר נַפְשָׁנוּ, דְּבָקָה לְאָרֶץ
בְּטִנְנוּ. דְּבָקָה לְעֹפֹר נַפְשִׁי, חֲנִי כְּדַבְּרֶיךָ.
קוֹמָה עֲזָרְתָה לָנוּ, וּפָדָנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ.
חוֹשָׁה לְעֲזָרָתִי, אֲדָנִי תִשׁוּעָתִי.

☪ [כו] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ז ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"ב ז, 'כִּי מִרְחָמִים יִנְהַגֵּם')

"אֶתָּה הָרֹאֵת לְדַעַת, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים,

אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה)

שְׂנֻזָּכָה לְדַעַת-דְּקֻדָּשָׁה, לְדַעַת
בִּידִיעָה שְׁלֵמָה, אֱלֹהוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ

וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי דַּעַת-דְּקֻדָּשָׁה, וְתִגְרַשׁ
מִמֶּנִּי ה'רוּחַ-שָׁטוֹת' וְשִׁגְעוֹן,
וְכָל מִינֵי בְּלָבוּל-הַדַּעַת שֶׁבַּעוֹלָם.

וְאֻזָּכָה אֲנִי וְזָרְעִי, וְכָל הַתְּלוּיִם בִּי, וְכָל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְדַעַת
בִּידִיעָה שְׁלֵמָה, אֱלֹהוּתְךָ, וּמְמַשְׁלֶתְךָ,
וְגִדְלְךָ, וְתִקְפָּךָ, וְתַפְאֲרָתְךָ, וּמַלְכוּתְךָ אֲשֶׁר
"בְּכָל מַשְׁלָה".

בְּאִמּוֹר: "אַתָּה הָרַאתָ לְדַעַת, כִּי יְהוָה
הוא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד
מִלְבָּדוֹ".

☞ [כז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב א ☞

(על-פי לקוטי-מוֹהֲר"ן ח"ב א, 'תקעו מִמְשָׁלָה')

"וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבְבָּךְ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד"
(דְּבָרִים ד, לט)

שְׁנֵי זֶכֶה לְהַמְשִׁיךְ ה' דַּעַת-הַקְדוּשָׁה לַתּוֹךְ הַלֵּב,
וּלְקִיָּם: "וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבְבָּךְ"

אָנָּה יְהוָה, הוֹדִיעֵנוּ נָא אֶת דְּרָכֶיךָ וְנִדַּע
אֵיךְ נִמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאֵיךְ נִזְכֶּה
לִפְעַל בְּקִשְׁתֵּנוּ אֲצִלָּה, בְּאִפֶּן שְׁנֵי זֶכֶה
לְהִתְקָרֵב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וְנִזְכֶּה לְקִיָּם כָּל
הַעֲצוֹת טוֹבוֹת הָאֱמִתִּיּוֹת, אֲשֶׁר גָּלִיתָ לָנוּ
עַל-יְדֵי צַדִּיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, עַד שְׁנֵי זֶכֶה
לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבִלְבַב שָׁלֵם.

חֹם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, יְהִמוּ וַיִּכְמְרוּ נָא
מַעֲיָה וְרַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ. מֶלֶךְ רַחֲמָן
רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדָּרֶשׁ לָנוּ, שׁוֹבָה
אֵלֵינוּ בְּהִמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלֵי אֲבוֹת שֶׁעָשׂוּ
רָצוֹנָךְ.

זִכְנוּ וְחַנְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁנֵי זֶכֶה
כָּלְנוּ לְקַבֵּל כָּל הַשָּׁלֵשׁ רִגְלִים
בְּשִׁמְחָה וּבְחִדּוּהָ רַבָּה וְעֲצוּמָה עַד אֵין
סוּף. וְתִזְכְּנוּ לְשִׁמְחַת יוֹם-טוֹב בְּאַמֶּת
כְּרָצוֹנָךְ הַטוֹב.

חֹם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים
שׁוֹם דֶּרֶךְ אֵיךְ לִזְכּוֹת לְשִׁמְחַת יוֹם-
טוֹב כִּי אִם בְּכִתְךָ הַגָּדוֹל לְבָד.

כְּדִישָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ,
שְׁבַעְנוּ מְטוֹבָךְ, וְשִׁמְחָנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ, וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת,
וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן
מוֹעֲדֵי קִדְשֶׁךָ.

עַד שְׁנֵי זֶכֶה בְּזִכּוֹת וְכֹחַ קִדְשֵׁת הַשָּׁלֵשׁ-
רִגְלִים, לְשִׁבְרָה וּלְבִטּוֹל כָּל הַשָּׁלֵשׁ
תַּאֲוֹת רָעוֹת, שֶׁהֵן: 'תַּאֲוֹת-מְמוֹן',
'תַּאֲוֹת-נְאוּף', וְ'תַּאֲוֹת-אֲכִילָה'. וְנִזְכֶּה
לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים וְטַהוֹרִים בְּאַמֶּת. וְתוֹצִיאֵנִי
מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, מִחֲשֶׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל.

וְנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ ה' דַּעַת-הַקְדוּשָׁה לַתּוֹךְ
הַלֵּב, לְתַקֵּן וּלְזַכֵּךְ וּלְטַהַר
הַלֵּב מִכָּל הַשָּׁלֵשׁ תַּאֲוֹת הָאֵלוּ.

וַיִּקְרָא בָּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבְבָּךְ, כִּי ה' הוּא
הָאֱלֹקִים, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת, אֵין עוֹד".

☞ [כח] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יב ☞

(על-פי לקוטי-מוֹהֲר"ן ח"א יב, 'תַּהֲלָה לְדוֹד')

"וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"
(דְּבָרִים ד, מד)

מֵאִי דְּכִתְיָב: "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה" - זָכָה, נַעֲשִׂית
לוֹ סָם-חַיִּים; לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לוֹ סָם-מִיתָה. (יוֹמָא עב:)

שְׁנֵי זֶכֶה שִׁיחִיָּה נַעֲשִׂיה אֲצִלָּנוּ מִלְמוּד-הַתּוֹרָה, 'סָם-
חַיִּים'; וְלִהְיוֹת שְׁלֵם יְהִיָּה נַעֲשִׂיה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם אֲצִלָּנוּ
מִלְמוּד-הַתּוֹרָה, 'סָם-מָוֶת'; שְׁלֵם יְהִיָּה נִכְנָס בְּלִבֵּנוּ
שׁוֹם הַתְּנַגְּדוֹת עַל צַדִּיקֵי-אֱמֶת, עַל-יְדֵי לְמוּדֵינוּ;
וְשׁוֹם הַהֲוִירִים וְקִשְׁיוֹת עַל צַדִּיקֵי-הַדּוֹר הָאֱמִתִּיִּים

אָנָּה יְהוָה, עֲזָרְנוּ שִׁיחִיָּה נַעֲשִׂיה אֲצִלָּנוּ
מִלְמוּד הַתּוֹרָה-הַקְדוּשָׁה, 'סָם-
חַיִּים', שְׁנֵי זֶכֶה עַל-יְדֵי לְמוּדֵנוּ, לְחַזּוֹר

בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בָּאֵמֶת, וּלְחֹדֶשׁ
כְּנֹשֶׁר נְעוּרָנוּ, לְחֹדֶשׁ יָמֵינוּ שֶׁעָבְרוּ בְּחֹשֶׁךְ
גָּדוֹל.

וְתַצִּיל אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁלֹא
יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלָּנוּ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם
מִלְּמוֹד-הַתּוֹרָה, 'סֶם-מָוֶת' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

שְׁלֹא יִהְיֶה נִכְנָס בְּלִבָּנוּ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם שׁוֹם
צַד הַתִּנְגּוּדוֹת עַל צְדִיקֵי-אֵמֶת,
עַל-יְדֵי לְמוּדֵינוּ, וְלֹא יִהְיֶה לְמוּדֵינוּ
לְהַתִּיּוֹר וּלְקִנְיַט חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וּבִפְרֹט בְּעֵת
לְמוּדֵינוּ בַּתּוֹרָה שֶׁבַע-לֶפֶה בַּגְּמָרָא
וְתוֹסֵפוֹת וּפּוֹסְקִים.

אֲנֵנוּ יִהְיֶה, תַּצִּיל וְתַמְלִיט אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁלֹא יִכְנָס בְּלִבָּנוּ
שׁוֹם צַד גָּאוֹת וְגִבְהוֹת בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְלֹא
יִכְנָס בְּלִבָּנוּ שׁוֹם צַד עֲרֻמִּיּוֹת כָּלֵל. וְלֹא
יִהְיֶה בְּלִבָּנוּ שׁוֹם הִרְהוּרִים וְקִשְׁיוֹת עַל
צְדִיקֵי-הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים.

❁ [כט] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א לא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לך בירא')

"וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל"
(דְּבָרִים ד, מד)

מאי דכתיב: "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה" - זָכָה, נַעֲשִׂית
לוֹ סֶם-חַיִּים; לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לוֹ סֶם-מִיתָה. (יומא עב:)

שְׁנֵי זָכָה לְהוֹצִיא בְּפִינוּ, ה' כְּסוּפֵי-הַטּוֹבִים; וְלַעֲשׂוֹת עַל-
יְדֵי-זָכָה 'נִקְדוֹת' ל'אוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה', וּלְצִיּוֹר ה'אוֹתִיּוֹת'
לְטוֹב; וְיִהְיֶה נַעֲשִׂים אֲצִלָּנוּ כָּל דְּבָרֵי-הַתּוֹרָה, 'סֶם-חַיִּים'

וְתַעֲזָרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁאֲזָכָה
לְדַבֵּר וּלְהוֹצִיא בְּפִי, אֶת
הַכְּסוּפִין וְהַגְּעוּגוּעִים טוֹבִים שְׁלִי.

וְאֲזָכָה לְשַׁפֵּךְ כָּל שִׁיחִי לְפָנֶיךָ תָּמִיד,
וְכָל אֲשֶׁר "עִם לִבִּי, אֲשִׁיחָה"
לְפָנֶיךָ מְלֵא רַחֲמִים, בָּאֵמֶת וּבִתְמִימוּת,
בְּכִסּוּפִין גְּדוֹלִים וְהַשְׁתַּוְּקוֹת נִמְרָץ
אֵלֶיךָ.

וְאֲזָכָה לַעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי-זָכָה 'נִקְדוֹת-
קְדוּשׁוֹת' ל'אוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה',
וּלְצִיּוֹר 'אוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה' לְטוֹב, וְיִהְיֶה
נַעֲשִׂים אֲצִלִּי כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה,
'סֶם-חַיִּים', וְאֲזָכָה לְהַתְּדַבֵּק בָּךְ וּבַעֲבוּדָתְךָ
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

❁ [ל] תַּפְלוֹת-וְתַחֲנוּנִים ❁

הַשְׁמָטָה ל'לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א לא

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לך בירא')

"וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל"
(דְּבָרִים ד, מד)

מאי דכתיב: "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה" - זָכָה, נַעֲשִׂית
לוֹ סֶם-חַיִּים; לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לוֹ סֶם-מִיתָה. (יומא עב:)

שְׁנֵי זָכָה לְהַתְּקַרֵּב לְהַצְדִּיק הַגָּדוֹל וְהָרַב-הָאֵמֶת, שֶׁהוּא
צְדִיק חֲסִיד וְלִמְדָן; וְלִשְׁמַע תּוֹרָה מִפִּיו; וְיִהְיֶה דְּבָרֵי-
תּוֹרָה שְׁלֹו נַעֲשִׂין אֲצִלָּנוּ 'סֶם-חַיִּים'; וְיִהְיֶה כָּל
לְמוּדֵנוּ לְהַעֲוֹלָם, בְּבַחֲיִנַת 'סֶם-חַיִּים', שִׁיחֵנוּ נַעֲשִׂין
עַל-יְדֵם 'פְּעֻלוֹת-טוֹבוֹת' בְּעוֹלָם

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכָּנוּ לְהַתְּקַרֵּב
לְהַצְדִּיק הַגָּדוֹל וְהָרַב-הָאֵמֶת
שֶׁבְּדוֹר, שֶׁהוּא "דּוֹמָה לְמֶלֶךְ יִהוָה
צְבָאוֹת", הֵינוּ, שֶׁהוּא צְדִיק וְחֲסִיד גָּדוֹל
מְאֹד בְּחִסְדוֹת וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים, וְלִמְדָן
גָּדוֹל בַּתּוֹרָה.

וְאֲזָכָה לְשַׁמַּע דְּבָרֵי-תּוֹרָה מִפִּיו
הַקְּדוֹשׁ, וְיִהְיֶה דְּבָרֵי תּוֹרָה שְׁלֹו
נַעֲשִׂין אֲצִלִּי 'סֶם-חַיִּים'.

שְׁאֻכָּה לְהַתְעוֹרֵר עַל-יָדָם לְתִשׁוּבָה-
שְׁלָמָה, וּלְקַבֵּל מֵהֶם דִּרְךְ-
יִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹדַת יְהוָה בְּאַמֶּת, כְּפִי שְׂרֵשׁ
נִשְׁמָתִי, וּכְפִי בְּחִינַתִּי וּמִדְּרָגָתִי.

וְאַזְכָּה שִׁיחִיָּה כָּל לְמוּדֵי לְעוֹלָם,
בְּבַחֲיַנַּת 'סֶם-חַיִּים', עַד שְׁאֻכָּה
שְׁעַל-יָדֵי כָּל 'אוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה' הַיּוֹצֵא
מִפִּי, יִהְיוּ נַעֲשִׂין פְּעֻלּוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם.

אֶת-עַל-פִּי שְׁאִינִי כְּדֹאֵי לָזֶה, אֶת-עַל-
פִּי-כֵן, עַל רַחֲמֵיךָ הָרַבִּים
אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְעַל חֲסִדֶּיךָ אֲנִי נִשְׁעָן,
וְלִישׁוּעָתְךָ אֲנִי מִצְפֶּה, וְתִצִּיר בְּעֶצְמְךָ
הָאוֹר הַבָּא מִלְּמַעְלָה, בְּבַחֲיַנַּת 'בִּרְכָּה
וְשָׁלוֹם וְחַיִּים וְטוֹב'.

❧ [לב] לקוטי-תפלות ח"א קיט ❧

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קנט, 'דע שיש אמצעי')

"וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שִׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"
(דְּבָרִים ד, מד)

מאי דבתיב: "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שִׁם מֹשֶׁה" - זָכָה, נַעֲשִׂית
לוֹ סֶם-חַיִּים; לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לוֹ סֶם-מִיתָה. (יומא עב:)

שְׁנִזְכָּה שֶׁכָּל הָאֲדָמִים וְהָאֲוִירִים שֶׁנִּשְׁאָבוּ מִהַתּוֹרֹת שֶׁל
הַקְּטָנִים בְּמַעְלָה - יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלָּנוּ מֵהֶם, 'סֶם-חַיִּים'

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלֵינוּ, וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ,
שֶׁכָּל הָאֲדָמִים וְהָאֲוִירִים שֶׁנִּשְׁאָבוּ
מִהַתּוֹרֹת שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ הַקְּטָנִים
בְּמַעְלָה, אֲשֶׁר אֵין זֻכִּים שִׁיחִיָּה לְמוֹדָם
עוֹלָה לְהַשְׁכִּינָה.

אֲנִי יְהוָה, עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת
לְבַדְּךָ, רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַנְךָ, וְזַכֵּנוּ,
שֶׁנִּשְׁאָבוּ וְנִקְבְּלוּ מֵאֵלֹה הָאֲדָמִים שֶׁל אֱלֹהֵינוּ
הַתּוֹרֹת לְטוֹבָה, שֶׁנִּזְכָּה שִׁיחִיָּה נַעֲשֶׂה
אֲצִלָּנוּ מֵהֶם 'טֹל-תּוֹרָה', 'טֹל-אוֹרוֹת',
'סֶם-חַיִּים'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, לְהַתְעוֹרֵר בְּכָל יוֹם,
בְּהַתְעוֹרוֹת חֲדָשׁ, בְּחֶשֶׁק
נִמְרָץ, וְהַשְׁתַּקְקוֹת גְּדוֹל, לַעֲסֹק בְּתוֹרָתְךָ
וּבַעֲבוֹדָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה בְּאַמֶּת, וְתִהְיֶה תּוֹרָתְךָ
הַקְּדוֹשָׁה חֲדָשָׁה בְּעֵינֵינוּ לְגִמְרֵי בְּכָל יוֹם
וְיוֹם.

❧ [לא] לקוטי-תפלות ח"א לו ❧

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, 'בקרוב עלי מרעים')

"וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שִׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"
(דְּבָרִים ד, מד)

מאי דבתיב: "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שִׁם מֹשֶׁה" - זָכָה, נַעֲשִׂית
לוֹ סֶם-חַיִּים; לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לוֹ סֶם-מִיתָה. (יומא עב:)

שְׁנִזְכָּה לְשִׁמְעַת חֲדוּשֵׁי-תּוֹרָה, מִפִּי צַדִּיקִים-אַמִּתִּיִּים,
וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלָּנוּ מִחֲדוּשֵׁי-תּוֹרָתָם, 'סֶם-חַיִּים';
וְנִזְכָּה לְצִיר ה' אוֹר-הַפְּשׁוּט, בְּבַחֲיַנַּת 'בִּרְכָּה וְטוֹב'

וְעִזָּרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁאֻכָּה לְשִׁמְעַת
חֲדוּשֵׁי-תּוֹרָה אֱמִתִּיִּים, מִפִּי
צַדִּיקִים-אַמִּתִּיִּים הַגְּדוֹלִים בְּמַעְלָה, שִׁישׁ
לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת לְכָל
הַשּׁוֹמְעִים דְּבָרֵי תּוֹרָתָם הַקְּדוֹשָׁה.

וְאַזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ לְהַמְשִׁיךְ עָלֵי וּלְקַבֵּל
נִשְׁמָה חֲדָשָׁה קְדוֹשָׁה בְּכָל עֵת,
עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי-תּוֹרָה שְׁאֻכָּה לְשִׁמְעַת
מִפִּיהֶם, וּלְלַמֵּד בְּסִפְרִים-קְדוּשִׁים שֶׁל
צַדִּיקִים-אַמִּתִּיִּים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים.

וְתַעֲזָרְנִי, שִׁיחִיָּה נַעֲשֶׂה אֲצִלִּי מִחֲדוּשֵׁי-
תּוֹרָתָם, 'סֶם-חַיִּים'. וְאַזְכָּה
לְצִיר אֶת ה' אוֹר-הַפְּשׁוּט הַבָּא מִלְּמַעְלָה,
בְּבַחֲיַנַּת 'בִּרְכָּה וְטוֹבָה'.

☞ [לג] תפלות-ותחנונים ח"א כג ☞

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קסד,
'לענין ספורי דברים של הצדיק')

"וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל"
(דברים ד, מד)

מאי דכתיב: "וזאת התורה אשר שם משה" - זכה, נעשית
לו סם-חיים; לא זכה, נעשית לו סם-מיתה. (יומא עב:)

שנזכה להתקרב ל'צדיקי-אמת' רופאי-הנפשות,
שיודעים להלביש אור-התורה, באפן שלא יהיה
נעשה אצלנו 'סם-מות' חס-ושלום, רק 'סם-חיים'
ו'רפואה-שלמה'

רבנו של עולם, בודאי אני מאמין
באמונה שלמה, שהתורה היא
רפואה-כללית לכל חולי-הנפש.

אבל כבר גלית אַזנינו: שבתורה-
הקדושה יש שני כחות. זכה,
נעשית לו 'סם-חיים'; לא זכה וכו'.

ואני ידעתי בנפשי, כי פגמתי הרבה
מאד, כי עוונותי רבו למעלה
ראש, ואשמתי גדלה עד לשמים.

ועל-ידי-זה קשה לי לקבל רפואת-
נפשי בשלמות, על-ידי
למוד-התורה בלבד, והלואי שלא יהיה
נעשה אצלי 'סם-מות' רחמנא-ליצלן.

על-כן חוס וחמל נא עלי, וזכני
להתקרב לצדיקי-אמת שהם
רופאי-הנפשות באמת, והם יודעים איך
להלביש את אור התורה-הקדושה, באפן
שלא יהיה נעשה אצלנו 'סם-מות' חס-
ושלום.

רק אדרבא, נזכה לקבל ממנה 'סם-
חיים', ו'רפואה-שלמה' לכל תחלואי
ומכאובי נפשנו.

ועל-כן לפעמים הם מלבישים לנו
פנימיות-התורה, בדברי-תורה
אחרים ופשוטים.

ולפעמים כשגברה החלי על נפשנו
כל-כך, עד שגם זה אי-
אפשר לנו לקבל, על-כן מרחים להלביש
לנו אור התורה-הקדושה, בספורים-
חיצונים, בשיחת-חלין, וספורי-מעשיות,
וכיוצא בזה. וכל-זה לרפואת נפשנו.

על-כן, זכנו לקבל כל היוצא מפיהם,
באהבה גדולה, ובחשק גדול,
ובאמת ובאמונה-שלמה.

עד אשר על-ידי-זה נזכה: שכל למוד
תורתנו-הקדושה, יהיה נעשה
אצלנו 'סם-חיים', ונזכה להגות בדברי
תורתך יומם ולילה.

ויקיים בנו מקרא שכתוב: "רפאות תהי
לשרך, ושקוי לעצמותיך".
ונאמר: "כי חיים הם למצאיהם, ולכל
בשרו מרפא". אמן כן יהי רצון.

☞ [לד] לקוטי-תפלות ח"א לו ☞

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, 'בקרוב עלי מרעים')

"שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד"

(דברים ו, ד) - מצות 'קריאת-שמע'

שנזכה להנצל מהרהורים-רעים על-ידי אמירת שני
פסוקים 'שמע' ו'ברוך שם', ולהוריד דמעות באמירתם

ועזרני ברחמיך הרבים, לקבל עלי
תמיד על מלכות שמים באהבה.
ואזכה להציל את נפשי מהרהורים
רעים, על-ידי אמירת שני

פסוקים אלו של קבלת על מלכות שמים, שהם "שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". ותובני להיות רגיל תמיד לומר בכל פעם אלו הפסוקים, בכונה גדולה ועצומה, ובשמחה גדולה, ובמסירת-נפש.

ותעורר את לבבי באהבה ותשוקה וחפצה גדולה אליך, עד שאזכה להוריד דמעות בשעת קבלת על מלכות שמים בשני פסוקים האלו.

ואזכה על-ידי-זה, לקבל ולהמשיך עלי מלכות-דקדושה, ולהכניע ולשבר ולעקר ולבטל מלכות-הרשעה מן העולם, שהיא תאות-נאוף, שהיא שפחה בישא, "אשה זונה".

ותברח השפחה מפני גברתה, כמו שכתוב: "מפני שרי גברתי אנכי בורחת".

ואזכה בכחך, להגביר ולהמליך "אשה יראת ה'", על ה"אשה זונה", ותכנע ותפל השפחה לפני גברתה ותברח מפניה.

באפן שאזכה לבטל ממני תאות-נאוף, ולהתגבר על כל ההרהורים רעים, לגרשם ולשברם ולבטלם מעלי, בבטול גמור, מעתה ועד עולם.

ואזכה על-ידי אמירת שני פסוקים אלו, שיש בהם 'שנים-עשר תבות' - שתהיה נפשי נכללת על-ידי-זה, ב'שנים-עשר שבטי יה', שהם כלליות מלכות-דקדושה.

ועל-ידי ה'ארבעים-ותשע אותיות שיש בשני פסוקים אלו - אזכה להיות נכלל, בתוך ארבעים-ותשע אותיות שיש ב"שמות בני ישראל" שהם 'שנים-עשר שבטי יה'.

☪ [לה] לקוטי-תפלות ח"א פז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצג,
'המחשבה יש לה תקוף גדול')

"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"

(דברים ו, ד) - מצות 'קריאת-שמע'

שנזכה למסור נפשנו על 'קדושת-השם',
בשעת 'קבלת על מלכות-שמים'

"אלריך יהוה נפשי אשא". רבנו של עולם, זכני ברחמיך, למסור נפשי על 'קדושת-השם באמת, בכל-עת תמיד. ובפרט בשעת 'קריאת שמע', בעת 'קבלת על מלכות-שמים'.

שאזכה ליחד שמך בכל יום תמיד, בערב ובבקר, במסירת-נפש על קדושת-השם באמת בכל לב, בשמחה וחדוה גדולה.

ואזכה לקבל עלי באמת, כל הארבע מיתות בית-דין, סקילה שרפה הרג וחסק, בעת שאני מיחד שמך בכל יום.

שאהיה מרצה באמת ובלב שלם, למות בכל המיתות, ולסבל כל היסורים והענויים, בשביל קדשת שמך הגדול.

☪ [לז] לקוטי-תפלות ח"א צה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א פ, 'ה' עז לעמו יתר')

"שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד"

(דברים ו, ד) - מִצְוַת 'קְרִיאַת-שְׁמַע'

שְׁנֵי זָכוֹת לְמִסֵּר נַפְשֵׁנוּ עַל 'קְדוּשַׁת-הַשֵּׁם',
בְּשִׁיעַת 'קַבְּלַת עַל מַלְכוּת-שְׁמַיִם'

וְעֲזָרָנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
שְׁאֲזָכָה תָּמִיד לְמִסֵּר נַפְשִׁי עַל
'קְדוּשַׁת-הַשֵּׁם' בְּאַמָּת, וּבְפָרֵט בְּשַׁעַת
'קְרִיאַת-שְׁמַע' ו'תְּפִלָּה', שְׁאֲזָכָה תָּמִיד
לְהִתְפַּלֵּל וְלֹאמַר 'קְרִיאַת-שְׁמַע', בְּמִסִּירַת-
נַפֶּשׁ בְּאַמָּת.

וְאַזְכָּה לְקַבֵּל בְּדַעְתִּי, בְּרִצּוֹן חֶזֶק
בְּאַמָּת, לְמִסֵּר נַפְשִׁי לְמוֹת עַל
'קְדוּשַׁת-הַשֵּׁם', לְהִתְלַהֵב בְּשִׁלְהוּבִין
דְּרַחֲמֵימוֹתָא, וְלְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרִי, לְמִסֵּר כָּל
גּוּפִי וְנַפְשִׁי וּמַאֲדִי, בְּשִׁבִיל לְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.

☪ [לז] לקוטי-תפלות ח"א קמו ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רעה, 'דע שְׁכַל מְצוּה')

"שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד"

(דברים ו, ד) - מִצְוַת 'קְרִיאַת-שְׁמַע'

שְׁנֵי זָכוֹת לְפָנֵי 'יְצִיאַת-הַנֶּשֶׁמָה', לְקִרְוֹת
'קְרִיאַת-שְׁמַע', וְלַקְבֵּל 'עַל מַלְכוּת-שְׁמַיִם'

וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת קִיָּם וְחֶזֶק בְּאַמוּנָתְךָ
הַקְּדוֹשָׁה תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאַזְכָּה לְקַבֵּל עָלֵי עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם
שְׁלָמָה קֹדֶם יְצִיאַת נִשְׁמָתִי,
לְקִרְוֹת אֲז 'קְרִיאַת שְׁמַע' בְּפָה מְלֵא,

בְּאִימָה וּבִירְאָה גְּדוֹלָה, בְּאַמָּת וּבְאַמוּנָה
שְׁלָמָה, בְּשִׁמְחָה וְחִדּוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה.

וְלִדְבַר הָרַבָּה דְּבוּרֵי אָמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה,
לֹאמַר בְּפָה מְלֵא: שְׁאֲנִי מֵאַמִּין
בְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּבְכָל
הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּם שֶׁהָיוּ מִיְּמוֹת עוֹלָם
עַד הַנֵּה, וּבְתוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ
עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ בְּכָתֵב וּבְעַל-פֶּה.

וְלְהֶאֱרִיךְ בְּדְבוּרֵי אָמֶת וְאַמוּנָה בְּלֵב
שָׁלֵם, עַד שֶׁתֵּצֵא נִשְׁמָתִי
מִתּוֹךְ דְּבוּרֵי אָמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתִכְלַל
נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי מִיָּד בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה
הַקְּדוֹשָׁה, וְתַעֲלֶה וְתִרְאֶה בְּאוֹר פְּנִיךָ.

וְתִתֶּיךָ נַפְשִׁי צְרוּרָה בְּצִוּוֹר הַחַיִּים אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵי, בְּתוֹךְ כָּלֵל נִפְשוֹת
הַצְדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ,
וְאַזְכָּה לְחִזּוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ.

☪ [לח] תפלות-הבקר ו ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, נְטִילַת-יָדַיִם שְׁחִירִית א; הַבְּנוּיָה)

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, 'זכרונם הבפורים')

"שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד"

(דברים ו, ד) - מִצְוַת 'קְרִיאַת-שְׁמַע'

שְׁנֵי זָכוֹת לֹאמַר 'קְרִיאַת-שְׁמַע', וְלַקְבֵּל 'עַל מַלְכוּת-
שְׁמַיִם' בְּאַהֲבָה; וְנִזְכָּה לְהֶאֱרִיךְ בְּדִלִי"ת שֶׁל אֶחָד-ד',
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְאַרְיֶכֶת יָמִים

וְאַזְכָּה לֹאמַר קְרִיאַת-שְׁמַע, וְלַקְבֵּל עָלֵי
עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּאַהֲבָה,
וְלֹאמַר הַפְּסוּק: "שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד", בְּקִדּוּשָׁה.

וְלְהוֹדִיעַ לְכָל הָעוֹלָם: שֶׁאִפְלוּ בְּכָל
הַהֶסְתֵּרוֹת כָּלֵם, מְקַבְּלִים

חיות מהשם-יתברך, ולית אתר פנוי
מיניה כלל.

ואזכה להאריך בדלי"ת של אח"ד,
שעל-ידי-זה נזכה לאריכת-
ימים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם-
לברכה: "וצריך לארכא בדלי"ת
דאח"ד", הדא הוא דכתיב: "למען
יארץ ימים על ממלכתו", שאזכה
לאריכת ימים ושנים, להמשיך הדעת
לתוך המלכות.

ויהיה רוח-המקום ורוח-הבריות נוחה
הימני, ואהיה אהוב למעלה
ונחמד למטה, ואמצא חן ושכל טוב
בעיני אלהים ואדם.

ותרחם עלי, ותזמין לי פרנסתי ברוח,
ותתן לי כל צרכי, וכל צרכי
אנשי ביתי, קדם שאצטרך להם, בלי
גיעה וטרח ועמל כלל.

☪ [מ] תפלות-ותחנונים ח"א ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א צג, 'משא-ומתן באמונה')

"ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך" (דברים ו, ה)

- מצות 'אהבת-השם' -

תניא: "ואהבת את ה' אלקיך" - שיהא שם-שמים מתאהב
על-ידיך, שיהא קורא ושונה, ומשמש תלמיד-י-חכמים, ויהא
משאו ומתנו בנחת עם הבריות וכו'; עליו הפתוב אומר (ישעיה
מט, ג): "ויאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בך אתפאר". (יומא פו.)
שנזכה לקים מצות "ואהבת את ה' אלקיך", שיהא שרש
כל המצוות, עד שיהיה שם-שמים מתאהב על-ידינו

רבנו של עולם, זפני לקים מצות
"ואהבת את יהוה אלהיך",
שהיא שרש כל המצוות.

ואזכה לעסק בתורה הרבה, ולשמש
תלמיד-י-חכמים, ושיהיה עסקי
בנחת עם הבריות, ולעשות 'משא-ומתן
באמונה', עד שיהיה שם-שמים מתאהב
על-ידי. שזה גם-כן בכלל מצות
"ואהבת".

כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה:
"ואהבת את יהוה אלהיך" -
"שיהא שם-שמים מתאהב על-ידיך;
פיצד: קרא, ושנה, ושמש תלמיד-י-

☪ [לט] לקוטי-תפלות ח"א עה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רי, 'משא-ומתן באמונה')

"ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך" (דברים ו, ה)

- מצות 'אהבת-השם' -

תניא: "ואהבת את ה' אלקיך" - שיהא שם-שמים מתאהב
על-ידיך, שיהא קורא ושונה, ומשמש תלמיד-י-חכמים, ויהא
משאו ומתנו בנחת עם הבריות וכו'; עליו הפתוב אומר (ישעיה
מט, ג): "ויאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בך אתפאר". (יומא פו.)
שנזכה לקים בשלמות, מצות "ואהבת את ה'
אלקיך", "שיהיה שם-שמים מתאהב על-ידינו";
ועל-ידי-זה יהיה לנו פרנסה ברוח, בלי גיעה וטרח

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו, שתרחם עלי, ותעזרני
ותושיעני, שאזכה לסור מרע, ולעשות
הטוב בעיניך תמיד, ותתניני לאהבה לחן
ולחסד ולרחמים בעיניך, ובעיני כל
רואי, ותגמלני חסדים טובים.

ואזכה לקים בשלמות, מצות "ואהבת
את יהוה אלהיך", "שיהיה
שם-שמים מתאהב על-ידי, שיהיה משאי
ומתני באמונה, ודבורי בנחת עם הבריות.

חכמים, ועסקו בנחת עם הבריות, ומשאו ומתנו באמונה וכו', נמצא שם-שמים מתאהב על ידו; ועליו הכתוב אומר: 'ישראל אשר בך אתפאר'."

ותפתח את דעתי, ותכין את לבבי, שאזכה ללמד במהירות גדול, ולהבין הדין על בוריו, ולברר וללבן ה'פסק-הלכה', בכל דיני התורה, באמת לאמתו.

ואזכה לידע ההכרעה באמת, בין כל בעלי המחלקת דקדשה שמחלקים בדיני התורה, ואזכה לעשות שלום והכרעה ביניהם.

ועל-ידי השלום הזה, ימשך וישתלשל שלום בכל העולמות, עד שיתפשט השלום גם בעולם-הזה, ותשים שלום בין כל עמך ישראל לעולם, ותבטל כל מיני מחלקת מן העולם, ויתרבה השלום בעולם.

ותזכנו, שיהיה שלום בעצמנו, שלא יהיה חלק לבנו חס-ושלום מאתך, רק נזכה להאמין בך, ובצדיקיך האמתיים, ולעבדך באמת ובלבב שלם בשני יצרינו.

[מב] תפלות-ותחנונים ח"ב ד
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב מט, 'לפי גדלת השם-יתברך')
"ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך" (דברים ו,ה)
"בכל לבבך" - בשני יצריך, ביצר-טוב וביצר-רע. (ברכות פ"ט מ"ה)
שנזכה לעבד השם-יתברך בשני יצרינו, להכניס התלהבות אש היצר-הרע, לתוך תורה ותפלה ועבודת-השם, ולא לתאות והנאות הגוף

וזכנו לעבד אותך בשני יצרינו, דהינו: שנזכה לקח גם כל החמימות והתלהבות של אש היצר-הרע הבורע

רבנו של עולם, "עיניך הלא לאמונה", עזרנו והושיענו וחנונו, באמונתך הקדושה, באמת ובלב שלם, ולא יהיה חלק לבנו חס-ושלום. ונזכה לעבד אותך תמיד בלבב שלם, "בכל לבבנו, ובכל נפשנו, ובכל מאדנו". ותהיה עבודתנו באמת ובשלמות גדול "בשני יצרינו".

ותסיר מלבבנו ומדעתנו, כל מיני כפירות וקשיות ובלבולים, וכל מיני מחשבות-זרות, המבלבלים חס-ושלום את האמונה הקדושה. ולא יעלה ולא יבא ולא יגיע ללבי, שום קשיא ובלבול, ולא שום כפירה כלל.

ובכן תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לעסק בספרי הפוסקים בהתמדה גדולה. ותעזרני ותושיעני, ללמד הרבה בכל יום ויום ספרי הפוסקים.

בְּלִבֵּנוּ, וּלְבָלִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְשׁוֹם תַּאֲוָה
וְהִנָּאת הַגּוֹף חֵס־וְשָׁלוֹם.

רַק לְהַכְנִיִּס כָּל הַחֲמִימוֹת וְהַתְּלַהּבוֹת
הַזֹּאת, לְתוֹךְ תּוֹרָה וְתַפְלָה וְעִבּוּדַת
יְהוָה. דְּהִינּוּ: לְלִמּוּד, וּלְהַתְּפַלֵּל,
וּלְהַתְּחַנֵּן, וּלְעַבֵּד אֶת יְהוָה, בַּחֲמִימוֹת
וְהַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹלָה, כְּרָאוּי לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי.
וְנִזְכָּה לְקִיָּם מִצּוֹת: "וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ", וְדָרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ-זְכוֹרֵנוֹם-לְבָרְכָה: "בְּשָׁנִי יִצְרִיךָ".
וְנֹאמַר: "אֵךְ יִרְאוּ אֶת יְהוָה, וְעִבְדֻתָם אִתּוֹ
בְּאַמֶּת בְּכָל לִבְבָכֶם, כִּי רָאוּ אֶת אֲשֶׁר
הִגְדַּל עִמָּכֶם". אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

וְאַפְּלוּ בַּעֲת שְׁתִּזְכְּנוּ לְעַבֵּד אוֹתָךְ בְּאַמֶּת
כְּרָאוּי, תִּזְכְּנוּ תָמִיד לְהַתְּחִיל
בְּכָל-פַּעַם מִחֻדָּשׁ. וְנִזְכָּה לְחֻדָּשׁ כְּנֶשֶׁר
נְעוּרֵינוּ, בְּתוֹרָתְךָ וּבְעִבּוּדְתְךָ הַקְּדוּשָׁה,
וְלֹא נִפְּל חֵס־וְשָׁלוֹם לְזִקְנָה וְתִשׁוּת-כַּח
כָּלֵל.

רַק בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, יִהְיוּ מִצּוֹתֶיךָ
וְעִבּוּדְתְךָ בְּעֵינֵינוּ כַּחֲדָשִׁים. וְאַזְכָּה
לְהִיּוֹת "עֶז כְּנֶמֶר, וְקַל כְּנֶשֶׁר, רֵץ כְּצִי,
וְגִבּוֹר כְּאַרִי, לַעֲשׂוֹת רָצוֹן אֲבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם".
"אֵל תְּשַׁלִּיכֵנִי לַעֲת זִקְנָה, כְּכֹלּוֹת כְּחִי
אֵל תַּעֲזֹבֵנִי". וַיְקִיָּם בָּנוּ מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "וַיְקוּי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כַח, יַעֲלוּ
אֲבֵר כְּנֶשֶׁרִים, יִרְוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ, יִלְכוּ וְלֹא
יִיעֲפוּ".

☪ [מג] לקוטי-תפלות ח"א סב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סב, ו'יטב אלקים)

"אֲשֶׁר אֲנִי מִצּוֹף הַיּוֹם" (דְּבָרִים ו, ו)

"אֲשֶׁר אֲנִי מִצּוֹף הַיּוֹם" - שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּדִיוֹטְגָמָא יִשְׁנָה שְׂאִין
אָדָם סוֹפְנָה, [אַלָּא] כַּחֲדָשָׁה שֶׁהַכֹּל רָצִים לְקַרְאָתָהּ. (סְפָרִי וְאַתְחַנֵּן ח)
"אֲשֶׁר אֲנִי מִצּוֹף הַיּוֹם" - הֵינּוּ לֹמַר: בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים,
וְלֹא כְּמִי שֶׁכָּבֵר שָׁמַע אוֹתוֹ הַרְבֵּה פַּעַמִּים, שְׂאִינוּ חֲבִיב אֲצִלּוֹ.
(שְׁלַח־עֲרוֹךְ אֲרַח־חַיִּים סא, ב)

בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים, כְּאֵלּוּ בּוֹ בְּיוֹם נִצְטוּיֶת עָלֵיהֶם.
(רש"י על דְּבָרִים כו, טז: "הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצּוֹף")

שֶׁנִּזְכָּה לְהַתְּחִיל בְּכָל יוֹם עִבּוּדַת-הַשֵּׁם מִחֻדָּשׁ,
כְּאֵלּוּ לֹא הִתְחַלְנוּ עַדִּין מַעוֹלָם; וְלֹא נִפְּל לְזִקְנָה

וְתַעֲזָרְנוּ לְעַסֵּק תָּמִיד בְּעִבּוּדְתְךָ וּבְתוֹרָתְךָ
הַקְּדוּשָׁה, בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם.

וְנִזְכָּה שֶׁתְּהִיָּה עִבּוּדְתְךָ אֲצִלְנוּ חֲדָשָׁה
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְנִתְחִיל בְּכָל-פַּעַם
מִחֻדָּשׁ, כְּאֵלּוּ לֹא הִתְחַלְנוּ עַדִּין מַעוֹלָם
לְעַבְדֶּךָ. בְּפֶרֶט קִטְנֵי-עָרֶךְ כְּמוֹנוּ, אֲשֶׁר
בְּאַמֶּת לֹא הִתְחַלְתִּי עַדִּין שׁוֹם הַתְּחִלָּה
אֲמַתִּיית בְּעִבּוּדְתְךָ.

☪ [מד] לקוטי-תפלות ח"ב ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, ו'את הערבים צוית')

"אֲשֶׁר אֲנִי מִצּוֹף הַיּוֹם" (דְּבָרִים ו, ו)

"אֲשֶׁר אֲנִי מִצּוֹף הַיּוֹם" - שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּדִיוֹטְגָמָא יִשְׁנָה שְׂאִין
אָדָם סוֹפְנָה, [אַלָּא] כַּחֲדָשָׁה שֶׁהַכֹּל רָצִים לְקַרְאָתָהּ. (סְפָרִי וְאַתְחַנֵּן ח)
"אֲשֶׁר אֲנִי מִצּוֹף הַיּוֹם" - הֵינּוּ לֹמַר: בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים,
וְלֹא כְּמִי שֶׁכָּבֵר שָׁמַע אוֹתוֹ הַרְבֵּה פַּעַמִּים, שְׂאִינוּ חֲבִיב אֲצִלּוֹ.
(שְׁלַח־עֲרוֹךְ אֲרַח־חַיִּים סא, ב)

בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים, כְּאֵלּוּ בּוֹ בְּיוֹם נִצְטוּיֶת עָלֵיהֶם.
(רש"י על דְּבָרִים כו, טז: "הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצּוֹף")

שֶׁנִּזְכָּה לְחֻדָּשׁ עַצְמָנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, לְהַתְּחִיל
בְּכָל-פַּעַם מִחֻדָּשׁ; וְלִהְיוֹת מְזִקְנָה דְּסִטְרָא-אַחְרָא,
שֶׁלֹּא תִהְיֶה הָעִבּוּדָה זִמְנָה וַיִּשְׁנָה אֲצִלְנוּ לְעוֹלָם;
וְלִחְזֹק עַצְמָנוּ בְּכָל-עֵת לְחֻדָּשׁ ה' רָצוֹן-דְּקַדְשָׁה

וְתִרְחָם עָלֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִשְׁמְרֵנִי
וְתַצִּילֵנִי תָמִיד, שֶׁלֹּא אֶפְּל לְיָדִי
זִקְנָה לְעוֹלָם, שֶׁלֹּא תְּהִיָּה עִבּוּדְתְךָ זִקְנָה
וַיִּשְׁנָה אֲצִלִּי לְעוֹלָם.

☪ [מה] לקוטי-תפלות ח"א צד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עה, 'יברכנו אלקים')

"ודברת בם" (דברים ו, ז)

שנזכה לדבר הרבה בתורה ותפלה - עד שיהיה הגוף בטל לגמרי כאין ואפס; ויהיו נעשין מפל הטפי דמים, דבורים קדושים של תורה ותפלה

רק אֶזְכָּה לַחֲדָשׁ עֲצָמִי בְּכָל יוֹם וּבְכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה, לַחֲדָשׁ פְּנֵשׁר נְעוּרִי,
לְהִתְחִיל בְּכָל-פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְתַצִּילֵנִי
מִזְקָנָה דְּסִטְרָא-אַחֲרָא תָּמִיד, "אל
תְּשַׁלִּיכֵנִי לַעֵת זְקָנָה, כְּכֹלֹת כְּחִי אֶל
תַּעֲזֹבֵנִי".

וְאֶזְכָּה לְקִים דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ-זְכוּרֵנָם-
לְבָרְכָה שְׁדָרְשׁוּ עַל פֶּסוּק:
"הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעָם" - "שִׁיְהִיָּה דּוֹמָה
בְּעֵינֵי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כְּאֵלוּ הַיּוֹם נִכְנַסְתִּי
עִמּוֹ בְּבָרִית", כְּאֵלוּ הִתְחַלַּתִּי הַיּוֹם לְכַנֵּס
בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל.

וּבְכֹמוֹ שֶׁפָּתוּב: "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצּוֹף
הַיּוֹם" - "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ
בַּחֲדָשִׁים".

וְתַעֲזָרְנִי וְתַחֲזָקְנִי וְתַאֲמִצְנִי תָּמִיד בְּכָל-
עֵת, שְׁלֹא אֵיֶאֱשׁ עֲצָמִי לְעוֹלָם
שׁוֹם יָאוֹשׁ כָּלֵל.

וּבְעֵצָם מִדְּרַגְתִּי הַשְּׁפֵלָה וְהַפְּחוּתָה
מְאֹד מְאֹד, אֶזְכָּה לְקוּוֹת
וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה אֲמִתִּיית, לִישׁוּעָה
שְׁלֵמָה תָּמִיד. וְאֶקְוֶה וְאֵיחָל וְאֶחַכֶּה
תָּמִיד, לְזַכּוֹת לְתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כְּרָאוּי
לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֲשֶׁר לְכַךְ נּוֹצַרְתִּי.

וְלֹא אֲרַפֶּה וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת הָרִצּוֹן-
דְּקִדְשָׁה, רַק אֶחֱזֹק עֲצָמִי בְּכָל-
עֵת, לַחֲדָשׁ הָרִצּוֹן-דְּקִדְשָׁה יוֹתֵר,
לְהִתְחִיל בְּכָל-פַּעַם מִחֲדָשׁ, לְהַשְׁתַּוֵּקֵק
וּלְכַסֵּף וּלְהַתְּגַעֵגַע אֵלָיָהּ, וּלְעַבּוֹדָתָהּ,
בְּרִצּוֹן חֲזָק חֲדָשׁ לְגַמְרִי.

וְתַרְחֵם עָלִי, וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתַזְכֵּנִי מֵעַתָּה,
לְעַסֵּק הַרְּבָה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה,
שְׁאֶזְכָּה לְדַבֵּר הַרְּבָה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה בְּכָל
יוֹם תָּמִיד, עַד שְׁאֲכַנִּים כָּל טְפֵי הַדָּמִים
שֵׁשׁ בִּי, בְּתוֹךְ הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל
תּוֹרָה וּתְפִלָּה.

וְיִחְיוּ נְעֻשֵׁינִי מִכָּל הַטְּפֵי דָמִים שֶׁבְּקִרְבִּי,
דְּבוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה
וּתְפִלָּה, וְלֹא יִהְיֶה נִשְׁאָר בִּי שׁוֹם טְפֵה דָם
שֶׁלֹּא עֲבָדָה אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרָךְ. רַק אֶזְכָּה
לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרָךְ בְּכָל כְּחִי, כָּל יְמֵי
חַיִּי, בְּכָל טְפֵי הַדָּמִים שֵׁשׁ בִּי.

וְאֶזְכָּה לְדַבֵּר הַרְּבָה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד
שִׁיְהִיָּה הַגּוֹף בְּטָל לְגַמְרִי, כְּאֵין
וְאֶפְסָ מִמֶּשׁ.

וְתַזְכֵּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים, לִירְאָה שְׁלֵמָה
מִפְּנֵיךָ תָּמִיד. וְתַמְשִׁיךְ וְתַשְׁפִּיעַ
בְּלִבִּי יִרְאָה וּבּוֹשָׁה וּפְחָד וְאִמָּה גְדוּלָּה
מִפְּנֵיךָ תָּמִיד.

עַד אֲשֶׁר יִתְבַטֵּל הַגּוֹף לְגַמְרִי, כְּאֵין
וְאֶפְסָ הַמַּחֲלָט, עַל-יְדֵי עֵצָם הִירְאָה
הַגְּדוּלָּה שֶׁתַּשְׁפִּיעַ בְּלִבִּי, וּבְפֶרֶט בְּעַת
עוֹסְקִי בְּדְבוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, שֶׁלֹּא אֶשְׁמַע
אֶז אֶת הַגּוֹף כָּלֵל, רַק אֶת הַדְּבוּרִים
הַקְּדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְיִתְבַטֵּל

הגוף לגמרי, לגבי הדבורים הקדושים של תורה ותפלה.

ועל-ידי-זה אזהרה לברר וללקט ולהעלות ולצרף, כל האותיות והניצוצות שנפלו למטה בבחינת 'שכרי-פלים', על-ידי עונותי וחטאי ופשעי העצומים, בגלגול זה ובגלגול אחר.

אשר הם גורמים מחלקת וקשיות ובלבולים ומניעות מעבודתך הקדושה, ומהם באים כל התאות שבעולם.

והכל אזהרה לברר ולהעלות לשמך הגדול והקדוש, ולצרפם ולחברם, ולבנות מהם בנינים ועולמות דקדשה.

☪ [מו] לקוטי-תפלות ח"א לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לה, 'אשרי העם זרקא')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ותובנו ברחמיך, לקיים מצות תפלין כראוי, עם כל פרטיה ודקדוקיה, וכונותיה, ותרי"ג מצות התלויים בה, ובלב טוב, ובשמחה גדולה, וביראה ואהבה עצומה.

ותעזרנו, שלא אסיח את דעתי מן התפלין לעולם, ואזהרה שיאיר עלי אור פניך, על-ידי קדשת מצות תפלין הקדושים. ויקים בי מקרא שפתוב: "וראו כל עמי הארץ, כי שם יהוה נקרא עליך, ויראו ממך".

ואזכרה, שימשך עלי אור החשמ"ל הקדוש, על-ידי הרצונות הקדושות של התפלין.

ועל-ידי-זה אזהרה לאמונה-שלמה באמת תמיד. ואזהרה להתקשר ולהתדבק בך באמת, על-ידי קשירת התפלין בראשי ובזרועי.

ותובני להמשיך עלי תמיד, קדשת אור התפלין הקדושים, ולקבל תמיד שכל חדש ונשמה חדשה מאור-הפנים.

☪ [מז] לקוטי-תפלות ח"א לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לה, 'מקבצת פרעה וחילו')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ותובני ברחמיך הרבים, לקיים מצות תפלין כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה, וכונותיה, ותרי"ג מצות התלויים בה.

ואזכרה להניח בכל יום, תפלין כשרים וקדושים, מסופר הגון וצדיק-אמתי, ויהיו נכתבין בקדשה גדולה, ובכונה עצומה ונוראה כראוי לכוון בשעת כתיבת התפלין ותקונן.

ובתיבת הפרשיות, ותקון הפתים והרצונות, ותפירתן בגידין, וכל תקוני התפלין, הכל יהיה נעשה על צד היותר טוב ונאות, כפי דיני התורה הקדושה.

וַיְהִי הַתַּפְלִין שְׁלִי, כְּשֵׁרִים תָּמִיד בְּכָל
פְּרָטִי דִּינֵיהֶם, וְנָאִים בְּיוֹתֵר
בְּתַכְלִית הַנּוֹי וְהַיּוֹפִי, וְקַדּוּשִׁים בְּתַכְלִית
הַקְדָּשָׁה.

וְאַזְכָּה לְהַנִּיחַ, תַּפְלִין דְּרַשׁ"י, וְתַפְלִין
דְּרַבְּנֵנוּ-תָּם, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.
וְאַזְכָּה לְהַנִּיחָם בְּמִקּוֹמָם הָרְאוּי, עַל
הָרֹאשׁ וְעַל הַזֶּרַע, בְּשִׁמְחָה רַבָּה וְחֵדוּה
גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד מְאֹד, וּבִכּוֹנָה גְּדוֹלָה
עִצּוּמָה וְנוֹרָאָה, וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל
בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה.

עַד שְׁאֲזָכָה, שְׁיִהְיָה נִמְשָׁךְ עָלִי קְדָשָׁה
גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה, עַל-יְדֵי הַנַּחַת
תַּפְלִין הַקְדּוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד.
וַיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עָלִי קְדָשָׁה הַתַּפְלִין,
מִשְׁרָשָׁם הָעֲלִיּוֹן, בְּקִדְשָׁתָךְ הָעֲלִיּוֹנָה. עַד
שְׁאֲזָכָה לְדַבְּקוֹת גְּדוֹל אֵלֶיךָ בְּאַמָּת, עַל-
יְדֵי מִצּוֹת תַּפְלִין.

וְלֹא אָסִיחַ דַּעְתִּי מִן הַתַּפְלִין לְעוֹלָם,
וְלֹא אֲדַבֵּר שׁוּם שִׁיחָה בְטִלָּה, בַּעֲת
שְׁאֲנִי מִכְתָּר בְּתַפְלִין, בְּכַתְרֵי דְמִלְכָּא
עֲלָאָה, בְּחִגִּירַת זִינָא עֲלָאָה.

וְאַזְכָּה לְהַתְעַטֵּר בְּנֹזֵר עֲטֹרַת תַּפְּאֶרֶת
הַתַּפְלִין הַקְדּוּשִׁים, בְּאַיְמָה
וּבִירָאָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה, בְּלֵב טוֹב,
וּבְשִׁמְחָה רַבָּה וְחֵדוּה גְּדוֹלָה, בְּאִפֶּן
שְׁאֲזָכָה לְקַיֵּם מִצּוֹת תַּפְלִין בְּשִׁלְמוֹת
הָרְאוּי כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב, עַד שְׁאֲזָכָה
לְהַתְדַבֵּק בְּךָ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, עַל-יְדֵי קְדָשָׁה
הַתַּפְלִין הַנּוֹרָאִים.

אֲבִינּוּ שְׂבִשְׁמִים, חוֹמֵל דְּלִים, חֲמַל
עָלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ וְחֲנֻנוּ, בְּקִדְשָׁת

הַתַּפְלִין. וְכָשֶׁם שְׁזָפִית אֹתָנוּ, וְנָתַתָּ לָנוּ
עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִצּוּה הַגְּדוֹלָה
הַזֹּאת, כֵּן תַּחֲנֻנוּ וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְקַיֵּם
בְּאַמָּת וּבְשִׁלְמוֹת גְּדוֹל, מִצּוּה זֹאת שֶׁל
תַּפְלִין.

וְתַתְּקֵן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְנוּ
בְּשִׁמְךָ הַגְּדוֹל, עַד שְׁנִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ תָּמִיד קְדָשָׁה הַתַּפְלִין
בְּאַמָּת, עַד שְׁנִזְכָּה לְהַתְדַבֵּק בְּךָ תָּמִיד
בְּדַבְּקוֹת נִפְלָא וְעִצּוֹם, בְּתִשּׁוּקָה וְחִשְׁקָה
וְחִפְצָה וְחִמּוּדָה וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה אֵלֶיךָ
בְּאַמָּת כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב.

צִוֵּר עוֹלָמִים, עֲזָרְנִי פְּדִנִי וְחֲנֻנִי, הַצִּילֵנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, בְּאוֹר פְּנִיךָ הַחַיִּינִי
וְקִיַּמְנִי, זַפְּנִי שְׁיִהְיָה נִמְשָׁךְ עָלִי קְדָשָׁה
הַתַּפְלִין הַקְדּוּשִׁים, מִשְׁרָשָׁם הָעֲלִיּוֹן.

וְאַזְכָּה לְחַדֵּד שְׁכֵלִי בְּהַתּוֹרָה-הַקְדּוּשָׁה
תָּמִיד, וְאַזְכָּה תָּמִיד בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, עַל-יְדֵי הַנַּחַת תַּפְלִין, לְמַחֲזִין
חֲדָשִׁים, וְלַהֲפָרָה חֲדָשָׁה, בְּהַשְׁגַּת-
אֱלֹהוּתְךָ, וַיִּדְעַת רוֹמְמוֹתֶיךָ, יִתְבָּרֵךְ
וַיִּתְעַלֶּה שְׁמֶךָ, לְעַד וּלְנֶצַח נִצְחִים.

וְתַמְשִׁיךְ עָלִי בּוֹשָׁה גְּדוֹלָה מִפְּנִיךָ
תָּמִיד, וְתִהְיָה "יִרְאָתְךָ עַל
פְּנִי" - זֶה הַבּוֹשָׁה, "לְבַלְתִּי אֶחְטָא"
מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

וְתֵאִיר עָלִי בְּאוֹר פְּנִיךָ, וַיְהִי פְּנִי
מְאִירוֹת בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה, עַל-יְדֵי
אוֹר הַבּוֹשָׁה דְּקִדְשָׁה שֶׁתַּמְשִׁיךְ עָלִי
בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחִסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, עַד שְׁיִבוֹשׁוּ
וַיִּבְהָלוּ מִפְּנֵי כָּל רוֹאֵי, שְׁיִפֹּל עֲלֵיהֶם

בושה ויראה גדולה מפני, על-ידי קדשת
אור התפלין שתמשיך עלי ברחמיך.

ויתוסף להם ידיעה גדולה, והכרה
חדשה דקדשה, ויראה ובושה
גדולה, על-ידי קדשת אור-הפנים
שתמשיך עלי בחמלתך הגדולה. ויקים
בי מקרא שכתוב: "וראו כל עמי הארץ,
כי שם יהיה נקרא עליך ויראו ממך".

☪ [מח] לקוטי-תפלות ח"א נד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, 'זיהי מקץ זכרון')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ותעזרני ותזפני לקים בכל יום, מצות
ציצית, ותפלין, וקריאת-
שמע, ותפלה, בתכלית השלמות, בלב
טוב, ובשמחה גדולה, ובמסירת-נפש,
בקדשה ובטהרה, ובכונה גדולה
ועצומה, עם כל פרטיהם ודקדוקיהם,
וכוונותיהם, ותרי"ג מצות התלויים בהם.

☪ [מט] לקוטי-תפלות ח"א סט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סט, 'חמר אסור גזלה')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

וזפנו לקים מצות תפלין בשלמות
כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה,
וכוונותיה, ותרי"ג מצות התלויים בה,
בשמחה גדולה ובחדוה רבה ועצומה.

ותשפיע ותאיר עלינו, אור התפלין
והרצועות הקדושים, משרשם
העליון, באפן שנזכה לתקן פגם כל
הגזלות, ופגם כל תאות-ממון, וכל מיני
פגם הדעת והמח, שהוא כלל התורה
הקדושה.

הכל נזכה לתקן, על-ידי קדשת
המחין, וקדשת המותר-מחין,
שימשכו עלינו על-ידי קדשת התפלין
והרצועות הקדושים והנוראים, שתזפנו
לקימם בשלמות בשמחה, כרצונך הטוב.

ותשמרנו מכל מיני הרהורים רעים,
ומכל מיני מחשבות רעות,
ומכל מיני פגם-הדעת. ונזכה ללמד תורה
בטהרה, במחשבות זכות ונכוונות, בלי
שום תערובות פסלת ועכירת-הדעת כלל.

☪ [נ] לקוטי-תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ויתחזק ויתחדש מחי ודעתי, בקדשה
ובטהרה גדולה, "בחקמה
בתבונה ובדעת", ויתנוצצו המחין שלי,
בחקמה והבנה יתרה בכל-פעם, בקדשה
גדולה.

ותזפנו לקדשת התפלין באמת, שהם
'חותם-הקדשה', כמו שכתוב:
"שימני כחותם על לבך, כחותם על
זרועך".

וַיִּזְכְּנוּ לָקִים מִצֹּת תַּפְלִין כְּרָאוּי, בְּכָל
פְּרִטְיָה וְדִקְדּוּקִיָּה, וּכְוֹנוּתִיָּה,
וְתַרְי"ג מִצֹּת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וּבִלְב טוֹב,
וּבְשִׁמְחָה גְדוֹלָה, כְּרָאוּי לְשִׁמְחָה וּלְגִיל
וּלְשׁוֹשׁ מְאֹד, כְּשֶׁאֲנִי זֹכִים לְהַתְעַטֵּר
בַּעֲטָרַת תַּפְאֶרֶת הַתַּפְּלִין הַקְּדוּשִׁים
וְהַנּוֹרָאִים מְאֹד, שֶׁהֵם כְּתָרֵי דְמִלְכָּא.

וּבְזִכְרוֹת קִדְשָׁת הַשְּׁבָעָה רָאשִׁים שֶׁל
הַתְּרִין שִׁינֵי"ן הַקְּדוּשִׁים
שֶׁבַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם שִׁי"ן שֶׁל שְׁלֹשָׁה
רָאשִׁים, וְשִׁי"ן שֶׁל אַרְבַּע רָאשִׁים, נִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁת מִשָּׁה מְשִׁיחַ,
שֶׁהוּא רוּעָה יִשְׂרָאֵל הָאֱמֶתִי, שֶׁכָּלוּל מִכָּל
הַשְּׁבָעָה רוּעִים.

וּבְזִכְרוֹתָם וְכַחַם שֶׁל מִשָּׁה רַבֵּנוּ עָלֵינוּ-
הַשָּׁלוֹם, וְשֶׁל כָּל הַשְּׁבָעָה
רוּעִים, וּבְזִכְרוֹת כָּל הַצְּדִיקִים-הָאֱמֶתִיִּים,
נִזְכָּה לְשַׁבֵּר וּלְכַטֵּל תְּאוֹת-נְאוּף מֵאֲתָנוּ,
וּלְשַׁבֵּר הַחוּתָם-דְּקִלְפָּה, וּלְתַקֵּן בְּכָל מִינֵי
תְּקוּנִים, הַחוּתָם-דְּקִדְשָׁה.

וַיִּתְּנוּצְצוּ הַמַּחֲיִין שְׁלָנוּ בְּקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה גְדוֹלָה בְּשִׁכּוֹל זֶךְ
וַצַּח. וַיְהִיָּה שְׁכָלָנוּ וּמַחֲנוּ, "הוֹלֵךְ וָאוֹר
עַד נִכּוֹן הַיּוֹם".

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ קִדְשָׁת הַתַּפְּלִין מִשְׁרָשָׁם,
שֶׁהֵם הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחֲיִין
הַקְּדוּשִׁים, עִם הַצִּמְצוּם הַקְּדוּשׁ שֶׁל כָּל
הַמַּחֲיִין, לְכָל אֶחָד וָאֶחָד, כְּפִי עֲרָכּוֹ
וּמִדְּרָגָתּוֹ.

וְנִזְכָּה לְהַכִּיל בְּקִדְשָׁת מִשָּׁה רַבֵּנוּ,
וּבְקִדְשָׁת כָּל הַשְּׁבָעָה רוּעִים

דְּקִדְשָׁה, וּבְקִדְשָׁת כָּל הַצְּדִיקִים-
הָאֱמֶתִיִּים, וַיִּמְשְׁכוּ עָלֵינוּ קִדְשָׁת הַמַּחֲיִין
וְהַתַּפְּלִין הַקְּדוּשִׁים, מִשְׁרָשָׁם הָעֲלִיּוֹן.

וְתִתְּיָה עִמָּנוּ תָּמִיד, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַעֲזָרֵנוּ
וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁלֹא נִפְגַּם אֶת
הַתַּפְּלִין וְהַמַּחֲיִין שְׁלָנוּ, וְלֹא יַעֲלֶה אֶל
הַמַּח, לַחוּת וְשִׁמְנוּנֵי רָעוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת טַפַּת עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל.

☪ [נא] תפלות וְתַחֲנוּנִים ☪

הַשְּׁמָטָה לְלִקּוּטֵי-תַפְּלוֹת' ח"ב ה

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"וּקְשַׁרְתֶּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת
בֵּין עֵינֶיךָ" (דְּבָרִים ו, ח) - מִצְוַת תַּפְּלִין

רַבֵּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זָכְנוּ לְהִיּוֹת בְּכָל־
הַקְּבוּץ-הַקְּדוּשׁ, שֶׁמִּתְקַבְּצִין בְּכָל
שָׁנָה וְשָׁנָה, אֶל הַצְּדִיק וְהָרַב הָאֱמֶת, עַל
רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, שָׂאז עָקֵר זְמַן הַקְּבוּץ.

וְנִזְכָּה, שְׁעַל-יָדֵי הַקְּבוּץ שֶׁל
הַתְּלִמִּידִים אֶל הָרַב וְהַצְּדִיק
הָאֱמֶת עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, יִתְתַּקְּנוּ כָּל
הַחֲמָשָׁה חוּשִׁים שֶׁל הַמַּח, עַד אֲשֶׁר עַל-
יְדֵי-כָל-זֶה, נִזְכָּה לְתַקֵּן הַמַּחֲיִין הַקְּדוּשִׁים
בְּשִׁלְמוֹת.

גַּם הַחוּתָם-דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת
'תַּפְּלִין' יִתְתַּקֵּן גַּם, עַל-יְדֵי קְבוּץ
הַתְּלִמִּידִים אֶל הָרַב-הָאֱמֶת, בְּבְחִינַת:
"חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדֵּי".

☪ [גב] לקוטי-תפלות ח"ב כא ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב כג, 'בענין השמחה')

**"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפות
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין**

מה רב טובך אשר עשית עמנו, "מה יקר חסדך אלהים". מה גדלו, מה רבו, מה עצמו רחמיו וחסדיך עלינו, אשר הכרת אותנו בכתרים קדושים כאלה.

ובתקת גלותינו ועצם התרחקותנו ממך על-ידי רבוי פשעינו נגדך, עדין אהבתך קשורה בנו. ואתה מזכה גם אותי לעשות כמה מצות בכל יום.

ובוראי ראוי לי להגדיל השמחה בכל-עת, ולהפך כל היגון ואנחה לשמחה.

כי אדרבא: זהו שמחתי, שמרחק ופגום וחוטא כמוני, יזכה לגע בדברים קדושים ונוראים כאלה.

לייחד שמך בכל יום, ולהתעטר בעטרת תפארת התפלין הקדושים והנוראים בכל יום, ולהתעטף בציצית להתלבש בלבושין דמלכא בעטופא דמצוה, ושאר המצות.

וכל מה שרוצים להתגבר להכניס בדעתי ולבי עצבות חס-ושלום, מרבוי פשעי ועונותי, על-ידי-כל-זה דיקא אגדיל השמחה, ואומר ללבי: 'אדרבא, זהו שמחתי, זהו חדותי הגדולה, שאנכי המרחק כל-כך, זוכה לגע בקדושות כאלה'.

☪ [נג] לקוטי-תפלות ח"ב כט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב מ, 'מי שיודע מארץ-ישראל')

**"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפות
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין**

רבונן של עולם, זכר נא ההתפארות והשעשועים שקבלת, מכל הצדיקים שהיו בכל דור ודור, ומכלל ישראל עמך הקדוש, וכל ההתפארות והשעשועים אשר אתה מקבל עדין מכלל ישראל עמך, ומהצדיקים והפשרים אמתיים הנלוים אליהם שבדור הזה, אשר משם נמשך כל קדשת ארץ-ישראל.

וובני גם-כן שיהיה לי חלק בהתפארות הזאת, שאזכה לשוב אליך ולעשות רצונך באמת, עד אשר תתפאר עמי השכינה תמיד בכל-עת.

כי ברחמיו הרבים בחרת בנו מכל העמים, ואתה מתפאר בנו בכל דור ודור, וזאת ההתפארות עולה לכתר ועטרה על ראשך בבחינת תפלין, ומשם נמשך קדשת ארץ-ישראל.

ותנבנו ותעזרנו שנזכה להסתכל על פאר יפי הדרת פני הצדיקים-האמתיים, ובפרט בימי ראש-השנה הקדושים, שאז הוא עקר ההתפארות, ואז פניהם מאירות מאד, באור כלל ההתפארות והשעשועים, של כל הקבוצת הקדוש המתקבצים אליהם.

באופן שנזכה על-ידי-זה, לקבל ולהמשיך עלינו גם-כן, הארה

קדושים, "בְּחִכְמָהּ וּבְתְבוּנָהּ וּבְדַעַתּוֹ וּבְכָל מְלָאכָה".

☪ [נה] לקוטי-תפלות ח"ב לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

"וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטֹטְפֹת
בֵּין עֵינֶיךָ" (דברים ו, ח) - מִצְוֹת תְּפִלִּין

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זְכֵנִי לְבוּשָׁה דְקִדְשָׁה, שְׂאֻזָּכָה לְהַתִּירָא וּלְהַתְּבִישׁ מִפְּנֵיךְ תָּמִיד, לְבָלִי לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר שֶׁהוּא כְּנֶגֶד רְצוֹנְךָ. וְאִפְלוּ כִּשְׂאֻרְצָה לַעֲשׂוֹת אִיזָה מִצְוָה, אֻזָּכָה לְהַתְּבִישׁ מִמֶּךָ הָרַבָּה, מִפְּנֵי הַמִּצְוָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה בַּעֲצָמָהּ.

כִּי מִי אֲנֹכִי שְׂאֻזָּכָה לַחֲטָף הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁהֵם כְּתָרֵי דְמִלְכָּא, וּלְהַנִּיחֵם עַל רֹאשִׁי וּזְרוּעֵי הַפְּגוּמִים מְאֹד, וּלְהַתְּעִיף בְּעֻטּוֹפֵי דְמִצְוָה בְּלִבוֹשֵׁין דְּמִלְכָּא, בְּקִדְשָׁת הַצִּיצִית הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, וְכֵן בְּשָׂאֵרֵי הַמִּצְוֹת.

כִּי הַמִּצְוֹת בַּעֲצָמָן קְדוּשִׁים וְנּוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה. וּלְפָנֶי מִי אֲנִי עוֹשֶׂה הַמִּצְוָה, לְפָנֶי מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵיךְ וְנּוֹרָא וְאִדִּיר וְכו', אֲשֶׁר לְגַדְּלָתוֹ אֵין חֶקֶר.

וְאִם הֵייתִי זֹכֶה לְדַעַת אֲמִתִּי כָּל שֶׁהוּא, בּוֹדָאִי הִיָּה נּוֹפֵל עַל פְּנֵי בּוֹשָׁה גְדוּלָּה, אִפְלוּ לַעֲשׂוֹת מִצְוָה.

נִפְלְאָה מִהַתְּפָאֲרוֹת הַזֹּאת. עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה, שִׁמְשֹׁף עָלֵינוּ תָּמִיד קִדְשָׁת הַתְּפִלִּין הַנּוֹרָאִים, וּפֶאֶר קִדְשָׁת הַתְּפִלִּין יִהְיוּ בּוֹקְעִים בְּעֵינֵינוּ, עַד שְׁנִזְכָּה גַם בְּכָל מָקוֹם שְׂאֻנְחָנוּ נִסְתַּכַּל וְנִבְיֵט שָׁם, שִׁיתְקַדֵּשׁ הַמָּקוֹם הַהוּא בְּקִדְשָׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

עַד אֲשֶׁר כָּל מִי שִׁיּוּדַע מִטַּעַם אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, יִרְגִּישׁ קִדְשָׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בְּכָל מָקוֹם שִׁיתּוּעַד עִמָּנוּ יַחַד, עַד אֲשֶׁר יִכִּיר אוֹתָנוּ, וְיִדַּע וְיִבְחִין שְׂאֻנְחָנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת אֶצֶל צַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּם עַל רֹאשׁ-הַשָּׂנָה.

וְזָכֵנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, בְּזִכּוֹת וּכְח הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים, בְּאִפֶּן שֶׁתְּתַפָּאֵר הַשְּׂכִינָה בָנוּ מַעֲתָה, וְתִקְבַּל שַׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִּים וְהַתְּפָאֲרוֹת הָרַבָּה מֵאִתָּנוּ, בְּכָל-עֵת, מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת.

☪ [נד] לקוטי-תפלות ח"ב לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית לעיני כל ישראל')

"וְקִשְׁרֹתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטֹטְפֹת
בֵּין עֵינֶיךָ" (דברים ו, ח) - מִצְוֹת תְּפִלִּין

וְזָכֵנוּ לָקִים מִצְוֹת תְּפִלִּין בְּשִׁלְמוֹת, בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוּלָּה, בִּירְאָה וּבִאֲהָבָה, בְּשִׂמְחָה וּבִטּוֹב לֵבָב. עַד שִׁמְשֹׁף עָלֵינוּ עַל-יְדֵי פֶאֶר הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, קִדְשָׁת הַמַּחֲזִין מִשְׁרָשָׁם, מִהָרָאשׁ-בֵּית, שֶׁהוּא מְמַלֵּא אֶת בְּתִי הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, בְּמַחֲזִין

☪ [נח] תפלות-הבקר ט ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ד; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, 'ויאמר בעז אל רות')

**"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין**

ובבן תזכני לקיים בכל יום ויום בבקר,
מצות ציצית, והנחת תפלין,
וקריאת-שמע, ותפלה.

ואזכרה לחדש את מחי, באשר הודעת
לנו על-ידי חכמיך הקדושים:
שעל-ידי אלו המצות, זוכין כל ישראל
להתחדשות-המחין, שנמשכין על כל
אחד מישראל בכל יום ויום, מאור
הזריחה והרשימה של הבטול אל
התכלית שעל-ידי השנה בקדשה.

על-בן עזרני גם-כן, שאזכרה לקבל אור
הזריחה, על-ידי שאזכרה על-ידי
השנה בקדשה, להתבטל אל התכלית.
ועל-ידי-כן אזכרה בהקיצה משנתי, לקבל
אור הזריחה של הרשימה.

עד שאזכרה באור היום, לקיים המצות
האלו בכל יום, הינו: ציצית,
ותפלין, וקריאת-שמע, ותפלה. ועל-ידי-
זה אזכרה להתגבר בכל יום, לעסוק בתורה
בחשק חדש וחיות חדש, בקדשה
ובטהרה.

ואזכרה לבלי לשכח את אור הזריחה,
ולהניח תפלין בקדשה
ובטהרה, שהם אור הזריחה של
הרשימה, ואזכרה לקבל אור הזריחה של
הצדיקי-אמת, על-ידי קדשת מצות ציצית
ותפלין בשלמות בקדשה.

☪ [נו] תפלות-הבקר ד ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, השקמת-הבקר ד; הבנויה על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

**"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין**

ונזכרה שימשך עלינו אור "שמן משחת
קדש", בחינת תפלין הקדושים,
להאיר עלינו הארות השגות-אלהות,
בדרך גם ופלא, להאיר ולהדליק הנרות
הקדושים, שבהם כלולים כל היחודים
והמשכות השגות-אלהות למטה, אפלו
לנו, כמו שאנחנו מנחים בדיוטא
התחתונה מאד.

☪ [נז] תפלות-הבקר ו ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית א; הבנויה
על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, 'וביום הבכורים')

**"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת
בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין**

ותמלך אתה הוא יהוה אלהינו על כל
מעשיך, עד שיתגדל מלכות-
דקדשה בעולם. ועל-ידי-זה אזכרה להניח
תפלין בכל יום ויום בקדשה, שימשך
הדעת מהידים, אל המחין שהם בחינת
תפלין, עד שאמשיך אריכת-ימים לתוך
המלכות.

וְתֹאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל-יְדֵי קִדְשָׁת
צִיצִית וּתְפִלִּין. וְאִזְכָּה לְתַקֵּן
עֵינֵי בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָהּ, עַל-יְדֵי מִצְוֹת
צִיצִית וּתְפִלִּין. "לְמַעַן תִּהְיֶה תוֹרַת יְהוָה
בְּפִי" תָּמִיד, וְלֹא אֲשַׁכַּח אוֹתָךְ לְעוֹלָם.

וְזַכְּנֵי עַל-יְדֵי מִצְוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין,
לְשֹׁמֵר שְׁלֹא יִתְאַחֲזוּ חֲסִי-וְשָׁלוֹם
הַנְּטוּרֵי-תִרְעָא, וְשְׁלֹא יוּכְלוּ לְבַלְבֵּל אֶת
מַחְשַׁבְתִּי, עַל-יְדֵי הַהִסְתָּרוֹת וְהַמְּנִיעוֹת
וְהַבְּלוּלִים שֶׁעוֹבְרִין עָלַי.

וְאִזְכָּה לְשֹׁמֵחַ אֶת-עַצְמִי בְּקִדְשָׁת
יִשְׂרָאֵל, וּלְקַבֵּל עָלַי קִדְשָׁת
"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי מִצְוֹת
צִיצִית וּתְפִלִּין, וְאִקְבֵּל אֹר הַזְּרִיחָה
מִהַרְשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ
מִמִּילָּא נִבְטָלִין כָּל הַיְּסוּרִים וְהַדִּינִין
וְצָרוֹת נַפְשִׁי הַמְּרַבִּים, וַיִּתְּהַפֵּךְ הַכֹּל
לְטוֹבָה בְּכָל פֶּעַם, בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָהּ.

☪ [נט] לקוטי-תפלות ח"א כג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כג, 'צוית צדק')

"וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ"

(דברים ו, ט) - מִצְוֹת מְזוֹזָה

"וְלֹא תַחֲמַד וְכו' וְלֹא תִתְאַוֶּה" (דברים ה, יז)

שְׁנֵי מִצְוֹת מְזוֹזָה בְּשִׁלְמוֹת,
וְלִהְיוֹת עַל-יְדֵי-זֶה מַחְמַדֵּת וְתַאוֹת מָמוֹן

וְחֲנִנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְזַכְּנוּ לְקִים
מִצְוֹת מְזוֹזָה, בְּשִׁלְמוֹת הָרָאוּי
כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב, עִם כָּל פְּרִטְיָהּ וְדִקְדּוּקֶיהָ
וְכוֹנוּתֶיהָ, וְתִרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ,
וּבְלֵב טוֹב, וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה.

וְתַעֲזָרְנוּ, וְתִשְׁמְרֵנוּ, וְתִגַּן בְּעֵדְנוּ, עַל-
יְדֵי מִצְוֹת מְזוֹזָה הַקְּדוּשָׁה,
שְׁנֵי מִצְוֹת עַל-יְדֵי-זֶה, לְשֹׁמֵר לְגִמְרֵי תַאוֹת
וְחִמְדַּת הַמָּמוֹן, שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם
חִמְדָּה וְתַאוֹה, לְשׁוֹם מָמוֹן, וּלְשׁוֹם חֶפֶץ
שֶׁל הָעוֹלָם-הַזֶּה.

מִכָּל-שָׁכֵן וְכָל-שָׁכֵן, שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל
דַּעְתָּנוּ, שׁוֹם חִמְדָּה חֲסִי-
וְשָׁלוֹם, לְמָמוֹן וְחֶפְצֵי חֲבֵרְנוּ, וְלֹא נַחֲמַד
וְלֹא נִתְאַוֶּה "בֵּית רַעְנוּ, שְׂדֵהוּ, עַבְדּוֹ,
וְאִמָּתוֹ, שׁוּרוֹ, וְחִמּוּרוֹ, וְכָל אֲשֶׁר לְרַעְנוּ".
וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה בְּאִמָּת,
עַל כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַחֲמִדּוֹת
שֶׁהָיָה בְּלִבֵּנוּ עַד עַתָּה, לְמָמוֹן וְחֶפְצֵי
חֲבֵרְנוּ.

וְנִזְכָּה לְתַקֵּן בְּאִמָּת, כָּל הַפְּגָמִים
שֶׁפָּגַמְנוּ, עַל-יְדֵי הָעוֹן הַגָּדוֹל
הַזֶּה שֶׁל "לֹא תַחֲמַד". וּמַעֲתָה נִזְכָּה
לְשֹׁמֵר וּלְבִטֹּל, כָּל אֵלּוּ הַמַּחְשְׁבוֹת
וְהַחֲמִדּוֹת וְהַתַּאוֹת שֶׁל מָמוֹן וְחֶפְצִים,
וְלֹא יַעֲלוּ עוֹד בְּלִבֵּנוּ כָּלֵל. וְנִזְכָּה לְאִמָּת
וְאִמּוּנָה בְּשִׁלְמוֹת.

וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּקְדֹּשׁ אוֹתָנוּ בְּקִדְשָׁת
מִצְוֹת מְזוֹזָה הַקְּדוּשָׁה
וְהַנּוֹרָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁמֹר צִיּוֹנוֹ
וּבִאֲנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁהּ וְטְהָרָהּ, שְׁנֵי מִצְוֹת
לְקִדְשָׁת-הַבְּרִית, וּלְשִׁבְרֵית
תַּאוֹת-מָמוֹן בְּאִמָּת, וְנִזְכָּה לְחַיִּים טוֹבִים
וְאַרְפִּים, וּלְשִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה, עַל-יְדֵי
'הַמְּזוֹזָה הַקְּדוּשָׁה' אֲשֶׁר זָכִיתָ אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ.

וּתְבַרְךָ אֶת כָּל מַעֲשֵׂי יְדִינוּ, וְתִשְׁמַר
אוֹתָנוּ, וְאֶת נַפְשֵׁנוּ, וְאֶת מְמוֹנָנוּ
דְּקַדְשָׁהּ, וְאֶת כָּל חַפְצֵינוּ, אֲשֶׁר אַתָּה
מַשְׁפִּיעַ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ בְּכָל-עֵת.

וְתִשְׁמַר וְתַצִּיל אוֹתָם, מִכָּל מִינֵי הָזֶק
שְׁבָעוּלָם, וְתַצִּילָנוּ מִגְּנִבּוֹת
וְאֲבֹדוֹת, וּמִכָּל מִינֵי הַפֶּסֶד שְׁבָעוּלָם, כִּי
אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמַצִּילָנוּ אַתָּה.

☪ [ס] לקוטי-תפלות ח"א עט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנא, 'דע, שעל-ידי מלחמות)

**"וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָנוּ, כִּי נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
הַמְצָוָה הַזֹּאת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ"
(דברים ו, כה)**

שְׁנִזְכֶּה לַתֵּן הַרְבֵּה צְדָקָה לַעֲנִיִּים-הַגּוֹנִים, בְּלִי
שְׁקָרִים וּפְנִיּוֹת; וְנִזְכֶּה לְהַנְצִל מֵעֲנִיִּים שְׂאִינָם-
הַגּוֹנִים, וּמִ'צְדָּקוֹת הָרַעוּת'; וְנִזְכֶּה ל'מִדַּת הָאֱמֶת',
וְלַעֲשׂוֹת כָּל הַמְצָוֹת לְשִׁמּוֹךְ לִבָּד, בְּלִי שׁוֹם פְּנִיּוֹת;
וְלִהְיוֹת "הַצֵּנֶע לְכֶת", לְדַקְדֵּק בְּכָל הַמְצָוֹת בִּינֵינוּ
לְבִין קוֹנֵנוּ, לַעֲשׂוֹתָם בְּשִׁלְמוֹת, לְשִׁמּוֹךְ לִבָּד

וְנִזְכֶּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לַתֵּן צְדָקָה
הַרְבֵּה לַעֲנִיִּים הַגּוֹנִים, לְשִׁמּוֹךְ
לִבָּד, בְּלִי שׁוֹם שְׁקָרִים, וּבְלִי שׁוֹם פְּנִיּוֹת.

וְתַעֲזָרְנוּ תָמִיד, לְקִיָּם מִצְוֹת צְדָקָה
כְּרָאוּי, כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב, בְּקַדְשָׁהּ
וּטְהָרָה גְדוֹלָה, בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לִבָּב.

וְתַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ, שְׁלֹא נִפְשָׁל
לְעוֹלָם בְּעֲנִיִּים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים,
וְתִשְׁמְרָנוּ מִצְדָּקוֹת הָרַעוּת שְׂאִינָם כְּרִצּוֹנָךְ.

וְתַחֲמַל עָלֵינוּ בַּחֲמִלְתְּךָ, וְתִגַּן בְּעַדְנוּ
וְתַצִּילָנוּ, שְׁלֹא יִזְיקוּ לָנוּ כָּלִל
הַצְדָּקוֹת הָרַעוּת שְׂאִינָם כְּרִצּוֹנָךְ בְּאֱמֶת,
הַגּוֹרְמִים מֵה שְׁגוֹרְמִים.

אֲנֵא רַחוּם, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הַצִּילָנוּ
וְשִׁמְרָנוּ מֵהֶם, וְתִתֵּן כֹּחַ לְהַצְדִּיקִים-
אֲמִתִּיִּים, אֲנִשִּׁי-אֱמֶת, שִׁימְשִׁיכוּ לְעַצְמָם
כָּל הַצְדָּקוֹת שְׁבָעוּלָם, הָעוֹמְדִים מִרְחוֹק
מִעֲדוּרֵי אֱמֶת.

וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁנִזְכֶּה
לְהַכְלִיל בְּמִדַּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
אֲבִינוּ עָלִיו-הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיא מִדַּתוֹ אֱמֶת,
וְנִזְכֶּה לְמִדַּת אֱמֶת בְּשִׁלְמוֹת.

וְתִזְכְּנוּ לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְצָוֹת לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ, עִם כָּל
פְּרִטִּיָּהֶם וְדִקְדוּקֵיהֶם, לְשִׁמּוֹךְ לִבָּד בְּאֱמֶת,
בְּלִי שׁוֹם פְּנִיָּה, וּבְלִי שׁוֹם מַחֲשָׁבֶה-זָּרָה
בְּשִׁבִּיל בְּנֵי-אָדָם חֹסֵי-שְׁלוֹם.

וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת "הַצֵּנֶע לְכֶת"
לְדַקְדֵּק בְּכָל הַמְצָוֹת בִּינֵינוּ לְבִין
קוֹנֵנוּ, לַעֲשׂוֹתָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת לְשִׁמּוֹךְ
לִבָּד, בְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ.

וְתַעֲזָרְנוּ לְהַתְדַּבֵּק וּלְהַכְלִיל, בְּצִדִּיקִים-
אֲמִתִּיִּים וּבְאֲנָשִׁים כְּשָׂרִים
אֲנִשִּׁי-אֱמֶת.

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וּצְדָקָה
תִּהְיֶה לָנוּ, כִּי נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת
כָּל הַמְצָוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ".

וַנֵּאמֶר: "וְזָרְחָה לָכֶם יְרָאִי שָׁמַי שְׁמִשׁ
צְדָקָה, וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ".
וַנֵּאמֶר: "תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֲקֹב, חֶסֶד
לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִימֵי
קֶדֶם".

